

РУСКА ПРАВОПИСЬ

ЗІ СЛОВАРЦЕМ.

— Уложили —

СТЕПАН СМАЛЬ - СТОЦКИЙ І ФЕДІР ГАРТНЕР

ТРЕТЕ ВИДАНЄ.

ЦІНА **50** ЦЕНТІВ.

ВІННІЦЕГ, МАИ., 1918.

НАКЛАДОМ РУСЬКОЇ КНИГАРНІ, — 848—850 Main Street.
З ДРУКАРНІ „КАНАДИЙСЬКОГО ФАРМЕРА“, — 852—854 Main Street.

РУСКА ПРАВОПИСЬ

ЗІ СЛОВАРЦЕМ.

ВІННІПЕГ, МАН., 1918.

НАКЛАДОМ РУСЬКОЇ КНИГАРНІ, — 848—850 Main Street.

З ДРУКАРНІ,, КАНАДИЙСЬКОГО ФАРМЕРА", — 852—854 Main Street.

П Е Р Е Д М О В А .

Все що мислимо, можемо виразити і другим людям виявити, видаючи із себе ротом певні звуки. Сей вираз мислей звуками називаємо **мовою**. Люди, що живуть при купі виражають звичайно свої мисли однаково, і для того розуміють себе докладно; але чим далші люди від себе і чим менше мають із собою діла, тим частійше подибуємо взагалі відміни в виражуваню, так що чим раз тяжше, ба і неможливо буває їм порозуміти ся. Відти беруть ся у ріжних народів **мови**, н. пр. руська або українська, польська, російська, англійська, німецька.

Всеж таки мови сусідних місцевостей або і тої самої місцевости часто стоять від себе далеко, є воно для того, що цілі народи, родини або поодинокі люди живуть поміж чужими народами порозкидувані.

Кожда мова змінє ся з часом поволи і без устанку, так що наша власна мова, чим давнійша, тим менше для нас зрозуміла. Давні мови, що ними вже жаден нарід не говорить, і котрі задля того вже не змінюють ся, називають ся **мертвими** і до них належать такі: — латинська, єврейська, церковно-словянська.

Освічені народи также і пишуть своєю мовою, і в тій писаній мові приймає ся з часом якась одна установа, чим та мова більше або менше відступає від звичайної мови. Отся **письменна** мова і спільна цілому українському народови і єї повинні ми Українці на іміграції вивчити та знати добре...

I.

Правописні правила

прияті секцією Наукового Товариства
імени Тараса Шевченка у Львові.

I. Азбука.

§. 1.

Руска азбука складає ся з 33 букв, що сліднують по собі в осьтакім порядку: а, б, в, г, д, е, є, ж, з, и, й, і, ї, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, ь.

§. 2.

Кожду з тих букв треба писати там, де в правильнім виговорі чуємо відповідаючий їй звук. А що руска правопись, як кожда інша, мусить узглядняти такж і походжене висловів і історичний розвиток мови і звичаєм прийнятій спосіб писаня, тож потрібними оказались ті вказівки, що дальше сліднують.

II. Самозвуки.

§. 3.

є, ї, ю, я.

1. звучать як: *йе, йі, йу, йа*:

а) на початку висловів, пр. *єго, їсти, юдити, яблоко*;

б) по самозвуках, пр. ма́в, краї́, зна́ю, ші́я;

в) (винявши і) по ц, б, в, ф, м, р, пр. ня́ний, беш, вя-
нути, фя́кер, імя́, вірю.

ЗАМІТКА 1. Ї пише ся по тих співзвучках лишень в висловах зложених з приставкою: в, об, пр. ві́хати, візд, віда́ти ся, обізд ітд. і в вислові: сі́мі.

2. є́, і́, ю́, я не пишемо по: г, і́, к, х; ж, ч, ш, щ.

3. є́, і́, ю́, я м'ягчать попередні: т, д, с, з, ц, л, н,
пр. тяга́р (= т'ягар), дяк, ді́д, ся, зять, ці́п, ля́ва, ніхто́.

ЗАМІТКА 2. Змягчення ще другого співзвучка, стоячого перед змягченим т, д, с, з ітд., не означаємо в письмі з осібно, пр. стіна́ (не: сьтіна́), слід, слі́пий, сні́г ітд. — винявши л а по части і н (гл. зам. 3.).

ЗАМІТКА 3. Однак треба окремо м'ягчити л:

а) в іменниках перед наростками: -ня, -ця, пр. чита́льня (не: чита́лня), почека́льня, Ю́льця;

б) в відміні іменників на: -ець, -ень, пр. погори́льця (від: погори́лець), стрі́льців, па́льці; бі́льня (1. відм. біле́нь) ітд.;

в) перед: -ні́йший, пр. си́льнійший (не: силні́йший), пи́льнийший;

г) треба м'ягчити л і н в цілій відміні тих іменників, у котрих л, н було змягчене в 1. відм. ч. од., пр. ку́льті (від: ку́льт), весе́льця (від: весе́льце), не́ньці (від: не́нька) ітд.

§. 4.

Ь = знак змягчення.

1. Тим знаком м'ягчимо: т, д, с, з, ц, л, н:

а) на кінці вислову, пр. зять, будь, вісь, князь, місяць, сіль, огі́нь;

б) в середині слова перед твердим співзвучком, пр. ба́тько, сьві́т, цьві́т, бі́льмó, сьмі́х;

в) в середині слова перед о, пр. тьо́хкати, дьо́готь, ма-
льо́ваний ітд.

ЗАМІТКА. Змягчення ще другого співзвучка, стоячого перед змягченим ть, дь, сь ітд., не означаємо з осібно, пр. кі́сть (не: кісьть), гві́здь, бо́язнь, ми́сль, кі́стьмі́ ітд.

2. Знак „ь“ пишемо в наростках: -е́нько, -е́нька, -о́нько, -о́нька, -і́ський, -і́сенський, -і́сїнький, пр. міся́чєнько, рі́ченєвка, со́воло́нько, голо́во́нька, ма́ліський, бі́лісенський, одні́сінький ітд.

[Однак: Шевче́нко, Стороже́нко, Осно́ванєнко, Ча́йченко і інші імена власні.]

3. Знаком „ь“ м'ягчимо л перед наростками: -чик, -щина, -ший, -ство, -ський, а н тільки перед -ство, -ський, пр. па́льчєк,

бува́льщина, бі́льший, нача́льство, гуцу́льський; — духо́венство, па́нський (але: кінчик, жéнщина, мéнший ітд.).

4. Знак „ь“ пишемо в наростку: -оць, пр. вравéць, Німець, хлóпець, швець ітд.

5. Пишемо „ь“ в закінченю 3. особи ч. од. і мн.: -ть, пр. їсть, дасть, хваліть, несуть ітд.

§. 5.

а не: є

по: ж, ч, ш, щ, пр. жа́ба (не: же́ба), час, ша́фа, ша́пка, ща́сте, па́ша, душа́, жаль, ро́жа ітд.

§. 6.

ө не: и

1. в 6. відм. ч од. іменників на: -я, -ї, -жа, -ча, -ша, -ща, пр. дїнею (не: дїнию), па́нею, ро́жею, за́дачею, душéю, гу́щею ітд.;

2. в середині висловів там, де не наголошене ө зближає ся в виговорі до и, пр. мені́ (не: мині́), теля́, чека́ти, терпе́лий, трева́лий, вели́кий, перо́ ітд.; берéш (не: бирéш), перéш, дерéш, мо́жеш (не: мо́жиш), пи́шеш ітд.; теса́ти (не: тиса́ти), мета́ти, щеза́ти ітд.

§. 7.

и не: ө

1. в 5. і 6. відм. ч. од. іменників же́ньських, закінчених на співзвук, пр. ча́сти, ча́стию; но́чи, но́чию; мо́лодежи, -ню; ми́ши, -ню ітд.;

2. в 1. відм. ч. мн. імеників на: -янин (-анин), пр. хри́стіяни (від: хри́стіянін), Васи́ліяни, ми́щани ітд.;

3. в закінченю 2. відм. ч. мн.: -ий, пр. лю́дій, ча́стий, но́чий, ми́ший, ко́вий, го́стий, грóший ітд.;

4. перед р в дієсловах протягових (verba durativa): видира́ти (не: видера́ти), збира́ти, підпира́ти, розпира́ти, умира́ти ітд.

§. 8.

и не: і

1. в 1. (зглядно 4. і 5) відм. ч. мн. іменників на: -к, -г, -х, -г, пр. ученики (не: ученикі), друзи, дұхи ітд.;

2. в 2. відм. ч. од. і 1. (зглядно 4. і 5.) ч. мн. іменників на: -на, -га, -ха, -га, пр. рукі, дугі, ногі; ч. мн.: рұки, дұги, нóги, мұхи ітд.;

3. в відміні іменників женьських на співзвук (2. 3. 5. 6. 7. відм. ч. од. і 1. 2. 4. 5. відм. ч. мн.), пр. 2. мїши (не: мїші), 3. мїши, 5. мїши, 6. мїшию, 7. мїши; ч. мн. 1. мїши, 2. мїший, 4. і 5. мїши;

4. в прикметникових закінченнях: -кий, -гий, -хий, (не кій, гій, хій), пр. великий, довгий, сухий (так само: 6. відм. ч. од.: великим, 2. 3. 6. 7. відм. ч. мн.: великих, великим, великими);

5. в приставці: ви (не: ві), пр. виходити, висьмівати ітд.;

6. в висловах: дитїна (не: дїтїна), сидїти (не: сїдїти);

7. в наростку власних імен славянських: ич, пр. Шашкóвич, Міцкóвич, Кáраджич, Ягич ітд.;

ЗАМІТКА. Але на початку таких слів, як: ігла (не: игла', ігра, икра, імя, індик, інколи, іноді, ірха, іскра ітд. пишемо і, не: и.

§. 9.

і не: ї

1. там, де в замкненім складі повстало з о, пр. сіль (сóли), не: сїль; діл (дóлу), не: дїл; стіл (столá), спóсіб (спóсобу), росіл (росóлу), осіб (осóба) ітд.; жидівский (жидовá), ялівка (яловїй) ітд.;

2. в закінченю: -ів в 2. відм. ч. мн. тих іменників мужеских, що кінчать ся на тверді співзвуки, пр. плотів (не: плотїв), садів, возів, вусів, волів, панів, кóців ітд., бо говоримо: пліт, сад, віз, вус, віл, пан, коц ітд., [але: зятїв, князїв, країв ітд., бо говоримо: зять, князь, корóль, край ітд.];

3. в закінченю: -їй, -їм в 3. і 7. відм. ч. од. прикметників закінчених на: -ий, -а, -е і заіменника: той, та,

пр. білій (не: білій), білім; зелений, зеленим; твердій, твердім; білолицій, -цім; русій, -сім; тій, тім ітд., бо говоримо: білий, зелений, твердій, білолиций, русий ітд., [але: гусій, -сім; лісій, -сім, бо говоримо: гусій -ся -се, лісій -ся -се ітд.];

4. в закінченю: -і в 1. відм. ч. мн. прикметників закінчених на -ий, -а, -е і заіменника: той, та, то, пр. білі (не: білі), зелени, тверді, білолиці, русі, ті ітд., [але: гусі, лісі, бо говоримо: гусій, лісій ітд.];

5. в приставках: віді-, ді-, зі-, наді-, піді-, розі-, обі- ітд. перед більше співзвукми, пр. відібрати (не: відібрати ані відобрати), дігнати, зібрати, надійти, підійти, розібрати, обіграти ітд.

§. 10.

ї не: і

1. по: т, д, с, з, ц, л, н там, де оно повстало з ѳ, пр. утік (утекла), лід (леду), ніс (несла), сїл (село) ітд., [але по інших співзвукми пишемо: і, пр. мід (меду), пік (пекла) ітд.];

2. по самозвукми (щоби усунути роззів), пр. Україна (не: Україна, шії, надії; доброї; мої, твої, свої; доїти (не: доїти), поїти, раїти, двоїти ітд.);

3. в заіменниках: їх, їм, їхній.

§. 11. -

о не: у

1. там, де оно, не маючи наголосу, наближує ся в невиразній вимові до у, пр. орел (не: урел), ова (не: уна), яблуко (не: яблуко) ітд.;

2. в дієприкметниковім наростку: -ований, коли на о падає наголос, пр. купований, дарований, образований, мальований ітд. Закінчене -ований не змінює ся, коли дієслово є зложене з приставкою: ви- і коли то ви- має наголос, пр. виобразований, вимальований ітд.;

3. так само в іменниках, утворених від дієприкметників закінчених на: -ований, пр. куповане, дароване, образоване, мальоване...; рівнож: виобразоване, вимальоване ітд.

§. 12.

у не: о

1. в дієсловах з наростком: -ува (-юва), пр. купувати (не: купувати), дарувати, малювати, вірувати, сілувати ітд.;

2. в дієприкметниковім наростку: -уваний (-юваний), коли на у (ю) не паде наголос, пр. сілуваний, відмінюваний, помілуваний ітд.;

3. рівнож в іменниках, утворених від дієприкметників закінчених на: -уваний, пр. сілуванє, відмінюванє, помілуванє ітд.

§. 13.

-уть, -ють

в 3. особі ч. мн. дієслів, закінчених в 2. ос. ч. од. на: -еш, -єш, пр. пішуть, товчуть, хбчуть, брють, ббрють ся, кблють ітд., бо говоримо: пішеш, товчєш, хбчєш, брєш, ббрєш ся, кблєш ітд.

§. 14.

-ять, -ать

в 3. особі ч. мн. дієслів, закінчених в 2. ос. ч. од. на: -иш, -їш, пр. хваляють, раняють, відяють, спяють, бачають, мовчають, учать, таять ітд., бо говоримо: хваліш, раніш, відиш, спиш, бачиш, мовчіш, учиш, таїш ітд.

III. Співзвуки.

§. 15.

Слабі співзвуки

б, д, г, з, ж, в (а не: п, т, х, с, ш, ф)

1. треба лишати без зміни в відмінюваню слів, хотяй би стояли перед сильними співзвуками, пр. воробці (не: воропці), порядки (не: порятки), нігті (не: ніхті), образкі (не: обраскі), ріжки (не: рішкі), рівці (не: ріфці) ітд., бо говоримо: воробєць, порядок, нбгоць, образбк, ріжбк, ровєць ітд.; — гребсті (не: грєпсті), стерегті (не: стерєхті),

лі́вти (не: лі́сти) ітд., бо говоримо: гребуча́, стерегуча́, лі́зуча́ ітд.;

2. треба їх лишати незміненими також перед наростками, що зачинають ся співзвуками сильними, отже перед: -ний, -на, -но, -ство, -ский, -ший, пр. близький (не: близький), вузький, грузкий, мерзкий, низкий, слизкий, ховзкий; — солідкий (не: солідкий), легкий (не: легкий), м'який; — дядько (не: дядько); — жа́бка (не: жа́пка), за́гадка (не: за́гатка), в'язка (не: в'яска), лі́жко (не: лі́шко); — сусідство (не: сусі́тство ані сусі́дство); — лю́дский (не: лю́тский ані лю́дзкий), се́рбский (не: се́рпский); — гру́бший (не: гру́пший), гли́бший, солід́ший, близь́ший, ву́зший, низ́ший, тяж́ший, дороб́жший ітд., бо говоримо: близота́, вузота́, грузовина, мерзота, низина́, слизистий, ховзати ся; — солоди́ти, ле́гіт, м'яго́нький; — дя́дина; — жабо́к, за́гадок, в'язо́к, ліжо́к, — сусі́ди, лю́ди; Се́рби; — грубі́ти, глибина́, тяжі́ти, дорожі́ти ся ітд.

Але: ле́кший, м'якший.

§. 16.

Сильні співзвуки

С, Т лишають ся в письмі без зміни:

1. перед слабим б в наростку: -ба, пр. про́сьба (не: про́зьба), кісьба́ (не: кізьба́), боротьба́ (не: бородьба́), клятьба́ (не: влядьба́) ітд., бо говоримо: просі́ти, косі́ти, бороти́ ся, прокля́тий ітд.;

2. в висловах зложених: о́сьде (не: о́зьде), о́тже (не: о́дже), велі́кдень (не: велі́гдень).

§. 17.

об-, від-, над-, під-, без-, роз-.

Сі приставки пишемо перед кожним співзвуком без зміни, пр. обкі́нути (не: опкі́нути), обте́рти; відкі́нути, відтя́ти, відсу́дити; надкусі́ти, надтя́ти; підкі́нути (не: піткі́нути), підтя́ти, підсу́нути; безко́рисно (не: беско́рисно); розкува́ти, ро́зкіш (не: ро́скіш), ро́зклад, розсу́док ітд.

§. 18.

Приіменник: з.

1. Стоячи окремо, пише ся сей приіменник за всіди без зміни у всіх своїх значінях (як в значіню німецького: *aus*, так також в значіню: *mit*), пр. з кріком, з кúхні, з пánом, з покóю, з тáтом, з хáти ітд.

2. Коли з є приставкою, то пише ся буквою с перед кождим сильним співзвуком з виїмком: с, ш і щ, отже перед: п, т, к, х, ф, ц, ч, пр. сполокáти (не: зполокáти), стёрти, скіннути, схорóваний, сфальшувáти, сцідíти, счесáти ітд.

3. Навпаки пише ся яко приставка буквою з перед кождим іншим співзвуком (і перед: с, ш і щ), пр. збудувáти, зділáти, згóда, ззирáти ся, зжинáти, змочíти, зняти, зросíти, зсініти, зшіти, зщібáти, зщухну́ти ітд.

ЗАМІТКА. Рівнож в приіменниках зложених з »з«, що стоять з 2. відмінком, пишемо »з«, отже: зпід (не: спід), зпóнад, зпéред, зпóпід ітд.

§. 19.

в не: у.

В звучить в рускій мові по самозвуках як голос посередний між у а в або як німецьке u в au, пр. Австрия (не: Аустрия), Австрáлія, Августíн, áвтор, Евгéнія, Еврóпа, Евзéвій, Бавм (Baum) ітд.

§. 20.

в не: л

1. звичайно в групі „ОВ“ mezi двома співзвуками, пр. вовк (не: волк), пóвний, дóвгий, дóвбати ітд.

Але: полк;

2. в дієприкметнику минувшім р. муж. ч. од., пр. хвалів (не: хваліл), умів, плів, вів, колóв ітд.

§. 21.

В Я К О П Р И Д И Х

на початку вислову перед і, котре повстало з о, пр. він (она), від, вівця (овець), вітчина́, вісь (оси)), вістрє, віспа, Вірме-
нін ітд.

§. 22.

-ВСТВО не: -СТВО:

вітцївство, королївство, князївство, шєвство, законодавство,
мислївство, ліцївство ітд.

§. 23.

Г не: Г:

госпóдар, господáрити, господáрство, господїня, грамáтика.

§. 24.

Г не: Г:

газ, гáздá, гáздувáти, гáзєта, гáнок, гáтунок, гєгати, гїмнáзия,
граф, грунт, гудз, педагогія, телеграф і в інших чужих словах.

§. 25.

-ДСТВО, -ДСКИЙ (не: -дзтво, -дзкий)

в висловах, утворених від пнїв закінчених на: д, пр. людский
не: людзкий), сусїдство, сусїдский, шведский ітд... від люд,
сусїд, Швед ітд.

§. 26.

Й

1. котре пишемо по самозвуках, творить з ними дво-
звуки, пр. бáйка, дай, дїлáй, дóбрый, сóйка ітд.;

2. перед самозвуками: пишемо тільки перед: о, пр.
Йов, Йонатáн, Йордáн, Йóсиф; йой; йогó; байóк, розпайóванчї,
сойóк ітд.

§. 27.

-ТСТВО, -ТСКИЙ (не: -цтво, -цкий)

в висловах, утворених від пнів закінчених на: т, пр. адвокатство, адвокатский, богатство, братство, братский (не: брацтво, брацкий), світський, шляхотський ітд. (від: адвокат, богат, брат, світ, шляхт).

Але: галицький (від: Галич), грецький (від: Грек), купецкий, купецтво (від: купець), рільництво (від: рільник), ткацтво, ткацкий (від: ткач) ітд.

§. 28.

-чи або -гти і -кти, ніколи: -гчи

в дівіменниках: мочі або могті (не: могчі), бічі-гті, беречі-гті, волочі-кті, запрячі-гті, стеречі-гті, стричі-гті, течі-кті, товчі-кті ітд.

§. 29.

щ не: сч:

щастє, щасливий, щасний, щезати, рущити, рущина, щадніця.

IV. Чужі слова.

§. 30.

а не: ат:

в висловах присвоєних з грецького язика, там середнього рода, а у Русинів женського, пр. драма, поема, система, схема, тема, аксиома ітд. (а не: драмат, поемат, систем, схемат, темат, аксиом ітд.).

§. 31.

і

в середині чужих слів, а іменно в наростках: -ія, -іян, -іянин, -ізм, -ік, -іка, -іст, -іт, дальше в: -ійний, -ійський, -іальний.

-іанський, -ічний ітд. вкінці в закінченю особових імен християн і старинних: -ій, пишемо:

1. буквою и по: д, т, з, с, ц і р, пр. дидактичний, дієта, дисцезія, Диоген, Диомед, дияльогі, Тукідид, Аркадія, Індіянин, буддизм, медик, методика, буддист, Студит, мельсодійний, аркадійський, кордьяльний, християнський, методичний, Методий; — Тибулль, Антиох, антифон, Бебтия, артизм, антик, критика партійний, беотійський, практичний, Мелетий; — фізіогномія, Азія, музик, азійський, гімназьяльний, музичний, Атаназий; — Сицилія, Сион, місіонар, Росія, класик, комісійний; — цивілізація, Цицерон, національний, акація, публіцист, містицизм, індукційний, провінціяльний, Гораций; — аристокрація, ориєнт, Аристид, периода, патриот, Австрія, Марія, історик, Африка, матеріальний, григорьянський, фабричний, Григорий ітд.;

2. буквою ї по л і н, пр. Клістен, Ганнібаль, міліон, Англія, Еміліян, механік, аршенік, машиніст, мелніт, сателіт, провінціялізм, лівійний, технічний, Евфрозія, Вергілій, Антовій, Евгевій ітд.;

ЗАМІТКА 1. Однак треба писати з руска: євангеліст, католик, католицкий, публіка, публічний, митрополіт, Іполіт, Василій (Василиянин, василіяньський), Єлисавета, Ліня, що вже від дуже давна зрушили ся.

3. буквою і по всіх інших співзвучках, пр. Алькібіад, Ахілл, Кімон, Біон, біольогія, кібск, Боккачіо, ажю, шіртінг, академія, Арабія, епідемія, монархія, педагогія, хемія, Маркіян, академік, графіка, телеграфіст, атавізм, льотичний, Параскевія, Евзевій, архидиякон, архікнязь, архієрей ітд.

Але: акафіст, єпископ, пресвітер, Кир, Кирило, Данило, Микола, Якім, Філіп, Філимон, Давід, Трофим, що вже від дуже давна зрушили ся.

ЗАМІТКА 2. В кількох церковних висловах задержуємо давне церковно-славянське закінчене: -иє, а то: водосвятиє, євангеліє, копіє, оружіє; впрочім пишемо: -є, пр. діланє, пісанє, милосердє, спасєнє, упованє ітд.

§. 32.

аї, өї, ої, уї, юї... (не: аі, еі, оі, уі... юі...)

в чужих висловах (усуваючи роззів), пр. архаїзм (не: архаїзм), Кáїн, Михаїл, Рафаїл, Енеїда, героїчний, руїна, Люїза ітд.

§. 33.

-ия (-їя, -ія) не: іум

в таких іменниках загальних, як: гімназія (не: гімназіум), губернія, коле́гія, консісто́рія, міністе́рія, семіна́рія ітд.

[Але: архів, ліце́й, колюсе́й, горре́ндум, індивідуум, ме́трум, фбу́рум.]

§. 34.

гі не: ги

в висловах присвоєних з грецького: гіякінт, гідравлічний, гідрографія, гідропатія, гігієна, гієна, гієрогліф, Гіменей, гіперболя, гіперпродукція, гіпнотизм, гіпокрит, гіпотека, гіпотеза, гістерія ітд.

Але: гідра, гимн.

ЗАМІТКА. В кількох висловах, після утертого вже способу писання, опу скаємо: г, а то: Ілярій, Іляріон, Іполіт, історія, Іспанія...

§. 35.

кс (замість грецького і латинського: х):

гексаме́тер, екса́мін, ексеку́тор, ексисте́нція, ексорта́, експеди́ція, Ксенофо́нт, текст, оксамі́т ітд.

§. 36.

ль не: л (перед: о):

антропольо́гія, біольо́гія, соціольо́гія, фізіольо́гія, філосо́фія
Льомба́рдия, Лондо́н ітд.

§. 37.

с не: з

в висловах грецького і романського походження на початку слова і в групах: нс, рс, пр. Сокра́т, Со́льон, Со́фія, софі́ст; бран-

солéта, кóнсуль, консі́лія, консоля́ця, Пёрси, універсітéт ітд.; рівнож в зложенім вислові: філосóфія.

Але: цéнзор, цензúра, рецензéнт, рецéнзя.

§. 38.

сх не: ш:

схéда, схéма, схематі́зм, схі́зма, схоля́стка, схолі́яст ітд.

§. 39.

т не: та

в іменниках особових мужеских, присвоєних з латинського і грецького язика, як: артíст (не: артíста), архітéкт, архімандрíт, лінíвíст, митрополíт, поéт, софíст ітд.

§. 40.

Подвійних співзвуків в іменах загальних чужого походження взагалі не уживаємо, отже: афéкт, грама́тика, ма́па, профéсор, ілюміна́ця, ілюстра́ця, ілю́зья, інова́ця, ане́ксыя, коля́тор, корéкта, кору́пця, комі́сыя, процéсыя, ка́са ітд.

Противно в іменах власних особових і назвах географічних ітд. чужого походження лишаємо подвійні співзвуки, пр. Грíмм, Гофф, Лéссінг, Шіллér, Каппадóкья, Ассíрья, Гúнны ітд.—винявши імена і назви вже від давна цілком зрущені, пр.: Бритáнья, Рóсыя, Іполíт, Цельопонéз, Фялíп, Кяры́ло ітд.

§. 41.

Імена власні місць (країв, міст, гір, рік, озер ітд.), як старинні так і новочасні, пишемо так, як они нині Русинами виговорюють ся, пр.: Азия, Атéни, Беб́тия, Вифле́м, Гре́ция, Єгíпет, Єрусалíм, Кіпр, Лякедемóн, Мезопотáмья, Мікéя, Пёрсыя, Рим, Сиракúзы, Фені́кья ітд.; — Аквіста́н, Бордо́, Бретáнь, Білград, Дáнья, Женéва, Іта́лья, Липск, Лёндóн, Медю́лян, Парíж, Пра́га, Тоска́на, Фра́нция ітд.; — Дуна́й, Лё́ара, Тíбер ітд.

§. 42.

Імена власні особові старинні. Ті імена зручили ся тим способом, що кінцеве: **-as, -es, -os, -us** по найбільшій часті відпало, **-ias, -ies, -ios, -ius** замінило ся на: **-ій (-ий, -їй)**, а противно кінцеве пневе: **-n, -nt** позістало, пр. Азіній, Аїсхіль, Алькаї, Анаксимандер, Анаксимен, Аппій, Аристотель, Аристофан, Атик, Вергілій, Гомер, Гораций, Дидім, Еврипід, Еней, Епамінонд, Ксенофан, Лікурт, Перікль, Пітагор, Тибулль, Тартай, Тукідід, Сіммій, Федр, ітд.; — Крітон, Ксенофонт, Плятон, Сціпіон, Сольон, Ціцерон ітд.

Але: Мінос, Непос, Талес, Янус. Рівнож: Парис, Датиє ітд.

§. 43.

Імена особові новочасні, котрі вже зручили ся, пишемо рускими буквами, віддаючи по можности оригінальний звук (хотяй би навіть проти правил, поданих в §. 31.), пр. Байрон, Боккачіо, Беранже (2. відм. Беранжера), Брандес, Вальтер Скотт, Вольтер, Гайне (Heine), Гетель, Данте, Діма (2. відм. Дімаса), Додэ (-эта), Кальдерон, Колюмб, Корнейль, Лессінг, Расін, Руссо, Рафаель, Свіфт, Стюарт, Шекспір, Шіллер ітд.

Передовсім руцимо славянські (і литовські) імена, пр. Вітовт, Вук Караджич, Гедимин, Гоциньский, Давичич, Добровский, Єлячич, Залеский, Міцкевич, Мієльосич, Палядкий, Пушкін, Рокитанський, Собеский, Шафарик, Ягайло, Скиргайло, Ягич ітд.

§. 44.

Менше присвоєні рускій мові чужі імена власні пишемо для зрозумілости латинськими буквами так, як они оригінально пишуть ся, пр. Brachelli, Du Bois-Raymond, Foucault, Mirabaud, Mirabeau, Neef, ten Brink, van Houten, O'Connell ітд.

У. Великі букви.

§. 45.

В е л и к о ю буквою пишемо :

1. початок кожного писання; даліше по точці, замикаючій попереднє реченє, а по двоточці тоді, коли без зміни наводимо чийсь слова, однак ніколи перед вичислюванєм, пр. Народна посьловіця говірить: Хто в біді дає, два рази дає. Але: Маємо чотири часті року: весна, літо, осінь, зима.

2. по питайнику і по знаку виклику, коли слідує відповідь або нова гадка: Чи був ти у брата? Був. — Господи милосерний! Не осироті нас!

3. в поезії початок кожного стиха, пр.

І дєнь іде і ніч іде...

І, гóлову схопівши в рúки,

Дивуєш ся: — чомú не йде

Апóстол прáвди і науки?!

4. всі імена власні т. є назви осіб (людей, богів, сьвятих духів ітд.), монаших зборів, народів, держав, країв, міст, сіл і їх мешканців; імена власні давані звірятам; назви улиць, рік, гір, озер, морий, гербів, сьвят, тіл небесних ітд., пр. Александр Великий; Бог (але: боги поганьські), Пресьвята, Діва Петро, Шашкєвич, Зевс, Атєна, Василянїн, Домінікани, Поляк, Русин, Австро-Угорщина, Галичина, Львів, Замарстїнів, Львовянїн, Яворовець, (пес) Рябок, (корова) Красуля, (улиця) Городєцка, (ріка) Дністер, Карпати, Морске Око, Чорне море, герб Любич, Рїздво, Великдень, Вєнус, Баран ітд.

5. прикметники утворені від назви особи, о скілько не служать до означеня цілого роду, пр. Шевчєнків заповіт, Міцкєвичеві твори, Петрова книжка, Могиланьска колєгія, служба Бóжа, Богорóдичин прáзник, Цицерóнів вїсказ ітд.; — але: цицерóньскій стиль, могометаньскі пúтники, лютерска цєрков ітд.

6. заголовки і назви вських творів, пр. Котлярєвского Енеїда, Гомєрова Іліяда, Шевчєнкові Неофіти, Міцкєвичеві Дзяди, Рафаєля Мадонна. — В довших заголовках пишемо,

тільки перше слово великою буквою, пр. Історія рúскої літератури Огонóвского, Склянка водї Скрїбого ітд.

7. титули і урядові назви властей і інституцій, пр. ц. к. Намісництво, Віділ Краєвїй, Академія Пау́к в Кра́кові, Науковé Товáриство ім. Шевчénка у Львóві, Рúске Товáриство педаго́гичне ітд., отже також Цéрков (в значіню сýсполу релігійного, але: цéрков сьвято́го Петра́). — В назвах, що складають ся з кількох слів, треба писати великою буквою тільки слово перше або також слова в и р і ж н ю ю ч і, пр. Ра́да Шкільна́ краєва́, Краєвїй Сою́з кредытовїй, ц. к. уприв. акційний Банк Гіпотéчний ітд.

Рівнож уживає ся великої букви в скороченнях титулів і урядових назв, щоби раз-враз не повторювати повного титулу або назви, пр. Академія (замісьць: Академія Нау́к в Кра́кові), Віділ (замісьць пр.: Віділ Товáриства „Прóсвьіта“), Університéт (замісьць пр.: ц. к. Університéт у Львóві) ітд.; Намісник (замісьць пр.: ц. к. Намісник Галичинї, — але: ста́нóвщице ц. к. намісника в краях репрезентóваних в Ра́ді державній), Дирéктор (замісьць: ц. к. Дирéктор академічної гімна́зї у Львóві, — але: прѣдси́складáють на директóрів обовязок чувáти ітд.).

8. скінци в листах і поданнях пишемо великими початковими буквами не тільки титули осіб, властей і урядів (як повисше), але також за і менники особові і присвоюючі, о скільки відносять ся до особи, до котрої пишемо, пр. Висóке ц. к. Намісництво! Висóбий Віділе Краєвїй! Високопова́жаний Па́не Профэ́сор! Дорогїй Товáришу! Прóшу Те бó. Від да́вна чека́ю на Т в і й лист ітд.

§. 46.

Малі букви.

М а л о ю буквою початковою пишемо:

1. назву днів і місяців: неділя, понеділок, вівторок, середá, четвѣр, п'яток, субóта; місяць січень, лю́тий, март, цьві́тень, май, чѣрвень, ліпень, сѣрпень, вѣресень, жóвтень, листопа́д, гру́день.

2. прикметники, утворені від власного імени місцевості, пр. подільські лані; волинська земля; рускі села; польські гори; бережанський став; яворівські виробы з дерева ітд.

VI. Діленє слів.

§. 47.

1. Односкладних слів не розриває ся ніколи, отже не: згл-яд, мі-ст, ка-рк ітд., але ціле слово переносимо на нову лінію.

Пріменників: в і з не лишаємо ніколи на кінци записаної стрічки, бо они не творять складу. Не пишемо отже: в-Кракові, з-Відня, але в Кра-кові, з Від-ня.

Однак пишемо: зі Льво́ва, зі Зо́лочева.

2. Розділюючи кількоскладні слова, треба держати ся отсих вказівок:

а) коли яке слово є так зложене або злучене з приставкою, що легко розпізнати складові часты, тоді першу складову часту лишаємо на кінци записаної стрічки, а другу переносимо на слідууючу лінію, пр. повно-відий, білолиций, безо-дня, коно-від, без-зубий, по-вторити, наді-слати, за-гкнүти, за-мкнүти, зі-пхнүти, ві-вчити, ві-йти, віді-гнати, розі-рвати, підо-шва, об-умерти, не-дбалий ітд.

Винімки: о-бід, о-бух, по-душка, ро-зум, ро-сада, ро-сіл.

б) коли слово є поєдинче, а mezi двома самозвуками находить ся тільки оден співзвук, то переносить ся его до слідууючої стрічки, пр. во-да, глі-на, ма-ра, роз-би-ра-ти, ро-са, чоло-вік ітд.

ЗАМІТКА. дз, дж виражують тільки оден звук, длятого нероздільно переносять ся на слідууючу лінію, пр. са-джа, гля-джү, ро-дзинки ітд.

в) коли слово є поєдинче, а mezi двома самозвуками находять ся два, три або більше співзвуків, то на слідууючу лінію переносимо тільки остатний зміж них, пр. вез-ти, зем-ля, клад-ка, крох-маль, поч-та, бруд-ний; жерд-ка, корч-ма, мерз-нути, мест-ник, скарб-ниця, церк-ва, умер-лий ітд.

ЗАМІТКА. Однак групи: ств, тв, дв; ск, сп, ст, сл; дальше к, г; п, б; т, д з слідууючим л або р звичайно не розділюють ся і переносять ся нероздільно

на слідуючу лінію, все одно, чи стоять они по самозвуці, чи по співзвучі, пр. богат-ство, чер-ствій, товари-ство, па-ства; купец-тво, жер-тва, брі-тва; різ-дво; ле-дво; — ру-ський, че-ський, вій-ско; при-спа, ві-спа; пу-стий; вар-стат; цир-кловати, пис-кля, і-гра; до-брій, рас-пря; муш-тра, ван-друвати ітд.

VII. Зложені слова.

§. 48.

1. Зложені частини, а іменно прислівники, применники і злучники, пишуться разом тоді, коли їх складові частини так з собою зрослися, що творять оден звичайний вираз. А пізнаємо се по тім, що котранебудь з складових частин сама для себе нині вже не уживаєся або, коли і уживаєся сама з осібна, то в іншій значіню, чим в частині зложеній. З тих причин пишуться разом:

а) прислівники: байдуже, безпереч, бодай, взагалі, відки, відразу, відси, відтам, відтак, відти, вкінці, вкупі, внаслідок, вперед, вперше, вповні, впорожні, вправді, врядігоди, вспять, голіруч, доокіла, доки, доліниць, добраз, доразу, доси, досить, доста, достоту, завбільшкі, завдовжкі, завглубшкі, завгрубшкі, заєдно, за всіди, завтра, завширшкі, завчасу, задалегідь, заледви, залюбки, занадто, запокотом, зараз, заразом, зверху, звідси, звільна, згодом, змалку, знадвору, знов, зовсім, зразу, зрештою, інколи, комітьголов, лівобіч, мимохідь, мимохіть, мимоходом, наборзі, навгяд, навзнік, навітьпередки, навідворить, навіть, навколішки, навманя, навмісно, навпакі, навпростець, навскіс, навстріч, навстяж, надармо, назад, наздогін, назустріч, наконіць, наліво, насліп, наперед, наперекір, наперек, наслід, направо, нараз, наразі, на рещті, насамперед, наскрізь, натоміць, натще, немов, неначе, нерядо, нераз, ніколи, ніяк, обіруч, опісля, опять, осторонь, повбли, подеколи, подекуди, позавтра, позавчера, позаторік, поки, помалу, повайбільше, пооблу, потім, потому, потріхи, правобіч, притім, самохіть, сьогодні, сейчас, силоміць, скоросвіт, снічи, спершу, справді, тоді (-ідь), торік, уперше, чимало ..

б) **прислівники**: за́для, за́мість, за́через, здо́вж, зза, зме́жи, знад, зпе́ред, зпід, зпоме́жи, зпо́між, зпо́над, зпо́під, до́вкругі́, і́зза, напро́тив, не́дале́ко (пр. не́дале́ко шко́ли), о́коло, підча́с, по́біч, пове́рх, по́вйше, по́за, по́зад, по́здво́ж, поме́жи, по́ймо, по́між, по́над, по́нйше, по́перед, по́перек, по́під, по́при, по́руч, по́серед, по́уз, про́між, су́против...

в) **злучники**: а́бі, а́ніж, бу́цім, для́того, за́ки, за́ким, за́те, ко́бі, немо́в, на́че, ненáче, ні́бі, на́колі, на́скільки, о́тже, по́зая́к, про́те, та́ж, та́й, та́кож, тимча́сом, що́бі, що́б...

г) пишемо разом також **приіменники** з **приналежним іменем**, коли наголос спочивав на приіменнику, пр. до́світа, за́молоду, за́муж, за́що, на́ново, на́що, по́ночи, по́що ..

2. Навпаки такі частини, котрих складові частини виступають в нашій свідомості **осібними словами**, треба писати **окремо**:

а) без сумніву, без числа́ (але: бе́зліч), від да́вна, від за́втра, до за́втра, до пі́зна, до ре́шти, до сі́та (але: до́сіть), до тепе́р, з бі́зка (-зька), з висо́ка, з гру́бша, з да́вна, з да́вних да́вен, з да́лека, з німе́цка, з па́ньска, з по́льска, з по́рядку, з причі́ни, з ті́ха, з угорска, з че́рги (але: звільна), з ча́сом, за висо́ко (за висо́кий), за до́вго, за то́нко, на сповид, на по́каз, на поті́м, на тепе́р, о скі́лько, по да́вньому, по на́шому, по ні́ні, по німе́цки, по по́льски, по по́рядку, по про́сту, по ста́рбому, по ті́ху, по ча́сти, по че́рзі (але: пово́ли, пома́лу), по пе́рше, по дру́ге, по тре́те ітд.

б) **чим, що, як пишешо окремо**, пр. чим скорше, чим хутше, чим ра́з (пр. лі́пше); що рік, що місяць, що тиждень, що де́нь (але: на щоде́нь), що дня́, що ра́з (пр. старанні́ше), що до; по́ки що; як найлі́пше, як стій, як слі́д, як ра́з ітд.

3. Пишемо **завсігди окремо**: **би, же, но, ся, то**, пр.: я діла́в би; ти писала́ би; брат же відпові́в; той же сам ученик; ході́ но сюди́; учу́ ся; мйете́ ся; хто то там був? **Котрий** то ученик написав?

Але **завсіди разом**: а́бі, ко́бі, ні́бі, що́бі; бу́дьто, на́дто.

4. Противно пишемо **разом** слова **зложені з: -б, -будь, -небудь, -де, -ж, -крат, -сь**, пр. діла́лаб, хвали́лібо, коли́бо; **котрийбу́дь, котрийнебу́дь, де́котрий, де́хто, де́що, де́інде; хтож,**

щож, она́ж, єгб́ж; два́крáт, три́крáт; де́сь, ко́лісь, хтос́ь, учу́сь, ми́ємось, мо́литесь ітд.

5. Перечень: не:

а) зростає ся в одно слово не тільки з всякими іменами, т. є з іменником, прикметником і числівником, але також з прислівниками, утвореними від імен, коли слово через те набирає осібно́го значіня, пр. недоб́рід, недуга́, не́лад, не́міч, непоря́док, непоб́тріб, несла́ва, нетя́га; — неві́нний, неза́здрий, незря́чий, непокі́рливий, немуд́рий, непу́тящий; — неоден́; — небав́ком, небаром́, невроб́ком, недале́ко, незабаром́, немоб́в, непри́чком ітд.

б) в протиставленях пише ся „не“ окремо також перед іменами і прислівниками, пр.: Се не (є) харáктер, áле упря́мість. Бува́ло се не раз, не два, áле мно́го разів. Місто не (є) дале́ко ітд.

в) перед дієсловами пишемо „не“ окремо, пр. не зна́ю, не ма́є, не бажа́ючи, не написа́вши, не говори́ ітд.

ЗАМІТКА. Однак пишемо разом: нема́ (неособово), нехотя́чи, не́хотя і не́хоч (яко прислівники), нена́видіти, недоставáти, недомага́ти, знево́лити, зневі́рити ся, зневажа́ти, знемо́цїти, знеохóтити, унещаслі́вити..., позаяк они похóдять від: нево́ля, неві́ра, немо́цї, неохóта, нещаслі́вий...

6. Іменники і прикметники зложені, котрих складові часті сплинули зовсім в оден вислів, пишемо разом, пр. верті́порох, гові́вітер, жмі́крут, палі́вода, переко́тіполе, пройді́сьвіт, стрімго́лів; дивде́рево, гололе́диця, ляхо́літь, слабосі́ль; Богорóдиця, водо́пїло, водохре́сте, горлорі́з, конові́д, костогрі́з, кожемя́ка, снові́да, страхопо́лбх, хліборóб, богомі́льний; білолі́ций, довгову́сий, кароб́кий, кривобóкий, круглолі́ций, крутобере́гий, сивоборóдий, тонкове́рхий, чорново́лбсий, широколі́стий; вірло́бкий, серпорі́г, беззу́бий, безру́кий, безязі́кий, безкря́лий ітд.

7. Коли складові часті якогось зложеного слова лише з легка є з собою получені, то вставляємо помежи них розділку „-“, пр. Австро-Угбо́рщина, украї́нсько-ру́ський, церко́вно-славя́нський, хіру́ргїчно-меді́чний, хлі́б-сі́ль (хлі́ба-со́ли), оден-є́диний, все́го-на́всего, раз-вра́з, коне́ць-кінце́м, яко-та́ко ітд.

VIII. Перепинанє.

§. 49.

Протинка (,).

Протинка означає найкоротший перестанок голосу і кладе ся:

1. між реченє головне й побічне і також між два реченя побічні, пр. Граб є найтвердший з дерев, які ростуть в наших лісах. Сьвятополк післав сказати Глібови, щоб він швиденько їхав до Києва, бо ніби Володимир дуже слабий.

2. між реченя рівнорядні, коли они короткі і не мають речень побічних, пр. Реве та стогне Дніпр широкий, сердитий вітер завиває, до долу верби гне високі, горами хвилі підіймає.

3. між реченє скорочене або втручене і реченє головне, пр. Скінчивши свою роботу, прийду до тебе. Злість, кажуть, сатані сестриця.

4. протинкою відділюємо прикладку і кожний 5. відмінок в реченю, пр. Син Володаря, князь Володимирко, переніс ся до Галича. Мене, мати, Турчин знає, медом, вином наповає.

5. протинку кладемо між рівнородні части реченя стягненого (пр. між два або три підмети, присудки, такі самі придатки, пояснюючі додатки ітд.), коли они не є получені злучниками: і, та, тай, або, або-або, анї, анї-анї, пр. Я прийшов, побачив, побідив. На дворі погідно, але холодно. Глибокий, наче море. Як дома, так і в школі.

Але: він і она; брат тай сестра; нинї або завтра; або я або ти; анї великий анї малий.

ЗАМІТКА. Коли згадані злучники — з виїмком „і“ = „та“ = „тай“ — сполучують цілі реченя, тоді кладемо перед ними протинки, пр. Він анї не був хорий, анї не прийшов до школи. Або перун ударив, або злочинець підпав. Але: Моли ся, працюй, поступай чесно і нікого не бій ся.

6. перед реченням дівіменниковим, пр. Посилав мене мати в степ, пшеницю жати. Сонце сховалося за гори, спочивать після довгого Петрівського дня.

§. 50.

Знак середній (;).

Сей знак означає довший перестанок голосу, ніж протинка, і кладе ся:

1. між довші реченя рівнорядні, іменно коли мають при собі реченя побічні, пр. Млин меле, мука буде; язык меле, біда буде. З небес на землю, від кінця світа до кінця простирає ся воля Бога; всьо, що під сонцем і висше сонця, в світі і за світами, розгомонує мудрість безначальну і безконечну Ёго; а перед сею мудростию марниця всі мудрости наші, як капля перед морем, як червина перед велитом, як годинка перед віками.

2. Між групи безпосередно по собі слідуючих рівнорядних частий реченя: А були там: Русини, Поляки, Чехи; Італійці, Іспанці, Французи; Німці, Англіїці, Шведи.

§. 51.

Двоточка (:).

Сей знак означає ще довший перестанок голосу, ніж знак середній, і кладе ся:

1. коли попередне реченє головне пояснює ся реченнями слідуючими, пр. Наум Дрот був паробок на все село, де жив: батькови і матери слухняний, старшим себе покірний, між товариством друзяка.

2. коли вчисляємо подробиці або части, що належать до якоїсь цілости, пр. Чоловік має пять змислів: зір, слух, смак, нюх і дотик.

3. перед словами якоїсь другої особи, коли їх наводимо дослівно, пр. Наум було й каже: Чоловікови треба трудитись до самої смерти.

4. в очерках (періодах), між реченням попереднім і послідуючим, коли они є довгі, пр. Не хмарá сонце заступила,

не вихор- порохом вертять, не Галич чорна поле вкрила, не буйний вітер се шумить: се військо йде всіма шляхами.

§. 52.

Точка (.).

Сей знак означає найбільше спущене голосу і найдовший перестанок; він вказує, що мисль вже скінчена. Точку кладемо:

1. на кінці речень поєдинчих і зложених, пр. До смерти учить ся чоловік. Що се за чоловік, ніхто не знає.

2. по титулах, написях і заголовках, пр. Руска Читанка для низших клас. Хмари. Повість Ів. Левицького-Нечуя.

3. по числах, означаючих порядкові числівники, пр. Сьвятополк II.; на стор. 20. (= двадцятій); в 1904. році.

4. яко знак скороченя по всіх буквах, що заступають цілі слова, не написані в цілости, а то: відм. = відмінок, гл. = гляди, д. = добродій, др. = доктор, ітд. = і так дальше, іті. = і таке інше, ітп. = і тим подібне, ос. = особа, п. = пан, пр. = приміром, прикм. = прикметник, пор. = порівнай, р. = рік, р. муж. = р. мужеский, р. жень. = рід женьский, р. сер. = рід середній, сьв. = сьвятий, сл. = слідуєчий, стор. = сторона, тзв. = так званий, тзн. = то значить, ц. к. = цісарско - королівский, ч. = час, ч. од. = число одиночне, ч. мн. = число многе.

ЗАМІТКА. По скороченях ріжних мір, монет і хемічних материй не пишеться точки, пр. 1 см, 1 л, 1 К (= корона), S (= сїрка) ітд.

§. 53.

Питайник (?).

Сей знак кладемо по реченях або словах, котрими питаємо ся, пр. Хочеш похвали і нагороди? Заслужи собі. Чи ти читав поезії Шевченка?

ЗАМІТКА. По зависних питаннях знаку питання не кладемо, хиба що головне реченє містить в собі питанє, пр. Перше всего подумай, чи ти зможеш се зробити.

Але: чи знаєш ти, чого я прийшов до тебе? (Ту знак питання відноситься до головного реченя: »чи знаєш ти«).

§. 54.

Знак виклику (!).

Сей знак кладе ся по тих реченях і по тих словах, котрі говорюємо піднесеним голосом. Отже кладе ся єго по реченях і словах, що виражають зазив, подив, бажанє, радість, смуток, обуренє, гнів, біль, жаль, рішучий розказ. Рівнож пишемо єго по всіх відмінках V-тих, коли они не стоять в середині реченя (в такім случаю кладе ся по них тільки протинку), пр.

Будь здоров! Бійте ся Бога! Ох, лихо моє! О, Боже мій милий! — Іване! ходи но сюди! Будь щаслив, мій сину! (А ле: Щож я тобі, друже, злого учинив?).

§. 55.

Павза (—).

Сей знак кладе ся:

1. коли означає ся мова недокінчена або перервана, пр. Дайте мені спокій, бо — ;

2. коли опускає ся в реченю таке слово, котрого легко можна догадатись, пр. Хто робить, — голий не ходить;

3. коли надумуємо ся, якого слова нам ужити, або коли приготовляємо на щось несподіваного, пр. Не хочу бути невдячним, отже заплачу тобі за твою прислугу — грішми;

4. коли заіменник то або се вказує на попередні іменники або на ціле реченє, пр. Добро найкрасшеє на сьвітї — то братолюбїє;

5. замість скобок, щоби відділити реченє скобкове, пр. Нагло — а було то полуднє — ударив грім з чорної хмари.

• §. 56.

Скобки ([ ] ( )).

Скобками замикаємо поодинокі слова або цілі реченя, що не належать до мисли того реченя, в котрого середині они уміщені, але є додатком пишучого, пр. То дівчина ходить, й сама не знає (бо причинна), що такеє робить.

Скобки означають також, що в якимсь слові може впасти буква, пр. з(і)шити, з(і)сісти.

§. 57.

Знак наведеня („ “).

Сего знаку уживаємо:

1. щоби виразно означити, що замкнені ним слова не походять від нас, але від іншої особи, а ми їх тільки дослівно наводимо, пр. Господь Бог сказав: „Нехай буде сьвіт!“;

2. щоби зазначити поодинокі слова або звороти (титули книжок, написи), або щоби означити, що зазначене слово має побічне значінє, пр. Шевченка „Думки“ деклямує молодїж радо. Добрий то „приятель“, коли єго до такого діла намовив.

§. 58.

Точки (....).

Сей знак означає, що говорячий не висказує всього, що міг би або хотїв би висказати, і що мовчанєм заступає говорење, пр. „Я не Ганна, не наймичка, я...“ Тай заїміла.

§. 59.

Роздїлка (-).

Роздїлку пишемо:

1. коли ділимо слова на кінци стрічки;
  2. в зложених словах, коли складові часті лише з легка з собою сполучені, пр. Австро - Угорщина; князь - гординя, смутний - невеселий, плакати - ридати, ледви - ледви, хлїб - сїль, яко - тако ітд.
-

II.

С Л О В А Р Е Ц Ь

уложений Комісією, покликаною ц. к. Радою Шкільною краввою.

Сей словарець містить в собі найчастійше уживані чужі слова і наукові вислови з граматики (знак скорочення: гр.), мітології (мт.), географії (г.), історії (і.), арифметики (а.), геометрії (гм.), астрономії (аст.), фізики (ф.), хемії (х.), соціології (с.), зоології (з.), ботаніки (б.), мінералогії (м.), логіки (лг.), психології (п.), педагогії (пг.), гімнастики (гн.), музики (мз.), рисунків (р.), каліграфії (к.), господарства (г.), гігієни і лічництва (л.) та технології (т.) в дотичних наукових висловах польських.

Інші скорочення.

англ. = англійський; грец. = грецький; іт. = італійський; лат. = латинський; нім. = німецький; поет. = поетичний; фр. = французький; церк. = церковний вислів.

ЗАМІТКА. Закінчення в скобках по іменниках означають по порядку: 2. відм. ч. од., 1. і 2. відм. ч. мн.; по прикметниках: побічну форму; по дієсловах: 1. ос. ч. од., 2. ос. ч. од., 2. ос. ч. од. спос. приказового, дієприкметник мивувший.

Коли на закінченню в скобках нема наголосу, то він є такий самий, як в слові перед скобками.

А.

Абба́ция (-ії) : *Abbazya* (г.)

абера́ція (-ії), лат. : збо́ченє

абі́

абітуриє́нт (-а -и) (ученик, виходічий із шкіл, що зложив іспит зрілості; ученик, приступаючий до іспиту зрілості)

абонаме́нт (-у -и), фр. : передпла́та, замо́вленє

Абру́цци : го́ри, часть Апені́ну (г.)

абсолюти́зм (-у -и) : 1. безуслі́вність, 2. самоде́ржавство

абсо́рбція (-ії) : *absorbycja* (ф.)

абсу́рд (-у -и) : недо́річ (-и), бредня́, дурни́ця

ава́нс (-у -и), фр. : посу́нє на ви́сше стано́вище

авансува́ти (-ую) : посу́ваю (ся) напе́ред

Авгу́ст (-а)

Авгу́стин (-а)

авди́єнція (-ії) : по́слух(-у), послу́ханє

авди́торія (-ії) : *audytoryum* (слухачі; лекці́йна са́ля, слуха́льня)

Авіні́он (-у); авіні́онський

Авіссі́нія : *Abissynia*

Авлі́да (-и) : *Aulis*

Авраа́м (-а) : *Abraham*

Аврелі́й (-ія) : *Aureliusz*

авскульта́нт (-а -и) : вислу́хуючий, помі́чник су́дні

авскульта́ція (-и) : вислу́хуванє (л.)

Австра́лія (-ії)

Австрі́єць (-ійця) : *Austryak*

Австрі́я (-ії); австрі́йський : *austriacki*

Австро-Уго́рщина : *Austro-Węgy*

автоно́мія (-ії) : самоупра́ва; само́ряд

авто́нсія : огляда́нє власни́ми очі́ма (л.)

а́втор (-а -о́ри) : спорóдник, творець, письменник

а́гнець (а́гця), церк. : *hostya*

Аге́зіляй (-яя) : *Agezylaus*

аге́нт (-а -и) (справник, посередник, заступник)

агра́рний : рі́льничий; пра́во агра́рне; полі́тика агра́рна (г.)

Агри́коля (-лі)

Агри́ппа (-и); **Агри́ппіна** (-и)

агроно́мія (-ії) : нау́ка рі́льництва (г.)

адверса́рний (-ия -ві) (проти́вник; супе́рник)

адвока́тський

Ади́жа (-і) : *Adyga*

адре́са (-и -и) : *adres*

Адри́йське море : *m. Adryatuckie*

Адри́ятик (-а) : *Adryatyk*

адю́нкт (-а -и) : помі́чний урядник

адюта́нт (-а -и) : помі́чний офі́цер, оса́ул

аж

а́збука (-и -и)

азиму́т : *azymut* (ф.)

Азі́ній (-ія) : *Asinius*

Азі́я (-ії); азі́йський : *azyatucki*

Мала́ Азі́я : *Azya Mniejsza*

а́зот : *azot* (х.)

азота́н (-у) : *azotan*; **азоти́н** : *azotyń* (х.)

азо́тник (-а) : *azotowiec* (х.)

азури́т (-а) : *azuryt*; синь гі́рна : *blekit górski* (м.)

Айґоспо́тамос (невідм.) : *Aegospotamos*

Ай́схіль (-ля) : *Eschyl*

Ай́схін (-а) : *Eschines*

акаде́мія (ії); акаде́мічний; **Акаде́мія Нау́к в Кра́кові**

ака́фист (-у -и)

аквареля (-лі) (малюнок водними
красками)

Аквісграф (-у)

акомпанімент (-у -и) : музичний су-
провід

акорд (-у) : akord (ф.)

акробат (-а -и) : ливвоскок

аксаміт (-у -и), також: оксаміт

аксіома (-и) : pewnik (а.)

акт (-у -и -ів) : урядовий папір; дія
в драмі

актіва (-вів) (стан чинний)

аккумулятор (-а) : akumulator (ф.)

акція (-ії) : діланє

альгебра (-и) : численє бұквами

Альгерія (-ії) : Alger

алеж

Александр Великий (Александра
Великого)

алєгат (-у -и) : прилога

алєгорія (-ії) : allegorya (образовє
представленє, притча, іносказ)

алилұя

аліяж (-у) : aliaż (ф.)

аліянс (-у -и) : союз

Алькаї (-ая) : Alceusz

алькалоїд : alkaloid (х.)

Алькібіад (-а) : Alcybiades

Алькіної (-оя) : Alcynous

алькоголь (-олю) : alkohol (х.)

Аляг! : Allah! (арабске: бог)

альокуція (-ії) : промова (особліво
пап)

Альпи (Альп); альпєйський

алұн (-ұ -ї) : alun

алұвня (-ії) (притик, натяк)

Алярих : Alaryk

алұрш (-у) : поклик до зброї; збі-
готня

амальгама (-и) : сполұка металю
в ртұтию

амнєстия (-ії) : помилуванє

амоняк : amoniak (х.)

амфіболь (-ю) : amfibol; лучевік (-я):
promieniec; вєзгорець (-рця) або
асвєст : asbest (м.)

амфібрах (-а) : amfibrach (стопє
в стиху) (гр.)

анабаптїст (-а -и) (второхрєщенєць)

анаколютя (-ії) : відстұплєнє від
розпочатої складнї рєченя (гр.)

Анакреонт (-а) : Anakreon

Анаксимандер (-дра)

Анаксимєн (-а) : Anaximenes

аналїза (-и) : розчленованє, рєзбір,
рєзклад

анальогія (-ії) : подібнїсть, схожїсть

анапєст (-а -и) : anapest (стопє
в вїршу) (гр.)

анархія : бєзряд, бєзпрáвє (і.)

Анастázия (-ії)

анатомія (-ії) : штұка розчленовува-
ня; наука про будову тїла

Англїєць (-їйця) : Anglik

англїйска слáбїсть, кривұха : rha-
chitis (л.)

Англїя (-ії); англїйський : angielski

Андрáши (-шого) : Andrassy

Андрїй (-ія) : Andrzej

анекдота (-и) : корótке дотєпне опо-
віданє; вїгадка, можебїлиця

анєксия (-ії) : зáбір, прилұченє
áнїж

Анїза

анїліна : anilina (х.)

Анк (-а) Мáрций (-ия) : Ankus
Marcyusz

анкєта (-и) (збір знáвцїв)

аномáлія : anomalía (ф.)

анонїм (-а -и) : бєзїменний

анонс (-у -и), фр. : опóвїстка

антагонїзм (-у -и) : протївєнство

Антигónа (-и)

антидотум (невідм.) = протїотрұя
odtrutka (л.)

антїк (-а -и) : старовицá; антїчний
стародáвний, старовїнний

антикварій (-арія) (торгуючий старими книжками)

Антиллі (-їв)

Антиох (-а)

антисептичні середники : противгнійні сер. (л.)

Антитавр

антитеза (-и) : протистава

антифон (-а)

антихрист (-а)

Антоній (-ія)

антропольог (-а) : дослідник. чоловічої природи

аорта : головна артерія (л.)

апарат (-у -и) : прилад, пристрій

апартамент (-у -и) : світлиця, горниця

апатит (-а) : apatyt; куля фосфоритна : kula fosforytowa (м.)

апатія (-ії) : тупість, безпричастність, байдужість

апелювати (-юю) : відкликую ся

апеляція (-ії) : відклик

Апенін (-у) : Apenniny

апогей : apogaeum (punkt odziemny) (ф.)

Аполлон (Аполліна) : Apollo

апонопеза : замовчане (гр.)

апострофа (-и) : промова до осіб не присутніх або істот неживотних (гр.)

Аппій Клавдій : Appiusz Klau-
dyusz

апретюра (-и) : надаване тканинам польску (т.)

аптіка (-ки)

- ар є закінченням багато іменників, що мають в 2. відмінку ч. од. : - аря, пр. : секретар (-аря), лікар (-аря), млинар (-аря), писар (-аря), гончар (-аря), лш-
цар (-аря) ітп.

Арабія (-ії)

арагоніт (-а) : aragonit; залізоцвітник (-а) : zelazokwiecie; жерелінець (жерелінця) : źródlenie; гороховік (-а) : grochowiec

арак (-у)

аргумент (-у -и) : доказ

Арденни

арендар (-аря -рі), також : орендар

арешт (-у -и) : хурдига, холодна, глібка

Арійці : Aryjczycy

Арвост (-а) : Ariost

Аристід (-а) : Arystydes

Аристотель (-теля) : Arystoteles

Аристофан (-а) : Arystofanes

арія (-ії), іт. (віддане запомочию голосової музики якого чувства)

арканум, ч. мн. аркана : ліки незваної уздоровляючої сили (л.)

армата (-и), також : гармата

армія (-ії) : військо разом взяте

арніка (-и) : arnika (arnica montana) (л.)

ароганція (-ії) : зухвалість, бутя, гордіця

арса (-си) : arsis (часть стопи, виголонувана голосом сильнішим) (гр.)

Артаксеркс (-а) : Artaxerxes

Артеміда (-и)

артерія або бючка : tętnica, arterya; аорта або головна артерія тіла : aorta czyli główna tętnica ciała; артерія легкова : tętnica płucna (с.) (л.)

артилерія (-ії)

артист (-а -и) (художник, митець, мистець, шукмайстер)

арфа (-и) або гарфа (-и)

архаїзм (-у -и) : застарілий вислів

Архангельск

археологія (-ії) : дослід старини

архів (-у -и) : archiwum (місце переховування важних паперів і документів)

архідиякон (-а -они)
 архієпископ (-а -и) (владика)
 архієрєй (-єя)
 архікнязь (-зя)
 Архінеляг
 архігект (-а -и) (знавець штуки будівництва)
 аршенік : arszeniak (х.)
 асананія (-ні) : uzdrowotnienie (усуненє всіх обставин сприяючих розширеню зарази) (л.)
 асекурація (-ії) : обезпеченє
 асесор (-а -ори) : засідателъ
 асиміляція (-ії) : присвоюванє (л.), приподоблюванє (гр.)
 асіндет (-у) : безполучник (гр.)
 аскет : asceta
 асоціація (лученє в товариства) (г.)
 Аспазія (-ії)
 аспект (-у -и) : вид
 Ассирія (-ії) ; ассирійский
 Астияг (-а) : Astyages
 Астиянакт (а) : Astyanax
 астрономія
 асфальт (-у) або смола зємна : asfalt, smoła ziemna (м.)
 атавізм (у -и) : прадідичність (ділчність характеристичних прадідівских прикмєт) (г.)

атак (-у) : напад, удар
 Атєна (и) : богиня
 Атєни (Атєн) ; атєньский
 Атлянтійский (океан) : Atlantycki (ocean)
 атмосфєра : atmosfera ; атмосферний ; atmosferyczny (ф.)
 атом (-у) : atom (ф.)
 атракція (-ії) : притяганє
 атрамєнт (-у) : чорвїло
 атрибут (-у -и), придаток : przydawka (гр.)
 Аттик (-а) : Atticus
 Атика (-и) ; аттицкий
 Атиля (-ї)
 Афганістан
 афєкт (-у -и) : зворушенє душєвне
 афєль : arhelium (punkt odsłoneczny) (ф.)
 афєра (-и -и) : приключка, сучєрєчка, авантюра
 афина (-и) : bogówka (б.)
 афоризм (-у -и) : коротка замїтка, гадка
 Афродїта (-и) : богиня
 ахат (-у) : agat (м.)
 Ахая (-аї)
 Ахїлль (-їлля) : Achilles
 Аянт (-а) : Ajax

Б.

- б на кінци слів, пр. : щоб, ко-
 либ, єслиб, ділалаб, ходїлоб,
 робїлиб ітд.
 Бабенберг
 бабєць (-бця, -бці) : głowacz (ryba) (з.)
 бабка (-и) : babka (б.)
 Баварія (-ії) ; баварский
 Баварці : Bawarowie
 багр (-у) : szkarłat ; багрянїй
 багровець (-вця) : szkarłatnik (з.)
 базальт (-у) або стовповїк (-а) : bazalt (м.)

Базилєя (-єї)
 бязька (-и -ї) : kotka czyli bazia [також багнїтка (-и)] (б.)
 бязьковá (ростїна) : kotkowa (roślina) (б.)
 байдрак чортополох : głowacz czyli porłoch (б.)
 байдуже : obojętnie
 Байрон (-а) : Byron ; байронський : bajronowski
 бактерія (-ії) (л.)
 Бакх (-а) : Bacchus ; бакханалїї (-її)
 баль (-лю -лї) ; балєт (-у) ; балєвїй

- баша́ўтство (-а)
 бальдахі́н (-а -и) : baldachin (не́бо)
 балько́ванє (-я) : belkowanie (р.)
 ба́льок (-лька -лькі)
 бальо́н (-а -и)
 бальса́м (-у)
 бальсамува́ти (-у́ю)
 Балти́йске (мо́ре)
 бальотува́ти (-ту́ю) : голосува́ти
 картка́ми
 балья́да (-и) : ballada (рід поє́зні)
 балья́си : balaska (р.)
 балья́ст (-у) (тяга́р, що ма́є, о скі́лько
 тре́ба, понизи́ти то́чку тя́жести ко-
 рабля́)
 бамбу́са (-и) : bambus (б.)
 банди́т (-а -и) (розби́йник)
 бані́т (-а -и) (ви́гнанець з краю́)
 Банк Ги́потє́чний
 банки́р (-а -ири) (банковє́ль; банки́р-
 ский)
 банкру́т (-а -и) (неспро́можний пла-
 тити)
 барабо́ля (-ї) : ziemniak ; карто́фля
 (-ї) : kartofel (б.)
 бара́ка (-и -и) : ха́та в табо́рі
 ба́рва : barwa (ф.)
 барві́нок (-нку) : barwinek (б.)
 ба́рвний : kolorowy (р.)
 барвни́к : barwik (ф.)
 барві́на (-и) або крас (-у) : barwik
 (з. б. м.)
 бари́шви́к (-а́ -и́) : mekler; lichwiarz
 ба́рка (-и -и) : ло́дка
 баро́к (-а) : baroko (ви́кривлений, ди-
 вовя́жний); бароко́вий стиль
 бароме́тер : barometr
 барош́вна (-и)
 барош́ва (-ої)
 барха́н (-у -и) (рід тка́нини)
 басє́н (-є́ну -є́ни) (водо́йма, водозбі́р,
 ко́панка)
 баталіо́н (-о́на -о́ни)
 батє́рия : baterya (ф.)
 ба́тько (-а -и́)
- Ба́ффіна за́лив
 ба́ша (-і) (турє́цкий досто́йник)
 Беатри́че (-чі)
 беду́їн (-а) (г.)
 безба́рвий : bezbarwny ; криста́л
 безба́рвий : kryształ bezbarwny ;
 кр. забар́влений : kr. zabarwiony
 (м.)
 безвла́дність (-ости) : bezwładność
 (ф.)
 безво́дник (-а) : bezwodnik (м.) (х.)
 беззгя́дний : bezwzględny (ф.)
 беззуби́й
 безкншо́чник (-а) : jamochlon; без-
 кншо́чники або звиря́та безкн-
 шо́чні : jamochłony (з.)
 безковє́чний : nieskończony ; без-
 ковє́чність : nieskończoność (а.)
 безко́рисно : bezinteresownie
 безкоро́лівство : bezkrólewie
 безкри́лий
 бе́зліч : bez liku
 бе́змін (-у) : przemian, skorowaga
 (ф.)
 безо́дня (-ї) : bezdnia
 безпа́мять (-ти) : nieprzytomność
 (л.)
 безпе́ка (-и) ; безпє́чно
 без перестáнку : bez przestanku
 безперє́чний
 безплато́чна (рості́на) : bezpłatko-
 wa (roślina), roślina dwuliścien-
 na bez okwiatu albo z okwia-
 tem pojedynczym, przeto nie
 posiadająca nigdy płatków (б.)
 безподо́бний : bezkształtny (ф.) (м.)
 безпроволо́чний
 безру́кий
 безсторо́нний
 без сýмніву : bez wątpienia
 бе́зхвосте́нь (-тня) : płaz kusy (з.)
 безчє́стити (-чєщý)
 без числá : bez liku
 безчї́льний : bezczelny
 безязи́кий : bez języka

- Бельгія (-ії); бельгійський
белена (-и): psinka; беленоваті :
psinkowate (б.)
белетрист (-а -и) (шпугний поезії
або повісти)
Белльона (-и)
Белюджістан
бемол : bemol (мз.)
Бенедиктин (-а -и)
бенефіс (-а -и) : добродійство, хресен;
бенефісове представленє в те-
атрі (на користь одного з артистів)
бенефіція (-ії) : beneficium (при-
хідне наданє)
бензіна (-и)
бенкет (-у -єти), також : банкет (-у)
(святочний шп)
Беотія (-ії) : Beotia
Беранже (-єра)
берег (-а -ї) : brzeg
Бережанець (-нця -нці)
береза : brzoza; береза плакуча :
brzoza płacząca (б.)
березнівка (-и) : oskoła, sok, który
płynie z naciętego na wiosnę
pnia brzozy (б.)
берест (-а) : brzost (б.)
беречі -гті (березу́ -эш -ї)
Берлін (-а)
берлога (-и), також : берліг (-ога
-и) : barłog
Бернардин (-а -и -ів)
Берно; берненьський
бесідник (-а -и) : mowca
Бескид (-а)
Бессарабія
Бетовен (-а)
би кладє ся звичайно по дієслові,
до котрого належить, і піше
ся окремо, пр. : я ділав би; ти
писала би; ми носили би ітп.
Разом : абі, щоби, коби, пібі
буліна (-и) : bylina, зіле триваюче
більше ніж два роки (б.)
билиця (-і) : gawęda (гр.)
билó (-а) : lodyga (б.)
бити (бю, беш, бий)
біб (бóбу, бобі) : bób (б.)
бібліотека (-и) : книгівня (-ї)
Бібуль (-ля) : Bibulus
біг вспятний : ruch wsteczny (ф.)
біговиско (-а) : bieżnia (Laufbahn)
(гв.)
бігун (-а) : biegun; бігунівий : bie-
gunowy (гм.)
бігунка, бігучка : biegunka (л.)
бідувати (-дую)
бідованє
бій (бóю -сі) : bój
біль (біля) : biel (б.)
біль (бóлю) : ból
Біла (-ої) [місто]
Біла Водá (Білої Воді)
Білград (-у) : Belgrad
білень (більня) : bielmo (б.)
біле (-ля) : bielizna
білét (-у -и) (паперовий знак, даючий
до чогось право)
білий : biały
біліон (-а -и)
білісенський : białuński
білкована (-и) : istota białkowa (з.
б. с.)
більмó (-а, більма), полуда : bielmo
(л.)
білók (білка) : białko (з. б. х.)
білокровість (-ости) : białaczka
(leukaemia) (л.)
білолиций : białolicy
білóтка (-и) : szarotka (б.)
більше; більший
білюх (-а) : bielinek (з.)
біля чогó : obok czego
білярд (-а -и)
біографія (-ії) : житєпись (-и), жи-
тєпис (-у)
біольогія (-ії) : наука про житє ор-
ганічних тіл

- бір (бóру · и) : bór
 біржа (-и) : giełda
 біс (-а) : bies
 біссон (-у) (бісон) : bisior (з.)
 бісурманія : bisurmanin
 біфштик (-а -и) : рід смаженого м'яса
 бічі або бігті (біжy, біжиш, біжи,
 біг -ла -ло)
 блават (-у) : bławat (б.)
 благій : dobrotliwy
 благословити (-влю -виш -ви)
 блекіт (блекоту) : szaleń (б.)
 блеск (блеску) : połysk; блеск скля-
 ний : połysk szklisty; б. диямант-
 ний : р. dyamentowy; бл. во-
 сковий : р. woskowy; б. товстий
 або туковий : р. tłusty; бл. ме-
 тальний, металічний : р. metalo-
 wy, metaliczny; бл. перловий :
 р. perłowy czyli perłowoma-
 ciczny (м.)
 блест іглістий або сірчак антимо-
 новий : antymonit (м.)
 блест олов'яний або сірчак олова
 (галеніт -а) : galenit albo siar-
 czek ołowiu (м.)
 блест срібляний, аргентит або сір-
 чак срібла : argentyt albo siar-
 czek srebra (м.)
 близький, близький; близько, близьше
 близькозорість (ости) : krótkowidz-
 two; близькозорий (ф.)
 близота (-и) : bliskość
 блискавка (-и -и) : błyskawica
 блідниця (-ї), білачка (-и) : bledni-
 ца (chlorosis) (м.)
 блок (воротило, качало) : blok (ф. р.)
 блоха (-и, блохи) : pchła (з.)
 блощак (-а) : pluskwiak (з.)
 блощиця (-ї) : pluskwa (з.)
 блукач (-а) : perw błędny (10. para
 perwów mózgowych) (с.)
 блякёт (-у · и) (друкований папір, зля-
 джений для виконання письмом)
 Боальо (-а) : Boileau
 бóбер (бóбра, бобря) : bóbr (з.)
 Бог (але: боги поганські)
 Бог (-у) [ріка] : Boh
 богатір (-а -і) : bogacz, bohater
 богатство (-а)
 Богдан (-ана) : Bohdan
 богіня (-ні)
 богомільний
 Богородиця (-ї)
 Богородичин празник
 бодай : przynajmniej, bodaj
 боднар (-аря -арі)
 Бóже Тіло : сьвято Евхаристії
 божеский : boski; божескість
 бойкий : bitny (Фрідріх Б.)
 боіще (-а) : boisko (гн.)
 Боккачіо (-ія) : Boccaccio
 Болгарин (-а -гари) : Bułgar
 болиголов (-а) : weszka (б.)
 болóна (-и) : błona (ф.)
 Бомарше (-шого) : Beaumarchais
 бонітація : bonitacja (оцінка відат-
 ности землі) (р.)
 Бононія (-ї), Больонія (-ї) : Wo-
 logna
 бор : bór (х.)
 борбник (-а -и) : zapaśnik; борб-
 ніцтво
 Бордо (місто)
 Борей (-рея) : Boreasz
 борівітер (борівітра) : pustulka,
 також : половик (-а) (з.)
 борода (-и, бороди) : broda
 бородавники обваловані або пень-
 коваті : brodaweczki wałowate;
 б. грибчасті : br. grzybkowate;
 б. нитковаті : br. nitkowate (с.)
 борозда (-и -озди) : brózda
 борозний або борозенний : odsiebny,
 праву (віл в плузі, ідучий в бороз-
 ді, се є по правім боці, є борозний :
 odsiebny, праву; віл, по лівім боці
 запряжений, є підручний : ksobny, lewy),
 (г.)
 борозняк (-а) : pędzak (з.)

борона́ : brona, die Egge [складаєся з задобаних бильців (robłonki, słupki), в котрі входять глиці (smigielki, porzeczki), і зубців (zęby)] (Г.)

бороніти (-ро́ню -ниш -ні)

боротьба́ (-ї) : walka

бороти́ся (бо́рю ся -еш ся -ї ся)

борщівнік (-а́) : barszcz (б.)

Босні́я (-її)

Ботні́йський за́лив : zatoka Botnicka

бо́яти ся (бою́ ся, боїш ся, бій ся)

бра́га (-и) : braha

Бра́йстав

Бра́ма, брамаї́зм; Бра́міни, брамі-ві́зм

Брандебур́гія (-її); брандебур́ський

Бра́нкович (-а)

брансолéта (-и) : окрása на рúку

братова́ (-о́ї) : bratowa

бра́тство (-а) : bractwo; бра́тський

бра́тя (-тий) : bracia

Brachelli

брахі́льогія (-її) : стя́гненє або ско-роче́нє рече́нь (гр.)

бре́мя (-ени -ена) : brzemie

Бре́ннер : Brenner (przełęcz)

брескі́ня(-ї) або броскв́а (-ї, броск-ви) : brzoskwinia (б. л.)

бригади́р (-а -и)

бри́дкий; бри́дший, бри́дко

Бризéїда (-и) : Bruzeis

бриля́нт (-а -и)

Брита́нія

бри́тванна (-и)

бри́д (бро́ду -о́ди) : bród

бров (бро́ви, ч. мн. бро́ви, бров) :

brew; пові́ка горі́шня : rowieka

górna; пові́ка до́лшня : rowieka dolna (с.)

бро́м : brom; бромово́день (-дня) :

bromowodór; бро́мофо́рм : bromoform (х.)

бро́мак (-а́) : bromek (х.)

бронз (-у -и); бронзові́й

бросня́ (-ї) : zagodnia (б.)

бросту́ля (-ї) : wurustek; па́гонєць, підго́нець (б.)

Бруксе́лля; бруксе́льський

бруліо́н (-у -и) (зо́шит до пи́саня на бру́дно; пе́рший на́черк яко́го твóру)

Бру́ншвік (-а)

бря́скіт (-оту) або брeнькіт (-оту)

бу́бон (бу́бла -и) : bęben

бува́льщина (-и) : przeszłość

Буг (-а) [ріка́] : Bug

-бу́дь на кінці́ слів : хтобу́дь, котрийбу́дь; щобу́дь, якбу́дь, дебу́дь ітд.

бу́дь що бу́дь; бу́дь як бу́дь

Бу́дда : Budda; будди́зм; будди́ст

будильнік (-а) : budzik (ф.)

бу́дьто : bądźto

буду́чий : przyszły

бу́ква (-и -и) : litera

булаво́чка (-и) : maczużka (б.)

булаво́чник (а) : maczużnik (б.)

бу́льва (-и) : bulwa (б.)

будо́жет (-у -и), англ. (ві́каз до́ходів і розхо́дів держа́ви або інститу́ції в я́кімсь о́бсягу часу́)

Буди́євічі : Budziejowice

будуа́р (-а -и) (свiтлиця́, для одино́кої особи́, особлі́во для па́нь)

бу́к (-а -и) : buk

буке́т (-у -и) : кiтиця (-ї)

Бу́ковина : Bukowina

бу́кшпан (-у -и)

буліо́н (-у -и)

бу́ля (-ї) [па́пска]

бундз (-у) : owczy ser

бура́к (-а́ -ї) : burak (б.)

бурчи́муха (-и) : mucha plużaca (з.)

бу́ря (-ї) : burza (ф.)

бу́рян (-у́ -ї) : burzan

бу́сько (-а -ї) : bosian (з.)

бусо́ля (-ї) : ко́шнас

буте́лька ле́йдєньска : butelka lej-dejska (ф.)

бу́ти (бу́ду -деш, бу́дь); час тепе́р. : я е, ти е або еси́; він

є або єсть, ми є, ви є, оні є (або: суть)	бўцім : пібу
буфёт (-у -и) (шафа, стіл з поживою, також: комната, де продають поживу)	бюлетѣн (-а -и) (днѣвний звіт, особл. лїкарский)
бухгалтѣрня (-иї) : кшцсовѣдство	бўро (-а) (стіл до писаня, комната для урядѣваня, урядівня -ї)

В.

Вавилѣн (-а) : Babilon	вапняк вонючий або воняк (-а) : wapień cuchnący, kamień śmier- dzący (м.)
вагати ся (-аю ся) : wahać się	вапняк літографічний : wapień lito- graficzny (м.)
ваготá (-ї), тягáр (-ý) : ciężar (ф.)	вапняк отесовий : wapień ciosowy (м.)
ваготá пїтома або тягáр пїтомий : ciężar gatunkowy. (м.)	вар (-у) : вївар в сўшених ѳвочів, wywar z suszonych owoców (г.)
Вадовїчі	варварїзм (-у) : слово чужѣ без по- трѣби переняте
вáжка (-и -ї) : wążka	вáрїнка (-и) : warzonka czyli sól topkowa; także сїль топковá, топчáнка (м.)
вáза (-и) : waza	Вáрмія; вармінський
Вáйма; ваймáрский : Weimar	варня сѳли : warzelnia soli (м.)
вакáциї (-иї) : wakacje	Вáррон (-а) : Warro
валѣць (-льця) : walec (гм.)	варстáт (-у -и) : warsztat
Валѣзий (-ия) : Walezyusz	вáртїснїсть (-ости) : wartościowość (х.)
валїза (-и); валїзка (-и -ї)	вáртїсть наконѣчна : wartość koń- cowa (пр. kapitału); вáртїсний : wartościowy (а.)
Вáлія (-її)	варцáби (-ів); варцáбниця
Вáлленштайн	Варшáва (-и); варшáвский
Вáльтер Скотт (-а Скѳтта)	васáль (-ля) : лѣщик
вальтѳрня (-ї) : мислївска трубá; вальторнїст (-а)	Васїлїй (-ия); Василянїн (-їпа -япи -яп); василїянський
вандрївка (-и -ї); вандрувáти (-ýю)	ватáга (-и); ватáжко (-а)
ванїлія (-її) : wanilia (б.); ванїлѣ- вий	вахлár (-ря -рї) : wachlarz
вáнна (-и -ї)	вахмáйстер (-стра -стри)
вантýх (-á -ї) : wążtuch	вахия (-ї) : wąłusz (ї.)
вап : warń (х.) (м.)	вбрїд : wbród
валнїк (-á) : warńowiec (х.)	вважлївий : uważający
вапняк (-á), звесть (-и), кальцїт (-а) або углѣн ваповїй : kalsyt, wa- pień czyli węgiel warńiowy; вапно пáлене або ѳкис вапо- вїй : wapno palone; вапно гá- шене : wapno gaszone (воднѳкис ваповїй : wodorotlenek warńiowy); вапнянїк (-а) : skała warńienio- wa, warńiak (м.)	ввїду : wobec

в воді, в дворі: w wodzie itd.
 вгну́тий: wkleśły; вигну́тий: wu-
 rikły (гм.)
 вгрузну́ти (вгрузну́-эш -ї): ugrząść
 вл́а́ча (-і): temperament, natura
 (das Naturell)
 в дво́е, в тро́е, в чéтверо ітд.
 вдово́лити (-волю́ -оли́ш -оли́): za-
 dowolić; вдово́ляти (-я́ю)
 вдово́ляючий: zadowolający (пг.)
 ве́гета́ція (-іі); ве́гетува́ти (-ю́):
 животіти
 вежа́ (-і, ве́жі)
 Везе́ра
 везика́торія (-іі): ма́йка (з.)
 ве́зти (везу́ -эш -ї, віз, ве́зла, ве́зло):
 wieźć
 Везу́вій (-ія)
 Вели́кдень (Вели́кодня -днєви,
 -днем -кодні́ або Вели́ці́дні):
 wielkanoc; велико́дний
 вели́кий: wielki
 ве́лит, ве́летепь (-тня): ołbrzym
 велича́вий: wspaniały
 величина́ (-и): wielkość (гм.)
 величина́ ви́мірима: wielkość wy-
 mierna; величина́ уя́вна (мні-
 ма): wielkość urojona; величи-
 на́ неві́мірима: wielkość niewy-
 mierna; величина́ співмі́рна: w.
 współmierna (а.)
 Вели́чка (-и)
 вельоципéд (-а -и); вельоципеді́ст
 (-а)
 Велсе́ул (-а): Belzebub
 Велта́ва (-и) [не: Молда́ва]
 Венéра (-и): богі́ня; Вéнус: ті́ло
 небéсне
 Венéцїя (-іі); венéцкїй
 ве́прїна (-и): agrest; ве́прїнкї:
 jagody agrestu (б. г.)
 ве́ранда (-и): рунду́к (-а́), га́нок
 (-нку)
 ве́рба́ (-ї, ве́рби): wierzba (б.)
 ве́рблю́д (-а): wielbłąd (з.)

Вергі́лієва Ене́їда
 Вергі́лій (-їя): Wergiliusz
 ве́ред, ве́реди: wrzody (л.)
 ве́рес (-а): wrzos
 ве́ресень (-сїя): wrzesień
 ве́реск (-у): wrzask
 веретéно: wrzeciono, kłon (u śruby),
 вереті́нце (-нця) (ф.)
 вереті́льник (-а): padalec (także па-
 дальник, вереті́льниця) (з.)
 верещáти (-решу́ -щїш -щї)
 ве́ршка, ве́рша (-и): wiecierz (на
 gybu)
 вері́вкї граві́чні співчу́льника:
 pasma czyli pręgi graniczne
 perwu współczulnego (с.)
 верну́ти (верну́ -эш -ї): wrócić
 Верса́йл (-лю): Versailles
 ве́рсія (-іі): толкóване, опові́данє,
 перéказ
 ве́рства́ (-ї, ве́рстви): warstwa (гм.)
 ве́ртенъ (ве́ртня): świdrak (з.)
 верті́порох (-а): pędziwiatr
 верті́ти (верчу́ -тіш -ті)
 верх (-у́ -ї); wierzch, szczyt; вер-
 хї: wierzchem
 ве́рхний (-її): wierzchni
 ве́рхово́да (-и): przewódca
 ве́ршо́к (-ршкá): wierzchołek (гм.)
 весь, вся, все, всі, всіх: wszystko
 весельце́ (-льця́): wioselko
 весля́ник (-а): żeglarek (з.)
 ве́сти (-еду́ -эш -ї, вів): wieść
 вете́ран (-а -и): ві́служений во́як
 вете́ринáр (-ря́ -рі): ліка́р для зьві-
 ря́т
 ве́тла (-и): wiklina (б.)
 Ве́жїнек: Wierzynek
 вже: już
 взага́лі: wogóle
 ва́жд: wtył (гн.)
 вза́міну: wzamian
 взгі́н (-о́ну): pęd do góry (ф.)
 взі́р (-о́ру), взоре́ць (ваі́рця): wzór-
 wznak: wznak

взнакнї; дати ся взнакнї
взорець (взірця -ці): wzorek (к.)
взяти (восьму -еш -и, взяв): wziąć
вїбагливий: wybredny
вїбудованє (-я): wybudowanie
вїваг (-у): wychwyт (гн.)
вївар, вїдвар(-у): odwar (decoctum)
(л.)
вївезти (-везу): wywieźć
вївести (-веду): wywieść
вївінованє (-я): wyposazenie
вївїрка(-и): wiewiórka (тако́ж: білка,
білиця) (з.)
вївчити (-вчу -вчиш): wyuczyć
вїгляд (-у): widok, widoki, forma
вїгнутий: wурukły (ф.)
вїговір (-ору)
вїд (-у): widok, forma, kształt
(гн.) (р.)
вїдаль (-ли): wydalina (с.) (л.)
вїдатність (-ости): wydalność,
sprawność (ф.)
вїдержність (-ости): wytrzymałość
(ф.)
вїднність (-ости): widzialność (ф.)
вїдирати (-аю): wydzierać
вїдїль (вїдїли): wydzielina (с. л.);
вїзївка (-и): wyziewanie (с.)
вїдїлюванє (-я): wydzielanie (se-
cretio) (л.)
вїдїти (вїджу -диш): widzieć
вїжати (-жну -еш -и); вїживати
вїжива (-и): wyżyna (м.)
вїзбїруванє (-я): zbieranie
вїзвук (-а -и): koniec wyrazu (гр.)
вїзїскувати (-скую): wuzyskiwać
вїзїр метальний або металїчний:
wejrzenie metalowe albo me-
taliczne (м.)
вїзївок (-вка, вїзївки): exhalatio
(л.)
вїкладний: wykładowy
вїклик (-у -и): wykrzyknik (гр.)
вїкльїкувати (-кую): wywoływam
вїкльїчний: wyłączny; вїкльїчати

вїкльїкувати (-ную): wykonywam
вїкуцьовувати (-кую)
вїлкї строеві: widelka strojowe
(ф.)
вїльно (-а); вїльнєньский
вїлїги (-їв): wyłogi
вїлїжник (-а): wykładnik (а.)
вїлячка (-и): widelnica (з.)
вїмїнюванє (-я): wymiana
вїмїга (-и): wymaganie (пг.)
вїмя (-їмени або вїмя): wumię
вїнахїдець (-дця): wynalazca
вїнахїдїти (-хїджу -диш -дї)
вїнен (-пна -пно -ни): winien
(dłużny)
вїннїця (-ї): winnica
вїннїця: porzeczka; вїннїчкї,
вїнцє або порїчки: jagody po-
rzechki (б.)
вїноград (-у): winorośl, розїнки
або родзїнки: rodzynki, wysu-
szone na słońcu jagody wino-
rośli (б.)
вїносимий: znośny
вїнурювати (-рюю): wynurzać
вїняти (вїйму -еш -и): wyjąć
вїображїнє або вїображенє (п.)
вїперти (вїпру -еш -и): wурrzeć;
вїпирати (-аю): wурierać
вїплив (-у): wурływ (ф.)
вїповнїти (-вню -вниш): wурpełnić
(р.)
вїполокати (-лочу -чеш -чи)
вїпороти (-порю -еш -и): wурpić
вїпродаж (-и): wурzedaż
вїпругонїжець (-жца): ślimak wурę-
gonogi (з.)
вїпрячи -гти (-пряжу -еш -и)
вїр (-у): wir (ф.)
вїразий: wурażny
вїратованє (-я): wурatowanie
вїрєчи -кти (вїрєчу -еш -и)
вїринути (-ину -еш -и): wурnurzyć
сіє; вїривати (-аю): wурnurzać się

вїрїб (-обу) : wyrób, elaborat
 вїрївнанє (-я) : wyrównanie (ф.)
 вїрївнувати (-вную)
 вїрїзати (-рїжу -еш -рїж) : wyrznać;
 вїрїзувати (-ую) : wyrzynać
 вїрїзок (-зка) : wycinek (гм.)
 вїрїблюванє (-я) : wygrabianie
 вїрядити (-ряджу -диш -ди)
 вїсилáч (-á) : wysyłacz (ф.)
 вїсилка (-и -ї) : wysyłka
 вїсїти (вїшу -сиш); вїшати (-шаю);
 повїсїти
 вїсказовїй -á -é (реченє) : orzeka-
 jący -a -e (zdanie) (гр.)
 Вїсла (-в) : Wisła
 вїслати (вїшлю -еш -и) : wysłać
 вїслїд (-у) : wynik, rezultat (а.)
 вїслїдний : wypadkowy (а.)
 вїсóкий, вїсшїй, вїсше
 вїсокоповáжаний
 вїсокопреполóбний : przewielebny
 вїсокорóвен (-у) : płaskowyż (г.)
 вїсотá (-ї) : wysokość (гм. ф.)
 вїсочинá : wyżyna (г.)
 вїссати (вїссу -еш -и) : wysssać
 вїсшїсть (-оств) : wyższość
 вїтирáти (-áю) : wycierać
 Вїтовт (-а) : Witold
 вїточити (слїдство) : wytoczyć
 вїтрих (-а) : wytrych
 Вїфлеєм : Betlejem
 вїхóдець (-дця -дці), емігрáнт
 вїхóдство : emigracja
 вїхор (-хру -ри) : wichor
 вїхрест (-á -и) : wychrzta
 вїхровиця (-ї) : orkan (ф.)
 вїцвїт (-у) : wykwit (м.)
 вїчеркнути : wykreślić (к.)
 Вїшеград (-а)
 вїшня (-ї) : wiśnia (б.)
 вїщїрїти (-ирю -иш -и) : wyszcze-
 rzyć
 вївтар (-аря -арї) : oltarz
 вївтóрок (-втїрка -ркі) : wtorek
 вїд : od

вїдбїванє (-я) : odbijanie (ф.)
 вїдбїрáч (-á) : odbieracz (ф.)
 вїдбїтє (-я) : odbicie (ф.)
 вїдбїтка (-в) : odbitka
 вїдвар (-у) : odwar (Absud) (л.)
 вїдвєзти (-везу) : odwieźć
 вїдвєсти (-веду) : odwieść
 вїдвїдати (-аю) : odwiedzić
 вїдвїдїни (-иш) : odwiedziny
 вїдвїдувати (-дую) : odwiedzać ;
 вїдвїлати (-даю) : odwiedzić
 вїдвїчáльнїсть (-оств) : odpowie-
 dzialność ; вїдвїчáльнїй
 вїдгалу́женє (-я) : odgałęzienie (ф.)
 вїдгомїн (-ону) (луна) : echo (ф.)
 вїд дáвна ; вїд недáвна
 вїдлáленє, вїдступ (-у) : oddalenie
 (гм.)
 вїддїх (-иху -ихи) : oddech
 вїддїханє (-я) : oddychanie ; вдїх
 (-у) : wdychanie ; вїдїх (-у) : wy-
 dychanie (с.)
 вїддїхáти (-áю) ; вїддїханє
 вїддїл (-лу) : zastęp (гн.)
 вїддїлóвувати (-óвую)
 Вїдень (-дня) ; вїдєньскїй ; Вїдє-
 нець (-нця) ; Вїдєнка (-п)
 вїдємнїй : odjemny (ф.)
 вїдємнїк (-а) : odjemnik ; вїднїма-
 нє : odejmowanie (а.)
 вїджувáч (-á -ї) : przeżuwacz (з.) ;
 вїджувáчі мáють жолудок злóже-
 нїй звичáйно з чотирóх торбїн :
 1) тє їбух : wole, telbuch ;
 2) пїрнáчка : czerpiec ;
 3) кнїги : księgi ;
 4) клят = пїдпýстнїк : trawie-
 niec (з.)
 вїдзвук (-а) : odbrzmiewanie (ф.) ;
 вїдзвúчнїй
 вїдзнáчáючїй, вїдлїнїй : celujący
 вїдїгнáти (-жену) : odpędzić
 вїдїйти (-їду) : odejść
 вїдка : skąd

відкинути (-їну) : odrzucić
відклик (-у) : rekurs
відклóненє (-я) : zboczenie (гм.)
відклóнниця (-ї) : deklinatoryum
(ф.)
відлєжати, відлєжувати : odleżeć
się (л.)
відлєжна : odleżyna (л.)
відліга (-и) = відліж (-и) : odwiłż
відмагати ся (-аю ся)
відміна (-и) : odmiana, klasa, ga-
tunek (гр.)
відмінок (-мінка -ки) : przypadek
(гр.)
відмінювати (-ною) : odmieniać (гр.)
відмовляти (-яю) ; відмовлювати
(-юю)
від нїні ; від завтра ; від вчєра
відно́снини (-син) : stosunki ; міжна-
родні взає́мнини : internacjonal-
ne stosunki
відно́сний : względny (гр.)
відно́шенє (-я) : stosunek (а.)
відняти (відійму́ -єш -ї) : odjąć
відосерéдність (-ости) : mimośród
(гм.)
відпáрити волá : odparzyć wołowi
kark (г.)
відпáрити коня : odsednić konia (г.)
відповідь (-їди) : odpowiedź
відповідний : odpowiedni
відпрячі -гті (-пряжу́ -єш -жі
-пярґ) : odprządź ; відпрягати
відрáзники = серéдники відражáю-
чі : środki dezynfekcyjne (л.)
відрáзу : od razu
відрízна (-ої) : odcięta (гм.)
відрízок (-зка), відтинок (-нка) : od-
cinek (гм.)
відси : stąd
відсилáти (-аю) : odsyłać
відступ (-у) : ustęp (Absatz, alinea)
(пг.)
відсудíти (-суджу -диш)

відтáк : potem
відтам : stamtąd
відти : stąd
відтінок (-нка -нки) : odcień
відтрúчанє (-я) : odruchanie (ф)
відтятти (-дітну́) : odciąć
відхїл (-у), відклїн(-о́ну) : wychyle-
nie (ф.)
відчїток (відчїтка) або рóзходень
(рóзхїлня) : wić pr. u poziomki
(б.)
вієрник (-а) : gaściol (з.)
вієрниця (-ї) : palma wachlarzowa-
ta (б.)
віжкї (-жók) : lejce
віз (вóза, вози) : wóz
Візáнття (-її) : Bizancyum ; візан-
тійский
Візмут : bizmut (х.)
візвік (-á -ї) : woźnica
війско (-а -á) : wojsko
війт (-а -ї) : wójt ; війтівство ; вій-
тїха ; війтївца
війтї (війду́ -єш -ї) : wejść
війцє = вільцє = віє : dyszel u wo-
zu wołowego, die Ochsendeichsel
beim Wagen oder beim Pflug (г.)
вікно́ (-á, вікна) : okno ; вікóнный
вікóвичний : wiekuisty
вікóвниця і вікóвниця : okiennica
віл (-ола́ -ї) : wól
Вілія (ріка)
вільноплáтчна (ростїна) : wolno-
płatkowa (roślina), roślina dwu-
liścienna o koronie wolnopłat-
kowej (б.)
вільха (-и) : olsza (б.)
віля (-ї) : willa
він, она́, онó, онї
Вінер-Найштад
віне́та (-и) (vignette, стрїйний на́пис,
оклáдина)
віольончєля (-ї)
віра (-и) : wiara
вірлоóкний : o orlem oku

Вірменін (-іна -éни -éв) : Ormianin	влі́зти (влі́зу -зеш -влі́зь) : wleźć
ві́рний (пр. вага́) : rzetelny (ф.)	влу́чник (-а) : włącznik (ф.)
Ві́ртемберг	вмі́ть, миттю : w okamgnieniu
ві́руванє (-я) : wierzenie	вна́слідок, на́слідком : wskutek
ві́рш (-а -і) = стих (-а́) : wiersz	внесє́нє (-я) : wniosek ; гл. також
ві́ршованє (-я) : wierszowanie	заклю́ченє ; вносі́ти і за́ключа-
ві́сь (о́си) : oś (гм.) ; ві́сь метова́ :	ти (лг.)
oś rzutu (гм.)	
Ві́сбадєн (-єву)	внівóщо : wniwecz
ві́сім ; о́смиї ; ві́сімна́йцять ; ві́-	внї́шний (-їй) : zewnętrzny
сімдеся́ть	вну́трі (тако́ж : внутр) : wewnątrz,
ві́сний ніж = ві́снїяк : ośnik (т.)	в серéдині
ві́спа (-и) : osra (л.)	вну́трішній (-їй) : wewnętrzny
ві́сть (-и -и -ий) : wieść	вовк (-а -ї) : wilk (з.)
ві́стрє (-я) : ostrze, kolec (ф.)	вовкї́ня (-ї) : lubin (лю́пин -у) (б.)
ві́тер (-тру -трі) : wiatr	вовня́к (-а́) : bombaks (б.)
ві́трило (-а) : żagiel	вóвняний : wełniany
ві́трівка (-и) : wiatrówka (ф.)	вовчóк (вовчкá, вовчкї́) : wołek ;
ві́ту́шник (-а) : gałęziak (б.)	вовчóк житний : wołek zbożo-
ві́тці́вский : ojcowski	wiec (з.)
ві́тці́вство (-а) : ojcostwo	
ві́тчї́м (-а́) : ojczym	вогкї́й : wilgotny ; вогкї́йший
ві́тчї́на (-и) : ojczyzna	водá (водї́, вóди) : woda ; вóди со-
ві́ха (-и) : wiecha	лóдки : wody słodkie ; вóди со-
ві́щун (-а́ -ї́) : wieszczbiarz ; ві́-	лóні : wody słone ; вóди стоя́чі :
щунка ; ві́щунство	w. stojące ; вóди теку́чі, бігу́чі
ві́яду́кт (-у -и) (мостова́ дорóга, ви́бу-	або пливу́чі : wody płynące ; водá
дована́ чє́рез доли́ну)	твердá : w. twarđa ; водá мя́гкá :
	w. mięka (м.)
ві́яти (-ію) : wiać	водá прибува́є : woda wzbiera
ві́яти збі́же (г.)	вóдень (-дня) : wodór (х.)
ві́ячка, лопáта до ві́яня збі́жа :	водї́ти (вóджу -диш -дї́) : wodzić
szufla do czyszczenia zboża (г.)	воднекї́сєнь (-сїя) : wodorotlen (х.)
ві́да́ти ся (-даю́ ся) : wjadać się	водно́кис : wodorotlenek ; водно́кис
ві́зд (-у -и) : wjazd, zajazd	желї́зовий або лі́монїт : wodoro-
ві́хати (ві́ду -деш -ї́дь) : wjechać	tlenek żelaza ; водно́кис вапо-
вкáзї́вка (-и), вкáзувати (-зую) :	вї́й : wodorotlenek wapniowy
wskazówka, -ува́ć (пг.)	(м.)
вкáзуючий : wskazujący	воднокрóвє : воднокрóвість (л.)
вкї́дї́ : wkońcu (przysł.)	водоголóвє (-я) : wodogłowie (л.)
вкóло або нао́коло = навкругї́,	водокóмонь або гіпоцóтам : hipo-
довкóла : wkoło	rotam (з.)
вкóротці́ : wkrótce	водоморóз (-а) або морозю́к (-а́) :
вкрї́ти (-ію) : okryć	zimorodek (з.)
вкў́пі : razem	водопáд (-у) : wodospad
влас́ть (-и), влáда (-и) : władza	водопї́ло (-а) : poisko

водопр́овід (-олу) : wodociąg (ф.)
 водотр́иск : wodotrysk (ф.); трі-
 скавець (-вця) (м.)
 водохр́еств (-я) : poświęcenie wody
 воєв́ода (-и); воєв́ідство (-а); воє-
 в́ідський; воєв́ожа (-і) : żona wo-
 jewody
 вожд (-а -и) : wódz
 воз́ити (вóжу -зеш -зі) : wozić
 Вознес́енє Господне : Wniebowsta-
 pienie Pańskie
 вóзний (-ого) : woźny
 вокóло або вóкіл : wokoło
 вóле, вóле, гúша : wól (л.)
 Бóлинь (-ини); вóлинський
 вол́ити (-лію -ієш -ій) : woleć
 вол́ичка (-и -ї) : włóczka
 волод́ар (-ря -рі) : włodarz
 Волóдьо (-я) : Władzio
 Володим́ир (-а) : Włodzimierz
 Володим́иря : Lodomerya
 Володисл́ав (-а) : Władysław
 волод́итель (-теля -і) : władca
 волод́ителька (-и) : władczyni
 волóка (-и) : włóka
 волоќита (-и) : włóczęga; волоќит-
 ство (-а) : włóczęgostwo
 волокн́ина (-и) : włóknik (с.)
 волокн́истий : włóknisty (м.)
 волокнó (-á -óкна) : włókno
 вольонт́ер (-эра), добровóлець
 (-льця)
 вóлос (-а -и) : włos (з. б.)
 волосн́ик (-á) : włosnik (б.)
 волосн́иця : naczynie włosowate
 (суд́ина волосов́ата); уклáд во-
 лосн́иць або уклáд волосн́ичий :
 układ naczyń włosowatych (с.)
 волóсність (-ости) : włoskowatość;
 волосн́ий : włoskowaty (ф.)
 волосян́иця (-і) : włosienica
 вóлоть (вóлотв) : wiecha; в. розбр́і-
 ла : wiecha rozpierzchła; в. одно-
 сторóнна : w. jednostronna (б.)

волосн́нок (-нка) : włosień, trychi-
 па (з.)
 волоц́юга (-п) : włóczęga
 волоч́и -кти (волоч́у -чеш -чи, во-
 лик -ліклá -ліклó) : wlec
 волоч́ити (волóчу -чиш -чі) : wło-
 czyć
 Волóщина (-и) : Wołoszczyzna
 Вольт́ер (-эра) : Wolter
 вольтиж́ер (-эра), фр.: вітроскóк (-а)
 вóля (-і)
 во́мітувати (-ту́ю) : vomitować
 вóркати (-аю) : warczyć
 Вормáцня (-ні)
 вороб́ець (-бця, -биі) : wróbel (з.)
 вóрог (-а -и) : wróg
 ворож́ба (-и -óжби) : wróżba
 вóрожка (-и -и) : wróżka
 вóроц (-а -и) : kruk (з.); вóрна (-и
 -и) : wrona (з.)
 воротá (воріт) : wrota
 ворохóбник (-а -и) : wichrzyciel
 ворошн́я (-і) : zgiełk
 вóскрес (-у) : róża jerychońska (б.)
 Воскрес́енє (-я) : Zmartwychwsta-
 nie
 воскрес́ити (-креш́у -сіш -сі)
 вóтум (nieodm.) : гóлос; обіт; ч. м.
 вóга (-ів)
 вóхкість (-ости) : wilgotność, wil-
 goć (ф.)
 впер́ед : wprzód
 впер́ше : po pierwszy raz
 вплав : wplaw
 вплив (-у) : wpływ
 впов́ні : w pełni
 впопер́ек : wpoprzek
 впо́рожні : próżno, bez ładunku
 впра́ва (-и) : ćwiczenie
 впра́вді : wprawdzie
 впра́вний : biegły
 впр́иснений або впр́ислий : wpru-
 śnięty (м.)
 впрóчїш : zresztą

вразіне або вражене (п.)
всадень (-дня) : sadzonka (б.)
всего-нашого : wszystkiego razem
вселенна (всесвіт) : wszechświat
всід : wsiad (гн.)
в случаю : w razie
вспир : wspieranie zamachem (гн.)
вспять : wstecz
вставка (-и -і) : wstawienie samogłoski (гр.)
вставлене речення : zdanie wtrącone (гр.)
встечі ся (-очу ся) або сказіти ся : wstec się; встікати ся
встроміти (встромлю -миш -мі) : wetknąć
встрясті (-рясу -сеш -сі) : wstrząsnąć; встрясати (-аю)
вступ (-у) = введење (пг.)
всакане (-я) : dyfuzya (ф.)
всакій : wszelaki
втім : wtem

вторичний : wtórny, drugorzędny (ф.)
втрети (втру -треш -три) : utrzyć
вудженіна (-и) : wędzonka
вудка (-и -і) : wędka
вуж (-а -і) : wąż (з.)
вузкій : wązki; вузший; вузко; вузше; вузкість (-ости)
вузніна (-і -іни) : węzina, cieśnina
вуй (-уя -уї); вуйко (-а -і); wuj; вуйна (-ни) : wujenka
вуйцьо (-ця) : wujcio
Вук Караджич
вус (-а -и) : wąs
вчасний : wczesny; вчасно
вчєра : wczoraj; вчєрашній (-іи)
вчислімий : policzalny
вшир : wszere (гн.)
вюн (-а) : piskorz (з.)
вяз (-у) : wiąz (б.)
взяніця : więzienie
взянуги (взяну -еш -і) : więznąć
вянуги (вяну) : więdnąć

Г.

Габсбург; габсбурскій
Гавриїл (-а) : Gabriel
гагара (-и) : nur, також : пронур (-а) (з.)
Гага (-и) : Haga (Нааг)
гад (-а) : gad (з.)
гадінєць (-вцю) або серпентин : serpentyн (м.)
гагард (-у -и), фр. (припадок, небезпека, відвага)
гай (-аю -аї) : gaj
гайворон (-а) : gawron (з.)
гайдук (-а -і)
Гайне (-ого) : Heine
галапас (-а) : pasożyt; галапасний : pasożytny; комаха галапасна : owad pasożytny; гриб галапасний : grzyb pasożytny; га-

лапасувати : pasożytować, prowadzić życie pasożytne (з. б.)
галас (-у -и)
Галєб : Aleppo, Haleb
галина очна : gałka oczna; твердіця (-і) : twardówka; роговатка прозора : rogówka przezroczysta; судинниця : naczyńówka; чорнівка (-и) або ковріна чорна : makat czarny; зрівіця (-і) або здрячка (-и) : źrenica; дугівка (-и) або радужка (-и) : tęczówka; тільце ряскове або мяз рясковий : ciało rzęskowe; сітчанка (-и) : siatkówka; нерв зірний : nerw wzrokowy; верства паличок і чопиків : warstwa laseczek i czopków; тіч водні-

ста : ciecz wodnista; со́чка кри-	геба́п (-у -ї)
ста́льна : soczewka kryształowa;	Ге́гель (-я)
ті́ло склі́сте : ciało szkliste;	геге́монія (-її) : верхово́дство
склова́тка : błona szklista (с.)	Ге́дялія : Hegyalia (góry)
га́лицкій : galicyjski, halicki	Ге́зіод (-а)
га́лич (-и) : kawki	ге́й, ге́й-аби : hej
Га́лич (-а) : Halicz	ге́ксаме́тер (-тра -три) : рід стиха́
Галича́нин (-нина -ани -ан)	ге́ктар (-а -и)
Галичи́на : Galicya	гектолі́тер (-тра -три)
гали́вниця (-ї) : galasówka; гали́вка :	гель : hel (х.)
galas; чорни́ло гали́вкове : atra-	Ге́лена (-и) (у Го́мера)
ment galasowy (з.)	Ге́ліко́в (-а)
Га́лле, в Га́ллі : Halle	Ге́ліога́баль (-ля)
галу́зь (-и) : gałąź (гм.); га́лу́зка	Ге́лій (-їя) : Helios
галу́н (-у) : alun (м.)	Ге́ллен (-а); гелле́ський; гелле-
Га́льштад, гальшта́дський	ні́зм (-у)
галию́цина́ція (-її) : omąca, змісло́ве	Геллеспо́нт (-у); геллеспо́нтський
уро́єне, приви́д	Гелля́да (-и)
гама́к (-а -ї) (полотно́ або сі́тка в ви́ді	Гельо́т (-а -и) : Helota
ло́дки, прив'язува́ні на я́кійсь висо́-	Ге́нрик (-а)
кости, до ле́жання в них)	Гераклéя (-éї)
га́мбурський	Гераклéд (-а -я) : Heraklida
га́мір (-ору) : wrzask	ге́рб (-у -и)
га́мулець (-у́льця -у́льці)	герме́тчний : щільно пристаю́чий
га́ньба (-и) : hańba	геро́й (-о́я -о́ї) : bohater; геро́їня
га́ниж (-у) : anuż (б.)	(-ні); геро́йський; геро́їзм (-у)
Га́ннібаль (-ля)	герц (-рцю -рці) (сти́чка пооди́ноких
га́рас (-асу) (рід тка́нини)	во́йників пе́ред загально́ю бітвою);
га́рба́р (-аря́ -арі) : garbarz	герцюва́ти (-цюю)
га́рба́рня (-ї -ї) : garbarnia	Герцо́говина
га́рбу́з (-а́ -ї) : arbuz, bania (б.)	ге́тьман (-а -ани)
га́риця, ша́рляти́на : rłonica,	Гетьма́нщина
szkarlatyna (л.)	ге́ца (-и) (циркове́ представле́не, ско́ки,
га́рмоні́йний : harmoniczny (мз.)	сьмі́шна́ сце́на)
га́рмонія́ (-її) (мз.)	ги́бель (-бля -блі); ги́блюва́ти
Га́рпії (-її)	гі́дра (-и) : hydra
Га́сдруба́ль (-я)	гі́кавий, гі́кавець (-вця) : jąkała,
га́сло (-а)	jąkający się (л.)
гачо́к (-чка́ -ї) : haczek (к.)	гі́кане́ (-я) : jąkanie (л.)
гві́здь (гво́здя, гво́зді), гві́зде (-я)	гі́кати ся : jąkać się (л.)
гво́зді́чник (-а) : drzewo goździ-	ги́мн (-у -и) : славосло́вна пі́сня
kowe (б.)	гі́цель (-ця -ці)
Ге́ба (-и) : Hebe	Гібри́ди

тігієна (-и) : hygiēna (л.)
 Гігó (-á або невідм.: Віктора Гігó) :
 Hugo
 гідрáвліка : hydraulika ; гідростá-
 тика : hydrostatyka (ф.)
 гідравлічний : викóнуючий або ви-
 конаний тїсненєм водї
 гідрографія (-ії) : наука, що займає
 ся óписом вод : озёр, рїк ітд.
 гідропáтня (-ії) : ліченє зїмною во-
 дóю
 гідротерáпія : hydroterapia (примі-
 нєнє водї до ліченє слáбостий) (л.)
 гієна (-и) : hyena (з.)
 гієрогліфи (-ів) : староегїпетске
 образóвє письмó
 гильтаї (-я -ї) : hultaj
 Гімаляї (-їв)
 Гіменей (-ея) : Hymen
 гін (гонá) : pęd, pęd (пр. wody)
 (б. ф.)
 Гіндустан
 гіпалаягé : перемїна завїсимости
 вїразів (гр.)
 гіпéрболя : hiperbola ; гіпéрболїч-
 ний ; гіпéрбольóїд : hiperboloїda
 (гм.)
 гіпéрболя (-ї) : пересáда (гр.)
 гіпéрпродукція (-ії) : надмірне ви-
 рóблюванє чогó
 гіпноза : штúчно вїкликаний сон (л.)
 гіпнотїзм (-у) : наука о снї штúчно
 вїкликаним
 гіподрóм (-у -и) : мїсце перегóнів
 для кóний
 гіпокрит (-а -и) : лицемїр
 гіпотéза (-и) : дóгад (-у)
 гіпóтека (-и) (г.)
 гіпохóндрия (-ії) : задúма, урóвнє
 хорóби
 Гіппїй (-ія) : Hippiasz
 гїркїй : gorzki

гїсть (гóстя, гóсті, гóстий, гїстьмї)
 гїстéрня, гїстéрїчний напад : слá-
 бїсть нервовá, обявляюча ся
 надмірною побудлївостію нér-
 вів (л)
 гїстерон прóтерон : умїщенє на пёр-
 шім мїсци вїразу, котрїй льо-
 гїчно повинен стояти допёрва
 на дрúгїм мїсци (гр.)
 гїякїнт (-а) : hyacynth (б.)
 глáдити (-лáджу -лїш -гладь) : gła-
 dzić
 глáдкий : gładki ; глáдший
 глéза (-и) : grasica (с.)
 глїбинá (-ї) : głębizna
 глин (-у) : glin (aluminium) (х.)
 глїна (-и) : glina ; глїнка (-и) : glin-
 ka : гл. фолюшна : glinka folar-
 ska ; гл. огнетревáла або печів-
 ка : glinka ogniotrwała ; глїнка
 гончáрска або здїнївка : gl. garn-
 carska czyli zduńska (м.)
 глїнник (-а) : glinowiec (х.)
 глїстá (-и, глїсти) : glista (з.)
 глїстник (-а) : słodkogórz (б.)
 глїтáти (-áю) : połykać
 глїнь (глїни) : glon czyli wodorost
 (б.)
 глот (-á) : gardło, połyk (з.) ; kra-
 ter wulkanu (м.)
 глотá (-ї) : zgiełk
 глубóкий абó глїбóкий : głęboki ;
 глúbший абó глїбший
 глубóкїсть (абó глїбинá) : głębo-
 kość (гм.)
 глум (-у) ; глумїти ся (глумлю ся
 -лїш ся -лї ся)
 глядїти (гляджý -лїш -лї) : pa-
 trzeć
 гнáти (женý -éш -ї) : gnać, pędzić
 гнїдник (-а) : gzik (з.)
 гнóбити (-блю -бїш -бї) : gnębić

- гноїти (гною -оїш) : gnoić
 гну́ти (гну, гнеш, гни, гнув) : gnać
 гну́чкість (-ости) : giętkość (ф.)
 говорі́ти (-вóрю -ориш -ї) : mówić;
 гóвір (-ору) : gwara
 Гогенцóллєрн
 годі́на (-и) : godzina; годинка
 годі́яник (-а -и) : zegar; годинни-
 кáр (-аря́ -рі) : zegarmistrz
 годува́ти (-у́ю); годівля (-ї -ї́)
 го́жий
 Го́зий (-ия) : Hozyusz
 го́йдак (-а́) : trapez, orczyk (Schwe-
 bereck) (гн.)
 го́йдати (-аю) : huścić
 го́йний
 гої́ти (гою, гоїш, гоять) : goić
 голіру́ч : z próżnemi rękami
 голóблї, оголóблї : hołoble (г.)
 голова́ (-ї́, го́лови) : głowa; prezes
 головні́й (-а́ -é) (числівник, речене):
 główny -a -e (liczebnik, zdanie)
 (гр.)
 головóнька (-и) : główka
 го́лод (-у) : głód
 гололédиця (-ї) : gołoledź
 го́лос (-у -ї́) : głos (ф.)
 голосні́й : głośny; го́лосно
 го́луб (-а) : gołąb (з)
 Го́льштин (-а)
 голя́к (-а́ -ї́) : hołysz
 Голя́ндия (-иі); голя́ндский
 Голя́ндці : Holendrzy
 гомеопáтия : спóсіб лі́чення дуже
 розвóдненими лі́ками (л.)
 Го́мер (-а); Го́меровий; гомері́ч-
 ний; гомері́вский
 Го́мерова Іліа́да
 го́шін (-ону) : odgłos, echo
 гоні́вітер (-тра) : pędziwiatr
 гонорáр (-я́) : honorarium (вінаго-
 рода за умову пра́цю)
 гонча́р (-аря́ -арі); гонча́рский
 гора́ (-и, го́ри) : góra
 горáльня (-ні́ -ні́) : gorzelnia
 Горáций (-ия) : Horacy
 го́рдий : hardy
 го́ре (-я) : nieszczęście
 го́ри ланцoві : góry łańcuchowe
 (м.)
 го́ри масoві : góry masowe (м.)
 горизóнт (або óвид) (г.)
 горівка (-и -ї́) : wódka
 горі́ти (-рю́ -ріш -рі́) : goreć
 горі́шний (-ї́й) : górny (к.)
 Го́рлиці : Gorlice
 го́рлиця (-ї) : turkawka (з.)
 го́рло (-а -а́) : gardło
 горлорі́з (-а) : zbój
 горне́ць (горця́, горці́) : garnek
 горноста́й (-я) : gronostaj (з.)
 го́род (-а -и) : gród; горóд (-у -ї́) :
 ogród
 городі́ще (-а)
 горóдник, риска́ль : rydel (складає ся
 з держакá = риска́лиска : rękoleści =
 styliska і з желі́зної лопáти з лі́йкою, в
 котру́ вхóдить держáк) (г.)
 городні́чий (-ого) : horodniczy
 Горóдно (-а) : Grodno; городнє́нь-
 ский
 горожа́нин (-ї́на -а́ни) : obywatel;
 горожа́нский
 гороско́п (-а -и) (астрoльо́гічна фігу-
 ра; віщу́ньский знак; воро́женс із
 зьвізд)
 горо́х (-у) : groch (б.)
 горохі́вник (-а́) : akasya fałszywa
 (б.)
 гороху́лька (-и) : grochówka (з.)
 горре́ндум
 гортáнь, гортáнка : krtań (л.)
 гортáнный : gardłowy (гр.)
 Гортє́нский (-ия) : Hortensyusz
 горя́чий; горя́чо, горя́чийше
 Го́сподь (-а -у -а -и -ом -ї́)

- госпóдар (-я -ápi); госпóдарство;
госпóдiня (-i); госпóдáрити
(-рю)
- гостéць (гiстця): gościec (rheuma-
tismus) (л.)
- гостiнець (-iнця -iнці): gościniec
гостiниця (-i): oberza
готéль (-ю -i)
Готтентóти
- грабкi, косá з грабкáми: kosa
z grabkami (г.)
- граблi: grabie (складовi часткi: граб-
лиско=грабéльно=держiвно: gękojeść;
вáлок: osada; в осáдi зубцi: ząbki) (г.)
- Градчáни (в Прáзi, пe: Градчив)
грáйка: пáртия (гп.)
- грамáтка (-и): gramatyka
грáнь (-и): zarzewie
- грáна (-и): krawędź; грáни пiдста-
вóви: krawędzie podstawowe;
грáни вершкóви: kr. wierzchoł-
kowe (м.) (гм)
- грáниця (-i): płucnica, „meh i-
slandzki“ (б.)
- граностóви (граняк): graniastosłup
(гм.)
- граняк (-á): graniastosłup; граняк
квaдрáтний: gr. kwadratowy;
гр. просторóмбний: gr. prostorómbowy;
гр. шестибiчний: graniastosłup sześcioboczny (м.)
- гребеня́тка (-и): przegrzebka (з.)
- грéбинь (-бeня -бéнi): grzebień
грéбiнчик (-а): grzebyk
грéбля (-i): grobla
грeбстi (грeбý -éш -i): grzebie
грéка (-и): greczyzna
грeмiти (грeмлý -мiш -мi)
- Грeция (-иi): Grecya; грeцкiй
грeчка (-и): tatarka (б. г.)
- гриб (-а -и): grzyb; гриб щiрий
або щирáк (-á): borowik (б.)
- грiбшa (-i): grzybnia (б.)
- гривнáк (-á): gołąb grzywacz (з.)
Григóрий (-ня): Grzegorz
гривá, гривá: сiльне розвiльненe
(л.)
- грiзти (гривá -éш -и): gryźć
гривá (-á -и): gryzoń (з.)
гриб (грóбу -бi): grób
гривá (-и, гривáи): groźba
грим (грóму): grzmot (ф.)
грiш (-ошá -óшi -óшвi): pieniądze
гробáр (-аря -арi): grabarz
грома́дский: gminny
грозвiд (звóду): gromochron (ф.)
грýбний: gruby; грýбний
грýбiсть (-ости): grubość (гм.)
грубiти (-бiю): grubieć
грубоскiрник (-а): gruboskórzec
(з.)
- грудь (-и): pierś
грýдень (-дня): grudzień
грузкiй: grzązki
грýзлавка (-и): gruźlica (tuberculosis)
(л.)
- грузнýти (грузнý): grzęznąć
грузóвина (-и): grzęzawisko
грýша (-i -i); грýшка (-и -и): grusz-
ka, jabłczak gruszy; грýшник
(-а): wino gruszkowe (б.)
- грáдка (-и -и): grządka
- губáта (ростiна): wargowa (rośli-
na), roślina dwuliścienna o ko-
ronie wargowej (б.)
- губiйка (-и): nadecznik, gąbka
słodkowodna, також: надóшник
(-а) i бадяга (-и) (з.)
- гýбка (гýбки, губкi) gąbka (з. к.)
гýбка (-и): hubka; чирiвка (-и):
żagiew (б.)
- гýбний: wargowy (гр.)
- гýбовать (-и): grzybianka (з.)
губчáк (-á -и): gąbczak (з.)
гудiне (гудiти): brzmieć (ф.)
гузiвка (-и): kość ogonowa (с.)

Гугенóти (-ів) : Hugenoci
 Гúго (-она) : Hugo (-она)
 гук (-у -и) ; гучáти (-чú -иш -и)
 гульбá : ćwiczenia dowolne po
 gimnastyce obowiązkowej
 (Bummel) (тц.)
 гуля́ти (-яю)
 гумані́зм (-у) : літературний напрям
 оцёртий на літературі старин-
 них Греків і Римлян; гумані́ст
 (-а -и); гуманітарний
 гúмор (-у) : вдáча, пáстрій дýха;
 жартовлівість
 Гунія́дий : Hunyadi
 Гúнни (-ів)
 го́нор (-у) : честь (-и); гонóрний;
 гонóрови́тий; гонорóвий

гúрмою : hurmem
 гúрт (-у -и); гúртом : hurtem
 гуртiвнé (-óго) : guszałt, Pau-
 schale
 гусь (-си -си) : gęś
 гусáр або гúзар (-а) : huzar
 Гуси́т (-а -и) : Husyta
 гúсiй (-я -в) : gęsi -ia -ie
 гуслъ (-ли -ли) : gęśl; гусля́р (-яря)
 гúслянка (-и) : eingekochte geron-
 nene Milch (г.)
 густiй : gęsty; густiйший
 густотá (-и) : gęstość (ф.)
 гúта (-и)
 Гúцул (-а -уль)
 гуцúльскiй
 гúща (-и) : gąszcz

Г.

гáжа (-и) : плáта
 гáз (-у -и) : gaz
 гáза (-и) : прозóра тканина
 гáздá (-и, гáзди) : gospodarz
 гáзéта (-и) : часопiсь (-и), часó-
 пис (-у)
 гáзетя́р (-яря -ярі)
 гáзóн (-а -и) : травник
 Гáй (-áя) : Gajus
 гáльвані́зм (прикм. гáльванiчний) :
 galwanizm (ф.)
 гáлэ́рия (-иі) (гáнок в вiдi коритаря;
 дiм служáчий до умiщення статуй,
 образiв; нáйвисшiй повéрх в теáтрах)
 Гáллiя (-iі); Гáллiйцi -iв; гáллiй-
 скiй; гáллiци́зм : звóрот áбо
 вiслiв властiвий Францúзам
 Гáнгес (-а)
 гáнок (-нку) : рундúк
 гáрбóвина (-и) : garbник (б.)
 Гáрибáльди (-ого)
 Гáрóнна
 Гáштайн

Гáдалькiвiр
 Гáдия́на
 гáрдiя (-иі) : прибiчна сторóжа;
 горожáньське вiйсько
 Гáвiнэя
 Гáданьск (-а)
 гéгати (-аю) : gęgać
 гéдз (гéдза) : giez bydłecu (з.)
 Гéдлiмiн (-а)
 гéнеальóгiя (-iі) : родовiд (-óду)
 гéнеза (-и) : похóджене, утвóрене,
 рóзвиток
 гéнерáл (-а) i енерáл (-а)
 гéнерáция (-иі) : рiд, поколiнне
 гéнiй (-iя -iі) (дух-хоронiтель; над-
 звичáйна твiрчá здiбнiсть)
 Гéновéфа (-и)
 Гéнуа (-и), в Гéнуi; пiд Гéнуою;
 гéнуéньскiй
 геогрáфiя (-iі) : землepiсь (-и) i зе-
 млepiсь (-у)
 геодéзия (-иі) : вiсше мiрництво;
 наúка о спóсoбах рóбленя мап

геоїд : geoida (ф.)	кó : kłagać, zakłagać тiеко , podpuścić podpuszczką (г.)
геологія (-ії) : наука про творення землі; історія розвитку землі	гнайс (-у) : gnajs (т.)
геометрія метова : geometrya rzu- towa; геометрія начеркова : ge- ometrya wykreslna (гм.)	Гней (-ея) : Gnejus, Gnaeus
Георґіки (Георґік) (гр.)	Гнезно
гервазій (-ия) : Gerwazy	гонта (-и) : gont
германізм (-у) : слово німецького по- ходження	горгона (-и)
Германік (-а) : Germanikus	Горіцця (-ії)
гест (-у -и) (рух тіла, увидатнюющий мисли і чувства)	готіцкый (стиль)
Гете (-ого) : Goethe	готур (-а) : głuszcz; готка (-и) : głu- szuca (з.)
гвизм (-у -и)	Гощинський (-ого)
гімназія (-ії) : gimnazjum; гімна- зьяльний і гімназійний	Гравбінден
гіпс (-у) або сірчан вапу в во- дою : gips czyli siarkan warnio- wu z wodą; скло пречистої Ді- ви Марії : gips lodowaty; аля- вастер (-у) : alabaster; гіпс во- локнистий : gips włóknisty (м.)	Гракх (-а) : Grachus
глядиятор (-а -ори) : борець (-рця), боєць, перебієць	гранат (-а) : granat; вепрінник (-а) або гросуляр : agrestnik czyli grossular (м.)
глицеріна : gliceryna (х.)	граф (-а -ї) : hrabia; графський; графія; графіянка
глоб (-а) : globus	графіка (-и) : штука писання; шт. рисовання
глат, глєт, клят, підпустник : kłag, podpuszczka (г.)	графство : hrabstwo
глатати, глатити, заглядати моло-	Гренляндия
	гремія (-ії) : gremium (відрo, середина, збір)
	Грініч : Greenwich
	грунт (-у -ї)
	група (-и -и) (гурт, громада, збірка, купа)
	гудз (-а -и) : węzeł
	густ (-у -и) : смак, вкус

Д.

давати (даю -еш, давай); дати (дам, дасі або даш, дасть, дай)	Дальмація (-ії)
давноминувший (час) : zaprzyszły (czas) (гр.)	Дамаск : Damaszek
давун (-а) : dusiciel boa (з)	Данаїда (-и -и -їд)
дактіль (-ля -лі) [стопá вірша або овоч] (гр.)	Данічч (-а)
далекозорість (прикм. далекозo- рий) : dalekowidztwo (ф.); hy- permetropia (л.)	Данія (-ії); данський
	Данте (-ого)
	Данці : Duńczycy
	Дарий (-ия) : Daryusz
	Дармштад (-у)
	дарувати (-рую); дарованє

- дасть Біг : niema
Датис (-а) : Datys
Дафне (-и)
дахтільник (-а) : palma daktylowa
(пінник дахтільник) (б.)
два і дві; двох, двом, двомá на
всі три рóди
дві, три, чотіри тїсячі; дві, три,
чотіри склянкі; але пять, шість,
сім, сто тїсяч; пять, шість, сім,
сто склянóк
два рáзи, двічи, дваkrát : dwakroć
дванайцятїстїнник пятикúтний :
dwunastościan pięciokątny (м.)
дванайцятїстїнник рóмбний : dwu-
nastościan rombowy (м.)
двѣри (-ий) : drzwi
двигáр (-я -і) : dźwigacz (гм.)
двигáр (-я) : pierwszy krąg szujny,
dźwigacz, atlas; звóртник (-а) :
drugi krąg szujny, obrotnik;
вїрїсток зубовáтий : zębiec (с.)
двигнúти (двигнú -эш -и) : dźwignąć
двїженє (-я) : рух
Двїна
двїйка (-и -и) : dwójka, dwuszereg
(Reihen) (гн.)
двїйний : podwójny (ф.); двїйне
числó : dualis (гр.)
двїйня (-и) : wspólnicy (Rotte) (гн.)
двїсті, двохсót : dwieście itd.
двїчи : dwakroć
двоголóвий : dwugłowy; мяз дво-
три- чотироголóвий : miesiąc
dwu- trzy- czterogłowy (с.)
дводнѣвий : dwudniowy
двóе людїй; двóїх людїй; двóїм
людя́м; двóїми людьми́, в двóїх
людя́х; або : двóе не відміняє
ся
двóзвук (-а -п) : dwudźwięk
двознáчний : dwuznaczny
двоїтя (двóю -оїш, двїй) : двоіć
двокрáтний : dwukrotny
дволі́тний : dwuletni
двонóжний : dwunożny
двопѣнні (цвїти) : dwupiennie
(kwiaty) (б.); двопѣнци дієслóва :
dwutematowe czasowniki (гр.)
двопрозябцѣва (ростїна) : dwuli-
ścienna (roślina) (б.)
двосїльні (пїлякі) : dwusilne
(pręciki) (б.)
двосóтний : dwusetny
двотїсячний : dwutysięczny
двотóчка (-и -и) : dwukropek (гр.)
двочлѣн (-а) : dwumian (а.)
Дѣбрецин
дѣвіза (-и) : гáсло, клич
дѣвятьлєсáть (-ятї або -ятьóх)
дѣвятьнаїцять (-ятї або -тьóх)
Дѣдаль (-ля)
дѣж : gdzież
дѣзертїр (-а -и) : бїглѣць (бїгцá)
Дѣзидѣрий (-ия) : Dezyderyusz
дѣзидерáт (-у -и) : жáданє
дѣзинфѣкція (-иї) : відрáжуванє :
odrażanie (л.)
дѣзолóвати (-юю) : лишїти самїм;
покїнути, спустóшити.
дѣінде : gdzie indziej
дѣклїнáция (-иї -иї -иї) : відмінá
імѣн (гр.)
дѣкля́мáция (-иї) : виголóшуванє
з гѣстами і з модуля́цією гóлосу
дѣколи : niekiedy
дѣкотрий : niektóry
дѣкрѣт (-у -и) : постанóва, рїшенє,
нáказ
Дѣльфи (Дѣльф); дѣльфїйский
Дѣмѣтер (-три) : Demeter
Дѣмостѣн (-а) : Demostenes
дѣнь (днѣ, днї, днїв) : dzień
дѣнеде : gdzieiegdzie
дѣпартамент (-у -и) : упрáвний
окрúг, урядовїй віддїл

депендент (-а -и) : залежний від когó ; практикант у нотаря
депóзит (-а -и) : поклад ; комусь повірена річ
дерева́стка (-и) : dendryt (м.)
дереви́ти (-ію) : drętwieć
дерева́ний : dręwniany
дереви́но (-а) : dręwno (б.)
дереви́це (-я -евця) : drzewko
держав́а (-и) : państwo
дерти́ (дру, дреш, дрї, дер-ла -ло)
де́сь : gdzieś
десер́ (-у) : заку́ска, за́їдки, ласо́нці
деспе́кт (-у -и) : погóрда, легкова́жене
деспоти́зм (-у) : самовла́сть (-и)
дефе́кт (-у -и) : хи́ба (-и), недоста́ча, непóвність
дефіні́ція (-ві) : озна́ченє, опи́санє ; дефіні́юю (-юєш) : озна́чую, опи́сую
дефіці́т (-у -и) : недóбір (-ору)
дефравда́ція (-ві) : спроневи́рене
де́хто (де́кого) : ktokolwiek
деци́зія (-ві) : рішенє
де́що : піесо
де́який : niektógu
джавр́ (-а -и), турец. : gıaır (неви́рний ; немагометани́н)
джума́ (-и), чу́ма : dzuma (л.)
дзві́нник (-а -и) : dzwonnik
дзю́б (-а -и), клюв (-а) ; дзюба́тий
дзю́бати (-аю) : dzióbać
дзвдере́в (-а) : dziedzierzawa ; також дзвдир́ (-а) (б.)
дзвиде́нда (-и) : прицада́юча часть ви́ску
дзвувати́ ся (дзвую́ ся)
дзидакти́чний : нау́чний
Диди́м (-а) : Didimus
Дидо́на (-и)
дзбта́ : лікаре́м мака́заний спóсіб жи́тєня (л.)

диетэ́тика : нау́ка о відпові́днім віджи́влюваню здо́рових і хо́рих люди́й (л.)
дице́эзія (-ві) : епа́рхія (провінція під правлі́нем епі́скопа)
ди́кий : dziki ; лі́ко, ди́кше .
дикта́т (-агу -ати) : dyktat (річ прока́зувана пишóчому)
диктува́ти (-ю) : прока́зувати
ди́кція (-ві) : ви́мова, спóсіб ви́сло́влювання
дзлетант́ (-а -и), іт. : любóвник штýки або нау́ки без оснóвного зна́ня рі́чи
дзмі́сія (-ві) (не : демі́сія) : увільне́нє від (державно́ї) слóжби
дзмови́к (-а) або одзмі́ленець (-нця) : dymnik (szarawobrunatnawa odmiana kwarcu kryształowego) (м.)
Дзюгéн (-а) : Dyogenes
Дзюкле́ційян (-а)
Дзюме́д (-а)
Дзюон́ (-а) : Dyon
Дзюоні́зий (-ия) : Dyonizyusz ; Дзюоні́з (-а) : Dyonizus
дзире́ктор (-а -орн) : ряді́тель
дзире́кція (-ві) : на́пря́м, за́ряд, у́пра́ва
дзисгармо́нія (-ві) : рóззвук, рóзстри́й, незгі́дність
дзисертáція (-ві) : розпра́ва
дзисиде́нт (-а -и) : не визна́ючий державно́ї релі́гії
дзиску́рс (-у -и) : розмо́ва, розпра́ва
дзиску́сія (-ві), лат. : у́стне обго́ворюване спра́ви
дзисова́нс (-у -и) : незгі́дність, рóззвук
дзисце́нса (-и) : звільне́нє від доде́ржування яко́гось церко́вного при́пису
дзиспе́нсія (-ві) : нестра́вність (л.)

- диспозиція (-ні) : уклад, поділ, розказ; склони́сть
- дистінкція (-ні) : розріжнюване
- дисциплінарний : дотика́ючий дисципліни (карности)
- дитина (-и) : dziecina
- дитира́мб (-у -и) ; похва́льна, одушевлена пісня
- дифере́нція (-ні) : різниця
- дифте́рія : błonica (л.)
- дифто́нг (-а -и) : двозвук (-а)
- ди́хавця : duchawica (asthma) (л.)
- ди́чїти (ди́чїю) : dziczeć
- ди́шканти (-а -и) : найви́сший гелос в співи
- ди́явол (-а) : dyabeł
- ди́ягно́за (-и) : розпізна́ване
- ди́ядем (-у -и) : вінець для княги́нь; стрій голови́
- ди́якон (-а -они) : духо́вний, о одев степенъ ви́зший від ерея
- ди́ялэ́кт (-у -и) : нарі́че
- ди́яльо́г (-а -и) : розмо́ва
- ди́ямант (-а) : dyament (м.)
- ди́ямéтер (-тра) : поперéчник, прогін (-ону), проліт
- Ди́яна (-и) : Diana
- ди́ярий (-ня -ні) (днэ́вник, записки)
- ди́гнати (дожепу́) : dogonić
- ди́йви́ця, до́ильниця : dojnica (Melkgefäß) (г.)
- ди́я (до́лу, до́ли) : dól
- ди́м (до́му, до́ми) : dom
- Ди́ма́ (-а́са) : Dumas
- ди́ставати (ди́стаю́ -эш, ди́става́й) ; ди́стати (ди́стану́ -еш, ди́стань)
- ди́венна́ (-и) ; ди́ви́на́ (-и) : dziewanna (б.)
- ди́во́нка (-и -и́) : chróścik (з.)
- ди́д (-а -и́) : dziad
- ди́дичність (-ости) : dziedziczność (Vererbung) (г.)
- ди́дів (-дова -дове) : dziadów
- ди́дуньо́ (-ня́ -ні́) : dziadek
- ди́єі́менник (-а -и) : bezokolicznik (гр.)
- ди́єприкме́тник (-а -и) : imiesłów odmienny (гр.)
- ди́єприслі́вник (-а -и) : imiesłów nieodmienny (гр.)
- ди́єсло́вний : czasownikowy (verbalis) (гр.)
- ди́сло́во (-а -а́) : słowo, czasownik (гр.)
- ди́жа́ (-і) : dzieża
- ди́йсний, та́кож : ди́йсний : rzeczywisty (wirklich)
- ди́йсність (-ости) : rzeczywistość, fakt
- ди́йство́ (-а́, ди́йства) : czynność
- ди́лати́ (-а́ю) : działać
- ди́ла́ючий : działający
- ди́лене : dzielenie ; ди́лі́мок : dzielna ; ди́льник : dzielnik (а.)
- ди́лець (ди́льця́) : działka kielicha (б.)
- ди́ло (-а -а́) : dzieło, czyn
- ди́ра́ (-и́, ди́ри) : dziura
- ди́рча́тість (-ости) : dziurkowatość, porowatość (ф.)
- ди́ти (-и́й) : dzieci
- ди́то́чий : dziecięcy
- ди́я́льний : czynny (гр.)
- ди́яти (ди́ю) : czynić
- ди́ято́го : dlatego
- ди́ячо́го : dla czego
- ди́е́вний (пр. по́рядок) : dzienny (пр. porządek)
- ди́е́вник (-а) : dziennik
- Ди́и́стер (-тра́) : Dniestr
- ди́о (-а́ -а́ -дон) : dno
- До́бро́вский (-ого)
- до́бро́дїй (-їя -її)
- до́буток (-тка -тки) : iloczyn (а.)
- до́вбати (-аю) : dłubać
- до́вба́ч (-а́ -і́) : dzieciol pstry (з.)

довг (-ý -н) : dług
дóвгий : długi
довговýсий : długowąsy
довготá (-н) : długość; довжінь
(дóвжени) : dłużnia (гм.)
довéзти (довезý -эш -н, довіз -вэла
-ло) : dowieźć
довéршеність, доконáлість,
-лий : doskonałość, -ly
довершіти (-ршý -шіш -ші)
довéсти (доведý -эш -н, довів -вэла
-ло) : dowieść
довіре : zaufanie; довірóчний : ро-
ufny
довкóла : dokoła
довкругі : naokoło
довóлі : dowoli, dosyć
догáнный : paganny
догляд (-у) : dozór; доглядник,
-иця; нагляд : nadzór
дьóготь(-гтю), такóж : дéготь(-гтю)
і дóготь (дígтю) : dziegieć
догíма (-и) : dogmat (твэрджене, при-
няте за правду без критики і дóказів)
додаванє (-я) : dodawanie; додáт-
ник (-а) : dodajnik (а.)
додáтний : dodatni (ф.)
Додé (-эга) : Daudet
до двá : do dwa
дóжа (-і) (пéрший урядник венéцкої
рeпýблики)
дожджáник (-а) : dżdżownica (з.)
дóжа (-н) : кiлькiсть лiкарства, ужi-
та на раз; мiрка
до завтра : do jutra
дозволяти (-яю); дозвóлювати
(-юю)
дóзрив (-у) : dojrzanie (б.)
дозрiлий : dojrzały
дозрiти (-iю); дозрiвати (-вáю)
доiзджáти (-áю) : dojeżdżać
доильник (-а) : dojacz (der Melker)
(г.)

доiти (дóю -óш -дiй) : doić
дóказ (-у) : dowód (пг., гм.)
дóки — дóти (не : як дóвго — так
дóвго)
дóки : doróki.
докóла, доокóла : dokoła
дóктор (-а -óри) (учiтель, учений;
лiкар)
докторáт (-у -и) : гiднiсть дóктора
докумéнт (-у -и) : грáмота, дóказ
на письмi
долiвка (-и) : posadzka
долiнiць : na wznak
долiшний (-iй) : dolny (к.)
долонiстий : dłoniasty; лист 5—7
долонiсто - латчáтий : liść 5—7
dłoniasto-klapowy (б.)
долóня (-i) : dłoń
долотó (-á -óта) : dłóto
дóма, в дóма : w domu
домiслити ся (чогó)
домiвствó (-á -iвства) : domostwo
Домiнiканiн (-йна -áни -ан)
до нiнi : do dzisiaj
допéрва : dopiero
до пiзна : do rózna
допóвненє (-я) : dopełniacz (гр.)
доповнiяющий : uzupełniający; до-
pełniający (пг.)
дорáдний : doradczy
дорáдник (-а -и) : doradca
дóраз, дорáзу : do razu
до рéшти : do reszty
дорiжка (-и -н) : drożyna
дорóга (-и) : droga; дорóга молоч-
нá (чумáцка) : droga mleczna (ф.)
дорогий (-á -é); дорóжний
дорóжити ся (-рóжу ся -иш ся -н ся)
дорóжнiя, дорóжнiча, дорóжитня (-i)
дóсьвiд (-у), -ний : doświadczenie,
-alny (ф. п.)
дóсьвiта : przed świtem

доси : dotąd
 до сита : do syta
 досить : dosycé
 доста : dosycé
 достаточвий : dostateczny (пг.)
 достоту : dokładnie
 достроїти, настроїти (-ою -оїш
 -стрії) : stroić (ф.)
 досяг (-у), досягність (-ости) : da-
 lekość (пр. rzutu) (ф.)
 досягнути (досягну -еш -ї)
 доти : doróty
 дотик (-у) : dotyk
 дочка (-ї -дочки) : córka
 дошка (-и -ї) : deska ; дошка ри-
 сункова, підкладниця : rajsbret,
 rysownica (р.)
 дощ (-у -ї) : deszcz ; дощомір (-у) :
 deszczomierz (ф.)
 дощевий : dżdżysty
 доярка : dojarka (Melkweib) (г.)
 драгоман (-а -и) : товмач на Сході
 дражливий, дражнити
 драма (-и -и) : dramat (театральна
 штука)
 Дрезно (-а) ; дрезнеський
 дрени : dreny, sączki (г.)
 дренюванє (-я) ; відводнюванє :
 drenowanie (г.)
 дрлювати (-юю) (вертіти, винимати
 кістки з овочів)
 Дриада (-и)
 дріб (прикметник: дробовий) : ułamek ;
 дріб істий : ułamek właściwy ;
 дріб неістий : ułamek niewła-
 ściwy ; дріб перволічний (наво-
 ротний) : ułamek percyodyczny ;
 дріб ретязвий (ланцовий) : uła-
 mek łańcuchowy (а.)
 дріждже (-а -а), дріжджі (-її)
 дрізд (дрозда) : drozd (з.)
 дрімати (-аю) : drzemać

дрімливий : drzemliwy
 дрімлюх (-а -ї) : kozodój (з.)
 дрімля (-ї) : drumla
 дріт (-оту -оти) : drut ; дротяний
 (ф.)
 дробина, молекул : drobina (ф.)
 дрова (дров) : drwa
 дровитня (-ї -їтні) : drewutnia
 дроганє (-я) : drganie ; дроганє по-
 довжне : drganie podłużne ; дро-
 ганє поперечне : drganie po-
 przeczne ; дроганє устійне : drga-
 nie zanikające (ф.)
 дрожати (-ожу -їш -ї -ав) : drzeć
 дрóхва (-и) : drop (з.)
 друг (-а -и) : druh
 дружба (-и) : družba ; дружба (-ї) :
 przyjaźń
 дружина (-и) : małzonek l. małzon-
 ka ; дружинá (-ї) : orszak, towa-
 rzystwo
 дружка (-и -ї) : družka
 Друз (-а) : Druzus
 друзяка (-и) : dobry przyjaciel
 Друїд (-а -и)
 друк (-а) : drag (ф.)
 друкár (-аря -арі)
 друкárня (-ї -ї) : печатня (-ї)
 дуб (дуба) : dąb (б.)
 Дублін (-а)
 дугá (-ї), радуга : tęcza (ф.) ; luk
 (р.)
 дугóвина (-и) : widmo (w fizyce)
 Дуро
 дуже : bardzo
 дужець (-жця) : zapasnik (гн.)
 дужий : zdrow, silny (не: wielki)
 Дунай (-аю) : Dunaj
 дуги (-ую -уєш, дуй, дув) : dać
 дутчастий : dęty ; -біло дутчастє :
 lodyga dęta (б.)
 духóвеньство (-а)

душегубець (-бця) : zbojca
дюк сосновець : zawisak bogowiec
(з.)

дядина (-и) : ciocka, stryjenka
дядько (-а) : wuj
дятель (дятля) : dzięcioł (з.)

Е.

Еак (-а) : Eakus
Ебензе : Ebensee
Евбея (-еї) : Eubea
Евгеній (-ія) : Eugeniusz
Евгенія : Eugenia
Евридика (-и)
Еврипід (-а) : Eurypides
Европа : Europa
евфемія (-ії) : жичливе говоренє
(гр.); евфемізм (-у) : заступленє
кражливого виразу лагідним
Евфрат
Евфрозія (-ії)
егіда (-и) : щит Зевеса; оборона,
опіка
Егіна (-и)
едикт (-у -и) : наказ проголошений
вищою властью
Единбург
едукація (-ії) : вихованє, образо-
ванє
Евон (-а)
екліптика (-и) : ekliptyka (ф.)
эвльога (-и) [хутирна поезія]
економія (-ії) : вяряд дому, госпо-
дарство
ексамін (-у -и), іспит (-у) : egzamin
ексгумація (-ії) : вигребанє трупа
і оглядини єго в цілях судово-
лікарських
ексекція (-ії) (виконанє присуду;
стягненє податку ітд.)
ексемпляр (-ря -рі) : приміриник
ексистенція (-ії) : єствованє
екскурсія (-ії) : прбгулька
ексорта (-и) (релігійна промова, на-
ука)
експедиція (-ії) : виправа, висилка

експенс (-у -и); експенсувати : ви-
даток; видатки, кошты новосити
експеримент (-у -и) : досвід, право,
доказ
експльозія (-ії) : вибух
екстаза (-и) : унесенє, захват души
екстерніст (-а -и) : приватний ученик
екстракт, витяг (extractum) (л.)
експеленція (-ії) : титул високих
достойників
ексцес (-у -и) : виступок, надужитє,
провіна, вибрик
елгія (-ії) : поезія смутного на-
строю; елгіійний
електризованє : elektryzowanie (ф.)
електричність (-ости) [прикм. елек-
тричний] : elektryczność (ф.)
електроліза : elektroliza (ф.)
елемент (-у -и) : тіло поєдінче, пер-
вень (-рвня) (м.); живлб, складник,
початок
елементар (-аря -і) : книжка, в ко-
трій літн учать ся читати
Еліза (-и)
еліпса (-и) : пропущенє виразу;
еліптичний (пр. речеве) (гр.)
елюкубрація (-ії) (річ з трудом
випрацьована, особл. письменнича;
слабий літературний твір)
еляборат (-у -и) : віріє
емалія (-ії) : emalia (т.)
еманципація (-ії) : усамовільненє,
рівноуправненє
емблема (-и -и) : emblemata (зми-
словий предмет, до котрого привязує
ся якесь значіне, символ)
еметик (-у) : emetyk (средство до ви-
кликания блюоти) (л.)

Емілій (-ія) : Emiliusz
 Емілія (-її)
 Еміліян (-а), Омелян : Emilian
 емісарій (-ня -ії) (політичний вісланець з тайним порученням)
 емфаза (-и) : на́тиск, кла́дений в мо́ві на певні ви́рази або складі́; нереса́да, напу́шеність, помпа́тність
 еналяге́ : заміна́ відмінків, форм або ча́стих мо́ви
 Ене́й (-е́я) : Eneas
 Ене́їда (-и) : Eneida
 еве́ргія (-ії) : energia (ф.)
 Евні́й (-ія) : Ennius
 ентузья́зм (-у) : одуше́влене
 энци́кліка (-и) : окру́жник па́пи до єпі́скопів
 енциклопедія́ (-ії) : за́черк всіх нау́к або всіх га́луз певно́ї нау́ки
 Епаміно́нд (-а) : Epaminondas
 єпі́скоп (-а -и) : biskup
 епі́грама (-и) : epigramat (мисль ви́ражена в короткі́м і догепні́м стиху́)
 епіде́мія : помі́ж людьмі́ пану́юча зара́злива сла́бість, по́шість (л.)
 епізо́д (-у -и) (у́ступ в письменні́чій творі́, не нале́жачий до вла́стивого предме́ту)
 епіле́псія (-ії), па́давка, приди́бка : padaczka (л.)
 Епі́р (-у) : Epir
 епіте́т (-у -и) (прида́ток да́ний кому́сь або чо́мусь для озна́чення яко́їсь особливо́ї прикме́ти)

епітрахі́ль (-іля) : stuła
 епі́чний : epiczny (описови́й)
 еполéти (-ів) : szlify
 епопе́я (-еї) : ероре́ја (лицарська поема́, оповіда́юча о поді́ях, обходя́чих ці́лий на́рід) (гр.)
 е́пос (-у) : eros (гл. епопе́я)
 епо́ха : ерока (ф.)
 есе́нція (-ії) : сконце́нтрований ро́зтвір, міста́чий в собі́ найго́ловні́ші скла́дники, ви́тягнені в яко́гось ті́ла; ви́тяг, ви́вар, деко́кт, екстра́кт
 есте́тика (-и) : нау́ка о красі́ і шту́ці
 етажерка́ (-и -ї), фр. (полі́чка на кни́жці або папе́ри)
 е́тер (-у) : eter (х.)
 е́тика (-и) : нау́ка о обича́ях; ети́чний
 етике́та (-и) : зага́л зви́чаїв, захо́вуваних в това́рських відно́си-нах, іме́нно на дво́рах волода́рів
 етимоло́гія (-ії) : нау́ка про твóре-не пня́ слів (гр.)
 Етио́пія (-ії)
 етопо́ея (-ї), уосо́блене : sermosi-patio
 Ере́б (-у) : Ereb
 Ерфу́рт (-у); ерфу́ртский
 Ефе́з (-у)
 ефе́кт (-у -и) : вра́жінє; ва́ртосний па́пір; ефе́кта (-ів) : дви́жимости
 ече́ма, ви́приск : wurgusk (eczema) (л.)

Є.

єванге́ліє (-ія); єванге́лик
 євангелі́ст (-а -и) : ewangelista
 Євре́й (-е́я -еї) : Hebrajczyk; євре́й-ский; євре́їзм (-у)
 Єгі́пет : Egipt; єгіпетский

Єго́ва (-и)
 Єзуї́т (-а -и); єзуї́тский
 Єлиса́вета : Elzbieta
 Єлячи́ч (-а)
 Єнісе́й

єрарх; єрархія: hierarchia
 Єрешія (-іі): Jeremiasz
 єрєтнк (-а -ї); єрєсь (-єси): herezya
 Єронїм (-а): Hieronim
 Єрусалїм (-а): Jerozolima

єсли, коли, як що: jeśli
 єствó (-á, єства): jestestwo; єствєн-
 ний: istotny
 єщє, іщє, щє: jeszcze

Ж.

жаба (-и, жаби albo жаби): żaba;
 жаба ідома або звичайна: żaba
 jadalna (з.)

жабóт (-а) (збірана корóнка)
 жабьячка (-и): żabiarka (rodzaj małża)
 жадáти (-áю): żądać
 жадєн (-дна -дне): żaden
 жадєн (-дний -днá -днє): żadny;
 такóж: жадлівий

жадóба (-и): żądza.
 жайворонок (-нка): skowronek
 жакєт (-а -и) (кúртка, сúрдут)
 жаль (-лю -лі): żal
 жалісний: żaloszny
 жалó (-á, жала): żądło
 жалóба (-и): żaloba
 жалóба (-и): skarga
 жалюзия (-иі): żaluzya
 жандáри (-а -и); такóж: жандáр

жар (-ý): żar
 жарá (-ї); такóж: жарóта, спєка
 жаргóн (-у) (протівний язїкови
 гóвїр)

жáрити (-рю -їш -ї): żarzyć
 жарт (-у): żart
 жáти (жну -нєш -нї, жав): żąć
 жвáвий
 жвáти (жву -єш -и): żuć
 ждáти (жду -єш -ї): czekać

же кладє ся по слóві і пїше ся
 окрємо: він же; той же; лю-
 ди же ітд. — ж прилúчує ся
 до попереднього слóва: колїж;
 єгóж; онáж ітд.

жебрáк (-á -ї): żebrak
 жєгті -чї (ж(є)жу -єш -ї, жєг)
 Жєгóта (-и): Żegota (Ігнáтий)
 жєвл (-а): berło (ф)
 желáти (-áю): życzyć (komu czego);
 такóж: бажáти

желєза (-и): gruczoł; также: залї-
 ва (-и) і залїза (-и); желєзи по-
 ловї: gruczoły potowe; желєзи
 ловї: gruczoły łojowe; желєзи
 молочні: gruczoły mleczne; же-
 лєзи слєзні: gruczoły łzowe;
 сливїкї або желєзи слиновї:
 ślinianki; слизївкї або желєзи
 слїзні: gruczoły śluzowe (с.)

желєза щитовá або щитівка (-и):
 gruczoł tarczycowy (с.)

желїзєнь (желїзня), скалєць желїз-
 ний або сидєрїт: syderyt (м.)

желїзо (-а) або велїзо: żelazo; ж.
 вємнє: ż. ziemskie albo telu-
 guszne; ж. метеорїчне: ż. me-
 teoryczne; ж. лїте: ż. lane; ж.
 кóванє: ż. kute; сталь (стáли)
 або крїця (-ї): stal (м.)

желїзóвєць брунáтний або лїмонїт
 (-а): limonit (воднокїс желїзóвий:
 wodogotlenek żelazowy); лїмонїт
 волокнїстий або бýра лїсого-
 лóвка: lim. włóknisty; лїм. збї-
 тий: lim. jednostajny; лїм. окро-
 вий: l. okrowy; лїм. гнїдáвина
 або ўмбра турєцка: umbra tu-
 geska; рудá мочáрна або мочá-

- рiнeць (мочарiвця) : guda ląko-
wa czyli bagienna (м.)
- желiзoвeць червoний або гематит
(-а) : hematyt (oкис желiза);
блест желiзний : blyszcz zelaza;
гем. лoснiякoвий : hematyt lu-
szczykowy; гем. волокнистий або
червoна лисегoлoвка : hem.włok-
nisty; лiбрика : gibryka; гем.
iлiастий : hem. iłowu; гвоздинeць
(гвоздинця) : гематит iлiастий (o
складнi прутчастий) (м.)
- желiзoвeць магнeтний або магнe-
тит (-а) : magnetyt (oкис желiза i
oкисок желiза) (м.)
- желятина (-и), фр. (карiк з рiби)
- жемчуг (-а -и) : perła
- Женева : Genewa
- жeньский, жiвoчий : żeński
- жeнтiця (-i) : żetyca
- женувати (-нiю) (стiснати, вводити
в прикрe положeнe); жeнада
- жeнщина (-и) : kobieta, białogłowa
- жeрдка (-и -и) : żerdź
- жeрeб (-а) : los
- жeрeбeць (-бцiя) : żrebię
- жeрeбiя (жeрeбiяти, жeрeбiята) : żre-
bię (в.)
- жeрeлo (-а, жeрeла) : źródło (ф.)
- жeртвa (-и); такoж : oфiра; жeр-
тiвник (-а -и); вiвтар (-я -i)
- жeрти (жру -еш -и) : żreć
- живeнькo : żywo, allegro (мв.)
- живиця (-i) : żywica (б. х.)
- живiт (-вoтa -и) : brzuch; живoт (-а),
цeрк. : żywot; жiтiя сьвятiх :
żywoty świętych
- живний або трiвний : rożuwny (в.
б.)
- живoкiст (живoкoстy) : żywokost;
такoж гавяз (-y) (б.)
- живoпис (-и) : malarstwo
- живчик (-а), пульс (-а) : puls, tętno
(л.)
- Жигмонт : Zygmunt
- жид (-а -и); жидiвский; жидiвство;
Жидi [o старин. Израелiтах]
- жидiвка (-и) : żydówka
- Жижка (-и) [в Трoцнoвa]
- живeнний : żywotny; такoж : жи-
вoтний
- жилa або вeна : żyła, wena; жилa
гoлoвнa дoлiшнa : żyła główna
dolna; жилa гoлoвнa гoрiшнa :
żyła główna górna; жiли лeг-
кoвi : żyły płucne; жилa пiдклю-
чицeвa пpавa : żyła podobojczy-
kowa prawa; жилa пiдключи-
цeвa лiвa : żyła podobojczyko-
wa lewa (с.)
- жир (-y) : żeg; жирний : żegny; та-
кoж : тoвстий, oпacистий
- жирандoль (-лiя -лi) : oбвiтильник,
вeлiкий пiдсвiчник
- жирувати : 1) żygować [weksel]; 2)
ozdabiać drutem mosiężnym
(тoпoрeць жирoваний); 3) szukać
rożuwienia
- житe (-я, жiтiя) : życie
- житeпис (-и) : życiorys; такoж :
житeпис (-y -и)
- житний : żytny
- житo (жiтa, жiтa) : żyto (б.)
- жiнка (-и -и) або жeнa (-и) : żona
- Жиссиe (-ссioгo) : Jussieu
- жльoпати (-aю) : żłopać
- жнiкрут (-а) : kułwa
- жнiнка (-и -и) : garść
- Жмудь (-и); жмудский
- жмiрити (-рю -риш -ри) : mrużyć
- жмут (жмiтoк) : рeк (гм.)
- жнець (жeнцiя -i) : żniwiarz; жнi-
цiя (-i), жaлiя або жeнчiхa (-и)
(г.)

жнивάρка (-я) : żniwiarka (г.)
жніво (-а -а́) : żniwo
жовкнути (-вкну -еш -и́) : żółknać
жовна́ (-и́, жовни) : dzieciół zielony (з.)
жовни (-ів) : skrofuły (л.)
жовнір (-я -і) : żołnierz
жовняк : obrzęk skrofuliczny (л.)
жовтаниця, жовті́льниця : żółtaczка (л.)
жовтень (-тня) : październik
жовтий : żółty
жовто́к (жовтка́) : żółtko ; жовто́к творчий : żółtko twórcze ; жовто́к відживний : żółtko odżywcze (з.)
жовч (-в) : żółć
жолд (-у) (жовні́рска платня́)
жолоб (-оба) : żłób
жоло́бати (-аю) : żłobię
жоло́бленє (-я) : żłobkowanie (р.)
жолудь (-ли) : żołądź
жолу́док (жолу́дка) : żołądek ; мішо́к сліпий : worek ślepy ; выпуск (-у) : wpust ; двєрник (-а) : odźwiernik ; желєзи травля́кóві : gruczoły trawieńcowe ; слизівки́

жолудóчні : gruczoły śluzowe żołądka ; травля́нка або пепсі́на : персу́па (с.)
жорна (-рен) : żarna (г.)
жорствá (-и́) : гру́бий пісо́к, дрібна́ рінь : gruby piasek ; żwir (м.)
жорсто́кий : okrutny
жрець (-я́ -і́) або офіро́вник (-а)
жубєрниця (-і) : szczeżuja ; także : черепáшка (-и) (з.)
жувáти (жую́ -еш) : żuć
жу́желиця, (-і) : żużel
жук (-а -и́) : żuk
жула́вєць (жула́вця) або граві́т (-у або -а) : granit (м.)
жу́па (-в) (копáльня со́ли ; жу́пник
жупа́н (-а́ -и́) : żupan
жура́ (-и) або журба́ (-и)
журавéль (-вля́ -влі́) : żóraw (з.)
журі́ти (журю́, журиш -ри́) : targtwić ; журі́ти ся : troszczyć się
журна́л (-у -и) : żurnal [часопі́сь (-и). часо́пис (-у), газє́та] ; журналі́ст (-а)
журний : troskliwy

З.

за бєзціи : za bezcen
забороня́ти (-яю) : zabraniać ; забороню́вати (-юю) [częstotliwie]
забу́ти (-бу́ду-еш -у́дь) : zapomnieć
завбі́льшкі : co do wielkości
завглубі́шкі : co do głębokości
завгру́бшкі : co do grubości
завдовжкі́ : co do długości
заввєдєнє : zakład, instytucya
заведі́я (-и́) : zawadyaka
завє́зти (-везу́ -еш -и́) ; завозі́ти (-вóжу -зеш -зи́)
завє́ршенє (-я) : uwieńczenie (р.)

завє́сти (-веду́ -еш -и́) ; заводі́ти (-вóджу -лиш -ди́)
завзя́ти ся (-визьму́ ся)
завивáти (-ва́ю) : 1) wiać, 2) wycь, 3) zawijać
зависний : zawistny
за висóко (за висóкий) : za wysoko
заві́т, старий і новий : st. i n. testament ; скі́пія заві́та : arka przymierza (пг.)
завсї́ди : zawsze

завтра : jutro
 завчасний : zawczesny; завчасно
 завчасу : zawczasu
 завширшкі : co do szerokości
 загадка (-и -и) : zagadka
 загаїти (-гаю -їш -аї)
 загаль (-у); загальом; загальний
 загірє (-я) : zagórze
 заглибчастий : wklęsły (з. б. м.)
 загнузджати ся (-аю ся)
 загоїти (-гою -оїш) : zagoić
 заголовок (-вка -вки)
 загорілий : zagorzały; zaszadzony
 (л.)
 загоріти (-рю -їш) : zaszadzić się,
 zagorzeć (п.)
 за граніцю; виїхав за граніцю;
 пробував за границею; але : вер-
 нув із заграниці [заграниця]
 Загреб (-у) : Zagrzeb (Agram)
 загризти (-гризу -эш -и) : zagryźć
 за дармо : za darmo
 за дла : gwoli, dla
 за дня : za dnia
 за довгий; за слабій
 за довго; за слабо; за богато
 ітл.
 задумчивість, задумливість, задум-
 ма : melancholia (л.)
 завжди : wciąż
 зажечі -гті (заж(е)жу -эш -и); за-
 жегати (-аю)
 заздальгіль : naprzód, zawczasu,
 заздрісний : zazdrosny; заздрісно
 зазімчак (-а) : przedzimek (з.)
 зазулпнець (-нця) : storczyk (б.)
 зазуля (-улі) : kukulka (з.)
 зайвій : zbyteczny
 заїменик (-а -и) : zaimek (гр.)
 заїзний : zajezdny
 закамарок (-рка) : zakamarek
 заки, заким : nim
 закінченє (-я -я) : zakończenie
 залючченє (-я) : wnioskowanie (п.)

заключити (-ючу -чиш -чи) мвр :
 zawszeć rokój; заключати (-аю)
 заколот (-у) : zwichrzenie; pertur-
 bacya (w astronomii)
 закон (-у -и) : prawo (ф.); zakon,
 ustawa
 законник (-а) : zakonnik
 законница (-и) : zakonnica
 закополавство (-а)
 закрїстия (-иї); накрїстиян (-а -и)
 закрут (-у -и) : zawinięcie (р.)
 закупувати (-пую); закуповувати
 залєдвн (-во) : zaledwie
 залєжний : zależny (гр.)
 Залєський (-ого)
 залив (-у -и) : zatoka
 заломанє (переломанє, ломанє) :
 załamanie (ф.)
 залюбки : z zamiłowaniem
 заляженє (заляжия) : załazek (б.)
 залячі -гті (-ляжу -жеш -и) : za-
 ledz; залягати (-аю) : zalegać
 Замарстїицї (-ова)
 замєрзанє (-я) : marznięcie (ф.)
 замєсти (-мету -тєш -тї); замїтати
 замїровий (-а -є) (рєчєнє) : zamia-
 rowy -a -e (zdanie) (гр.)
 замісць : zamiast
 замітка (-и) : uwaga (Bemerkung,
 Anmerkung)
 за много : za wiele
 замолоду : za młodu
 замора мўша : empuza (б.)
 замуж : za małż
 замўже (-а) : zameście
 занадто : za nadto
 занєдбувати (-дбую) : zaniedbywać
 занемочї -гті (-мўжу) : zaniemódz
 занїмати (-аю) : zajmować
 запїгтїця, згвїтїця, загвїт : za-
 strzał, zanogica (panaritium) (л.)
 занїжка (-и) : odwrotka (гн.)
 занўздати (-аю) : okiełzać
 занятє (-я) : zajęcie, zatrudnienie
 (пї.)

- заокругленє (-я) : zaokrąglenie (к.)
заосередний : mimośrodkowy (ф.)
заосмотріти (-отрю -иш -и)}
заперечяючий : przeczący (пр. zda-
nie)
запєрти (запру -еш -и, запєр) за-
рге; зацпрати (-аю)
запиляти : zaryłać (б.)
запінка (-и -и) : spinka
заплінок (зацлінка) : plemnik; за-
пліночня (-ї) : plemnia (б.)
заповіт (-а), завіщанє (-я)
запóкотом : zarządkiem
заполонь (заполони) : zaraza (б.)
заполочник (-а) : ziele lub krzew
bawełny; заполоч (-и) або ба-
вовна (-и) : bawełna, brudnożół-
ty lub srebrzystobiały kutner,
porastający nasiona rośliny ba-
wełnianej, który się oddziela od
skorupy nasion i przedzie na
bawełniane nici (б.)
запомочю : zapomosa
Запорóже (-а); запорóский
запорýка (-и) : rękojmia
заприсягнути (-сягну -еш -и) : za-
przysiądz; заприсягати (-аю)
запрягті -чі (-пряж -еш -и)
зарáдний : zaradczy
зарáза бульбяна : zaraza ziemnia-
czana (б.)
зáраз : zaraz
заразливий : epidemiczny
заразóm : zarazem
зáрево (-а) : czerwoność wieczorna
(ф.)
зарівно : zaówno
зарівати (-ріжу -еш -ріж); заріву-
вати (-зую)
зáродок (зáродка) : zarodek; зáро-
док однопрозябцєвий : zarodek
jednoliścienny; в. двопроябцє-
вий : z. dwuliścienny; в. много-
проябцєвий : z. wieloliścienny
(б.)
зáродочник (-а) : zarodkowiec (б.)
засáда (-и) : zasada (w chemii)
засідка (-и) : zasadzka
заспівати (-аю) : zanucić
заспокоити (-кою -коиш -кии); за-
спокóювати (-кою)
застєрєчі -гті (-рєж -еш -и); за-
стєригати (-аю)
застрóмець (застрóмця) : szoldra
(rodzaj małża) (в.)
заступати (-аю) : zastępować
заступити (-ступлю -пиш -пи)
засувáч (-á) : zasuwa (w maszynie
parowej) (ф.)
засяг (обсяг) діланя : sfera działa-
nia (ф.)
затє : zato
затичка (-и) : kłapa, wentyl (ф.)
затъмїти (-тъмлю -тъмиш -тъми)
затъмїнє (-я) : zaćmienie; в. пóвне :
z. zupełne; в. чáстне : z. czę-
ściowe (ф.)
затрóбнє (-я) : otrucie (л.)
зáхід (-оду) : zachód (ф.); Зáхід
(-оду) : Zachód (замість імени
власного)
захлиснүти ся, захлебнүти ся,
захлинүти ся : zakrztusić się
(sich verschlucken) (л.)
захмáренє (-я) : zachmurzenie (ф.)
зáхоронка (-и) : ochronka
захотінка (-и), забáганка
зáчерез : przez, z. przyczyny
зáчерк (-у), обсяг (-у) : zakres
(пг.); zagys (гм.)
зачєркнүти (-чєркнү -еш -и) : opi-
sać (гм.)
зáчїпка (-и) : zaczerпка
зашцїтник (-а) : ochronca, protektor
зáщо, зáщож : zaso, zasoż
заява (и) : oświadczenie
зáяць (-я -ї) : zając (в.)
збáвити (-áвлю -áвиш -áв) : pozba-
wić; збавляти (-аю) : pozbawiać

- збанкрутувати (-ту́ю)
 Зба́раж (-а); зба́раский
 збезчестити (-чешу́ -сти́ш -и́)
 збира́ти (-а́ю): zbierać
 збі́же (-а -а): zboże
 збі́жний: zbieżny (a.)
 збірний (-а -е): zbiorowy (collectivus)
 збіч (збо́чи): stok (góry) (г.)
 з близька: z bliska
 збо́чене (-я): zбочzenie (ф.)
 збри́днути (-и́дну -еш -и)
 збро́як (-а́ -и́): pancernik (ssawiec z rzędu szczerbaków.) (з.)
 збу́ря (-і): zbroja (ф.)
 збуді́ти (-уджу -диш -ди́): wzbudzić, zbudzić
 збутві́ти (-ію)
 збу́ти (збу́ду): zbyć; збува́ти (-а́ю)
 званé (-я́): zawód, powołanie
 зваркний: dający się szwejsować czyli sprajać; зва́ркість (-ости): własność niektórych metali, polegająca na tem, że dwa rozżarzone kawałki metalu, bite młotem, dają się spoić w całość. Желізо зваркé; желізо зва́рювати: żel. szwejsować (м.)
 зведе́не (-я): sprowadzenie; зве́дений: sprowadzony (a. ф.)
 зве́зти (-езу́ -еш -и́, звіз): zwieźć
 звенó (-а́, зvéна): ogniwo (np. galwaniczne)
 зверстни́ці: gonidia, maleńkie. голем okiem prawie niewidzialne glony wśród grzybni porostów (б.)
 зверта́ч (-а́): zwrotnica (ф.)
 зvéрха: z wierzchu; з верху́: ze szczytu góry
 зvéрхний (-и́й): zwierzchni, zewnętrzny, wewnętrzny
 зvéршений: doskonały
 зvéсти (-еду́ -еш -и́, звів, зvéла -ло)
 звн́жка (н): zwyżка (ф.)
 звис: zwieszenie (гн.)
 з висóка: z wysoka
 звн́жене сýставу: zwichnienie (luxatio) (л.)
 звн́л (-óду) небéсний: półkula niebieska (ф.)
 звн́дки; звн́дкинвде́; звн́дкись
 звн́дси: stąd
 звн́там: stamtąd
 зьвн́зда́ (-и́, зьвн́зди): gwiazda; зьв. ста́ла (неподви́жна): gw. stała (аст.)
 зьвн́здáня (-і): rozgwiazda (з.)
 зьвн́здн́стий: gwiazdzisty (ф.)
 зьвн́здчáтник (-а): mech gwiazdkowy (б.)
 зьвн́здчáтка (-и): gwiazdecznica (з.)
 звн́й (-óю -óі): zwój (ф.)
 звн́льна: zwolna
 звн́нця (-і) або давн́нця: dzwonica
 звн́нок (звн́кá): dzwonek (б.)
 зьвн́р (-а́ -і́); зьвн́ря́ (-яги -яга)
 зьвн́рн́ець (зодн́як): zwierzyniec (zodyak) (ф.)
 звн́сний: wiadomy
 звн́стка (-и): zapowiedź (гн.)
 звн́т (-у -и): sprawozdanie
 звн́щáти (-а́ю): zwiastować
 зворóтний: zwrotny
 зворóтник: zwrotnik (ф.)
 зво́як (-а́): zwójkówka (з.)
 звук (-а -и): głoska, brzmienie (гр); дзвн́ек (ф.); ton (мв.)
 звяз (-з): struktura (р.)
 звязкний: zwięzły; доревнó звязкé: drewno zwięzłe (б.)
 зга́га: zgaga (Sodbrennen) (л.)
 згалáти (-а́ю): wspomnieć, odgadnąć
 зганьб́ити (-блю́ -бн́ш -бн́)
 згасну́ти (згасну́ -еш -и́): zgasnąć
 згн́ре (-я): wzgórze
 згляд (-у): wzgląd
 зглядн́й: względny (ф.)
 згóдом: po jakimś czasie

з гóрла : z puszna
згордіти (-дію) : zhardzieć
з горні : z gógu
згоріне (-я) : spalenie
згрібний : zgrzebny
згрубілий : zgrubiały
з гру́бша : z grubsza
згúщене (-я) : zęszczenie (ф.)
з давна ; з давних давєн
з далєка : z daleka
здєржати ся (від чого)
здівувати (-вую) : zdziwić
здихну́ти (здихну́ -єш -ї) : west-
chnąć; вдиха́ти (-аю) : wzdychać;
здихати : zdychać; здо́х-
нути : zdechnąć
здіб (здóбу) : pokrój (б.)
здібність (-ости) : zdolność
здрібнілий : zdrobniały (гр.)
здобу́ти (-бу́ду -еш -бу́дь -бу́в) ; здо-
бува́ти (-ва́ю)
здовж : wzdluż
здоров : zdrów
здуріти (-дурю -риш -рі) : zdurzyć
Зєбжидóвска Кальв́арня
зєвґма (-и) : zeugma (синтактичне по-
лучене двох імєн з одним дієсловом,
котре надає ся лишє до одного з імєн).
Зєвєс (-а) : Zeus
зелєний : zielony; Зелєні Сьв́ята
зелі́зний : żelazny
зелі́зник (-а) : żelazowiec (х.)
зелі́зниця (-ї) : kolej żelazna (ф.)
зелі́зо : żelazo; зелі́завий : żelaza-
wu; зелі́завий : żelazowy (х.)
зелó (-а, зєла) : ziele, ziola
Зєля́ндия
земля́ (-ї, зємлі) : ziemia; з. на-
плавна : z. parływowa (м.)
земнові́ск (-óску), віск зємний або
озокерит (-а) : ozokeryt; воск
ziemny (м.)
земновóдник (-а) : płaz (в.)
зєвїт (прикм. зєнітальний) : zenit
(ф.)

Зєнон (-а)
зеренцє (-я -єнца) або зєрнятко
зєрґало (прикм. зєрґальний, зєрґа-
ленє) : zwierciadło (zwierciadle-
nie) (ф.)
зерпак (-а) : ziarniak (б.)
зерня́стий або зервї́стий : ziarni-
sty (м.)
зєднїти (-ню -ниш -ї)
зжалїти ся (-жалю ся -алиш ся -али
ся) : zlitować się
з(і)жати (зіжну́ -єш -ї -з(і)жав)
з(і)жєрти (зіжру́ -єш -ї) : zeżreć; по-
жирати (-аю) : zżerać
зжинати (-аю) : zżynać
з(і)жóвкнати (-óвкнати) : zżółknąć
зза, ізза : z za, z przyczyny
ззирати ся (-аю ся) : spoglądać
ззўти (-ўю) : zżuć
ззя́бнути (-я́бнати) : zziębnąć
зиз (-а); зизоватий
зизоватість = косо́вість = зирко́-
тість = зизо́вість = zez (л.)
зизва́к (-а); зиззакоратий
Зїмна Вода́
зиркати (-аю) - zerkać
зівсюди, зусїль : zewsząd
зигнєнє : zgięcie (гв.)
зигну́ти (-гну́ -єш -ї) : zgiąć
зімлі́нє (-я) : omdlenie (л.)
зімлі́ти (їю) : zemdleć (л.)
зі мною ; з мєнє : ze mną ; ze mnie
зіпхну́ти (-пхну́) : zerchnąć
зір (зóру) : wzrok
зіскок (-у) : zeskok (гв.)
зісóхнути (-сóхнати -єш -и)
зіступ (-у) : łączenie (гв.)
зітхну́ти (-тхну́ -єш -ї) : westchnąć
зівати (-аю) : ziewać
(-внати)
зілєчко (-а) : ziółko
зіниця (-ї) : żrenica
зісти (зіш, зісї, зість, зімó, зістє,
зідять, відж)

зле : źle
злекшїти (злекшў -шїш -шї)
зліва (-в) : deszcz ulewny
злість (злостї) : złość
зліпиво : lepiszcze (м.)
зліпняк (зліпнякá) : zlepienie,
konglomerat (м.)
злодїй (-їя -її) : złodziej
зложена (ростїна) : złożona (ро-
ślina), roślina dwuliścienna, ма-
jąca kwiatostan złożony, так
званы koszyczek (б.)
зложене (реченє) : złożone (zdanie)
(гр.)
злочин (-у -в) ; злочїнець (-нця)
злўда : iluzja
злўка (-в) : złączenie (ф.)
злўчка (-и -ї) : łącznik (гр.)
злўчник (-а -в) : spójnik (гр.) ;
łącznik (ф.)
змагати ся : 1) wzmaczać się, 2)
walczyć
змáлку : z maleńkości
змарáгд (-а) : smaragd (м.)
змарвілий : zmizerniały
змéжи : z między
зменшати (-áю) ; змéншувати (-ую)
змéрзнути (-зну) : zmarznąć
змиї (паперовїї) ; latawiec (ф.)
змисл (-у) : zmysł ; лóтик (-у) : do-
tyk ; смак (-у) ; smak ; нюх (-у) :
węch ; зір (зóру) : wzrok ; слух
(-у) : słuch (с.)
змисловїї : zmysłowy (гр.)
змиї (змиї, змиї) : żmija (з.)
змінна : zmienna ; змінна завїси-
ма : zmienna zależna (гм.)
зміст (-у -и) : treść
змішка (-и) : zmieszanie (ф.)
змолоти (змéлю -леш -ї, змолóв)
змочї -гті (змóжу) : módz, zdołać ;
змочї ся : wzmódz się
змяти (зімнў) : zmiać
знáвець (-вня) : znawca
знад : z nad

знадвóру : z zewnątrz
знайти (знайлу́ -éш -ї) : znaleźć
знак наведєня : cudzysłów (гр.)
знаменїтий
зна́менник : mianownik (а.)
знамя (зна́мени, знаменá) : zamię
знавэ : wiedza ; znajomość
знати (знаю) : znać i wiedzieć
знахідне (-ого) : znaleźne
знахóда (-м) : znalazca
знаходїти (-хóджу -диш -дї)
значїне або значєне : znaczenie
зневїрити ся : sprzeniewierzyć się
знемощїти (-їю) ; zniedołęźnieć
знєрáвидїти (-виджу -диш -иди)
знєобачки, знєчєвя : zniepaska
знїжка, óбнїжка : zniżka (ф.)
знїмка (пр. фотографїчна) : zdjęcie
з нїмєцка, з угóрска
знов, знóву : znowu
знїти (здїймў -éш -ї, зняв) ; здїй-
мати (áю)
зобовязанє (-я) : zobowiązanie
зображенє : opisanie, przedsta-
wie-
nie
зовні : zewnątrz ; зовнішний (-її)
зóвсім : całkiem
зогїджувати (-їджую) : zohydzać
зодняк (-а) : zodyak
зóлото (-а) : złoto (м.) (х.)
золотўха (-и) : skrofuly
Зóлочїв (-чева) : Złoczów
зоольóгїя (-її) : наука о зьвїрятах
зорати (-зóрю -реш -рї) : zorać
зóря (і) : zorza
зóря півнїчна : zorza północna
(ф.)
зóшит (-а -и) : zeszyt = зшиток
(-тка)
з пáньска : z pańska
зперéду : z przodu
зпід : z pod
зпóза : z poza
зпóміж : z pomiędzy

впóнад : z ponad
 знóпія : z porod
 з порядку : z porządku
 з посéред : z pośród
 з початкú : z początku
 з причíни : z przyczyny
 зрáзу : z gazu
 з рáпа : z gana
 зрéчене ; zrzeczenie się
 зрízати (зрízу -еш -ріж) : zerznąć
 зрілий ; також : спілий, доспілий,
 стіглий, дорóслий, дішлий
 зрілість ; іспит зрілості
 зрíне (-я) : widzenie (ф.)
 Зрíшій (-нія) : Zginyi
 зрíтель (-ля) : widz ; також : видéць
 (-дцá), глядáч (-á)
 зрозуміти (-мію) : zrozumieć
 зрослоголовóчні або сýголовочні
 (шлякí) : zrosłopylnikowe (pręci-
 ki) (б.)
 зрослоплатóчна (ростíна) : zrosło-
 płatkowa (roślina), roślina dwu-
 liścienna o koronie zrosłoplat-
 kowej (б.)
 зростáти : wzrastać ; зростáти ся :
 zrastać się
 зростівка (-и) : zrost (symfiza) (с.)
 зруб горішнощóкий : zrąb górno-
 szczekowy (с.)
 зрúшене стáву : naruszenie stawu
 (subluxatio) (л.)
 з(і)садíти (-аджú -діш -ді) : zsa-
 dzić ; засáджувати (-джую)
 з(і)силáти (-аю) : zsyłać
 з(і)сіпíти (-вію) : zsinieć
 зсип (-у) : zsyр
 з(і)сипáти (-áю) : zsyруwać : з(і)сі-
 пати (-плю -плеш -зісіп) : zsyраć
 зсід : zesiad (їи)
 з(і)ступíти (-стúплю -пиш -пі)

з(і)сúнути (-úну) : zsunąć
 з(і)шíти (-шíю) : zszуć ; з(і)шивáти
 (-вáю) : zszywać
 зуб (-а) : ząb ; кóрінь зúба : korzeń
 zęba ; шíйка : szyjka ; корóна :
 korona zęba ; я́вка зúбна : zę-
 bodól ; склі́ця : szklіwo ; зуби-
 нá або зубóвина : kościan ; корá
 зúбна : kora zęba, cement ; дý-
 тина зуба : jama zębowa ; сiка-
 чі : siekacze ; кла : kły (кло : kiel) ;
 зúби черенні або черенякí : zę-
 by trzonowe ; зúби молочні : zę-
 by mleczne (с.)
 зуб дерúчий або драч (-á) : ząb
 tnący (з.) ; зуб сукáстий : ząb
 sęczkowany (з.) ; зуб черенний :
 ząb trzonowy (з.)
 зúбний : zębowy (гр.)
 зубнá (-і) : uzębienie ; także : узú-
 блене (-я) і кúсало (кúсала) ; зуб-
 нá слóвна : uzębienie zupełne ;
 з. неслóвна : uz. niezupełne ; з.
 ключнá : u. zwarte ; з. нéключна
 або щербáга : uz. niezwarте ; щér-
 ба (-и) : szcerba (с.)
 з úдаром : sforzando (мз.)
 з часóм : z czasem
 з чéрги : z kolei
 зщібáти (-áю)
 зщúхнути (зщухnú -еш -ні) : zniknąć,
 ustać
 зя́блнк (-а) : zięba (także : зя́блиця
 -і) (з.)
 зяблá (-і) : ziębla (óрка під зíму.) (г.)
 зя́бнути (-бну) : ziębnąć
 зя́ва : skrzele ; рíба дішэ зя́ваннi :
 ryba oddycha skrzelami (з.)
 зявíти ся (зявлó ся -виш ся -вí ся) :
 zjawić się
 зять (-я -ті) : zięć

И.

-ик в іменниках, утворених від дієприкметника страдального, пр. ученик (не: ученик), мученик, священник, посланик (посланство) ітд.

-имо в 1. особі ч. мн. часу теп. дієслів, котрих 3. ос. ч. од. часу теп. кінчить ся на -ить: носимо, несуть; терпимо, терплять; мусимо, мусить; мовчимо, мовчать; лежимо, лежать ітд. [але: -емо в 1. ос. ч. мн. часу теп. дієслів, котрих 3. ос. ч. од. часу теп. кінчить ся на -е: ідемо, іде; веземо, везе; несемо, несе ітд.]

-иця в то паросток в іменниках, особливо утворених від дієприкметників страдальних, пр. учениця (не: учениця), відданиця,

мучениця, посланиця; вязниця, гостиниця, каменниця ітд.; але: винниця, законниця, наклонниця

-им -ім в закінч. в VI. відм. ч. од. в деклінації прикм. і заіменник. в роді м'ж. і середн., пр. з тим пильним учеником; тим красним яблуком; з своїм другом

-ими, -їми в закінч. в VI. відм. ч. мн. в деклінації прикм. і заімен. у всіх трох родах, пр. з тими пильними учениками; тими красними яблуками; тими хоршими книжками; своїми кінями

ириця (ириці): traszka (з.)

ирик (-а): ośliczka (rodzaj stonoga) (з.)

Й.

Йоавіти: Joannici (zakon)

Йов (-а): Hiob

Йод (-у): jod; йоловодень: jodowodór; йодоформ: jodoform;

Йодяк: jodek (х.)

Йой: biada

Йолуп (-а -и): głupiec

Йов: jop (ф.)

Йонатан (-а)

Йонія (-ї); йоньский

Йордан (-у)

Йосиф (-а): Józef

І.

Івонич (-а): Iwonicz

ігла (-ї, ігли); також: голка (-и -ї)

ігоскірець (-рця): szkałupnia;

також: окольча (-і) (з.)

ігра (-ї); також: гра (-и); забава (-и)

ідеал (-у -и) (то, що тільки в ідеї, в виображеню ествує); ідеальний

ідентичний: тожсамий, тотожлий

ідея (-еї) (образ, статья, виображенє, повнате, первовзір зміслових річий)

ідія (-ї): idylla (рід поезії, пісня хутірва); ідилічний

ідносинкразия: неоправлапа відраза до декотрих річий, пр. страв, красок, ліків

іднот (-а): слабумний, півголовок, неук

Ізабелля (-ї)
ізвну́тр = з середіни
іззовні́ = знадвору, з о́кола
іволюва́ти (-люю) : відокреміти
Ізокра́т (-а) : Izokrates
Ізраелі́т (-а -и) : ізраелітський
Іква (ріка)
іл (-ілу) : іл; іл солістий : іл solo-
pośny, іл solny (м.)
Ілю́ня (-у)
Іллі́рія (-ії)
Ілія́да (-и)
ілю́ня (-ії) : пуста́ надія, злуда,
ома́на
ілюміва́ція (-ії) : урочи́сте о́сві-
тлене мі́ста, буди́нку і т. і.
ілюстра́ція (-ії) : по́яснене; зобра́-
жене; карти́на, по́ясню́ча текст
яко́го твóру
-ім, -їм є закінч. в VII. відм. ч.
од. в декліна́ції прикм. і заі-
менник. в род. муж. і середн. :
в ті́м пільні́м учени́ку; в ті́м
красні́м я́блоці; в свої́м дру́зі
імагіна́ція (-ії) : зобра́жане; уя́ва
іменник (-а) : rzeczownik (гр.)
іма́трикуля́ція (-ії) : впи́сане до
ме́трики ви́шої шко́ли
імігра́ція (-ії) : прива́ндрова́не; на-
плив чужо́ї лю́дності
імові́рність (-ости) : prawdopodo-
bieństwo (а.)
імпе́рія (-ії) : ціса́рство
і́мпет (-у) : на́ступ, на́пад; си́ла
імя́ (імени, імена́) : imię
Інн : Inn (rzeka)
іна́кше : inaczej
інвента́р (-аря -арі) : спис то́го, що
нахо́дить ся в да́ній хви́лі на
гру́нті, в мешканю́, скле́пі ітд.
інве́рсія (-ії) : переставле́не слів
(гр.)
інгалья́ція (-ії) : вдиха́не летучих
лі́ків (л.)

Інд (ріка)
індага́ція (-ії) : слі́дство
індекс (-у -и) : спис змі́сту, ви́каз
рі́чний; ука́зник, пока́зчик
інде́нніза́ція (-ії) : відшкодо́ване,
ви́пагорода шко́ди за яке́сь
пра́во або рі́ч відобра́ну (г.)
Інді́ї (-ій); Схі́дні Інді́ї
індивіду́ум (ч. од. : невідм.; ч. мн. :
-а -ів), о́собень (-бня), о́сібня́к, о-
со́ба; індивідуа́льний : особне́вий,
особі́стий, окремі́шний (-ій)
індик (-а -и)
Індья́нці (-а -яни -яв)
Індо-Хі́ни
інду́кція : indukcya (ф.)
іне́й (інею) : szron (м.)
іне́кція (-ії) : впрі́скуване
інже́нір (-ра -їри); інже́нірія (-її)
іні́ціяті́ва (-и) : по́чин
інквізи́ція (-ії) : слі́дство
інко́ли : kiedy niekiedy
Іноке́нтій (-ия) : Innocenty
іно́ : jeno
Іно (Іно́ни) : Ino
іно́ва́ція (-ії) : вве́дене чо́го но-
во́го; но́вість, обно́ва
інові́рець (-рця -рці); тако́ж : чу-
жові́рець (-рця)
Інсбрук (-а)
інсе́рат (-у -и) : умі́стка, оголо́шене
інспе́кт (-у -и) : парні́к; гряда́ о-
грівана те́плом на́возу
інспе́кція (-ії) : на́гляд, пере́гляд,
контро́ля
інсти́нкт (-у -и) : приро́дник
інструме́нт (-у -и) : при́ряд, на́чине,
при́стрій
інсургéнт (-а -и) : бунті́вець, по-
вста́нець
інтабуля́ція (-ії) : за́пис пабу́тої
власно́сти нерухо́мої в кни́гах
гіпотéчних; екса́буля́ція : ви́-
писа́не (г.)

- інтеграл (прикм. інтегральний) :
całka (а.)
інтелектуальний : умовий, духовий
інтелігенція (-ні) : здібність до пі-
знання і розуміння; образова-
ня; класа освічених людей
інтенсивний : сильний, напружений
інтенція (-ні) : намір, гадка, охота
інтервал : interwał (мв.)
інтердікт (-у -и) : заваз; церковна
клятва
інтерес (-у -и) : річ. цікава ко-
го; увага, праця, хосен, зиск
інтерпелляція (-ні) : перерване мо-
ви; виване до даня вясненя
інтерпункція (-ні) : перепинане
в письмі
інтеррегнум (невідм.) : безкороліве,
меживлада
інтерція (-и) : контракт; перед-
шлюбний запис
інтуїція (-ні) : вглядане в себе;
представлене собі чогось в сві-
домости без посередництва ре-
флексії
інфамія (-ії) : нечесть, підлість
інфлюєнца (-в) : згура
інфлянт (-ант); інфлянтский
еший (абó : еншій) : inpu
оліт (-а) : Hipolit
ав (-у)
аціональний (необчисливий;
протівний розумови)
іржати (-ржý -еш -і) : rżeć
іригація : наводнене (г.)
Ірйда (-и) : Iryd
іригація (-ні) : подразнене, гнів;
іригувати ся
Ірляндія (-ії); ірландский
іронія (-ії) : удаване, скритий глум
(гр.)
Іртиш (ріка)
Ісаак (-а) : Izak
Ісаія (-аї) : Izajasz
іскра (-и) : iskra
іскрити ся (іскрю ся -иш ся)
Іслям (-у)
Ісмєна (-и)
Іспанія (-ії) : Hiszpania; Іспанець
(-нця)
іспит (-у) : ексамін
ісповідане : wuznanie; ісповідний;
безісповідний
ізотерма
істик, естик : istyk, styk (łopatka
do oczyszczania pługa) (г.)
Істм (-у); істмійский
історія (-ні) : historia; дієпись (-и)
Історія рýскої літератури Огонів-
ского
істога (-и); також : суть (-и)
Істрия
Італія (-ії) : Włochy; італійский
Італієць (-лійця) : Włoch
іти (ідý -еш -и, ішов, ішла -ло)
Іфігенія (-ії)
іхтиольог (-а -и) : дослідник, що за-
нимає ся наукою о рíбах

I.

- їда, їдло : jadło
їж (-а -і) : jeż (в гóрах : яріч
-а -і) (в.)
їжинець (-нця) : jeżowiec (з.)
їздець (-дця -дці) : jeździec
їздити (їжджу, їдиш) : jeździć
їсти (їм, їш або їси, їсть, їмо,
їсте, їдять; їдж, їв, їла, їло)
їх, їм [не : іх, ім] : ich, im
їхній (-ий) -я -е : należący do nich

К.

- ка́бель : kabel (ф.)
 кабіне́т (-у -и) : відокре́млена ком-
 на́та; поміщене збору спеціяль-
 них примі́рників; рада міні́стрів
 кавáр (-ря́) : kawiarz; кавáрня
 Кавка́з (-у); кавка́ський
 кавте́риза́ція : вищалу́ванє в ці-
 лях лі́чви́чих (л.)
 каву́н (-а́ -и́) : kawon (б.)
 ка́вця : ко́жда річ да́на на обез-
 печенє допóвненя яко́гось зобо-
 вя́зання (г.)
 кавя́р (-у) або ікра в ви́за і де-
 котрих і́нших ро́дів о́сетра : ka-
 wior (з.)
 кага́т (у́ -и́) (ра́да жи́дівских ви-
 бо́рних)
 кадь (-и), ка́дка (-и -и́) : kadz
 ка́дм : kadm (х.)
 ка́ма́та (-и -и) [італ.] (Wallge-
 wölbe)
 каза́ти (ка́жу) : 1) mówić, 2) roz-
 kazywać
 Казимі́р (-іра) : Kazimierz
 ка́зка (-и -и́) : opowiadanie
 Ка́зьо (-зя)
 ка́йдап (і-ів)
 Ка́ін (-а)
 кака́бець (-о́вця) : drzewo kako-
 owe; чоколя́да (-я́ди) : czekol-
 ada (б.)
 калава́р (-аря́ -арі)
 Кальде́ров (-а)
 Кале́ (невідм.) : Calais; калета́нь-
 ский
 Ка́ленберґ (-а)
 кале́ндар (-я́ -і) : kalendarz (ф.)
 калі́ти (-лю́ -ліш -лі) : hartować
 каліто́чник (-а) : tasznik [тако́ж :
 трясилу́чки (-у́нок)] (б.)
 калі́т, а́фія (-іі) : краснои́сь (-и)
 калі́ка (-и) : kaleka
 Калліо́па (-и) : грэ́цка му́за
 Калі́псо (-и)
 Ка́ліш (-іша); ка́ліський
 Кальку́тта
 Камбі́ (-а)
 Каменéць Полі́льський
 ка́мениця (-і́ -і́) : kamienica
 Камі́ль (-ля) : Kamillus
 ка́мінь (-еня -ені́ -ені́в); ка́мінний,
 ка́мянний
 ка́мінь про́бний : kamień probieg-
 czy; lidyt; тако́ж : про́бник (-а),
 лі́дйт (-а) (ш.)
 Ка́мінка Струми́лова
 кампа́нія
 камфо́ра (-и)
 ка́мянний, ка́мінний : kamienny
 Ка́нів (-нева)
 Ка́нни (Cannaе); під Ка́ннами;
 в Ка́ннах
 канові́чний : відповіда́ючий цер-
 ко́вному пра́вилу
 канце́ля́ря (-ні) : писа́рня (-і)
 ка́нцлер (-а -і) : висо́кий уря́дник;
 пе́рший міні́стер
 ка́пати (-аю) : кара́с
 капе́ляш (-а -и) : війско́вий сьвя-
 щéник
 ка́пітал (і́стина) : kapitał (а.); ка-
 піта́ліст (-а)
 Ка́піто́лій (-ія) : Capitolium
 ка́пля : kropła (ф.)
 Каппадо́кія (-іі)
 капу́ста (-и -и́) : kapusta (б.)
 капу́стяник (-а) : kapustnik (з.)
 ка́ра (-и) (шґ)
 каравáна (-и) : ва́лка купці́в або
 пу́тників
 Караі́бске мо́ре
 кара́ (-а -и́) : karaś (з.)
 кара́ти (-раю) : karać
 Карі́нтія (-ні)

- каріта (-и) (берлін, ридван)
 карвятіда (-и -и -ід) : велика ста-
 туя людска, підпирajúча голо-
 вою або раменáми балькóванe
 карлик (-а -и) (пігмeй, куцáн, ку-
 цáк)
 кáрність (-óсти) (пг.)
 Кáроль Великий
 кароóкий : o szagnych oczach
 Карпáти (-áт) ; карпáтский
 карпeля (-і) : karpiel [ináкшe : брú-
 ква або брúков (-ви), квак]
 (б.)
 Картáгина (-и) : Kartagina
 Картeзий (-ия) : Kartezyusz, René
 Descartes
 карусeль (-слá) : karuzel (крутілка,
 людовá забáва)
 кáса (-и) : скарбниця
 касáрня (-áрвi -арнi)
 касáция (-нi) : знeсeнe, уневáжненe
 каспeр (-а -и) (скарбник)
 касeно (-а), іт. : товáриство для
 спiльної забáви
 Кассáндра (-и)
 Кáссий (-ия) : Kassyusz
 катакóлби (-óмб) : печeри, в котрiх
 Римляни ховáли покiйників
 катаплáзми : óклади лiчнiчi (л.)
 катарáкта, сiвий мрак : заста (л.)
 катастер ґрунтовий : спис i óпис
 всiх ґрунтiв в цiли вiмiру
 ґрунтовóго подáтку (г.)
 катафáльк (-а -и) : мáри
 катeрвáк (-а) : sietrzew, катeрвáч-
 ка або тетeрiця : siesciogka
 (в.)
 катeхiт (-а -и) : katecheta
 катóлик (-а) ; катóлицкий : все-
 сьвiтний (-iй), вселeньский
 (цeрк.)
 Кáтон (-а) : Kato
 кáчка (-и -i) : kaszka
 кашáвка (-и) : pilch, porielica (з.)
 кашкeт (-а -и) (шáпка з дашкóм)
 кáшляти (-яю) : kaszlać
 кáштан (-а -i) : kasztan ; к. iлóнный :
 к. jadalny ; к. кiньский або
 ґiрвокаштан : к. koński (б.)
 Кайфа (-и) : Kaifasz
 квáгранс (-у -и) : чвeрть (годви)
 квадрáт (-у -и)
 квалифікация (-нi) : овнáченe якó-
 сти ; уздiбненe
 кварантáна (-и) : вiдосiбненe o за-
 разлiву хорóбу пiдозрiлих лю-
 дий (л.)
 кварц (-у) : kwarc (квас кремовий
 або кремiнка) (м.)
 квас (-у) : kwas ; квас азотóвий :
 kwas azotowy ; квас азотáвий :
 kwas azotawy ; квас боровий :
 kwas bogowy ; квас сiрчаний
 (сiрковий) : kwas siarkowy ;
 квас сiркáвий : kwas siarkowy ;
 квас сiльний : kwas solny ; квас
 муравeльний : kwas mrówkowy ;
 квас оцтовий : kwas octowy ;
 квас винний : kwas winny ; квас
 молочний : kwas mlekowy ; квас
 яблочний : kwas jablkowy ; квас
 товщeвий : kwas tłuszczowy ;
 квас салiцильовий : kwas sali-
 cylowy (х.)
 квасний : kwaśny
 квестáр (-аря -арi) : закóнник, що
 збирáе запомóгу на монастiр
 квeстия (-нi) : пiтанe
 квич (-á -i) : kwiczol (з.)
 квiнквeнiя (-iй) (пятилiтний додá-
 ток до платнi)
 Квiнт (-а) : Kwintus
 Квiнтилiян (-яна)
 Квiрiт (-а -в) : Kwiryta
 квiт (-у -и) : kwit
 квот (-а) : ilogaz (з.)

квота (-п)
кедріна (-н) : limba (б.)
Кельт (-а -н) : Celt ; кельтський
кераміка (-н) : prówniel zajmający
ся виробами з глини (т.)
керванч (-а) або карнеоль (-ю) :
karneol czyli krawawnik (м.)
кервісток (-стка) : kwotoczek (б.)
керна (-н, керні) : ster
керманч (-а -і) : sternik, kiero-
wnik
кертця (-і) : kret (з.)
кефір : напій втворений з молока
(г.)
кввнути (-ну -неш -н) : skinać
квдати (-аю) : rzucać
квдр (-а) : cedr (б.)
Квв (-ева) : Kijów ; кввський
квновар (-у) : cynober (сврчак
ртутний : siarczek rtęci) (м.)
квпне : wrzenie (ф.)
квпнн (квплю -пнш -пн) : kipieć
Квр (-а) : Cygus
квсень (-сня) : tlen (х.)
квслий : kwaśny, kiszony
квсневець (-вця -вці) : tlenowiec
квснхльорак : tlenochlorek
квсть (-ств) : renzel
квстьянка (-н) : pędzlak (б.)
квт (квта або квтá, квти або квтн) :
wieloryb, wal (з.)
Квтáй : Хвня ; хвньський
квтиця (-і) : bukiet (р.)
квтовець (-вця -вці) : dwupletwo-
wiec (з.)
квшкн або яліта : kiszki czyli je-
lita ; квшка тонкá : jelito cienkie ;
дванáйцятка : dwunastnica ;
квшка тощна : jelito czcze ; квшка
бедровá : j. biodrowe ; квшка
грубá : jelito grube ; квшка слпá
або днóва : kątnica, jelito ślepe ;
кврвсток хробаковáтнй : wygo-
stek gobaczkowy ; окрўжнця :

окрежнця ; квшка заўзна, квшка
двóрня або ввдхвднця : jelito
odchodowe, odbytnica, jelito
proste (с.)
Ккльоп (-а) : Cyklop
кклькáлїтнй : kilkoletni
Кклїкя (-її) : Cylicya
кклька осіоб : para osób
кклькїсть (-оств) : ilość
ккльця : kółka (гн.)
ккльче (-а) : kielek (б.)
ккльченє (-я) : kiełkowanie (б.)
Ккмон (-а) : Cymon
ккн (ккнá, ккнн) : paroże (м.)
ккнв (ккнá, ккнн, ккннн) : koń (з.)
ккнкєт (-у -п) (рід лямпи з бляшаною
стїнкою для ввдбїтá свїтла, їменно
в театрі)
ккнчннн горшнн : odpóza górne ;
барк (-у) : bark ; лопáтка (-н) :
łopatka ; грєбїнь (грєбеня) : grze-
bień ; кврвсток крвквкóвнй :
wyrostek kruczodzióby ; квр-
шóк лопáтки : wierzcholek ło-
patki ; квчїця (-ї) : obojczyk
(у лóду : ярнó -á) ; рáмя (-менн) :
ramię ; квдрáмя : przedramię ;
лїктївка (-н) : kość łokciowa ;
лчїця (-ї) : sprucha ; рукá (рукн,
рўкн) : ręka ; квдрўче : przed-
ręcze czyli napięstek ; квдрў-
че : śródrezcze ; пáльці або квр-
стн : palce ; палюх (палюхá) :
kciuk ; кврнáтки або хрўпкн :
trzeszczki (с.)
ккнчннн долшнн : odpóza dolne ;
лохáня (-ї) : miednica ; стєгнó
(-á) : udo, kość udowa ; квд-
стєгнє (-я) : podudzie ; гóлнш
(гóлени) : kość goleniowa ; лн-
стївка (лнстївкн) : kość łydkowa ;
наколїнець (наколїнця) : nakola-
nek, rzerka [дєнеде у лó-
ду : чáшка (-н)] ; стопá (стопн,
стóпн) : stopa ; кврплєснє або

- передспіне : step, przedstopie ;
 плéсна (-и) або середстіне : śród-
 stopie [також : плéсно (-а)] ;
 пáльці : palce ; вернáтки або
 хрúпки : trzeszczki (с.)
 кіо́ск (-а -и) : альтáна в хiнськiм
 стилю
 кіпарис (-а) : сургус (б.)
 Кiпр (-у) : Сурр
 кiр (кóру), кiр (кiру) : кур, odra
 (л.)
 кіраснёр (-а -и) : опанцирений жóв-
 нiр тяжкóї їздi
 Кiргiз (-а)
 Кiрке (-и) : Сурсе
 кісьбá (-i, кісьби) : kośba
 кіслáк (-ý) = у Гуцýлiв кваснé мо-
 локó : zsiadłe mleko (г.)
 кість (кóсти) : kość ; кóсти довгi
 або свирiлевáти : kości długie
 czyli pizczelowate ; кóсти пло-
 скi : k. płaskie ; в. корóтки : k.
 krótkie ; кóсти голóви : kości
 głowy ; кóсти кáдовба : kości
 kadłuba czyli tułowia ; кóсти
 кiнчiн : kości odnóży (с.)
 кістáнка (-и) : pestkowiec ; також :
 камянчáк (-á) ; кістка (кістки,
 кісткi) абó камянець (камянця,
 камянці) : pestka (б.)
 кiт (котá, котi) : kot (з.)
 кiтлáр (-яря -ярі) : kotlarz
 клáдка (-и -i)
 клеváк (-á -i) : kieł
 клеветá (-i) : potwarz ; також : пó-
 кліп (-епу), нáклеп (-у), обмóва,
 поговiр
 клеi (-éю) : klej
 клеiкiсть (-ости) : lepkość (ф.)
 клеiти (-ею -еiш) : kleić
 клекотáти (-óчу) : klekotać
 клен (клéну) : klon (б.)
 кле́пний або кле́пкий : kleralny (ш.)
 кле́пність, кóвність : kleralność (ф.)
 кле́ц (-а -и) : kloe
 кле́щiнець (-нця) : obrazki (б.)
 кле́птомáнiя (-i) : нiчим невiтiяжи-
 мий нáклiн до кра́дежи (л.)
 клин : klin (ф.)
 клич (-а -i) : гáсло, пóклик
 кліє́нт (-а -и) (чоловiк залéжний вiд
 когó ; поручáючий комú свою
 спрáву) ; кліє́нтéля
 клі́ма (-и) : klimat ; також : підсо-
 не (-я)
 клі́нiка (-и) : шпитáль, бóльниця,
 полúчена в факультéтом лiкар-
 ским (л.)
 Кліо (Кліi) : Klio
 Клітаймне́стра (-и) : Klitemnestra
 клітiна (-и) : komórka ; ядрó клі-
 тинне : jądro komórkowe ; обо-
 лóна клітiнна : błona komór-
 kowa (в. б. с.)
 клітiнни нюховi : komórki węchowe
 (с.)
 кліщ (-á -i) : kleszcz (з.)
 кліщi (-iв) : kleszcze, obcegi
 Кльóдвик (-а)
 кльомб (-а -и) : цвiтник, травник
 кло́пит (-оту -оти) : kłopot
 клопотáти (-óчу -óчеш)
 клубiвка (-и) : skulica (з.)
 клýсом iхати : klusem jechać
 клювинéць (-нця -нці) : dzióbak
 (zwierzę ssące z rzędu ste-
 kowców) (з.)
 ключ (-á -i) : syllogizm (лг.)
 ключiна (-и) : zwornik (klucz, ka-
 mień lub cegła u szczytu skle-
 pienia) (р.)
 ключка (-и -i) : kluczka (к.)
 кляг (-у) або підпýстник (-а) : tra-
 wieniec czyli ślaz, czwarta i
 ostatnia torba żołądka przeżu-
 wacza ; підпустiти або закля-
 гати молóкó : dać kawałek tra-
 wieńca cielecego do mleka, żeby
 się prędzej ścięło (з.)

- кля́йстер (-стру) : klášter (б.)
 клякёр (-а -и) (наня́тий оплéскувач театральний) : kłódnik (б.)
 кляквіть : kłódnia (б.)
 кля́са (-и); клясови́й : klasa (б.)
 кляси́чний : придержу́ючий ся кляси́к; взірцеви́й : klasyczny (б.)
 клятьба́ (-и) : przysięga (б.)
 кля́ти -сти (клену́ -эш -и) : kłócić (б.)
 клячи́ти (клячу́ -чиш -чи) : kłócić (б.)
 кмин (кми́ну) : kmin, karolek (б.)
 тако́ж : кми́нок (кми́нку) (б.)
 книга́р (-аря́ -арі) : księgarz (б.)
 книга́рня (-і -ні -рєнь) : księgarnia (б.)
 кни́ги (книг) : księgi, trzecia torba żołądka przeżuwacza (з.)
 кни́жка (-и -и -о́к) : książka (б.)
 кні́т (-о́та -о́ти) : gnot (б.)
 кнува́ти (кнучу́ -эш -уи) : knuć (б.)
 княги́ня (-і) : księżna (б.)
 кня́жна (-и) : księżniczka (б.)
 князь (-я́ -зі) : książę (б.)
 князівство : księstwo (б.)
 коадю́тор (-а -о́ри) : помі́чник (-а́) (б.)
 зуби́ : byleby (б.)
 коби́льниця або шталю́га : sztaluga (б.)
 ко́блик (-а -и) : kielb (з.)
 ко́буз мишоло́в : myszólów (з.)
 кова́ль (-я́ -і) : kowal (б.)
 ковбаса́ (-и́ -аси) : kiełbasa (б.)
 ковни́й або ковки́й : kowalny (м.)
 ко́внир (-а -и) або ко́мнир (-а -и) : kowal (б.)
 ковчє́г (-а) : arka Noego (пг.); тако́ж : кióт (-а) або ківóт (-а) (б.)
 когóж : kogóś (б.)
 когóрта (-и) : відді́л ціхóти, відпо́відajúчий нинішньому баталіо́нови (б.)
 ко́декс (-у -и) : первісна́ рукопи́сь; укла́д прав; кнiга́ прав (б.)
 Кодр (-а) : Kodrus (б.)
 ко́ждий : każdy (б.)
 ко́жемя́ка (-и) : garbarz (б.)
 ко́жувка (-и) : mieszek (б.)
 ко́жух (-а́ -и́) : kozuch (б.)
 коза́ (-и́. ко́зи) : koza; ко́зел (кізла́, кізлі́) : kozieł; ко́зор (-а) або коворі́г (коворóга) : koziorożec (б.)
 козелéць (-льця́ -льці́) : jaskier; ко́зелéць о́стрый, терпи́біда або іскóрник : jaskier ostry czyli przyszczepienie (б.)
 коворі́г (-ро́га) : koziorożec (ф.)
 козу́ля (-і) : kozica (teraz jedyna antylora europejska) (з.)
 ко́ти (кою́ -о́иш) : koci (б.)
 кокосóвец (-вця́) : palma kokosowa (б.)
 ко́лесо розго́нне : koło rozrędowe (w maszynie) (ф.)
 ко́лець (ко́льця, ко́льці) : kołec (з. б.)
 коле́га (-и) : товари́ш; колежа́нство (б.)
 коле́гія (-іі) : collegium (збір лю́ди, що маю́ть однакову ці́ль праці; ви́сше заведе́не наукове) (б.)
 коле́гіята (-и) (костéл, при котрим є ка́пітула) (б.)
 коле́кція (-іі) (збір, збірка) (б.)
 коли́ би : gdyby (б.)
 колибу́дь, колинебу́дь : kiedykolwiek (ф.)
 коливорот : kołowrót (ф.)
 коли́ де́коли : kiedy niekiedy (б.)
 коли́ж : kiedyż (б.)
 коли́ інде : kiedy indziej (б.)
 коли́сь : kiedyś (б.)
 колі́гация (-іі) (спорі́дненє, побра́танє, сою́з) (б.)
 колі́зия (-іі) (зі́ткненє протівних собі́ рі́чий; спі́р; ро́злад, невго́да) (б.)
 колі́нце (-нця́ -нця́) : kolanko (б.) (р.)
 колі́сцевати́й : kółkowy; коро́на колі́сцевата : korona kółkowa (б.)
 ко́ло : koło (w geometryi); ко́лесо : koło (pr. u wozu); ко́ло впи́-

- сане : koło wpisane; 'коло опи-
сане : koło opisane (гн.); коло
годинне : koło godzinowe (ф.)
- колов'атиця, кру'тячка, кру'чена
хороба : kołowacizna (хороба
овець і рогового скота ви́кли-
кана живу́чою в мозку тих вьві-
р'ят решетиною) (г.)
- коловий : kolisty (р.)
- колодиця (-ї) : kłodzina; іна́кше :
строми́ця (-ї) (б.)
- колодка (-и -ї) : kłodka
- колодязь (-зя) : studnia
- кольоквія (-ії) : kollokwium (нау-
кова розмова, розправа, ді-
спута)
- Колом'ія (-ії)
- кольонія (-ії) : оса́да, слобода́
- Кольон'ія (-ії); кольонський (Köln)
- ко́лос (-а -и) : kłos; к. зложений :
к. złożony; колосок (колоска́,
колоскі) : kłosek (б.)
- ко́лоти (ко́лю -еш -ї) : kłuc
- колотити (-ло́чу -о́тиш -ї) : kłócić
- колоті́еча (-і) : kłótnia
- Колю́мб (-а)
- коляда́ (-ї) : koleda
- коля́дра (-и) : kolendra (б.)
- коля́тор (-ора -ори) : kollator
- коля́ццюва́ти (-цую) : прові́рю-
вати
- кома́р (-а -и) або кома́р (-я -ї) :
komar (з.)
- комаса́ція (-ії) : лучба́ ґрунтів (г.)
- кома́ха (-и) : owad (з.)
- комахо́їд (-а) : zwierzę owadożer-
ne, ssawiec owadożerny, owa-
dożerca (з.)
- комедія (-ії) (театра́льна штука, в ко-
трий представляють ся сцени з життя́
прива́тних осіб, їх хиб и сьмішности)
- комедія́нт (-а -и)
- коме́нта́р (-аря -арі) : komentarz
(пояснене яко́го твору)
- коме́та (р. жень.) : kometa (ф.)
- ко́мин (-а), диня́р (-а) : komin (ф.)
- коминя́р (-аря -арі)
- комі́сія (-ії)
- комі́тет (-у -и), фр. (гурт осіб, котрим
поручено за́нятись яко́юсь справою)
- комі́ть : przegzutnie (kopfüber)
(гн.)
- комі́тьголов : głowa nadół
- комі́чний : сьмішний, забавний
- комна́та або кімна́та : sala w szko-
le; komnata, izba
- компані́я (-ії) : товари́ство, відділ
війска
- компенса́ція (-ії) : ві́рівнанє вза-
їмних на́лежностей і претен́сій
- компле́мент (-у -и) : че́мне сло́во;
підхлі́бство; шило́щі
- комплéт (-у -и) : по́вне число́ осіб
потрі́бних до чо́го
- компо́т (-у -и) : о́вочі ва́рені з цу-
кром; узва́р
- компрéс (-у -и) : при́кладка
- компро́міс (-у -и) : уго́да, умо́ва; ми-
рови́й суд
- комту́р (-а -и) : нача́льник лиця́р-
ского за́кону
- кому́ніка́т (-у -и) : докуме́нт, уділю-
ваний дру́гій сторо́ні до роз-
гля́неня; повідо́мленє
- кому́ніка́ція
- комфо́рт (-у -и) : виго́да в полу́ченю
з виста́вностю
- конвéнт (-у -и) : на́родне згрома́-
дженє; монасти́р; нара́да
- конверса́ція (-ії) : розмо́ва
- конве́рсія : зміна до́вгів високо-
проценто́вих на до́вг низкопро-
центо́вий (г.)
- конві́кт (-у -и) : пансіо́н, бу́рса
- конву́льсія (-ії) : корчі, передо́ги
- конве́стия (-ії) : си́льнiйший при-
плив кро́ви до голо́ви (л.)

конгрес (-у) : візд (вісших осіб з ріжних земель по політичним справам)
 конгресівка (-и) : Польске королівство, утворене на віденських конгресі 1815. р.
 конігруя (-і) (платня духовним)
 кондуїта (-и), фр. : повелене
 конексії (-ий) (родінні звязи або впливові знакомости)
 конець (кінця, кінці) : koniec
 конектура (-и) : догад, припуск
 конкордат (-у) : умова між папою а державним правлінням
 конкурс (-у -и) : співубігане о нагороду, о посаду
 коновід (-вода) : urowadzajacy
 konie, koński złodziej
 Кюнон (-она) : Kopon
 конопля (-і) : koporia (zwykle w liczbie mnogiej używane: koporie, kopopli czyli kolopni);
 поскінкі, плоскінкі або побірніці : płoskunki albo suszki;
 матірки або головачі : głowacze;
 сімя (сімени) або сіменець (-нцю) : „siemie“ t. j. owoce (pielurki) kopori (б.) (г.)
 консенс (-у -и) : згода, дозвіл власти
 консілія (-ії) : konsylium (нарада лікарів над хорим)
 консіляр (-яря -ярі) : радник; лікар
 консисторія (-ії) : konsystorz
 консоля (-і), фр. : підстава під зєркало, під гіпсові фігури і т. и.
 консоляція (-ії) : потїха, почастунок по похороні
 консорція (-ії) : konsorcjum (злука кількох банків в ціли переведеня якої фінансової операції)
 констеляція (звїздовбір) : gwiazdozbiór (ф.)
 конституція
 консуль (-ля -лі)

консультація (-ії) : нарада, порада
 контенанс (-у) : сьмілість, притомність
 контингенс (-у -и) : припадаюча кїлькість (війска, податку ітд.)
 континент (-у -и) : сўша, суходіл (-олу)
 контракт (-у -и) : угода, умова
 контраст (-у -и) : протиставність, сўпроть (-и)
 контроверсія (-ії) : спір, диспута
 контроля (-і) : провірюване, надзір
 контузія (-ії) : стовчене
 контумация : відосібнене зараженних людей або звїрят) (л.)
 контур (-а -и) : границя рисунку
 контуш (-а -і)
 конференція (-ії) : порозуміване в якійсь справі, нарада
 конфітури (-ур) : оовчі смажені в цукрі
 конфузія (-ії) : змішане, заклопотане
 Конфуцій (-ия) : Konfucyusz
 концепт (-у -и) : помисл, задум; уложеный біг мислий
 концерт (-и -и) : музичний цопис, згідність звуків
 конюгация (-ії) : відміна дієслова
 конюшня (-и) : konisznia (також: конич, коман і команія) (б.)
 копальня (-ні -ві) : kopalnia
 копати (-аю) : kopac
 Копенгага (-и) : копенгагський
 копервас (-у), вітриоль (-олу)
 коперта (-и), іт. : палерова піхва на лист
 копитень (-тня) : kopytnik (б.)
 копійка (-и) : мідяний гріш російський
 коція (-ії) фр. : відпис, список;
 копис (-ия) або копис (-я), грец. списа : włócznia

копрій (-ію) : koper włoski (б.)

корабелъ (-бля) : okręt

корабелъник (-а -и) : żeglarz

кораблик (-а) : lodzik (в.)

кораль (-я -ї) : koral (в.)

Корвін

Кордилери

кордуб (-а), дуб корковий : dąb
korkowy (б.)

коректа (-и) : поправлюванє блудів

корепетіція (-ії) (обовязок, пригото-
вувати ученика до школи з заданих
лекцій)

кореспонденція (-ії) : переписка
(-и); допись (-и)

корець (кірця -рці) : korzec

Корюлян (-а)

користь (-исти) : korzyść

коритар (-я -арі) : korytarz

корити ся (корю ся) : korzyć się

корінь (кореня або коріня) : ko-
rzeń (б.)

корінь матерній : korzeń macie-
rzysty; к. бічний : к. boczny,
rochodny; к. пришляковий : к.
przybyszowy; к. поєдинчий : к.
pojedynczy; к. крещастий або
галузістий : к. rozgałęziony
(б.)

корінь (основа) : pierwiastek (za-
sada); корінюванє (добуванє
коріня) : pierwiastkowanie (а.)

корінь : pierwiastek w wyrazie
(гр.)

корінник (-а) : mangle (б.)

Корнейль (-ля) : Corneille

Корнелій (-ія) : Korneliusz; також:

Корнель (-я) і Корніло (-а)

корняк (-а -ї) : kłacze (б.)

ворогрізок (-зка) : kornik (в.)

король (-ля -лі -лів) : król

королева (-ої) : królowa

королевич (-а -і) : królewicz

королева (-и) : królowna

королівскість (-ости)

королівство (-а)

королівщина (-и) : królewszczyzna

коромисло : belka (u wagi) (ф.)

корона губата або губаста : korona
wargowa; губа горішня : warg
górna; губа долішня : warg
dolna (б.)

корона (-и) : korona; корона віль-
ноплаточна : korona wolnopl-
atkowa; к. зрослоплаточна : k.
zrosłoplatkowa (б.)

корона мотильковата : korona mo-
tylkowata; прапор (прапора) :
żagielek; крильця : skrzydełka;
човник (човника) : łódka (б.)

корона рурковата або рурчаста :
korona rurkowata (б.)

корона явичковата : korona je-
zyczkowata (б.)

коронка (-и) : провора стяжка
в різні десені

короп (-а), шаран (-а) : karpi (г.)

коротенький : króciuchny

короткий : krótki; коротко; ко-
ротше

короткозорість (-ости) : krótko-
wzroczność (myopia, Kurzsich-
tigkeit) (л.)

корсар (-я -і) : морський розбійник,
пірат, ушкал

кортіна (-и) : kurtyna (заслона
в театрі, відділююча сцену від
амфітеатру)

корунд (-а) : korund (окис глино-
вий або глінка) (м.)

корупція (-ії) (псу́те, підкупство)

корч (-а -і) : krzak

корчливість (-ости) : kurczliwość
(с.)

корчма (-и -ї) : karczma

корчувати (-ую); корчунок (-нку)

коса (-ї) : kosa, die Sense. Скла-
дає ся з дерев'яного кісяти
(кіся : kosisko, der Stiel, der

Wurf) в рúчкою (gaczka, kulka, der Handgriff) і в желізно́ї ко́ш. Широ́ка бля́ха ко́си: полотно́ (ostrze, rzezak, das Sensenblatt), а єго́ хребéт: прут (grzbiet, der Rücken). Остри́й бік: жело́ (die Scheide). З ші́ршого кінця́ має́ ко́са: пята́ку (szyjka, der Hacken) в пúпцем (uszko, der Zapfen). Пята́ка ко́си приляга́є до кіся́ти, в котрі́м є́ я́мка на пúпецъ. Желі́зний пёрстінъ, ва́ківка і клинці́ придёржують ко́су ко́ло кіся́ти.

Ко́су, щобі́ була́ о́стра, кле́пле ся (klepać kose, die Sense wird gedengelt) кле́вцем (młotek, der Hammer) на ба́бці (der Amboss, babka), по́слі о́стрить ся бруско́м (oselka, Handwetzstein) і пра́вить ся = рівна́є ся вістре́ мусакóм с. в. кúснем ви́гочено́ї крйці́ (г.)

ко́са (-о́си): warkocz

ко́сар (-я́ -і) або ко́сонóга (-и): kosarz (z gromady rajczaków) (в.)

ко́сар, ко́сарик: kośnik, kosarz (г.)

ко́ситень (-тня): kosaciec (б.)

ко́сник кі́шки тонко́ї: koszyk jednolita cienkiego (с.)

ко́согра́нник (-а): różnokliniec (м.)

ко́стёл (-éла -éли): kościół

ко́стёр (ко́стра -і́): stos (на котрі́м в старині́ пале́но трупі, в пі́знійших часа́х ере́тиків)

ко́стогрй́з (-а) або ко́стоглі́д (-о́да): grubodziób (в.)

ко́стоврй́лий: z kościanemi skrzydłami

ко́стун (-а́): kostniak, osteoma (л.)

ко́стяк (-а́) або ске́лет (-а): kościec czyli szkielet (с.)

Косцю́шко

ко́сарка (-и): kosiarka, Grasmähetmaschine, ма́шина до ко́шеня (г.)

ко́тел (кі́тла, кі́тли): kocioł (ф.)

ко́тиліо́н (-а -и): рід танцю́

ко́тле́г (-а -и): стра́ва в мя́са

ко́трй́й: któ́гу; ко́трй́йбу́дь, ко́трй́сь

ко́трй́йнебу́дь: któ́губа́dź

Ко́хінхі́на

ко́ченє: toczenie (ф.)

ко́шичок (-чка): koszyczek (б.)

ко́шт (-у -и): ви́да́ток, на́клад

краве́ць (-вця́ -вці́)

краве́ччина (-ини): krawiecczyzna

кра́дїж (-ежи -ежи)

крае́ві́л (-а -и): krajobraz (ф.)

кра́й (-а́ю -а́ї): kraj

кра́йна (-ни): krajna

Кра́йна (-и): Kraina (князі́вство)

Кра́ків (-о́ва); кра́ківский; Кра́ківске́ (роз. передмі́сте)

Кра́ковяни́н (-і́на -ві́ни); Кра́ковя́нка (-и)

крама́р (-аря́ -арі́)

кра́пля (-і́), ка́пля: kropła

кра́ска (-и -и́): barwa (р.)

кра́сний: рі́єкпу; кра́сний

красно́річй́вий: krasomówczy

красно́річй́вість (-ости): krasomowstwo

красноча́шник (-а): eukaliptus (б.)

Кре́з (-а): Krezus

кре́йда (-и): kreda (м.) (в.)

кре́м: krzem; кре́мовй́й: krzemowu; кре́ман: krzemian

кре́мінъ (-еня): krzemień (м.)

кре́мні́стка (-и): okrzemek (б.,

зе́мля кре́мні́стко́ва: ziemia

okrzemkowa (м.)

кресáти (-éшу -éшеш -еші́): krzesać

кресі́ло: krzesiwo (ф.)

кредёт (-а -и) або бі́ловóр: sokół białożór (в.)

- крива́ (-ої) :** krzywa ; **кривина́ (-ї) :** krzywizna (гн.)
криві́я : krzywy (р.)
кривобóкий : krzywoboki
кривоприся́га (-я) : krzywoprzysięstwo
кривоприся́жвий : krzywoprzysięski
криву́ха : англійська слабість (gichtitis) (л.)
крижнó (-а, кри́жма) : chrzyżmo
кри́жниця (-ї) : kość chrzyżowa (с.)
кри́зка (и -ї) : kryzka
крик (-у -и) : krzyk
крила́тка (-и) : skrzydlak (б.)
крило́ (-а -їла) : skrzydło
крини́ця або крини́ця (-ї) : studnia
криста́л : kryształ
криста́льний : kryształowy
криста́ліза́ція (-ії); криста́лізува́ти (-ую) :
Крисп (-б) : Kryspus
крите́рія (-ії) : kryterium (позна́ка, служача до розпізнання правди в предме́тах умо́вих)
кри́тик (той, що оцінює ва́ртість умо́вих творі́в або діл шту́ки ; кри́тика ; крити́ця ; крити́чний) :
Кри́тон (-а) : Kryton
кри́хкість, кри́шність : kruchosć ; **кри́хий :** kruchy (ф.)
крича́ти (-ичу́ -ичи́ш) : krzyczeć
крі́вний : krewny
кри́ль (-о́ля -о́лі) та́кож : кри́лик (-а -и) : królik (з.)
кри́п (-о́пу) : koper (б.)
кри́пкий : krzepki ; **кри́ший ; кри́пко, кри́ше :** krzepsiej
кри́сло (-ла -ла́) : krzesło
кров (-и) : krew ; **посочи́ва (-и) або си́ровать (-и) :** osocz, surowica ; **ті́льце крòвне :** ciałko krwi ; **вси́льна (-и) або си́п (си́пу) :** skrzep ; **ті́льце безба́рве або лім-**
фати́чне : ciałko bezbarwne albo limfatyczne ; **кров артери́йна або бю́чкова́ :** krew arterialna czyli tętnicza ; **кров жи́льна :** krew żylna (с.)
кровоже́рний : krwiożerny
кровоті́к (-о́ку), кровото́к, крово́тич (-ечи) : krwotok (л.)
кропи́за (-и) : pokrzywa ; **або жали́ва (-и) (б.)**
кроть або крат на кінці́ ви́разів : два́кроть або два́крат, кілька́кроть, мно́гократ ітд.
крохна́ть (-лю) :
круг (-а) : krążek, krąg (ф.)
круглолі́цний : okrągłej twarzy
кру́голь (-гля -глі) : kręgiel
кру́жба́ або кру́жене крòви : krążenie krwi ; **о́біг крòви вели́кий :** obieg krwi wielki ; **о́біг крòви мали́й :** obieg krwi mały (с.)
кру́жля́нка (-и) : wrotok (з.)
кру́жок (-жка́ -жкі) : krążek
кру́нвя́к (-а́) : ikrzak, samica ryby ; **тако́ж : ікрово́ця (-ї) або каша́ник (-а) ; ікра (szczególnie u śledzia), ка́ша або кру́пи (з.)**
кру́тлик (-а) : obartlik (з.)
крутобе́регний : o stromych brzegach
круторо́гий : mający kręte rogi
круча́к (-а́) : вівця́ діткнена недуго́ю коловати́ці ; гл. коловати́ця (г.)
кручо́к (-чка) : turkić ; **тако́ж : землédух (-а) : медвédик (-а) (з.)**
Ксаве́рий (-ия) : Ksawery
Ксант (-а) : Xantuz
Ксанти́ппа (-и), але : ксанти́ппа (зла жи́нка) :
Ксенофа́н (-а) : Xenofanes
Ксенофо́нт (-а) : Xenofon

Ксеркс (-а) : Xerxes
ксьондз (-а -і -ів) : ksiądz
Ктезифонт (-а) : Ktezyfon
куб (-а) : szczęście (а.)
кувати (кую) : kuć
куді : kędy
кужівка (-в), кужеліна : kąziel,
Spinnrocken (г.)
кукіль (куволю) : kakol (г.)
кукла (-в) : poczwarka; **куклити**
ся : przeobrazić się w poczwarkę;
гусільниця закуклила ся : gąsienica przepoczwarzyła się
(в.)
кукурудза (-в)
куластра або коластра ; гл. молот-
зво : siaga (г.)
кульгавий : kulawy
кулячка : kulanka (з.)
кумлик (-а) : mustyk (muchówka
długorożna, jak komar, bardzo
dokuczliwa kluciem i wysysa-
niem krwi) (з.)
Кунакса (-я) : Kupaха
кундель (-для -длі) : сільскій по-
двірний пес
куница (-ї) : kupa; **також кунá**
(куни) (з.)
купавка (-авки -и) : świetlik, świę-
tojański gobaczek (з.)
купати (-паю) : karać
купецтво (-а)
Купідин (-а) : Cupido
купувати (-пую) : kupować; **купо-**
ване
купчиха (-в) ; купцева (-ої -ві)
курателя (-лі) : опіка, **чүване над**
чим
куратор (-а -орн) : правний опікун
курація (-ні) : ліченє

курган (-ана -ані) : могила
курєнда (-н) : обіжник (-а)
курнєр (-а -в) : гонець (-вця), пі
сланець (-вця)
Курій (-ня) : Kuryusz
курня (-ні) : відділ люду ; виборчий
круг ; двір і правліне папске
куринь (-репя -рєні) : kureń
Курляндия (-ні) ; курляндскій
курс (-у -в) ; біг ; цїна торговельна,
закінчений в собі вїклад науки ;
піврік шкільний ітд.
курсів (-у -в) : друк, наслідуючий
письмо
курсор (-а -орн) ; курсоричний ;
скорий післанець
курта (-н) : кўса одїж
кусьник (-а -в) : kęs, kawalek
кустос (-а -осн) : завідатель ; до-
глядач
кут (-á) : kąt ; **кут вгнутий :** kąt
wklęsły ; **кут вершковий :** kąt
wierzchołkowy ; **кут вигнутий :**
kąt wypukły ; **кут внішний :** kąt
zewnątrzny ; **кут наклонєня :**
kąt nachylenia ; **кут острый :**
kąt ostry ; **кут одвітний :** kąt
odpowiedni ; **кут померєвний :**
kąt parzemianległy ; **кут прý-**
ний : kąt prosty ; **кут сумєжний :**
kąt przyległy ; **кут тупий :** kąt
rozwarty (гм.) (р.)
кут піднєсєня : kąt wzniesienia
(гм.)
кутний : kątowy (р.)
кутница (-ї) : węgielnica (р.)
кутомір : kątomierz (гм.)
кутошішня (-ї) : welwiczya (б.)
кучерявий : kędzierzawy
кушнір (-я -і) : kusznierz
кущ (-á -і) : krzew (б.)

Л.

лабáтка (-и) : skolorendra (з.)

ла́вка (-и -и́) : lawka

лавр (-у) : wawrzyn (б.)

лад (-у́) : topasya (мз.)

Ладóга (-в)

ла́сиця (-ї -ї́) : lasica [коло Пере-
мишля ла́ска (-и -и́)] (з.)

ла́стівка (-и -и́) : jaskółka (з.)

Львiв (-óва) : Lwów ; львiвскiй

Львовянiн (-iна -вiни -iн)

лгар (лгаря́ -рi), бреху́н : lgarz

лгáти (лжу́ -éш -и), брехáти : lgać

лебiдь (-еди -еди́) : labędź

лев (льва, льви) : lew (з.)

ле́вядь (-и) : lewanda (б.)

ле́гiт (-оту) : powiew, zefir (ф.)

ле́гкiй : lekki ; ле́гко ; ле́кшiй

ле́гкi (-их) : plucy ; прáве ле́гко :

prawe plucy ; лiве ле́гко : lewe
plucy (с.)

ле́гкомiснiй, ле́гкодúшнiй

ле́говище (-а) : leże

ле́дáщо (-а) : ladacy

ле́дво, ле́двi : ledwie

ле́днiяк (-á) : lodowiec (м.) (тако́ж
же́ледниця -i)

ле́жáти (лежу́ -жiш -и́) : leżeć

ле́лiя (-ї) : lilia ; ле́лiвáти : liliowate (б.)

ле́мéха (-и) або гáмуз жо́лудóчнiй
(гáмузу) : miazga żółdkowa,
chymus ; мóлоч (-и) : mlecz, chy-
lus (с.)

ле́мiш (-á -i) : lemiesz

ле́н (льну) : len ; льну рiжнiють двi
го́ловнi вiдмiни : мóлотeнь (-тнiя)
i скóчень (-чнiя) (б.)

ле́ннiй, ле́ннiчнiй : lenny

ле́нник : lennik

ле́но : lenno

ле́нта (-и) : szarfa

ле́пiх (-éха) ма́нновiй (-óго) : ма́н-
па (б.)

ле́тiти (лечу́ -тiш -тi) : lecieć

Лéвктра ; пiд Лéвктрою

ле́гeнла (-и) (перéказ, тiкаючий ся
якогобу́дь свято́го ; перéказ про чу-
до́вну подiю)

ле́гiон (-óна -óни) : вiддiл рiмского
вiйска, вiдповiдаючий вiвiшньо-
му пóлковi

ле́кция (-нi) : вiклад яко́гось прeд-
мету ; у́ступ за́даннi до вiвчeня

Лéмнос (невiдм.) ; але тако́ж : до
Лéмну, в Лéмнi

Лéпiд (-а) : Lepidus

Лéсбос (невiдм.) ; але тако́ж : до
Лéсбу

Лéссiнг (-а)

Лéта (-и) ; летéйскiй

летáрг (-у) : letarg (глубо́кiй хоро-
блiвий сон) (л.)

ли́жва (-и -и́)

ли́знути (ли́зну -еш -и) : liznać

ли́лiк (-á -и́) : nietoperz (з.)

Лиманóва (-и)

ли́нва (-и) : lina

Литáва : Litawa

ли́пень (-пнiя) : lipiec

ли́пнiй : lerpki

Липск (-а) : Lipsk

ли́снiй : lusu

ли́сиця (-ї) : lisica, тако́ж ли́шка (-и)
(б.)

ли́сiй, ли́сiчнiй : lisi

ли́скавка (-и) : błyskawica (ф.)

ли́сте (-я) : liść (р.)

ли́стнiя (-ї) : listowie (б.)

ли́стовка (-и -и́) : listewka (р.)

ли́сто́к (-сткá) : liść, тако́ж : лист
(ли́ста) ; л. поeдiнчнiй : l. poje-
dynczy ; л. пилча́стнiй : liść pil-
kowany ; л. зарубча́стнiй : l. kar-
bowany ; л. зубча́стнiй : l. zab-

- kowany; л. заточистий : l. zato-
kowu; л. паристо-пирвато зложений : l. parzysto-pierzasto złożony; л. непаристо-пирвато зложений : l. nieparzysto-pierzasto złożony; л. долонисто зложений : l. dłoniasto złożony (рукасто- або пальчасто зл.) (б.)
- Ліса Горá
- лихвár (-аря -арі) : lichwiarz
лихоліте (-я) : zle czasu
лихослóвити (-слóвлю -иш -óв) : lzycь
лицар (-аря -арі) : gusarz; лицáр-
ский (пр. ёпос)
- лицé(-я) : twarz; кóсти лицеві : kości
twarzy; кóсти носові : k. nosowe;
к. слéзні : k. łzowe; к. яр-
мові : k. jarzmowe albo licowe; к.
щóвки горішньої : k. szczęki gór-
nej; к. піднебéнні : k. podnie-
bienne; чашнівки носові : czasol-
ki nosowe; леміш (-á) : lemiesz;
щóвка долішня або вїлиця : szczę-
ka dolna (с.)
- лицемірний : obludny
личйна (-н) : maszka
личінка (-н) : larwa (gasienica)
п. р. u owadów (з.)
- личник або кут лицевий : kąt twa-
rzy (с.)
- личність (-ости), личний : osobis-
tość, osoba, osobisty (пр.)
- лиш : tylko
лишати (-áю) : zostawiacь
ліжко (-а -á)
лій (лóю)
- Лішниця (-ї) : Łomnica
Лібія (-її)
Ліванóн (-у) : Libanon
Лівар (-а) : lewar (ф.)
Лівій (-ія) : Liwiusz
лівобіч : po lewej stronie
лівоніж : lewą nogą
лід (лéду, леді) : lód (м. ф.)
- лідви, лідвиці : lędzwie (л.)
лідвічний, лідвénний : lędzwiowy
(л.)
Лілія (-ні); лідійский
Лізандер (-дра) : Lizander
Лізній (-ня) : Lizyasz
лізти (лізу -еш, лівь, лів)
лійка гіпсовá : lejek gipsowy (м.)
лікар (-аря -арі) : lekarz
ліквідація (-ні) : окончéчне обчисле-
не налéжностей, ровв'язане
Лікурт (-а) : Likurg
лімонада (-н) : limonada
Лівдівна (-н)
лінене (-я) : lenienie, zmiana sier-
ści (г.)
лінець (-лиця -ниці) : rak po zlenie-
niu się, jeszcze białawy i miękki
[або пшеничник (-а)] (з.)
лінівство (-а) : lenistwo
лінитися : lenić się, zmieniać
sierść (г.)
лінійник (-а) : rajsfedra (Reissfeder)
(р.)
лінійювати (-нійюю) : liniować
лінія : linia; лінія прóста, кривá,
лóмана; лінія пересічи : linia
przecięcia; лінія перехрестна :
linia wichrowata; лінія поло-
вняча : linia dwusieczna (гм, р.)
Лінц (-у) : Linz
ліняк (-á -ні) : leniwiec (ssawiec
z rzędu szczerbaków) (з.)
Ліон (-у) : Люгдун
ліпоцьвіт (-а) : wiktorya (б.)
ліпший : lepszy; ліпше : lepiej
лірик (-а) : поёт, виспівуючий чув-
ства чоловіка; ліричний (чув-
ствéнный)
ліс (-а -ні) : las
ліс листяний : las liściasty; л.
шпильчастий або шпильковий :
l. szpilkowy, також бір (бóру);
ліс чóрний (б.)

Лісбона

лісний (лісна́ шко́ла, не: лісова́;
лісне́ господа́рство)

лісничівство (-а) : leśniczostwo

Лісса : Lissa (остров)

літ : lit (х.)

літєцлий : letni

літер (-тра -три) : liter

літерат (-а -и) : письменник

літний : letni; літний семестер

літота (-и) : зменшенє (гр.)

літопись (-и) або літопис (-у) : la-
topis

літорост (-а) : latorośl

ліхтар (-аря -арі) : lichtarz

ліце́й (-ею -еї), грецк. : liceum (шко́-
ла посередня між середньою шко́лою
а ви́сшим науковим заведе́нем)

лічи́, лігті́, лягті́, лячи́ (ляжу -жеш,
ляж, ліг, лігла) : ledz

лічи́ти (лічу́ -чи́ш -чи́) : leczyć

лічи́ця, ліче́бниця : lecznica (л.)

ля́ти (ллю, ллеш, ллий, лляв) :
lać

Льоара

лоб (-оба́ -обі́) : leb

лоба́чка (-и) : stulbia (з.)

лобина́ (-и́) : czaszka [тако́ж : че́реп
(-а) і лоб (лоба́)]; ко́сти ті́мен-
ні : kości ciemieniowe; ко́сти
вискові́ : kości skroniowe; кі́сть
чоло́ва : kość czołowa; к. сито-
ва́ : к. sitowa; к. клино́ва : к.
klinowa; к. поти́лична : к. poty-
liczna (с.)

логáза, ячмі́нна ка́ша (з ячме́ню
внїопиханого в ступі́) : рєсак (ka-
sza z jęczmienia otłuczonego
w stępie z łuski) (г.)

льо́гіка (-и) (на́ука о права́х, мето́дах і
фо́рмах пра́вильного ми́слєня); льо-
гі́чний

ло́дка (-и -и́) : łódka

льо́жа (-і) : ма́ла кімна́та, ни́ша, пе-
ре́городка в теа́трі для кі́лька
осі́б

ло́жка (-и -и́) : łyżka

Льойд : Lloyd

ло́коть (лі́ктя, лі́кті, лі́ктів [або ло-
ко́т : мі́ра]) : łokieć

Льомба́рдия

ломлі́вість (-ости) : łamliwość (ф.)

Ломоно́сов (-а)

Льондо́н (-у) : Londyn

ло́патень (-тня) : grądział żółty
(grzybień żółty) (б.)

лоскота́ти (-ско́чу -чеш -о́ч)

лосня́к потасо́вий : łyszczuk pota-
sowy (м.)

ло́сос (-а) : łosoś (з. г.)

Льотари́ньский

лота́ш (-у) : knieć (б.)

лоха́ня : miednica (pelvis) (л.)

луб (-а) або лупи́ш (-а́) : martwica
(б.)

луг (-у -и́) : ług; łęg

луги́вня (-і́) : ługownia (м.)

Лужи́чі : Łużycze

лук (лука́) : łuk (гм.)

лука́вий : nieżyczliwy, złośliwy,
chytły

луки́вка (-и) : cebulica; луки́вка
дволи́ста : cebulica dwulistna
(б.)

луна́ (-и́) : luna

лупа́к (-а́) : łupiek; лупа́к іловий́ :
iłowupiek; лупа́к таблицко́вий або
скрижля́к (-а́) : łupiek tabliczko-
wy; л. бруско́вий : łupiek osel-
kowy; л. галуно́вий : ł. alupowy;
лупа́к лосняко́вий : łupiek ły-
szczukowy (м.)

лупа́к кре́мянний : krzemolupiek (м.)

лупни́й : łupliwy; соверше́но луп-
ни́й : doskonale łupliwy (м.)

лускови́к (-а́) : łuskowiec (ssawiec
z rzędu szczyrbaków) (з.)

лусниця (-ї) : agawa, strzelna ame- rykańska (з.)	Люїза (-н)
лусочковий, лусочковатий : łuszcz- kowy; складня лусочковата : złożenie łuszczkowane (м.)	Люкіян (-а) : Lucyan
Лусця (-ні) : Łucya	Люкүүлль (-ля) : Lukullus
луч (-а -і) : promień (гм. р.)	люнега : luneta (ф.)
луч провідний, провідень (-дня) : promień wodzący (ф.)	Люперкалії (-її) : ріяске сьвято в честь божка Міаза
луч світільний : promień świetlny (ф.)	Лютер (-тра); лютерска церков
лучистий : promienisty (ф.)	люгнї (-ого) : luty
лучити ся : zdarzyć się	лютувати (-тую) : łutować (lōten) (т.); sgożyć się
лучноткань (-н) : tkanka łączna; у- твори лучноткани : utwory łącz- notkankowe; тільця лучно- ткани : ciała łącznotkankowe;	Люциї (-ня) : Lucyusz
лучноткань дригляста : tkanka galaretowata; лучноткань во- локниста : tk. włóknista	лябірїт (-у -в) (будова, складаюча ся з дуже великою числом кімнат і ко- ридарів так поплутаних, що трібно з них відобути ся; блудник; замога- ність)
лушпак (-а) : łuszczyna; лушпачок (-чка) : łuszczynka (б.)	лябораторя (-ні) : laboratorium (робітня)
любити (люблю -биш -бі)	лява (-в) : lawa (м.)
Люблин (-а); люблинський : lubel- ski	лявіна (-н) : купа снігу, що звали- ла ся з горі
Люглуї (-у)	ляїк (-а -ї) : чоловік світський, не- вїсвятченї; пек; необізнаний в якою наукою
Людвік (-а)	ляк (-у) : lak (б.)
люди (-її) (також : люде) : ludzie;	Лякедемон (-у) : Lacedemon
люди (-ів) : ludy	Ляменне (-ого)
люди довголові або довгоголов- ці : ludy długogłowe; л. корог- колові або короткоголові : ludy krótkogłowe (с.)	лямпа жарова : lampa żarowa ; лямпа лукова : lampa łukowa (ф.)
люди простолці : ludy prostolice ; л. ускіснолці : l. skośnolice (с.)	лямпіон (-а -н) : лампка (звичайно папірна) до ілюмінації
людський : ludzki	Лякообит (-а) : Laokoön
Люзитанія (-її)	Лятона (-н)
	Ляфонтен (-а)
	Ляциум (невідм.); латїнський : łaciński
	лящ (-а) : leszcz (з.)

М.

Магдебург (-а); магдебурский
магель (-аглю -лі) : magiel
магістрат (-у -н) : міський уряд

магн (-у) : magn; магнєзия : magne-
zya (х.)

- магнёт (примк. магнётний) : magnes;
м. природний : m. naturalny; м.
дугастий : m. podkowiasty (ф.)
- магнетизм (-у) : magnetyzm; магне-
тизованє : magnesowanie (ф.)
- Магомёт (-а); магометанський
Магометанин (-а -танц -тан)
- маговь (-ю -ї) : mahon
- Мадриг (-а)
- Мадяр (-а -яри)
- мажа (-і) : чумацький віз
- мазь (-азь)
- май (-ая -аї) : maj
- майка (-и -ї) : pryszczel lekarski,
majka (з.)
- майка́т (-а -в) : maikut
- майнó (-а) : majatek
- мак (-у -ї) : mak (б.)
- Маколéй (-éя) : Masculay
- максима (-и) : maksyma (засада, пра-
вило поступування, засновок, основа)
- Максиміліян (-а)
- Мáльборг (-а) : [Marienburg];
мальбóрський
- малóнький : malutki
- маленя́ (-яти) : maleństwo
- мали́на (-и) : malina (б.)
- мали́гна (и), злосліва горячка (fe-
bris maligna) (л.)
- малі́ський : maluski
- мáло коли : rzadko kiedy
- мáло що (більший) : nieco (większy)
- мáло що не : nieomal
- малпівка (-в) : malpiatka (з.)
- малю́вати (-юю); ма́льованє
- маля́р (-ря -рі) : malarz
- маляхі́т (а) : malachit; зéлень гір-
на : zieleń góraska (м.)
- мава́ вóздушна : złudzenie ro-
wietrzne (ф.)
- манга́н : mangan (х)
- манда́т (-у -и) : приказ, порученє,
повновла́сть
- манéвр (-у -и) (звóрот, удава війна;
підступ, хитрощі)
- маніфéст (-у -и) : відóзва, відклик
до наро́да
- мані́я (-її) (розстрий ума; хороблієє
вподобанє)
- Мáнлій (-ія) : Manliusz
- Мантяне́я (-éї)
- манті́й (-ія -її) : szalbierz
- Мáнтуя (-ї) : Mantua
- манускрі́пт (-у -и) : рукопи́сь (и);
рукóпис (-у)
- Манше́стер (-стра) (місто)
- манше́стер (-тру) (матéрия)
- манше́т (-а -и), фр. : рука́вник
- ма́па (-и)
- ма́ра (-ї, ма́ри) : widmo, urojenie
- ма́ри plur. tant. но́ші для помéрших,
катафа́льк
- Марато́н (-а)
- маргра́ф : margrabia
- маргра́фство : margrabstwo, mar-
chia
- Ма́рий (-ия) : Maryusz
- Ма́рия (-її) : Marya
- Марія́нна (-и)
- Марк (-а) : Markus; знаціоналізо-
ване ім'я : Марко́ (-а)
- Марке́ллій (-ія) : Marcelliusz
- Маркі́ян (-а) : Marcjan
- ма́рмур (-у -и) або ма́мор (-у); мар-
муро́вий
- марни́ця (ї) : fraszka, niecoś
- марнотра́тник (а -и) : utracyusz
- марнотра́тство (-а)
- Ма́рокко (-а); мароква́нський
- Марсе́лія (-її)
- ма́рт (-а) : marzec
- марципа́н (-а -и), іт. : пра́жена ма́са,
зложена з мигда́лів і цу́кру
- маршалкі́вство (-а)
- ма́са (-и)
- маса́ж (-у) : masaż, mięsienie (уши́є
гнётене м'язів) (л.)

- маскарада (-и)** (забава, на котру публіка прибуває в масках і переодіню)
- масліна (-и)** : о́воч (кістянка) дерева олівного : oliwa, owoc (pestkowiec) drzewa oliwnego (б.)
- маслюк (-а)** : pomrów (з.)
- масляник (-а)** : karite czyli drzewo maślane (б.)
- маслянка** = сколотини : maślanka, Buttermilch (г.)
- масніця, маснічка, ботелів у Гуцулів** : kierznia, maślnica, Butterfass. (Складає ся з верхняка, товчка (bijak, tłok) з дірчастим кружком (krażek) і зі споду, начиня). (г.)
- математика** примінена : matematyka stosowana (а.)
- матерінка (-и)** : macierzanka (чабрік) (б.)
- матерія (-і); матеріяльний; матеріялізм (-у)** (ф.)
- мати (маю)** : mieć
- мати (-ери)** : macierz, matka; **матірний язик** : język ojczysty
- машерувати (-рую)** : іти мировим кроком
- машина відосередна** : wirownica (ф.)
- машиніст (а -и)** : maszynista
- машкара (-и)**
- матірки, головачі, коноплі з цвітани стовпковими** : branki, głowacze (г.)
- маятник (колібень)** : wahadło (ф.)
- мгла, ігла (-и)** : mgła
- мева хохітвч** : mewa śmieszka (з.)
- медаль (-ля -лі), медаля (-ї)** : medal
- медвіць (медвѣдя, медвѣді)** : niedźwiedź (з.)
- Меден (-ей)**
- медик (-а)** ; медицина ; медичний
- Медіолян (-у)**
- Мелицѣй (-ей)** : Medyceusz
- медівник (-а -ї)** : piernik (Honigkuchen) (г.)
- медніця (-і)** : miodnik (б.)
- медогубок (-бка)** : warzka (б.)
- Медуза (-в)**
- медунка (-и)** : jasnota, martwa rokrzuwa (також : медніця, глушіця, глуха кропіва) (б.)
- межиклітине (-я)** : istota międzykotórkowa (з. б.)
- межилежний** : międzyległy (б.)
- межімах (-у)** : pośredni zamach (гн.)
- межиузле (-я)** : międzywęzle або : сутка (-и)
- межиусобиця** : spór, wojna domowa
- Мезопотамія (-ії)**
- Мекка (-и)** ; в Мекці
- Мексик (-а)** ; мексиканський
- мелень (мельня)** : młynarek, chrząszcz mączny; борошняк мелень : mącznik młynarek (з.)
- меліорация землі** : поліпшенє землі (г.)
- Мельпомѣна (-и)**
- мелянтерит (-а)** або вітриоль желіза : melanteryt czyli witryol żelaza (м.)
- мелянхолія (-її), залуна** : melancholia (хороба умов) (л.)
- меморіял (-у -и)** (кніжка з записками; дипломатична нота, виказуюча стан річий)
- Мендовг** : Mendog
- Менелай (-ян)** : Menelaus
- Мененій (-їя)** : Meneniusz
- менше більше** : mniej więcej
- мерва (-и)** : mierzwa
- мерѣна (-и)** : brzana (з.)
- мересніця (-ї)** : strzebla (mała rybka (з.)
- мерзяти (мержу, мерзійш -зі)**
- мерзкий** : plugawy

мерзнути (-зну) : marznąć
 мерзота (-и) : szkarada; також : по-
 гань (-и); гидота; брудота; о-
 гидь (-и); плюгавство; паскуд-
 ство
 Меркúрий або Меркúр : Merkurý
 (аст.)
 мертвiця, гангрéна : zgorzel, gan-
 grena (л.)
 мёртвиця : podłoże (todte unfruchtbare
 Bodenschichte) (г.)
 мертвоголóвецъ (-вця) : trupia głów-
 ka (motyl) (з.)
 мёрти (мру, мреш, мри, мёр -ла -ло)
 мёрхня (-ї) : roztoczka (б.)
 Мёсня (-ні) : Mesyasz
 меск (-а) : osłomił (з.)
 мёстник (-а) : mściciel; мёстниця
 (-ї)
 мет (прикм. метовий) : rzut; метати :
 rzucić (г.)
 металь (-ю) : metal; метальоїд (-а) :
 metaloid (м.)
 метáфора (-и) : перенéсенé (гр.)
 Метéлль (-éлля) : Metellus
 мётёр (-тра -три) : metr
 меткий, швидкий, моторний : rzutki
 методá, навóд : metoda (ф.)
 Метóлий (-мя) : Metody
 мётонiмiя (-ii) : заміна iмени (гр.)
 мётрика (-и) : 1) наука о мiрах вiр-
 шовiх; 2) кнiга до записуваня
 уродiн, хрестiн, вiнчань, похó-
 ровiв iтд.
 метрум (мётра) : metrum (мiра вiр-
 шовá)
 метушня (-ї) : kwarzenie się, zgiełk
 мехáник (-а -и); мехáника
 Мёхiко : Мехук
 Меценáт (-а) : Mecenas
 мжа (-ї) : mżysa (Staubregen)
 мжити (мжу, мжиш) : mżeć
 миготiти (мигóчу -гóчеш) : migocę

мигтяк(-á) : awanturyn (такóж аван-
 турiн -а) (м.)
 милiсть (-ости) : łaska; miłosć
 милосёрдие або : -рдé
 милостiвий : łaskawy
 милостивня (-ї) : jałmużna
 мiмо вóлi; помiмо вóлi
 мiмохiдъ, мiмохóдом
 мiмохiть : mimochcąc
 минúвший : przeszły (гр.)
 мир (-а) : pokój; мировий (суд) : po-
 lubowny (sąd)
 мiро (-а) : mirra
 мiсленé, мiслити, мiсль
 мистéць (-стця -ї) : sztukmistrz;
 мистёрный : mistrzowski
 мистéцтво (-а) : mistrzowstwo
 мистчiня (-ї) : mistrzyni
 митрополiт
 мiття : wlot
 Михаiл, Михáйло : Michał
 миш (-и) : mysz (з.)
 мiгрéна : migrena (односторóнный бiль
 головi) (л.)
 мiдъ (-и) : miedź (м.)
 мiд (мéду, медi) : miód
 мiдиця (-ї) : gujówka, sorek (з.)
 мiдник (-á) : miedzianiec (х.)
 мiдниця (-ї) : miodarka (трипáчка,
 центрифúга) (г.)
 мiдявий : miedziawy; мiдéвий : mie-
 dziowy
 мiдявéць (-нця), купрiт або óкисок
 мiди : kupryt (м.)
 мiдявий : miedziany
 мiжýзол (-зла) : międzywęzeł (ф.)
 мiй, моá, моé : mój iтд.
 Мiкéни (-éв) : Miceny; мiкéньска
 культúра
 Мiкльосич (-а)
 мiкроскоп (-а) : mikroskop (ф.)
 мiль (-и), óдмiль (-и) : mielizna (м.)
 мiль (-мóли або мóля) : mól; мiль
 зерняна : mól ziarnik (з.)

мільга (-и) : goztoz (з.)
Мілет (-у)
мілива (-и -їни) : mielizna
міліон (-а -и)
Мільтиад (-а) : Miltiades
міна (-и) : mina [1] вираз, погляд, 2) підкуп (-опу), тайник (-а)]
мінеральогія (-ії) : наука о мінералах
міністерія (-ії) : Міністерія Віросповідань і Просьвіти
мініятура
Міньо : Minho
Мінос (-оса) : Minos
Мінчіо (-я) (ріка)
мір (мору) : mór
міра (-и) : miaga
Migabaud (невідм.)
Migabeau: Мірабó (невідм.)
міріло : podzialka (гм.)
мірити (мірю -иш) : mierzyc
міріяда (-и) : дєсять тїсяч; безчислєнна многотá
мірт (-у -и)
місионáр (-аря -арі) (післаник; сьвящєник, належáчий до мїсії, що на-вертáє невірних)
місити (мішу -місиш -сі); міщенє
місія (-ії) (післанїцтво; релїгїйна експедиція; дипломатїчна агентура)
Міссїсіпі
міст (-óсту -ості) : most
містик (-а), містицизм (-у) (нахил до таємности в предметах релїгїї; релїгїйне мряне)
місцевїй : miejscowy
місяць (-ця) : miesiac; księzyc
місячєвько (-а) : księzyc
міт (-у -и) (оповїданє або традицїйне повїре, приписуючє особам, рїчам, слўчаям надприродні цїхи)
мітлá (-ї, мітли) : miotla
мітольогія (-ії) : наука о мїтах
Мітридат (-а) : Mitrydat
міх (дмáч) : miech (ф)

міхур (-á -і) : pęsnegz
Міцкєвич (-а); Міцкєвичеві твори
Міцкєвичеві „Дзяди“
міцкєвичівский стиль
мішáти (-áю) : mieszac
міщанїя (-їна -щáни -щáн)
міщáньство (-а) : mieszczaństwo
мласк (-а) : omomilek; мласк снїж-ник : omomilek brzeznoplamek (з.)
млість (млóсти) : omdlenie; (млóсти ударили на мєнє; мл. обняли когось) (л.)
млоїти (млóю) : mdlic
мвїмїй (уявнїй) : urojony (а.); gze-кому
мвїне, думка : mniemanie (пг.)
многоворóтник : wielokrzęzek (ф.)
многокрát (прикм. многокрátнїй) : wielokrotność (а.)
многokýтник : wielobok; многokýтник правїльнїй : wielobok u-тиаgowу (гм.)
многолїтнїй : wieloletni
многонóжник (-а) : krosionóg (з.)
многотá (-ї) : mnostwo
многочлєн : wielomian (а.)
множєнє : mnozenie; множїмок : mnozna; множник : mnoznik (а.)
множити (множу -иш -ї -їв) : mno-życ.
множїнь (множєнї), множїна : mngo-гоść (а.)
множнїй (числївнїк) : mnożny (liczebnik) (гр.)
мнюх (-á) : miętus (з.)
мнãти або мãти (мну, мнеш, мнї, мняв або мяв) : miác.
мóвити (-влю -виш) : mówic
мовчáти (мовчý -чїш -чї) : milczeć
могúтнїй або могúчнїй : potężny
могúчїсть (-ости) або могúтнїсть (-ости) : potęga
Могу́ндия (-ії)

- моделъ (-ю -ї) :** model (р.); також :
 зразок (-зкá), ввір (-óру)
модріна (-и) : modrzew albo ярé-
 миш (-а) (б.)
можли́вий (спéсіб) : warunkowy
 (tryb) (гр.)
Моза
мозáїка (-и) (штучно уложени образи
 з різнобарвних кусників мрамору, ка-
 мінців, дерева ітд.)
Мозамбіцвий канал
моздір (-á -і) : mózdzierz
мозіль (-оля) : móż, Schwiele, ty-
 loma (л.)
мозківня́ (-ї) : mózgownica (używ.
 u ludu, porów. niem. Hirnscha-
 le) (с.)
мóзок (мóзку) : mózg ; мóзе : мó-
 zgowie ; мóзок або мóзок вели́-
 кий : mózg wielki ; мóзочок або
 мóзок мали́й : mózdek czyli mózg
 mały ; полукúлі мóзка і мóзоч-
 ка : półkule mózgu i mózdku ;
 свóлок (-а) : sroidło ; хробáк (-á) :
 robak ; гóрбики четверáсті :
 wzgórkі czworacze ; мостіпа Ва-
 рóльска : mostek Warolowy ; бó-
 розди : brózdy ; завóї : zakręty
 (с.)
Мойсéй (-éя) : Mojżesz
мóкоша (-і) : lotus (б.)
мокраві́нець (-нця) : nalegota (з.)
мокри́ця (-ї) : drewniak (з.)
Мольéр (-éра) Molière
молі́тва (-и -ї) : modlitwa
молі́ти ся (мóлю ся -лиш ся, моли́
 ся) : modlić się
моло́дик : pów (ф.) ; młodziak
молоді́ж (-дежи) : młodzież
моло́зиво, кула́стра, кола́стра : sia-
 ra, młodziwo (colostrum)
молоко́ (-á -óка) : mleko (х.)
молоко́вець (-вця) : drzewo mlecz-
 ne (б.)
- моло́стка :** emulsya (г.)
мóлот (-а -и) : młot
молотьба́ : młócenie (г.)
молóти (мéлю -éлеш -ли́, молóв) :
 mleć
молотити (молó у -лóтиш -лоти́,
 -лоти́в) : młócić
молоті́льник (-а) : zmłosek (г.)
молоті́льня, молоті́лька : młocarnia
 (г.)
молочáк (-á) : ostromlecz ; молочáк
 псáрник : sosnka wilczomlecz
 (б.)
молочáрня : mleczarnia (г.)
молочáрство : mleczarstwo (г.)
молочі́й (-і́я) : mlecz (б.)
молóчник -óшник : lekarz ; мо-
 лóчниця : mleczarka (г.)
молóчник (-а) : mleczak (samiec гу-
 бы) (з.)
момéнт (-у -и) : хвіля
монархі́чний
мона́рхія (-ії) : держа́ва, котро́ю
 пра́вить мона́рх, цісар, корóль
монасти́р (-á) : klasztor ; мóнах, мона-
 хі́ня, мона́ший ; черне́ць, черні́-
 ця, черне́чий
Мона́хів (-ова) : Monachium
мона́шка : mniszka (gatunek prząd-
 ki) (з.)
Мон-Бля́н (-ка) : Mont-Blanc
Монго́л : Mongoł
монетáрня (-ні) : mennica
монсýн
Монтескіé (-іóго) : Montesquieu
Моор (-а) : Moore
Морáвія (-ії) : Morawy
морва (-и) : morwa (б.)
морі́ (-а -и)
морж (-á) : mors ; моржі́вка : kość
 z kłów morsa (з.)
морі́мух (-а) : muchomor (б.)
морі́ти (мóрю -óриш -орі́ -орі́в)
морі́жник (-á) : rokiet (б.)

- морові́к (-а́) : złowieszczyk ; тухляк
 морові́к : rokątnik złowieszczyk (в.)
 моро́в (-о́зу -о́зи) : mróz (ф.)
 моро́н (-у) : stokrotka ; в огоро́-
 дах годо́вані : моро́нчики, цу-
 кривкі́ (ч. од. моро́нчик -а, цу-
 кривка -и) (б.)
 Мо́рське Око
 мо́рхва (-и) : marchew (б.)
 мо́рща (-і) : wlań (з.)
 морща́к (-а́ -і́) : świnka morska (з.)
 морщина́ (-ні́), мо́рщка : zmarszczka
 моря́к (-а́ -і́) : marynarz
 мо́сяж (-у) : mosiądz ; мося́жний
 мо́тив (-у -і́ви) : motyw (р.)
 мо́тиль (-ля́ -лі́) : motyl (в.)
 мо́тиличник : smoczek wątrobowiec (з.)
 мо́тильковáта (рості́на) : motylko-
 wata (roślina) (б.)
 мо́торний : rzeźki, dzielny, żwawy
 мо́туз (-а) : sznur
 мо́х (мо́ху, мо́хи) : mech (б.)
 мо́хна́чка (-и) : kutner ; мо́хначковá-
 тий : kutnerowaty (б.)
 мо́ховáтка (-и) : mszywioł (з.)
 мо́ховéць (-вця́) : mszak (б.)
 мо́чі або мо́гті́ (мо́жу -жеш, міг)
 мо́чник : mocznik (х.)
 мо́рак сі́вий, катарáкта : zaśma (л.)
 мо́рака : mgła (ф.)
 мо́раковина : mgławica (ф.)
 мо́рамор (-у) : marmur (ма́ймур, ма́р-
 мур) (м.) ; мо́раоря́ний : marmu-
 rowy
 мо́рія, мо́ріяне, мо́ріяти : marzenie,
 marzyć
 мо́дрий : mądry ; мо́дрійший
 мо́жеский : męski
 мо́жество (-а) : męstwo
 мо́жчина́ (-і́ -і́) : mężczyzna
 музéй (-е́ю -е́ї) : muzeum (збір пред-
 метів, що ма́ють ва́ртість для яко́їсь
 нау́ки, шту́ки, галу́зи про́мислу)
- музичний : muzyczny
 музулмані́н (-і́на -ма́ни -ма́н)
 му́ка (-и) : męka
 мука́ (-і́) : męka ; му́чний
 Мукачі́в (-е́ва) : Mukacz
 мул (-а -и) : muł (з.) ; мул (-у), на-
 мул (-у) або наму́л (-у) : muł, па-
 muł (м.)
 му́лич (-а) : omulek (з.)
 муля́р (-яря́ -ярі́) : mularz
 му́нія (·іі́) (груп з забальсамо́ваних тіл,
 нахо́джених в егі́петських гроба́х)
 муравéль (-вля́ -влі́) : mrówka (з.)
 муравля́нка (-и) : mrówkolew (з.)
 муравля́р (-яря́ -ярі́) : mrówkojad
 czyli mrówczarz (ssawiec z gzę-
 du szczerbaków) (з.)
 мура́к (-а́), піролюзі́т або надо́кес
 манга́новий : piroluzyt (м.)
 му́рин (-а -і́) : murzyn
 му́ркотáти (-рко́чу -рко́чеш)
 му́сіти (му́шу, му́сиш) : musieć
 муслі́н (-у -и) : muslin (materya) ;
 муслі́новий
 му́тняк (-а́) : mątwą, sepia (з.)
 Му́ций (-ня) Спе́воля (-олі́) : Mucy-
 usz Scewola
 му́ченик (-а -и) : męczennik
 му́чениця (-і́) : męczennica
 му́чка : mączka (oskrobia) (х.)
 муше́ра (-и) або мши́ця (-і́) : mszy-
 ca (з.)
 Муши́на (-и)
 мушкéт (-а -и) (старода́вна стрільба́)
 муштáрда (-и)
 му́штра (-и) : впра́ва жо́внірів в вій-
 скових о́боротах
 муштúк (-а́ -і́) : munsztuk ; та́кож :
 байра́к (-а́)
 Мша́на До́лішня
 мя́гкий : miękki ; мя́кший
 мя́гко : miękko ; мя́кше
 мяго́нький : międziutki
 мя́гчене́ (-я) : mięczenie

няжень (-жня) : kaktus; **какт** (-у),
ка́ктус (-а) (б.)

мяз (-а) : mięsień (muskuł); **брюшка**
(-и) : brzusiec; **тўжень** (тўжня) :
ścięgno; **стяг**, **встяг** : powięzie;
мязи підскірні : mięśnie pod-
skórne; **м. сварядові** : m. narzę-
dziowe; **м. скелетні** : m. szkie-
letowe; **мяз гладкий** : m. gładki;
м. пружкастий (поперечно пр.);
м. пра́жковану; **супротівники** :
przeciwdziałacze, antagonisty;
содійники : współdziałacze, syn-
ergisty; **вгиначі** : zginacze;
прямники : prostowniki; **притя-**

гачі : przywodziciele; **відтягачі** :
odwodziciele; **скру́тники** : skre-
sacze; **відкру́тники** : odkre-
sacze; **вво́рники** : zwieracze (с.)

мякўн (-а) : mięczak (з.)

мясівка (-и) : mięso, soczysta część
owocni; **мясівка сли́вки**, **ви́шні**
ітд. (б.)

мяска́ (-ї) : miazga (б.) (г.)

мясний : mięsny

мяснійці (-їць) : zapusty

мясоїд (-а) : mięsożerca, zwierzę
mięsożerne (з.)

мяти (мнў -еш -ї) : miąż

Н.

набээрік : w przyszłym roku
набіванє, **нарядженє** : nabijanie;
набіи, **на́ряд** : nabój (ф.)

на бік : na bok

наборзі : na przęce

наво́лічка : wsiad pawleczny (гн.)

навга́д, **навдо́гад** : na domysł

навечєре (-я) : wigilia

навзна́к : na wznak

наві́передки : na wyścigi

наві́дати (-аю) : nawiedzić

наві́дворіть або **наві́дворот**

наві́стїти (-віщў -їстїш -ї)

наві́ть : nawet

навко́лішки : na kolanach

навко́ло : naokoło

навлéжачки : leżąc

навманя́ : na oślep

навмісно : umyślnie

навні́ або **наввє́рх** : na zewnątrz

навну́тр : na wewnątrz

наво́ротний (періодичний) : re-
dyczny (ф.)

наво́ротовий -а -є (дієслово) : czę-
stotliwy (czasownik) (гр.)

навпакі́ : przeciwnie

навпростець : prosto, naprzód

навстрі́ч : na spotkanie

навстя́ж : na oścież

на́гніток (-тка) : pagniotek (л.)

на́голос (-у -и) : akcent

нагона́сїнна (ростїна) : pagonaląż-
kowa (roślina) (б.)

нагоро́да (-и) : nagroda

нагро́бник (-а -и) : nagrobek

надáльше : nadal

надарє́мно, **надáрно** : nadarmo

надберє́же (-а) : nadbrzeże; **надо́е-
рєжний**

надверє́лити (-рєджу -рєдиш -ди)
надверє́жув

на двір : na dwór, na zewnątrz

на дворі́ : na dworze, zewnątrz

надзвичáйно : nadzwyczaj

надивї́ти ся (-дївлю ся -виш ся -ви
ся) : patrzeć się

надїбе : przybory; **гл. такóж** : при-
лади : przyrządy

надї́ти (-дїйдў -еш -ї) : nadejść

наді́ мною : nade mną

надір : nadir (ф.)

наді́слати (-дїшлю -шлєш -шли)

надія (-їі) : nadzieja
надкусїти (-ку́шу -сиш -сї́)
надóкис : nadtlenek (х.)
надрó (-á, нáдра), нїдрó, пáвуха
(-н) : zanadrze
на́дто : nadto
на́дтяти (-дітнѹ́ -éш -ї́) : nadciąć
на́дув (-у) або на́дма (-и) : wydma ;
на́дув пісковїй : wydma piaszczysta (м.)
на за́всїди : na zawsze
на за́втра : na jutro
наза́д : wstecz
назва́ти (-звѹ́ -éш -ї́) ; назива́ти
(-áю)
на́звище (-а) або на́звиско (-а) :
nazwisko ; про́звище або про́звнско :
przezvisko
на́звук (-а -и) : początek wyrazu
наздо́гн : na wyścigi
назу́стріч : naprzeciw, na spotkanię
Найзидлѣ́рське (óзеро)
на́йпáче : zwłaszcza
на́йперше : najpierw
на́йти (найдѹ́ -éш -ї́) : znaleźć
на́звний, фр. : щї́рий, про́стий.
отвѣ́ртий, простодѹ́шний
на́їздник (-а -ї́) : najezdca
на́кладник (-а -и) : nakładca.
на́клóненє : nachylenie (ф. їм.)
на́клóнниця : inklinatoryum (ф.)
на́колі́ : gdy, jeśli
на́ко́нєць : nakoniec (przysł.)
На́ксос (невідм.) : Naxos
на́лежати (-лѣжу -иш) : należeć
на́ливóчок (-чка) : wycoszek (з.)
на́ліво : na lewo
на́ліпка (-в) : plaster (л.)
на́лягáти (-áю) : napierać
на́місто (-а) : sznur koralii
на́мір (-у) : zamiar

на́метєнь (-тня) або заші́банєць
(-нця) : gład narzutowy; кряж
на́метаний (м.)
на́місник (-а) : namiestnik
на́міснїцтво : namiestnictwo
на́мітка (-и) : zarzutka
на́муляк (-а) : nieruch (з.)
на́ново : na nowo
Навсі́ (невідм.)
нао́браз : na kształt
нао́сліи : na oślep
нао́ста́нку : na ostatek.
наохрѣ́стний : krzyżujący się (пр.
то́ки наохрѣ́стні) (ф.)
напа́сник (-а) : parastnik
на пѣ́вно : na pewno
наперѣ́д : naprzód
наперекі́р : na przekór
напо́перемїну : na przemian
напів : nawrół; напів твєрѣ́зий :
nawrół trzeźwy
на́пір крóви : hyperaemia, prze-
krwienie (л.)
наповáти (-вáю) : parajać
на по́готівли : w pogotowiu
Наполеóн (-а) ; наполеóньский
напо́перек : na poprzek
напóслїд : ostatecznie ; напóслїд-
ний
на пóгім : na potem
напра́во : na prawo
напра́вду : doprawdy
напрóстєць : na prost
напрóтив : naprzeciw
напру́га : napięcie (ф.)
на́пря́м (-у) : kierunek (р. їм.) ;
на́цря́мний
нара́з : naraz
наразі́ : na razie
на́речєний ; наречє́на (-ої)
на́решті́ : naostatek, wkońcu
на́рибець (-бця) : narybek (з.)
на́ріжнїк (-á -ї́) : narożnik (р.)
на́різ (-а) : nacięcie (б.)

нарікати (-аю) : narzekać
нарістниця (-ї) : goślina nadrzew-
 па (б.)
наріче (-а) : narzeczce
на́росток (-стка -стки) . przystoszek,
 suffixum (гр.)
на́ругувати ся ко́му : naigrawać się
наса́д (-а) : pasada (з. б.)
наса́д : pasada (u śruby) (ф.)
на́садевь (-дня) : podsada (б.)
насампе́ред : nasamprzód
насе́нє (-я) : nasienie; **насе́нє біль-**
ністе : nasienie bielkowe; н.
 безбільневе : n. bezbielmowe (б.)
наскі́лько : o ile
наскі́с. : na ukos
наскрі́зь : na wskrós
наслідко́вий -а -е (рече́нє) : skut-
 kowe (zdanie) (гр.)
наслідок (-дку) : skutek
наслідство часі́в : consecutio tem-
 porum (гр.)
наслідувати (-слідую) :
наспі́в : wespró
насто́я (-ї) : instancya
на́тек (-у) : nasiek; **віди пате́чні :**
 postaci nasiekowe (м.)
на те́пер : na teraz
наті́на (-и) : pać; **наті́на барабо́-**
лі : pać ziemniaka (б.)
нато́міць : natomiast
нату́га : nateżenie (ф.)
натще́ : na czczo
нау́ка (-и -и) : nauka, umiejętność
на́фта (-и) : nafta; **такóж кипя́чка**
(-и), теку́чка (-и) : nafta czyli
 olej skalny; **ропа́ (-и) :** góra;
мазь зе́мна або кинді́бал : maź
 ziemna (м.)
нахі́л, нахі́льність : pośiąg, skłon-
 ność (п.)
на́ция (-иі) ; націо́нальний ; наці-
оналі́зм (-у) :

начальство (-а) : naczelnictwo
на́черк позе́мний : rzut poziomy; **на́-**
черк прямо́всний : rzut piono-
 wy (w geom. wykreslnej); **на́-**
черк : szkic (р.)
начерка́ти, начертáти : szkicować
 (р.)
на́чине, посу́да : naczynie; **на́чиня**
сполу́чені : naczynia połączone
 (ф.)
нашпікува́ти (-кью) :
на́що : na co
не, котре́ заперече́чує дога́дну злу́ч-
ку „є“, піше́ ся окре́мо, пр. :
Мико́ла не [є] пі́льний ; а́ле :
непі́льний Мико́ла одержи́ть ка́-
ру. Сей чолові́к не [є] му́дрий ;
а́ле : нему́дрий чолові́к шко́дить
собі́ і дру́гим
неабия́кий : nielada jaki
неба́вком : niebawem
неба́ром : niebawem
небеса́ (-бєс) : niebiosy; **не́бо (-а)**
небє́сні (-их) : niebianie
небі́жчик (-а -и) : nieboszczyk; **не-**
бі́жка (-и)
небо́га (-и) : nieboga
небожа́ (-а́ти), небожа́тко : nieboże
-небу́дь на кінці́ слів, пр. :
хтонебу́дь, котрийнебу́дь, якне-
бу́дь, щонебу́дь itd.
невелі́кий : niewielki
невінни́й : niewinny
неві́носимий або нестерпу́чий :
 nieznośny
неві́черпний
невіджа́лований : nieodżałowany
невідклі́чний : nieodzowny
не ві́льно [не (є) ві́льно] ; не ва́р-
та ; не досі́ть
неві́рний : niewierny
неві́ста (-и) : niewiasta, kobieta
невмі́сно : nieumyślnie

невóлити : niewolić
неврóком
невтóмний : nieutrudzony
негáрний : niepięknу
негíдний (indignus) : не гíдний
(non dignus)
не́го; до не́го
негáця (-ні) : перéченє
неглі́ж (-у -и) : óдяг домовий, рáн-
ний, нічний
недáвно : niedawno
недалóко : niedaleko (пр. шкóла
недалéко мiста, але: мiсто не
[є] далéко)
недбáлий : niedbały
не дiво [не (є) дiво]; не порá;
не спóсіб; не час
недiля (-лi) : niedziela
недóбре (= влє); нелiпше
недовáрений
недóвго : niedługo
недовiдiти (вiджу -иши)
недозрiлий або недоспiлий
недокрóвнiсть, недокрóве : niedo-
krewność (anaemia) (л.)
недомага́ти (-аю), нездúжати
недорiд (-óду) : niedorodność
недосиплiяти (-плiю) : niedosypiać
недостава́ти (-достаю) : brakować
недости́жний, недося́жний
недотéпа (-а) : nieudolny
недúга, хорóба : choroba
недúже : niebardzo
Neef
неживий : nieżywy
нежит (-а) : katar, nieżyt (л.)
незабáром : niebawem
незабúдка (-и) : niezapominajka
(б.)
незавсiди : niezawsze
незадóвго : niezadługo
незázдрий : niezazdrosny
незвiсний : niewiadomy (а.)
незлóбний : niezłomny

незмiнник : niezmiennik (гм.)
незмiрний : niezmierny
незрiмий : niewidzialny
незрячий : niewidzący
незугáрний, безугáрний : bezkształ-
tny, niezgrabny
неiнáкше : nieinaczej
не́лад (-у) : nieład
не лéгко [не (є) лéгко]; не мóж-
на; не мóжливо
нелéгко : niełatwo
не лишé — áле також
нелiтний : nieletni
не́лупець (-пця) : niełupek (б.)
нелюдский : niełudzki
нема́ : niema
немалий, чимáлий : niemalaу
неми́лий (при́крый) : niemiliу
не́мiч (-очи) : niemios
немно́го : niewiele
немóв : niбу, jakoby
немовлiя (-iти -iта) : niemowle
не́мощi (-iв), не́мiч (-очи) : niemios
нему́дрый : niemądry
непáвдiти (-иджу -иши)
непáвисний : niepawistny
непáвисть (-и) : niepawiść
ненарóком, незнарóшне
непáстáнно, безустáнно : wciąż
непáче : niбу, jakoby
не́нька (-и) : matka; в не́ньцi
необчислiмий
неодéн : niejeden
неозначений : nieoznaczony (пр.
числiвник)
неологiзм (-у) : neologizm (слóво
новоутворене не в дусi язiка)
неосторóжний, необерéжний
неохóта (-и) : niechęć
неперéхiдне (дiвслóво) : nieprze-
chodni (czasownik) (гр.)
непобiдний, неперемóжний
непобóрний : niezwalczony
непóдалеки : nieopodal

неподви́жний : nieguchomy (ф.)
 непозде́ржність
 непокірливий, непокірний
 непокóти (-око́ю -оїш) : niepokoic
 непомáлу : nieromału
 непорóчний
 непоря́док (-дку) : nierorzadek
 непості́йний : niestały
 неогри́б (-а) : ladaco
 непохітливий : niewzruszony
 неправда (-и); неправдоподі́бний
 неспри́чком : bez przytyku
 непро́никливість : nierzenikliwość
 (ф)
 непутя́щий : niezdały
 нера́до : niechętnie
 нера́з : nieraz
 нерв (-а) : nerw; нерв чутовий або
 чу́тень (чу́тня) : nerw czuciowy;
 нерв руховий : nerw ruchowy;
 нерв віддільний : nerw wydziel-
 niczy; волóкна стрижністі :
 włókna rdzeniowe; волóкна без-
 стрижні́ві або сі́рі : włókna bez-
 rdzenne lub szare; онервна́ або
 піхва нервна : onerwie; клі́тини
 нервні : komórki nerwowe; клі-
 тини одно- дво- многовипустко́-
 ві : k. jedno- dwu- wielowu-
 pustkowe; к. безвипустко́ві : k.
 bezwypustkowe (с.)
 нерівно : nierównie
 нерозлу́чний : nierozłączny
 Не́рон (-а) : Nero
 неру́ський : nieruski
 нерядний : nierządny
 Не́сьвіж (-а); не́сьвіжский
 не́свій : nieswój
 не́сит (не́сита) : pelikan (з.)
 нескінчений : nieskończony
 несла́ва (-и) : niesława
 неслу́шний : niesprawiedliwy
 не́смак (-у) : niesmak
 не́сьмілий : nieśmiały
 несогі́рний : niezgorszy

неспо́вна : niespełna
 не́сти (несу́ -е́ш -і́, ніс -е́сла -е́сло)
 нетерпели́вий; нетерпели́вість
 (-ости)
 нетя́га (-и) : człowiek bez przy-
 tułku
 неува́га (-и)
 неугаси́мий : nie dający się ugasić
 неужи́тний : nieużyty
 неу́к (-а -і́) : nieuk
 неумі́лий, невмі́лий : nieumiejętny
 неумо́лимий
 неха́й же; неха́й по
 неха́рство (-а) : niechlujstwo
 нехіть (-оти) : antypatya, niechęć
 нехотя́чий, нехотя́, не́хоч : niechca-
 су [przypadkiem]
 нечу́ваний : niesłuchany
 нещасли́вий : nieszczęśliwy
 -ни -нів : гетьма́ни -ів, каштеля́ни
 -ів, капеля́ни -ів, терця́ни -ів,
 гига́ни -ів; а́ле :
 -ни -ан : Васи́ліяни -я́н, Домі́їка-
 ни -а́н, Єгиптя́ни -я́н, Льво́віяни
 -я́н, міща́ни -а́н, парохі́яни -я́н,
 пога́ни -а́н, Римля́ни -я́н, селя́ни
 -я́н, христия́ни -я́н ітц., бо в 1.
 відм. ч. од. кінча́ть ся на : -ани́и
 (-яни́и)
 ни́дїти (-лію) : niszczyć
 низи́на (-і́) : nizina (м.)
 низка то́нів : szereg tonów (мз.)
 низкі́й : niski; ви́зший, ви́зший
 (-ости)
 низко́ : nizko; ви́зше : niżej
 ни́нї : dzisiaj
 ни́нїшний (-і́й) : niniejszy
 нірка : nerka (л.)
 ни́тка (-и -і́) : nić
 ниць : twarzą do ziemi
 ни́ша (-і) : nisza
 ни́шком : po cichu
 ни́щити (-і́щу -иш) : niszczyć

ніж (-ожа -ожі) : noż
 ніжка (-и -ї) : nożka
 ніжвий : nożny
 ніжвий : delikatny (fein, zart)
 відрі (-дер) : nozdrze
 ніч (ночи) : noc
 нічліг (-у -ї) : nocleg
 ніби : niby
 ніби то : nibyto
 ніде інде : nigdzie indziej
 Нідерляндія (-ії) ; нідерляндський
 ніж : niż, niżeli
 нізвідки : znikąd
 нікель : nikiel (х.)
 Нікея (-еї) (в Бітнії) : Nicea
 ніколи : nigdy
 Німан
 Німець (-мця -мці) : Niemiec
 німеччина : niemczyzna ; Німеччи-
 на : Niemcy
 німіця (-ї) : bielun, lulek, szalej
 (також : люляк -а) (б.)
 нітка (нітки, нітки) : otasnica (з.)
 Нініва
 Ніоба (-и)
 ніхто (нікого, з ніким, в нікім)
 Ніцца (-и)
 нічо, з нічим, в нічім
 нічужість (-ости), ничевість : nicosość
 ніяк : nijak
 ніякий : nijaki
 -ник -ний в іменах, утворених
 від іменникових пнів, закінче-
 них на : н, пр. : голівник (від :
 голова) ; сторонник (від : сто-
 рона), (сторонничий, сторон-
 ництво), дзвіник (від : дзвін) ;
 камінний (від : камінь), ремін-
 ний (від : ремінь), ячмінний
 (від : ячмінь), вінний (від : ви-
 но і вина), кінний (від : кінь),
 іменний (від : імен), ранний
 (від : рано) ітд.

но : по способі приказовім пише
 ся окремо, пр. : гляді но ; ході
 но ; робіть но ітп.
 новеля (-ї) : nowella (новіна ; мале
 цікаве оповідане)
 Новий Світ
 новік (-а -ї), новіцій (-ня)
 новіський : nowusieński
 новіційг (-у -и) (час проби і науки
 в монастирі)
 ногастка (-и) : wielonóg czyli wij
 (з.)
 ноготь (нігтя, нігті) : paznokieć (з.)
 ноготь (нігтя) : paznokieć u płatka
 korony (б.)
 ножиці (-иць) : nożycy
 ноній : noniusz (ф.)
 новсенс (-у -и) : niesienienica
 Норвегія
 Норвежці : Norwegowie
 Норимберг (-у) : Norumberga ; но-
 римберський
 норів (-ову) : narów ; гл. також :
 влача
 носіти (ношу -шиш -сі) : nosić
 носокривленє : Nasenbluten (л.)
 носорогач (носорогача) : nosorożec
 (з.)
 нога характеристична або ввѣдна
 (мз.) : noga charakterystyczna
 albo prowadząca (Leitton)
 нотар (-а, я -арі) : notaryusz ; но-
 таріят (-у) ; нотаріальний
 нудність (-ости) : nudność (л.)
 нужда (-и) : 1) potrzeba, 2) niedza
 нум, нумо : nuż, nuże
 нумер (-у) : число
 нуцій (-ня) (духовний палський
 посол)
 нутро (-а, нутра) : wnetrze ; до
 нутра : do wnętrza
 Нютон (-а) : Newton
 нютувати : nitować (nieten) (м.)
 нюх (-у) : powonienie, węch
 няти (-іму -еш -ї, няв -ла -ло) : jać

О.

- о́аза**
оба́, оби́; обидва, -і; обо́х, обо́м, обо́на, обо́х; обидво́х, обидво́м ітд. на всі три роди
- обарі́нець (-нця -нці):** obarzanek
обві́д (-о́ду): obwód (ф.)
обві́дка (и -и́): obwódka
обво́лічи -ікти́ (-ічу́ -эш -и́); об-воліка́ти (-аю)
- обд́увця (-ні́)** (судове отворене і оглянене трупа)
- обѣ́кт (-у -и):** предмет; також: перѣдмет
- обѣ́м (-у):** objętość (гм.); rozległość (мз.)
- обемі́стість (просторність):** bryłowatość (ф.)
- обжа́лувати (-люю):** oskarżyc
- обі́да (-и):** obraza
- обідли́вий:** obelżywy
- обі́г (-у):** obieg (ф.)
- обі́д (-у -и):** obiad
- обі́д, ободи (н. пр. гну́ти) на ко-леса́ обручі́ па́рени**
- обі́жник:** okólnik (Circularé)
- обі́йти́ ся (-ійлу́ ся):** obejść się;
обходи́ти́ ся (-о́джу́ ся -о́диш́ ся): obchodzić się
- обі́руч:** oburącz
- обі́т (-у -и):** wotum, obietnica Bogu i świętym
- обі́здка (-и -и́):** objazdźka
- обки́нути (-и́ну):** obrzucić
- обкладка:** okładka (ф.)
- обле́сник (-а):** pochlebca
- обли́й:** obły, walcowaty (в. б.)
- облі́г; гл. па́ренина; обло́гом ле-жа́ти:** brach liegen (г.)
- обло́га (-и):** obleżenie
- облу́в (-а́ -и́):** obleniec (в.)
- обля́чи -ягті́ (-ля́жу); обляга́ти (-аю)**
- обме́жений:** ograniczony (р.)
- обня́ти (обі́ймý -эш -и́):** objąć
- обо́в Осо́льскі; обо́их Осо́льских; обо́ім Осо́льским і т. д.**
- оболо́на (-и):** błona; оболóна слиз-па або слизниця (-ї): błona ślu-zowa; оболóна сироватна: błona surowicza (с.)
- обо́пільний:** obopólny
- обо́илодень (-дня):** obowoscnia;
середо́плодень (-дня): środowoscnia;
вну́троилодень: wowoscnia (б.)
- оборі́г (-о́га -о́ги):** bróg (г.)
- о́борот (-у):** obrót (ф.) (гм.)
- о́браз (прикм. образо́вий):** obraz;
о́браз ді́йсний: obraz rzeczywisty;
о́браз мні́мий (уя́вний): obraz domniemany
- образо́ване:** wykształcenie, kształcenie
- образо́к (-за́ -за́и́):** obrazek
- обра́зува́ти (-а́ю):** kształcić; обра-зо́ваний
- о́бреск (-у):** obrzek (л.)
- о́брескнути, набре́и́ти:** nabrzęknąć, nabrzmiąć (л.)
- обри́зувати (-ую):** obrzynać
- обри́сник (-а):** porost (б.)
- обру́ч (-а́ -і́):** obręcz
- о́бряд (-у -и):** obrządek
- обсерва́торня:** obserwatorium (аст.)
- обсерва́ція (-ні́):** помічанє
- обси́хати (-а́ю):** obsychać
- о́бстяжка (-и):** szlarka
- о́бсяг (-у):** obrąb
- обте́рти (обі́тру́ -эш -и́):** obetrzeć
- обу́ва (-и) або обу́в (-и):** obuwie
- обуме́рти (-умру́):** obumrzeć
- о́вид (-у):** horyzont (ф.)

- Овідій (-ня) : Owidysz**
овоч (-а -і) : owoc ; **овоч поєдн- чий : owoc pojedynczy ; о. мно- гократний : о. wielokrotny (б.)**
овочелісток (-стка) : owocolistek
або овочень (-чня) (б.)
овочестан (-у) : owocostan (б.)
огіда (-я), огідність (-ості) : ohyda
огірок (-ка -кі) : ogórek
оглянути (-ну) : oglądać
огнище (прикм. огнищевий) : o- gniskowy (гм.) (ф.)
оголобля (-і), також : голобля (-і) :
holoble
огонь (-гню -гві) : ogień
огорілий : ogorzały
огорід (-а -и) : ogród
Огра : Ohrza (Eger) (ріка)
огриця (-ї) : niezmiarka (з.)
ода (-я) : oda (лірична пісня, напи- сана в чю честь)
одѣжа (-і), також : одіж (-ежи) : o- dzież
одѣн, одна, одно : jeden itd.
одѣн-єдїний : jedyny
Одѣсса
одинїця (-ї) : jednostka (а. ф.)
однїчний : jednostkowy (ф.)
одѣржати (-ржу -ржиш -ржі) : otrzy- mać
Одиссѣй (-ѣя) : Odysseusz
Одиссѣя (-ѣї) : Odyssea
однак, одначе, однакож
одвїсїнький : jednusięki
одновязанковий : jednowiązkowy ;
пилякі одновязанкові : pręсіki
jednowiązkowe ; пилякі двовязан-
ковї : pręсіki dwuwiązkowe ;
пилякі многовязанкові : pr. wie-
lowiązkowe (б.)
одноднѣвниця (-ї) : jętka (з.)
однозвучний (мз.) : jednobrzmiен-
пу
- однокомірний : jednokomorowy ;**
двокомірний : dwukomorowy ;
многокомірний : wielokomоро-
wy ; завязок двокомірний : zala-
żnia dwukomorowa (б.)
однопѣяні (цвїти) : jednorienne
(kwiaty) (б.)
однопрозябцѣва (ростїна) : jedno-
liścienna (roślina) (б.)
однородний : jednorodny (ф.)
одвотá (-ї), єдність (-ості)
одноцїльний : jednolity
однóчлен (-а) : jednomian (ф.)
одуд (-а) : dudek (також : удуд -а)
(з.)
одурювати (-юю) : odurzać
ожелѣдиця (-ї) : gołoledź (ф.)
ожидати (-аю) : oczekiwać
ожїна (-и) : jeżyna (б.)
озеро (-а -á) : jezioro
Ойдїп (-а) або Елїп : Edyp
оказія (-її), лат. : нагода
Океан Великий
окис : tlenek (м.) ; двоокис, три-
окис ітд. (х.)
окисак (-а) : tlenkowiec ; ч. мн. о-
кисáки : tlenkowce (м.)
окисанє (-я) : utlenianie (ф.)
окиснений : utleniony (х.)
окїстниця (-ї) : okostna (с.)
оклáина, оклáдинка : okładka
оклик (-у -и) : wykrzyknik (гр.) ;
вїклик : wykrzyk ; знак вїклику :
znak wykrzyknienia (!) (гр.)
оклія : uklej (також : верховодїця)
(з.)
оключа : osnówka (б.)
око (ока, очи, очїй) : oko (гл. :
галина очна) (с.)
около : około
О' Connel
Окоцім (-а) : Okocim
окриль (окрили) : skrzydelnik (з.)

- окритонасінна** (ростіна) : okryto-
zależkowa (roślina) (б.)
- окрішник** (-а) : okruchowiec, brek-
суа (м.)
- окрін**, **кріні**, **крім** : okrom, prócz
- окружний** : okregowy; пр. Рада
Шкільна окр.
- окружок** (-жка) : baldach; **окруже-
чок** (-чка) : baldaszek; **окров**
(-а) : okrywa baldacha złożone-
go; **окровець** (-вця) : okrywka;
ростіни **окружкові** : rośliny bal-
daszkowe (б.)
- окрутенний** : okrutny
- окруха** (-и) : okruch
- окручок** (-чка) : wirczyk (з.)
- оксви́ора** (-и) : вдатна недорічі-
вість (гр.)
- Октавіян** (-а)
- окунь** (-я -ї) : okuń (з.)
- окур**, **порохво́ до підкурювання**
пчя в пасіці : próchno do pod-
kurzania pszczół w pasiece (г.)
- Ольгерд** (-а)
- олёгочна** (-ої) : oprusna (pleura)
(л.)
- олі́гхія** (-ії) : oligarchia (панованє
кількох можновладців)
- олій** (-їю) : olej
- олійнік** (-а) : olejica (з.)
- олійниця**, **олійня**, **оліярня** : olejarnia,
Oelschlägerei, Oelmühle;
олійничка (-и) : Oelschlägerin,
Oelverkäuferin; **олійник** (-а), **о-
ліярник** : Oelschläger, Oelhändler
- Олімп** (-у); **олімпійський**
- олінь** (оленя, олені), **також** : олень
і ёлень : jelen; **олениця**, **лань**
або ланя : samica jelenia, łania;
оленячий : jeleni (з.)
- оловєць** (олівця, олівці) : ołówek
(х.)
- оловник** (-а) : ołowowiec (х.)
- олово** (-а) : ołów; **оловяний** : ołowia-
ny; **оловний** : ołowowy; (х)
Оловуєць, **Оловуц**
- ошар** (-а) : homar (з.)
- ошарком** : ро ошарку
- омелá** (омелі, омили) : jemiola (б.)
- омут п'яничий** : delirium tremens
(л.)
- оноді** : onegdaj
- ономатопе́я** (-еї) : вираз наслідую-
чий звук
- Опáва** (ріка і місто)
- опáд** (-у) : opad (аст.)
- опáль** (-ю) : opal; (кременка безно-
добна з водою); **сияк** (-а) або
опáль благородний : opal szla-
chetny (м.)
- опар** (-у) : opar (ф.)
- опера́ция** (-иї) (діланє, справа, наслідок;
іменно діланє хірургічне)
- опилки** (-лок) : opilki (ф.)
- опис** (-у -и) : opis
- опій** (опію) : opium; **також** : опій,
опію) (б.)
- опікун** (-а -и) : opiekuń
- опінія** (-ії) (1. гадка загалу, 2. гадка
одиниці)
- опір** (опору) : opór (ф.)
- опірниця** (-ї) : opornica (ф.)
- опісля** : potem
- опла́вка** (-и) : skrzydlówka (з.)
- оплодень** (-дня) : owocnia (б.)
- оповіщенє**, **оповістка** : ogłoszenie
- ополонка** (-и) : okwiat pojedynczy
tj. okwiat nie wyróżniony na
kielich i koronę (б.)
- опона м'ягка** : opona miękka; **па-
ўтня** (-ї) : błona rajęcza; **опо-
на тверда** : opona twarda (с.)
- оправдувати**, **оправдати**
- опріч** : prócz
- опублікувати** (-кую) : оголосити, о-
повістити

о́лу́ст (-у -и) : elizya samogłoski
(гр.)

о́пять, зно́ву, знов, вдрúге : znowu

ора́нжерня (-ни) : теплі́вня, теплі́-
ця (-ї)

орга́н (-у -и) (зна́ряд, го́лос, у́рядник,
часо́пись)

орга́ни (-ів) : organy w kościele

органі́ст (-а -и) : organista

орда́ -и (тата́рска)

орди́на́рий (-ня -ні) : ordynaryusz
(мі́сцевий, вла́стивий)

оре́л (вірла́, вірли) : orzeł

Оре́ст (-а) : Orestes

ори́єнт

ори́єнта́льний : схі́днові́сний

ори́гіна́л (-у -и) : 1) перво́тві́р (-бу́р),
перво́пись (-и); 2) чудасі́й, dzi-
wak

орі́х (-а -и) : orzech

орі́шник лі́скове́ць : słońik orze-
chowiec (в.)

орки́ш (-а) : orkisz (б.)

орнаме́нт (-у -и) : ornament (р.)

ортогра́фія (-її) : право́пись (-и)

орто́кля́з (-у) : ortoklaz або скале́ць
поле́вий (ш.)

ору́же (-а) ; orę́ż, збро́я, бро́ня

Орфе́й (-ея) : Orfeusz

орхе́стра (-и), гре́цк. : orkiestra [1]
мі́сце для му́зики; 2) музикан́ти гра́-
ючі разо́м на орхе́стрі]

Оршо́ва : Orsowa

оря́бок (-бка) : jarząbek (в.)

оса́ (оси́, о́си) : osa (в.)

осаде́нь (-дня) а́бо дно цві́тяне́ :
osadnik czyli dno kwiatowe (б.)

оса́нна : hosanna

Освѣ́нци́м

о́сьде : tutaj

о́сел (осла́, о́сли) : osiel

оселе́дець (-дця́) : śledź (в.)

осере́дковий : centralny (р.)

о́сере́дний : środkowy (пр. ruch)
(ф.)

о́сере́док : środek ; centrum (пр.
о́сере́док тя́жести : środek cięż-
kości) (гм.); восере́днювати ;
восере́дний (пр. нау́ка) (пг.)

о́сетр (-тра) : jesiotr (в.)

осі́пок (-а) або ісо́п (-а) : józefek
czyli hizop (б.)

осиро́тити (осиро́чу -тиш -ті́)

осі́бня́к (-а́), о́собень (-бня) : інди-
віду́м

оскверні́ти, опогани́ти : splugawić

о скі́лько : o ile

оско́ма (-и), оско́мина (-и) : oskoma

оскорбля́ти (-яю) : ubliżać

ослабля́ти (-яю) ; осла́блювати
(-юю)

осьме́рник (-а) : ośmiornica (в.)

осьми́стї́вник (-а) : ośmiościan (ф.)

о́смил (о́смелу) : gazownik (во́смил,
восмі́лу) (б.)

осно́ва (-и) : spodek (w geometryi)

осно́ва, засно́вина : osnowa, zasa-
da (пг.)

осно́вний : zasadniczy (ф.)

Осно́вяне́нко (-а)

особлі́во : zwłaszcza

особови́й (заі́менник) : osobisty (za-
imek) (гр.)

осо́ка (-и) : turzycа ; тако́ж : осова́
(-ї), різі́йка (-и), ріво́ха (-и), рі-
вуха́ (-и) (б.)

осо́т (-у) : oset (б.)

оста́нок (-нку) : reszta (а.)

о сті́лько : o tyle

осторо́жний, обере́жний : ostrożny

о́сторонь : na ustroniu

остракі́зм (-у) : чере́пковий суд (в
ста́рїнних Ате́нах)

о́стрий : ostry

остри́ця (-ї) : ostrosłup ; о. квад́рат-
на : о. kwadratowy ; о. просто-
ро́мбна : о. prostorombowy ; о.
ускі́сноро́мбна : о. skośnorombo-
wy ; о. три́скісна : о. trójskośny ;

- о. шестибічна : o. sześcioboczny (м.)
- о́стрів (-ова -ови), також : острóв (-а) : wyspa
- о́стрівка, о́стрів (-ова), острóва : ostew, ostwie, rogale (жёрдка, через котру протікує ся навхрест па-лі або смерекові і ялічні верхі зі сторчачими галуззями. Уживає ся до сущеня сїна або команічини) (г.)
- о́строжи́на (-и) : ostreżyna [інакше : колодюх (-а) або : дерінник (-а) (б.)
- о́строкра́йча́тий : o brzegach ostrych, ostrokrawędzisty (м.)
- о́стрик (-а́) : mate (б.)
- о́студи, пля́ми печі́нкові : plamy wątrobiane (л.)
- о́студже́нє (-я) : oziębienie (ф.)
- о́сушити (-у́шу -у́шиш -щи́) : zisćić
- о́тава, о́тави́ця : potraw, otawa (г.)
- о́твір поті́личний : otwór potyliczny (с.)
- о́тець (ві́тця́ або отця́) : ojciec
- о́тже : więc
- о́точе́нь (-чня) або скочені́ця (-ї) : odtok
- о́трóвни́ця (-ї) : pokrzyk; отрóвни-ця пёся ви́шня : wilczojagoda (б.)
- о́тру́я (-у́ї), о́тру́та (-и) : trucizna (л.)
- о́тсе́й, о́тсе́я, о́тсе́ : ten tutaj
- О́ттока́р
- О́ттон
- о́фіце́р (-а -и) : oficer
- о́фіце́ря́л (-а -и) : oficyał (урядник)
- о́фіце́ря́ліст (-а -и) (урядник прива́тний)
- о́ха́йливі́сть (-ости) : ochędóstwo
- о́хмі́стри́ня (-ї) (нача́льна госпо́діння при дво́рі)
- о́хо́встати (-аю) : okiełznać
- о́хря́стни́ця : ochrzęstna (с.)
- о́цьві́тина (-и) : okwiat (б.)
- о́цель (-еля) : der Stollen auf dem Hufeisen (г.)
- о́ці́нка (-и) : ocena
- о́ціно́чна (ко́мі́сія) : szacunkowa (komisya)
- о́ча́шок (-шка) : kieliszek (б.)
- о́чере́вня : otrzewna; кри́зкі : kryzki; сіть або отóкн : siatka brzuchowa czyli błona sadłowa (с.)
- о́черк (-а) : okres; о. а́рха́йчний (вётхий або пёрвісний) : okr. archaiczny czyli pierwotny; о. па́леозо́йчний (пёрві́чний, да́вно-звьі́рний) : okr. paleozoiczny czyli pierwszorzędny; о. мезозо́йчний (вторі́чний, се́реднозвьі́рний) : okr. mezozoiczny czyli drugorzędny; о́ч. ке́нозо́йчний (тре́тійчний, но́возвьі́рний) : okr. kenozoiczny czyli trzeciorzędny; о́ч. а́нтропозо́йчний (че́твері́чний, лю́дський) : okr. antropozoiczny czyli czwartorzędny (м.)
- о́черт (-а) : okólek; о́черт дво́лі-стий : okólek dwulistny (б.)
- о́чи (-ій -ам -йма) : oczy; (о́ка в сі́ти)
- о́чви́дно, о́чви́сто, о́чви́дячки, ви́ди́мо : oczywiście
- о́чко (-а) : oczko
- о́шаді́ва (-и), о́желест (-у), о́блі́й (о́бло́ю) або о́кить (о́кити), і́ней або соплі́ ле́ду при́мерза́ючі на де́ревах : szron na drzewach lub sople lodu przymarzające na gałęziach drzew, okiść (м.)
- о́шибка, по́милка, омíлка : pomyłka; оши́бо́чний : mylny

П.

пáвза (-и) : myślnik (гр.)
 Павзáній (-ія) : Pauzaniasz
 павільóн (-ну -ни), фр. (будíнок при
 палáті)
 пáгонєць (-нця) : wupustek (б.)
 Пагáвнї (-нього)
 пáдавкa (-и), епíлєцсѧ, прїдїбкa :
 radaczka (л.)
 пaдоли́ст(-а) або листопа́д : listopad
 паду́щій : odpadajacy; ча́ша паду́-
 ща : kielich odpadajacy; ч. ча́-
 хла : k. znikomy; ч. трєвáла : k.
 trwały (б.)
 паж (-а), чу́ра : paž
 пáжигa (-и) : zegawnica (з.)
 Палєстíна
 палíвода (-и) : paliwoda
 пáлистня (-ї) : listownica (б.)
 палíльсѧ : повтóренє (гр.)
 Паллáда (-и) : Pallas
 палóвник (-а -и), богóмóлєць
 (-льця), прочанíи (-а) : ratnik
 палътóт (-а -и) : paltot
 пáльчик (-а) : paluszek
 палýд (-а) : pallad (х.)
 палýдия (-ї) : palladium (стáтуя
 Палýди в Трої, що мáла спáсти
 з нєба)
 Палýцкїй (-ого)
 памфлє́т (-у -и) : pamflet (бєвчєснє
 вїдлївє письмó)
 пáмѧть (-и) тѧмкa (-и) : pamieć
 пáвнї (-ї) : pani
 Пáвнóнїя (-ї)
 пáвчóха (-и) : rończocho
 пáвцїр (-я -ї) : pancerz
 пáвщина (-и) : pańszczyzna
 пáпа (-и) : papież; пáпскїй; пáп-
 ствo (-а)
 пáпїр (-єру -єрї) : papier (х.)

пáпороть (-и) : paproć; пáпороть
 глїстник : zapokscica; пáпоро-
 тєнь (-ня) : paprotnik (б.)
 пáпугa (-и), попугáй : papuga (з.)
 пáра (-и) : para (пр. волів запряже-
 них)
 пáра насїчена : para nasyciona;
 пáра перегрїта : para przegrza-
 na (ф.)
 парáболя : parabola; параболїч-
 нїй : paraboliczny; парабольо-
 їд : paraboloida (гм.)
 парадóкса (-и) : несподїванкa (гр.)
 паралє́ля (-ї) : paralela (рївнобїжна)
 паралї́ж (-а) : paraliz (шлєж-óю)
 паралáкса (-в) : paralaksa (ф.)
 Параскє́вїя (-ї)
 парафіáнщина (-и) : parafiańszczy-
 zna
 пáрєннѧ, пáрєвнѧ, облїг (-óгу),
 перєлїг (-óгу) : odlóg, ugor (г.)
 парєнтє́за (-и), встáвлєнє рєчєнє
 Парї́ж (-а); парї́скїй
 Пáргєс (-а) : Parys
 пáрїбок (-бка -бкї), пáробок (-бка),
 пáрубок : parobek
 парлѧмє́нт (-у -и) : держáвна рáда
 парóлнѧ (-ї) : parodya (глумлївє нá-
 слїдуванє якóїсь поєзїї)
 пароксї́зм (-у) : пропáснѧ, дрoж,
 перєпадoк
 паровошáзнѧ (-ї) (ужитє вїразїв, що
 звучáть подїбно, а мáють рїзнє звá-
 чїнє)
 парóтка (-и) : wyzlin (б.)
 пáрох (-а -и) : proboszcz
 парохї́ц (-óду), парoцлáв : paro-
 wiec (г.)
 парóхїя (-ї) : parafia (прїхїд-óду)
 пáрплї (-їв) : purple (л.)
 пáртнѧ (-ї) : partya, сторoна

паса́ж (-у) : перехід (-оду); паса-
жир (-а -и) : подоро́жний
паса́т (г.)
паса́ня (-ні) : страсть; пристрасть
паса́нє (-а -и) : pasyans
паса́мо (-а́, паса́ма) : pasmo
паса́овиско (-а) : pastwisko
паса́сти (падú -эш -и́; впав) : padać
паса́сти (пасú -эш -и́; пас) : paść
паса́стир (-я -и) : pasterz
паса́тєнт (-у -и) : patent
Паса́тєкуль (-я) : Paterkulus
паса́тос (-осу) (терпине; пристрасне звору-
шенє, спочув)
паса́триот (-а -и); паса́триотичний
паса́триця́т (-у); паса́три́ций (-ия)
паса́триа́рх (-а) : patriarcha
Паса́тро́кль (-я) : Patrokulus
паса́тро́ля (-і) : patrol
паса́ук (-а́ -и́) : pajak; паучина (-и),
пау́тина (-и) або пау́тине (-я) : па-
jęczyна (з.)
паса́уко́вець (-вця) : pajęczak (з.)
паса́хнути (-хну) : pachnąć
паса́циєнт (-а -и) : терпячий, хорий
паса́шкві́ль (-ю -і) : paszkwil (безчєсно
зідливе письмо, прикладка)
паса́шпóрт (-у -и) : paszport
паса́штє́т (-а -и) (розмаїті м'яси́ва, обліпле-
ні тістом і упечєні)
паса́щє́ка (-и) : paszczeка
паса́вно : zapewne
паса́дагóгiя (-ii); паса́дагóгичний
паса́дє́ль (-ля -лі) : служник при вис-
шій шкóлі
паса́кло (-а) : piekło
Паса́лопонє́з (-у) : пельопонє́ский
паса́мза (-и) : pumeks (м.)
паса́нь (пня, пні) : pień; źródłosłów
(гр.)
Паса́нєльóпа (-и)
паса́нєнóнат (-у -и) : вихóвуюче заведе-
нє

паса́нє́сья (-ні) (1. річна платня, 2. вихó-
вуючий інститут)
паса́ня (-і) : kara
паса́рать (-и) : sagowiec; паса́ратєнь
(-тня) : roślina kłodziniasta (б.)
паса́рвєнь (-вня) : pierwiastek; гро-
ма́да паса́рвнї : gromada pier-
wiastki (м.)
паса́рвєнє́ць (-нця) : pierwiosnek (б.)
паса́рвїнок (-нка) : pierwotek (б.)
паса́рвїчний : pierwszorzędný (ф.)
паса́рвїщє (-а) або паса́рвї́зма (-и) : pla-
zma, protoplazma (б.)
паса́рвї́сний : pierwotny
паса́рвї́сник (-а) : pierwotniak (з.)
паса́рвóрі́ст (-осту) : pierworóśl (б.)
паса́рвóро́дство (-а) : pierworódtwo
паса́рга́мін (-у -и) : pergamin
паса́рвє́зти (-вєзú) : przewieźć
паса́рвє́слó (-а́ -вєсла) : powróśło
паса́рвє́сти (-вєдú) : przeprowadzić ;
przetłómaczyć
паса́рвє́сшати; паса́рвє́сшувати
паса́рвє́вязка (-и), óбвязка (-и) : ban-
daż, opatrunek (л.)
паса́рвє́гляд (-у -и) : przegląd
паса́рвє́горóда : przegroda, przerona
(ф.)
паса́рвє́двчє́ра : przedwczoraj
паса́рвє́дї́днє́м : przededniem
паса́рвє́дї́ мнóю : przede mną
паса́рвє́дник (-а) : poprzednik (а.)
паса́рвє́днї́жка (-и) : zawrotka (гн.)
паса́рвє́дóблє́нь (-дня) : czas przed na-
staniem dnia
паса́рвє́дóно́дї : przedonegdaj
паса́рвє́до́лу́дне (-я) : przedpołudnie ;
перед полуднем : przed połu-
dniem
паса́рвє́дра́жнювати (-нюю)
паса́рвє́дро́сток (-тка) : przedrośle (б.)
паса́рвє́дтї́м : przedtem
паса́рвє́дусї́м, паса́рвє́довсї́м

- перезвук (-а -я) : przemiana samogłoski (гр.)
- перейти (-йду́ -эш -и) : przejść
- перекотиполе (-а) : gipsówka (б.)
- перекра́пленє (дестиля́ция) : destylacja (ф.)
- перекóнувати (-ую) : przekonywać
- перéкутня (призм. перéкутний) : przekątnia (гм.)
- перемéрзлий : przemarzły
- Перемі́шль (-ля) : Przemysł (г.);
перемі́ський : przemyski
- перемі́нник (-а) : zamiennik (а.)
- перемóга (сóнця) : przesilenie (аст.)
- переобра́женє (-я) : przeobrażenie;
переобра́женє соверше́не : prz. zupełne; п. несоверше́не : prz. niezupełne; п. по́ступне : p. postępowe; п. вспа́тне : p. wsteczne (з.)
- перепелі́ця (-ї) : przepiórka (з.)
- перепі́нанє (-я) : przecinkowanie, interpunkcja
- перéплив (-у) : przepływ
- перéпно (-а) : przerona (с)
- перепря́чі -гті (пряжу́ -эш -й)
перепряга́ти (-аю)
- перепу́ст (-у) : przepuszczalność (ф.)
- переразлі́вий : przeraźliwy
- перері́з (-у) : przekrój (гм.)
- пересила́ти (-аю) : przesyłać; перé-силка (-и) : przesyłka
- перéставний : przestawny
- перéстанок (-нкv) : przestaniek
- перестеречі́ -гті (-режу́)
- перéступ (-у) : przestępność; перé-ступний : przestępny (а.)
- перетвóренє : przekształcenie (а.)
- перéхід (-оду) : przejście (ф.)
- перéхідний : przechodni (transiti-
vus) (гр.)
- перехо́довий : przejściowy
- перехрестити (-хрещу́ -стиш -сти)
пéрець (-рцю) або попер (-прю) :
pierz (б.); пéрчений : pierzony
- переці́лженє (-я) : przecedzenie (ф.)
- переці́няти (-яю) : przeceniać; пе-
реці́нювати (-ною)
- перéчити (-речу́ -эчиш) : przeczycь
- перигéль (-ю) : perihelium (punkt
przysłoneczny (аст.)
- перигéй (-ею) : perigaeum (punkt
przuziemny) (аст.)
- Пері́кль (-ля) : Perykles
- пері́на (-и) : pierzyna
- періóда (-и) : periody; періóдич-
ний; періóда = доба́ (в літерату́-
рі); періóда, óчерк (в реченю)
- перифéрия (-ії) : óбвід (-оду -и)
- перифра́за (-и), описанє : peryfraza
- пері́й (-ію) : perz (б.)
- перконóжець (-жця) : ślimak plet-
wonogi (з.)
- перкúн : perkoz [тако́ж : пірні́коза
(пірні́кози)] (з.)
- перкúсія (-ії) : опúкуванє (розслі-
джуванє через опúкуванє) (л.)
- перлі́нець (-нця) : perlowiec (м.)
- перлі́вниця (-ї) : perlolaraw (з.)
- перлóва мáтиця (перлóвої мáтиці) :
perłowa macica (з.)
- перó (-á, пéра) : pióro (к.)
- перóн (-у) : peron
- Перс (-а)
- Персéй (-ея) : Perseusz
- Пéрсия (-ії) : Persya; пéрський (г.)
- персоні́фікация (-ії) : uosóбленє
(гр.)
- перспекті́ва : perspektywa (гм.)
- персть порцеля́нна або као́лін (-у) :
kaolin czyli porcelanka (м.)
- пéрстєнь (-я) : pierścień (гм.)
- пéрстєнець (-ни́я) : kanianka, та-
ко́ж : ви́лип (-у) (б.)
- пéрстєні́вка : pierścienica (gatu-
nek prządki) (з.)

перстеник (-а -и) : pierścienica (z
tytu robaków) (з.)

перти (пру -эш -й, пер) : przez

перфума (-и) : perfuma

перун (-а) : pierun (ф.)

перцюга (-и) : pierz turecki, pa-
pryka (б.)

перший : pierwszy

пес Рябок; тому псови

пестрити (-стри -йш -й) : pstrzyć ;
також : рябити

песя (-яти -ята) : psie

Петербург (-а); петербургский (г.)

Петіфі (-іого)

петіція (-ії) : прошене, просьба,
подане

пеглі судинні (петличкі судинні) :
wętelki naczyniowe (ч. од. 1.
відм. : петля судинна) (с.)

Петрарка (-и)

Петро (-а, Петро!) : Piotr

петрушка (-и) : pietruszka (б.)

печ (-чи) : piec

печаль (-и), сум, журба : troska,
smutek; печальный : stroskany

печеночник (-а) : wątrobowiec (б.)

печерця (-ї) : pieczarka (б.)

печеровець (-вця) : odmieniec (з.)

печі -кти (печу -эш -й, пік) : piec

печінка (-и) : wątroba; воротниця
(-ї) : żyła wrotna; жовч (-и) :
żółć; провід жовчний : przewód
żółciowy; провід міхурцевий :
przewód pęcherzowy; міхурець
жовчний : pęcherzyk żółciowy (с.)

педесталь (-ю) : посадище (-а), під-
будова (-и)

півга (-и) : pigwa (б.); альва, айва
(г.)

півжмо (-а) : półmo

пиліок (-лка) : pyłek (б.)

пилчастий : piłkowany; лист за-
двійно пилчастий : liść podwój-
nie piłkowany (б.)

пиліок (-а) : błotniak (ptak drapież-
ny) (з.)

пиляк (-а -й) : przesiek; пилячя (-ї) ;
пресіковіє; нитка : nitka; злуч-
ка (-и) : łącznik; голівка пилоч-
на (або пилочня -ї) : rylnik (б.)

пипоть (-птя) : pures (г.)

пир (-а -и), бенкет : uczta, bankiet

пиргач (-а -й) : nietoperz (з.)

пиріг (-ога -огі) : pieróg

пирій, пирей, перій : perz (г.)

писальце (-я, писальця); писало (-а,
писала) : rysik (к.)

писар (-аря -арі -арів) : pisarz

писатель (-я), письменник : pisarz,
literat

писати (пишу -еш -й) : pisać (к.)

писень (-сня) або графіт (-а) : grafit
(м.)

пискля (-яти) : piskle

письменный : piśmienny; письмен-
ство : piśmiennictwo

письмо (-а, письма) : pismo; святе
Письмо; письменный, письмен-
ник; письменство

питаний (заіменник) : pytający (za-
imek) (г.)

питанийник (-а -и) : znak zapytania

пити (пю, пеш, пий) : pić

питимий, питомий : właściwy (ф.);

питимий : dający się pić

питомець (-мця -мці) : alumnus

пищик (-а) : munsztuk

пів : pół

півдванайцята (-ти) : półdwanasta
(-ej)

півкріглий : półokrągły

північ (-очи) : północ (ф.); Північ
(зам. імени власного); північ-
ний : północny

півострів (-а), півострів (-ова) :
wysep (г.)

півпівня (-ї) : półpełnia (ф.)

піврік (-оку) : półrocze

півсónний : wrólsenny
 півтінь (-н) : półcień (ф.)
 півтон (-у) : półton (ф.)
 півтора (-ри) : półtora (-ej)
 півтретя (-ті) : półtrzecia (-iej)
 підбудова (-в) : piedestal (р.)
 підвладний або підвладний : pod-
 władny
 підво́я (-і) : złotogłów, lilia zawo-
 jek (б.)
 піджо́га (-н) або підпал (-у) : żagiew
 підво́рливий : podejrziwy
 піді мно́ю : pode mną
 підійти́ (підійду́ -эш -і) : podejść
 підка́нцлер (-а) : podkanclerzy
 (заступник канцлера)
 підки́нути (-кину) : podrzucić
 підко́ва (-в) : podkowa
 підко́вик (-а) : podkowiec (rodzaj
 nietoperza) (в.)
 підкомóрий (-ня) : podkomorzy
 (шамбелян)
 підкущ (-а) : podkrzew (б.)
 підло́га (-в), долі́вка (-в) : posadzka
 (р.)
 підлячи́ або підлягти́ (-ляжу -еш,
 -ляг) ; підляга́ти (-аю)
 підмах (-у) : podmyk (гв.)
 підмет (-у -и) : podmiot (гр.)
 піднарі́че (-а) : podnarzeczce
 піднебі́нний (співзвук) : podnie-
 bienna (spółgłoska) (гр.)
 підвесе́не прóсте : wzniesienie pro-
 ste (ф.)
 підві́же (-а) : podnoże
 підоврива́ти (-ваю) : podejrzywać
 підо́зрілий : podejrzaný
 підо́йма (-и) : dźwignia (ф.)
 підокру́жок (-жка) : podbaldach
 (б.)
 підо́шва (-и) : podeszwa
 підпир (-у) : podpora (гв.)
 підпира́ти (-аю) : podpierać
 підписува́ти (-сую) : podpisyje

підпочва (-и) : podglebie (г.)
 підра́дне рече́нє : zdanie podrze-
 dne (гр.)
 підсиха́ти (-аю) : podsychać
 підснї́жник (-а) : gładysz (б.)
 підсо́не (-я) : strefa (г.)
 підста́ва (-в) : podstawa (гв.)
 підста́вленє (-я) : podstawienie (а.)
 підсти́лка (-и) : podściółka
 підсу́нути (-сую) : podsunać
 підтя́ти (-діву́ -эш -і) : podciąć
 під той час : podówczas
 підсу́ня (-і) : gąsienica rośliniarki
 (osy roślinnej) (в.)
 піду́ства : świnka (ryba) (в.)
 підхи́п (-опу) : podchwyt (гв.)
 підхлі́блювати (-люю) : pochlebiać
 підчас ко́лі : podczas gdy ; підчас
 то́го : podczas tego
 підчеркну́ти (-черкну́ -эш -і) : pod-
 kreślić (к.)
 Піе́монт (-у) : Piemont
 піети́зм (-у) : petyzm (набо́жність,
 сьвято́шництво)
 Піза (-и) : Piza
 Півнестра́т (-а) ; Півнестратид (-а -и)
 пізнава́ти (пізнаю́ -эш, пізнава́й)
 пізнати́ (пізнаю́ -еш, пізна́й) ; пі-
 знанє
 пізний : różny
 півно́цьвіт (а) : zimowit
 Пій (-ія) : Pius
 піке́та (-и) (фр.) (малий відділ війська на
 стійці, стійка)
 пі́льга (-и) : ulga
 піна́ (-и) : piana
 Пінда́р (-а)
 піни́ця мо́рська : pianka morska
 (и.)
 піові́р (-а -и) : жовні́р техні́чний,
 передо́вєць (-вця)
 пірамі́да : piramida, ostrosłup ; пі-
 рамі́да стя́га : ostrosłup ścięty
 (гв.)

- Піре́й (-ею) :** Pireus (атенська прі-
стань)
- Піре́ї (-еїв) :** Pireneje
- піре́ (-я) :** pierze
- пірі́стий :** pierzasty
- пірі́т (-а) або двосі́рчак же́ліза :**
piryt czyli dwusiarczek żelaza
(м.)
- пірна́тка (-и) :** piogówka (з.)
- пірна́чка (-и) :** або чіпа́к (-а́) : cze-
piec, druga torba żołądka prze-
żuwacza (з.)
- піротехні́к (-а -и) (вироблюючий
штучні огні)**
- Пі́рр (-а) :** Pirrus
- піско́глід (-о́да, -о́ди) :** minog (з.)
- піско́вик (-а -и) :** piaskowiec (м.)
- післа́ництво, пі́сняя :** posłannictwo
- післа́ниця (-ї) :** posłannica
- післа́ти (пі́глю -е́ш -и́) :** posłać
- пі́сля (чо́го), по (чо́му) :** według, пр.
пі́сля зако́ну або по зако́ну
- пі́сь (-и), пі́сня (-ї) :** pieśń
- пі́сний :** postny; по́стові пі́сні :
pieśni spiewane w post; по́ст-
ник (а) : postnik
- пісо́к (-ску́ -скі) :** piasek (м.)
- пісо́нька (-и -и́) :** piosnka
- пісту́н (-а́ -и́) :** piastun
- пісту́нчик (-а) :** pieszczołek
- пісча́вий :** piaszczysty
- Питаго́р (-а) :** Pitagoras; Питаго́ре-
ве́ць (-е́йця) : Pitagorejczyk; пі-
таго́ре́йський
- пі́ті (піду́ -е́ш -и́, пішо́в) :** rójść
- Пі́тія (-ї) :** Pitya; пі́тійський
- пі́хва (-и) :** rochwa; лист пі́хві-
стий : liść rochwiasty (б.)
- Пі́яр (-а) ; пія́рський**
- пія́ти (п'ю) :** piąć
- пла́ванє (-я) :** pływanie (ф.)
- пла́вень (-вня) або флюорі́т (-а),
флюора́к вапови́й : fluoryt czy-
li fluorek wapniowy (м.)**
- плаве́ць (-вця́ -вці́) :** pletwa; пла-
ве́ць хребéтний : pletwa grzbie-
towa; пл. підхві́стний : pl. pod-
ogonowa; пл. хві́стний : pl. ogo-
nowa; плавці́ гру́дні : pletwy
piersiowe; плавці́ черéвні : ple-
twy brzuchowe (з.)
- плаві́нка (-и) :** pływka (б.)
- пла́вний (пр. співзв'у́к) :** płynny (пр.
spółgłoska)
- плавоно́жець (-жця) :** czteropletwo-
wiec (з.)
- пла́вчик тукови́й : pletewka tłu-
szczowa (з.)**
- плане́та (р. женьс.) :** planeta; пла-
нетої́д (а.) : planetoida (аст.)
- пласти́на (-и) :** blaszka koronowego
płatka (б.)
- плати́на (-и) або платі́вка (-и) :**
blaszka liścia; пл. щі́пна : blasz-
ka wrębna; пл. латча́ста : bl.
klarowana; пл. врі́зна : bl. siecz-
na; щі́пень (щі́пня) або ви́сту-
пень (ви́ступня) : wrąb; латка
(-и) : klara; ви́різ (-а) : wycinek
(б.)
- плато́к (-тка́) :** płatek (б.)
- плачу́ :** płacę; пла́чу : płaczę
- плéкати (-аю), плéканє :** pielęgno-
wać, pielęgowanie
- плéмя (-мени́ -енá) :** plemię
- плес (-а) :** poskok (гн.)
- плéсти (плету́ -е́ш -и́; плів) :** pleść
- плéчі (-чий) :** plece
- плебéй (-е́я -е́ї) (рóдом з лю́ду), пле-
бéйський :** plebejuszowski
- плево́назм (-у) (злішне сло́во, до́ланє
над потре́бу)**
- плея́да (-и) :** plejada
- пли́ска (-и) або тряси́хво́стка (-и) :
pliszka (з.)**
- плід (плóду -плóди) :** plód
- пліт (плóта, плоті́) :** plot
- пльо́мба (-и) :** plomba

плосковіг (-ога), плоскотопець (-пця) : płaskonogi (Plattfuss) (л.)	поберэже (-а) : pobrzeże : Поберэже (край)
плоскавка (-в) : narzędzik (з.)	побіг (-у), утэча (-і) : ucieczka
плоскán (-á) : płaziniес (з.)	побіда (-и) : zwycięstwo
плоскій : płaski (гм.)	побідний : zwycięski; побідність (-ости) : zwycięskość
плосковкрúжок (-жка) : zatoczek (з.)	побідник (-а) : zwycięzca; побідни- ця : zwyciężycielka
плотіця (-і) : płoć (з.)	побільшати (-аю) : powiększać; по- більшувати (-ую)
плóща (-і) : płaszczyna (гм.)	побіч : obok
плóща похіла : równia pochyla (ф.)	побічне реченє : zdanie poboczne
плóща розмєжна : płaszczyna roz- graniczająca (ф.)	побічнийця (-і) : pobocznicа (гм.)
плуг (-á) : plug. Складáв ся з : 1) гряділя (grządziel), 2) стовбідці (słupica), 3) пóлова з пятóю (płoz), 4) лемішá (lemiesz), 5) череслá (trzusło), 6) полиці (od- kładnica, 7) чепіг (rekojeście, szerigi). Плуг опирає ся на ко- ліснійці : koleśnica, kolce (г.)	поблизкий : poblizki
плúтати (-аю) : płatać	побуд (-у) : poręd; також : спонúка (-и) (ц.), понúка
плювáти (плюю -éш) : płuć	пóвагом : powoli, lento (мз.)
Плявт (-а) : Plautus	повáжний
плягіят (-у -и) : виписуванє ; відпи- саний твір	повéденє (-я) : zachowanie
плякáт (-у -и) (прилюдне прибіте опо- віщенє)	повеліти (-велю -ліш -лі)
плáма сóнїчна : plama słoneczna (аст.)	повéрх (-а -и) : piętro
плянігльóб (-у) : planiglob (аст. г.)	повéрха : po wierzchu; повéрхний : powierzchni
плянтáция (-иі) (грунт засїяний або засáджений)	повéрхня : powierzchnia; повéрхня кривочéртна : powierzchnia krzywolinijna; повéрхня про- сточéртна : powierzchnia pro- stokreślna (гм.)
плáстер (-стра -и) : plaster	повзятти (повізьмú -éш -і) : powziąć
плятíна (-и) : platyna; платíна єсть ковнá і зваркá, як желізо : platyna daje się kuć i sprajać, jak żelazo (м.)	повінен, повінна, повінно, повін- ні : powinien itd.
плятíнник : platynowiec (х.)	повісанє (-я) : pochod w zwiesz- eniu (Hengeln) (гв.)
плятíнїя : platynian (х.)	повісше : powyżej
Плáтон (-а) : Platon	повідомленє, повістка : zawiado- mienie (цг.)
плюгáвство (-а) абó мїршавство : plugawstwo	повійка (-и) : powój; także : опóнець (-нця); повійка полятіця : powój rolny (б.)
Плúтон (-а) : Pluton	пóвний : pełny
п(в)я́ти (пвú -éш -і; п(в)яв) : piąć	повновідий : pucołowaty
	повновлáсть (-и) : pełnomocnictwo; повновлáсник (-а) : pełnomocnik

- повноголос (-голосу) :** pełnodźwięk (Vollaut) (гр.)
- повнушка (-и) :** pleszanka (б.)
- повня (-ї) :** pełnia (аст.)
- поволи, поволі :** powoli
- поворізка (-и) :** powrozek
- повспіруване (-я) :** pochod w podporze (Stützel) (їп.)
- повсть (-и), повстїня (-и) :** pilsń (г.)
- повствїний :** pilsniowy (г.)
- повтóрюване (-я), повтóрене :** powtarzanie, powtórzenie (її.)
- поганїи (-їна -їни -їи) :** poganin
- погляд (-у), поглядовїий ; наука погляду**
- поглянути (-гляну -еш -їнь)**
- поговірка (-и) :** rozmówka, w szkole; rozmawianie; у нас є поговірка : u nas mawiają (її.)
- поголос (-у) :** pogłos (ф.)
- погорілець (-льця) :** pogorzelec
- погрїб (-ребу) :** pogrzeb; також : похорон (-у)
- погроза (-и) :** pogrożka
- погромець (-мця) :** węgorz elektryczny, stręwa elektryczna (з.)
- погрузїти (-грузї -їш -їи)**
- погуба, погубель (-ли) :** zguba
- погубнїий :** zgubny
- погулянка (-и)**
- по давнóму :** po dawnemu
- подагра (-и) :** podagra (хорóба нїг)
- подвїжнїий :** ruchomy (ф.)
- подвіре (-я) :** podwórze
- подéкуди :** gdziegdzie
- подéколи :** kiedy niekiedy
- подібнїсть (схóжїсть) :** podobieństwo; подібнїий : podobny (їп.)
- Подїле (-ля); Подолянїи (-їна -їни -їи) ; Подолянка ; подїльскїий**
- подїлка (-и -ї) :** podziałka (р.)
- подїльнїсть (-ости) (дїлїмїсть) :** podzielność (а.) (ф.)
- подїловїий (числївнїик) :** podziałowy; distributivus (liczebnik) (гр.)
- подїя (-їи) :** zdarzenie, fakt; гл. також : дїйснїсть (-ости)
- подóба (-и), подóбїнь (-їни) :** wizerunek
- подóбина (-и) :** kształt naśladowniczy; подóбини корчїковатї або корчїастї : kształty naśladownicze krzewiaste (н.)
- пóдорож (-и) :** podróż, wojaż
- подостáтком :** podostatkem
- пóдрїбнїий :** szczegółowy
- пóдробнїця (-ї) :** szczegół
- пóдруже (-а) :** małżeństwo
- пóдумати (-аю) :** pomyśleć
- пóдушка, кўкла муравлїя :** poczwarka mrówki; пóдушки муравлїнї : poczwarki mrówcze, zwykle, lecz fałszywie nazywane „jaja mrówcze“ (з.)
- подякувати (-якую) :** podziękować
- поэзїя (-їи) :** poezya
- поэма (-и) :** poemat
- поёт (-а -и) :** poeta; поетїчнїий
- поетївка :** наука про поезїю
- поедїнче реченє :** zdanie pojedyncze
- продїнчїий (нїколи в значїню : прóстїий, скрóпнїий, simplex)**
- поёмнїсть (-ости) :** pojemność (ф.)
- пожáданє (-я), захотїне :** pożądanie (ц.)
- пóжаль (-и) :** żywłoga (з.)
- пожáр (-у -и) або пожéжа (-ї) :** pożar
- пожелáти (-áю) або побажáти :** powinszować
- пожертвóване :** poświęcenie
- пожирáти (-áю) :** pożerać
- пожїток (-тку -тки) або хосен (хїсна) :** pożytek
- пожóга (-и) :** požoga
- пóза :** poza

позавтра : pojutrze; позавтрішній (-їй)	політеїзм (-у) (віра в багато богів)
позавчєра : zawczoraj; позавчєрашній (-їй)	політєхніка (-н)
позад : z tyłu	Поліфем (-а) : Polifem
позаторік : przed dwoma laty	поліція (-ні)
позаяк : ponieważ	поліціянт (-а -н)
поздержлівість (-ости)	полк (-у -ї) : pułk; полкóвник (-а)
поздєржувати (-ую)	полóва (-н) : plewa; пливка (-н) : plewka (б.)
поздóвж : wzdluż	половєць (-вця -вці) : bielec, termit (з.)
Позейдóн (-а)	половїк (-á) : pustulka (з.)
пóзем (-у) : poziom (гм.)	половинїти (-ню) : połowić (гм.)
поземний : poziomy (к.)	полóгий : położysty
позитивїзм (-у) : наука о позитивних (докладно означених) відомостях	полокáги (полóчу -еш -ї) : płukać
позїция (-ні) : полóженє, станóвище	пóломїнь (-ини) : płomień (ф.)
позичати (-áю) : pożyczyc	полонїна (-н -ї), полонїнка : polonina, hala (пасóвиско повїсше горїшної гранїці лїсїв в Черногорї 1100 м — 1300 м)
пóзичка (-н) : pożyczka	полóса (в геогр.) : strefa (ф.)
пóзир! : bacznosc! (гн.)	полóти (пóлю -еш -ї, полóв, полєний) : pleć
позóрище (-а) : przegierz	полотнó (-а -лóтна) : płótno
поїти (пою -їш, пїй) : poić	пóльскї гóроди (miasta)
покажчик (-а) : wskaźnik (ф.)	полудєнник (-а) : południk (ф. г.)
пóки : rokąd, doróki	полóдне (-я); по полóдни; але: на пополóдне; Полóдне (зам. їмени власного)
пóки що : do jakiegoś czasu	полóмисок (-ска) : półmisek
покій (-óю -óї) або комнáта (-н); також : кїмнáта : pokój	полунїця (-ї) : truskawka (б.)
покійник (-а -н) або покійний (-ого)	полупровóрий : półprzezroczysty (м.)
поклáданє, підкїдуванє : podorka (г.)	Пóльща (-ї) : Polska; пóльскїй; польщїна : polszczyzna
покладáти, підкїдувати : podorywać (г.)	Поляк (-а -ї); Пóлька (-н -ї)
покладнїк (-á) : pokładelko (з.)	полярїзáция (-нї) : polaryzacja (ф.)
поколїнє (-я) : pokolenie	помáлу : romału
полєвий : polowy	помарáнча (-ї) : pomarańcza (б.)
пóливка (-н) : polewka	помєжи : pomiędzy
пóлишка (-н) : pozostałość (ф.)	пóмилка (-н) : pomylka; пóмилньний : mylny
полїстор (-а -óри) (учєний, що займає ся многими науками)	помїмо : pomimo
Полїксєна (-н) : Polixena	пóмисл (-у -н) : pomysł
полїп (-а) : polip	пóмїж : pomiędzy
полїсїндєт (-у) : шпогосполóчний	

пóмiр (-у -и) : pomiar (ф.)
пóмiчене (-я) : obserwacja (ф.)
Помóре (-я) : Pomorze; помóрскiй
пóмочи : pomocy; помочi : pomódz
пóмпа згущáюча : pompa zgęszczająca; пóмпа розрiджуюча :
 pompa rozrzedzająca; пóмпа
 ссúча : pompa ssąca; пóмпа
 гнетúча : pompa tłocząca (ф.)
помпувáти (-úю) : pompować
Помпéй (-éя) : Pompejusz
Помпóвій Аттик : Pomponiusz
 Attykus
пóнад : ponad
понайбiльше : po największej
 części
по нáшому : po naszymu
понедiлок (-лка) : poniedziałek
повiсьше : poniżej
понимáти (-áю) : pojmować
по вiнi : po dziś dzień
по нiмéцки : po niemiecku
пóночи : po nocu
понсовiй : ponsowy (ponceau)
повч (-ч) : polecz
пониáте (-я) : pojęcie (лг.)
поокрéмний : szczególnie
по пáньскв : po pańsku
попелiця (-i) або попелáнка (-и) :
 mszyca kapuściana (з.)
поперéд : poprzed
попереджáючий -а -е (пр. рéчене) :
 poprzedni -ia -ie (пр. zdanie)
 (гр.)
поперéк : poprzek
по пéрше, по дрúге, по трéте itd. :
 po pierwsze, po drugie itd.
пóпiд : porod
пóпил (-елу) : popiół; пóпил вуль-
 канiчний : popiół wulkaniczny
 (м.)
по пóльски : po polsku
по полúднв : po południu
по порядку : po porządku

пóпри : porrzy
по причiнi : z przyczyny
по прóсту : po prostu
порáжене (-я) : porażka
порáза сóнiчна : udar słoneczny
 (л.)
порiвнувати (-ную) : porównywać
порiвнуючий -а -е (пр. рéчене) :
 porównawczy -a -e (пр. zda-
 nie)
порóги двiпровi
порóжний : próżny
порожня (-i) : próżnia (ф.)
порóти (пóрю -еш -i) : pruć
пóрох (-у -i) : proch
порохнó (-á -óхна) : próchno
**порохáчка (земля наплáвна, пóч-
 ва рожáйна, чорнóземля) :** pró-
 chnica (ziemia napływowa, gle-
 ba uprawna, czarnoziem) (м. г.)
порошiти (порóшу -шиш -шi)
пóрскати (-аю) : paraskać
портиér (-а -и), двérник (-а)
портиéra (-и) : надвэрна занавiса
портрét (-у -и), патрét : portret
Пóртугáлiя (-i) ; португáльскiй
по рúски : po rusku
порúха (-и), прiрва : przerukiina
 (л.)
пóруч : obok
порúче (-а) : polecz
порúчене (-я) : polecenie; порúче-
 ний : polecony (пр. лист, письмó)
порфiр (-у) або бáгрин (-у) : por-
 fir (м.)
порцелáна (-и)
порцелáник (-а) : porcelanka (з.)
пóрця (-иi) : пай, пáйка
порýдок (-дку -дки) : porządek
порýдковiй (числiввiк) : porządko-
 wy (liczebnik)
посáдник (-а -и) : burmistrz
посвоáчене (пóбир -ору) : powinowactwo (х.)

поселя́ти ся (-ляю ся) : osiadać ;
 поселе́нець (-нця) : kolonista
 посере́д : pośróđ
 посере́дні : pośrodku
 посесе́ня (-ні) (посіда́нє, зе́мска влас-
 ність, майно́ держа́нє в аренді)
 поси́лати (-аю) ; по́силка (-и)
 поси́щуванє (-я) : uczęszczanie ; на-
 відуванє (шко́ли), уча́щуванє (до
 шко́ли) (пг.)
 по́скінки (-нок), побі́рницї (-ниць)
 (коноплї з пиляковїми цвїтами) :
 płoskonki, suszki (г.)
 по́слід (-у) : poślad
 послі́дуючий -а -є (пр. рече́нє) :
 następnу -а -е (пр. zdanie) (гр.)
 послóвиця (-ї) : przysłowie
 по́слух (-у) : послуше́нство (пг.)
 поспі́льний, посполу́дний
 поси́блю : pospołu
 постано́ва : postanowienie
 по старо́му : po staremu
 по́стать (-и) : część zasiewu, mająca
 być wyżętą ; rzadziej : postać
 постере́женє, помічанє : spostrzeże-
 nie, obserwacja (ф.)
 постере́чі -гті (-ежy -эш -і) : spro-
 strzedz ; постеріга́ти (-аю), по-
 міча́ти : spostrzegać
 пості́йний : stały (а.)
 пості́йність (-ости) : stałość
 по стокра́т : po stokroć
 пострі́жини (-жин) : postrzyżyny
 пострóєнє : zbudowanie (ф.)
 посту́лят (-у -и) : жа́данє, дома́ганє
 посту́мент (-у -и) : поса́дище
 по́ступ (-у) : postęp (а.)
 по́ступний : postępowу (пр. ruch)
 (ф.)
 посту́пувати (-пую) : postępować
 по́тас (-у) : potas (х.)
 по́тасник (-а) : potasowiec (х.)
 по́тевки : rościemki
 по́ти : róty

Потидáя (-аї) : Potydea
 поті́ранє (-я) : pocieranie (ф.)
 по тїху : po sїchu
 потім, потóму : potem
 потрóха, потрóшка, потрóхи
 поўз : wzdłuż, obok
 похва́льний : chwalebny (пг.)
 по́хибка (-и) : błąd ; блуд (-у) :
 błędny ogień (пг. а. ф.)
 похідний -а -є (пр. дієсло́во) : ро-
 chodny -а -е (пр. czasownik) (гр.)
 похóвз (-у) : ślizganie (ф.)
 похóвзнути ся : pośliznąć się
 похідня́ (-ї) : pochodnia (ф.)
 по ча́сти : po części
 по́чва (-и) : gleba (г.)
 почві́рний : poczwórny
 почере́з : poprzez
 по че́рзі : po kolei
 почесний або поче́тний : poczesny
 почи́м : poczem
 почковáтий або нирковáтий : nerko-
 waty ; віди почковáти і куля́сти :
 postaci nerkowate i kuliste (м.)
 почта́р (-аря́ -арі) : pocztarz ; поч-
 ма́йстер (-стра) : poczmistrz
 по́шість (-ести), зара́за : zaraza (л.)
 по́що : po co ; по́що би : pocoby
 по́яс (-а -и) : pas
 поясня́ти (-яю) : objaśnić ; пояс-
 нювати (-нюю)
 пра́вий (-а -є) : prawу -а -е ; права́
 (прав) : prawa (Rechte)
 пра́вильний : umiagowy (р.)
 пра́вило (-а) : reguła ; пра́вило
 трох : reguła trzech (а.)
 правобі́ч : z prawej strony
 правові́ж : prawonóż (гн.)
 право́пис (-и -и) : pisownia
 Пра́га (-и) : Praga ; пра́ський
 пра́жити (-жу -иш) : prażyć
 пра́жуха (-и) : prażucha
 Праксите́ль (-ля) : Praxyteles
 пра́порець (-рця) : proporzec

- пра́сїтень (-тня) :** prasiatnica (з.)
пра́ти (перу́ -эш -и, прав) : prać
пра́ця, робо́та : praca (ф.)
пре́дмет (тако́ж : перéдмет -у -и) :
 przedmiot (гр.)
президéнт (-а -и) : prezydent
презідня (-ні) : prezydium
прелі́нар (-аря́ -арі) : preliminarz
Пренéсте (невідм.) : Praeneste
прені́коли : przeniegdy
препарáт (-у -и) (при́ладка)
препарáция (-ні) : приготóвленє
Прéсбург (-а)
пресвितéрня (-ні) : prezbiterium
 (часть цéркви, де нахóдить ся
 вели́кий ві́тар)
пресвитеріа́нський : prezbiteryań-
 ski (і.)
Пресъвята́ Ді́ва
претéкт (-у -и) : pretekst (по́кривка)
префе́ранс (-а) : preferans (відміна
 гри в ка́рти)
прецéсія : precesya (ф.)
пре́цінь : przecież
при́бір (-ору -óри) : przybór (к.)
привáтний : частний
привéзти (-везу́ -эш -и) : przywieźć
приверже́нець (-нця), прихильник :
 zwolennik ; приверже́ниця (-ї) :
 zwolennica
привéсти (-веду́ -эш -и) : przywieść
прівид (-у), прівиджуванє (-я) :
 галюци́ація
приві́лей (-éю) (пра́во ви́ключно кому́
 надане з оскорбленєм пра́ва загалного)
приго́жий : stosowny
прида́вленє (-я) : przytłumienie (ф.)
прида́ток (-áтка) при́кметниковый :
 określenie przymiotnikowe (гр.)
прида́ток (-áтка) при́менниковый :
 określenie przyimekowe (гр.)
прида́ток (-áтка) при́слівниковый :
 określenie przysłówkowe (гр.)
при́дих (-а -и) : przydech (гр.)
- придорóжник (-а) :** podróżnik, су-
 ко́ра (б.)
призвóленє, призв́ил (-олу) : przy-
 zwolenie
при́зма (-и) : pryzmat (ф.)
прийт́и (-ийду́ -эш -и) : przyjść
при́менник (-а -и) : przyimek (гр.)
при́хати (при́ду -еш -ідь)
при́каз (-у) : rozkaz
приказовый (спóсіб) : rozkazujący
 (tryb) (гр.)
при́кмета (-и) : przymiot
при́кметник (-а -и) : przymiotnik
 (гр.)
при́раски (-сок) : ozdobniki albo
 przednutki (мз.)
при́лад (-у -и) : przyrząd (к.)
при́лад слéзний : przyrząd łzowy ;
 слезá (слези́, слéзи) : łza ; пров́ид
 носóво-слéзний : przewód noso-
 łzowy (с.)
прила́дити (-áджу), при́мінити (-іню),
при́мити (-ірю) : przystosować
при́листок (-тка) : przylistek (б.)
при́лічний : przyzwoity
при́ліпка (-и), ці́лушка : przylepka
приля́чи -гті (ля́жу -еш -жі) ; при-
ляга́ти (-áю)
прималóвна (-и) : перша співа́чка
 в теáтрі
привáна (-и), прина́да (-и)
приманли́вий
примáрий (-ия), примáр
 шоря́дний ліка́р в н.
примі́ре (-я) : przymier
примі́нити : przystosow
примі́нливість óка : pr
 nie się oka (ф.)
примі́р (-ру -ри) : przy
примі́ром : na przykład
примáгідний : przypadk
примáда (-в) : powab
приневолáти (-я́ю) : zmus
 нево́лювати (-юю)

приніжка (-и) : odboczka (гн.)

принцип (-у -и) : основна причина, основне правило, засновок (-вку), основа, засада

Принять (-ти)

принис (-у) : przepis

пріплив (-у) і відплив (-у) : przy-
pływ i odpływ (ф.)

пріподоблюванє (я) : asymilacja

пріпочки (-очок) : przyniecza (с.)

**пріпрячі -гті (-пряжѹ -эш) ; прі-
прягати (-аю)**

пріпуска́ти (-аю) : przypuszczać

пріпусковий -а -е (речєнє) : przy-
zwolony -a -e (zdanie) (гр.)

пріпутєнь гривнак : gołąb grzy-
wacz (з.)

пріродний : naturalny (р.)

пріродник (-а) : instynkt ; природ-
никовий : instynktowy (з.) ; при-
родовець (-вця) : przyrodnik ; на-
уки природні або природопіснї :

nauki przyrodnicze ; історія

пріродна : historia naturalna ;

наука пріродно-історична або

н. історії пріродної : nauka hi-
storyi naturalnej (з. б. м. ф.)

пріса́да (-и), щіпка, шіпа : убла-
городненє деревцє ; пріса́джу-
вати (-ую) : щєцїти дєрева ово-
чєві (г.)

прісво́ючий (заїмєнник) : dzier-
żawczy (zaimek) (гр.)

прісилати (-аю) : przysyłać

прісиска (-и) або прісисєнь (-снє) :
ssawka, korzonek ssący (б.)

прісід (-у) : przysiad (гн.)

пріскóренє (-я) : przyspieszenie
(ф.)

пріслівник (-а -ї) : przysłówek

прісмо (-а) : przyłga (з.)

прісна (-и) : przyzba

пріспішево : accellerando (мз.)

пріста́ванє (-я) : obcowanie

пріставка (-и -ї) : przybranka,
praefixum (гр.)

пріста́йність (-ості) : przystawanie ;
пріста́йний : przystający (гн.)

пріста́нок (-нку) : przystanek

прістрасно : namiętnie

прістрасть (и) : namiętność

прісúдов (-сúдка -сúдки) : orzecz-
nie (гр.)

**прісягну́ти (-сягну) ; прісягати
(-аю)**

пріта́куючий : twierdzący

прітиска́ч (-а -і) : przyciskacz (ф.)

пріті́м : przytem

пріті́нок (-нка) : przycień (ф.)

прітча (-і) : przypowieść (гр.)

прітя́ганє (-я) : przyciąganie (ф.)

прічалі́ти (-алю -алиш) : przybić
do brzegu ; прічалювати (-аю)

пріча́сний : biorący udział

пріча́стє (-я) : komunia

прічінна (-и) : oszarowana, luna-
tyczka

прічінно-наслідковий : wynikowy
(гр.)

прічиновий -а -е (речєнє) : przy-
czynowy -a -e (zdanie) (гр.)

прічі́м : przyczem

прічі́нність (ості) : przyczepność
(ф.)

пріязний : przyjazny

Прі́ям (а) : Przyam

пріятель (-єля -єлі) : przyjaciel

прісний : przesylny

прóба (-и) : próba

проблє́ма (-и) : problemat

провіді́нє (я) : opatrność

прóвід (-олу) : przewodnictwo ;

прóвідник (-а) : przewodnik (ф.)

**прóвідати (-аю) ; прóвідувати
(-ую)**

прóві́нція (-ві)

прóві́нціалі́зм (у) : сдóво нарїче-
вє ; пові́тїщина

прóві́ренє (-я) : sprawdzenie (з.)

<p>прóвiрювати (-рюю), прóвiрка (-и): sprawdzać, -dzanie; постерiга- нє прóвiрююче: аперцiпция (п.) прóвiянт(-у -и): запас (засiб) жiв- ности прóвiд грúдний: przewód pier- sionowy, ośrodek dla wszystkich gałęzi układu limfatycznego (с.) прóвiдити молiтву: przewodzić modlitwę (пг.) прóвiрний: przemysłny прóгáлина (-и): luka прóгрáма (-и): program прóгрес (-у): поступ; прогресiст (-а -и): поступóвецъ прóдаж (-ажи): sprzedaż прóдýкт (-у -и): produkt (плiд, óвоч, вiрiб) прóект (-у -и): projekt (насно́ва) прóзáик (а): prozaik прóзелiт (-а -и): новохрещенець (-нця), навёрнений прóзiлия (-иi): prozodya (на́ука про довгогý складiв; на́ука про вiршóване) прóзопонєя. уосóбленє: personifi- catio (гр) прóзiрий: przezroczysty (м. ф.) прóзрiти (-зрю -иш -и): przejrzeć прóзябець (-бця) або кiльчáк (-á): liścień (б.) прóйдiсьвiт (-а): włóczęga прóiздка (-и -и): przejazdka прóклiн (-óну -óни): przekleństwo прóкуратóрия (-иi) прóлетáрий (-ия): proletaryusz (чоловiк без майна); прóлетарiят (-у): óднога, úбиж (-ожи) прóлiм (-у): przełom; прóлiнна (-и): płaszczyna przełomu; пр. скальковiй: przełom muszlowy; пр. нерiвний: prz. nierówny; пр. задеркáстий: prz. zadzierzy- sty (м.) прóлуц або стiнá лýпности: ścia- na łupliwości (м.)</p>	<p>Прóметей (-ей): Prometeusz прóмiж: pomiędzy прóмiжка (-и): przedział, interwał (ф.) прóмiньóванє (-я), лучiстiсть (-ости): promieniowanie (ф.) прóмiр (-у): średnica (гм.) прóмiция (-иi): promocyя (посýне- нє на вiсьше мiсце) прóниканє (-я): przenikanie; прó- никáти (-аю): przenikać (гм.) прóпáсть (-и): przepaść прóпáстливий: przepastny прóпiвáция (-иi): прóдаж трýнкiв; шинк (-у) прóповiдник (-а -и): kaznodzieja прóпóрция (-иi): proporcya (рóзмiр) прóпусковє (елiптiчне) реченє: zdanie eliptyczne (гр.) прóривáч (-á -i): przerywacz (ф.) прóрiз геольогiчний: przekrój ge- ologiczny (м.) прóрiчиця (-иi): prorokini прóсьба (-и): prośba прóсьвiта (-и): oświata прóсьвiтний: przeświecający (ф.) прóсьвiтлiстий: prześwietlający (м.) прóсектóрия (-иi): prosektorium прóсо (-а): proso; бор (бóру): бер (б.) прóспєкт (-у -и) (прóзiр; вид, óгляд; оголóшенє плáну твору,щo мáє вийти з дрýку) прóсте реченє: zdanie proste (гр.) прóстирати (-áю): rozpościerać прóстити (прóщý стiш -и): prze- baczyć прóстiр (-óру): przestrzeń (р. гм.) прóстiрий: przestronny; такóж: розлóгий, ширóкий прóстiрний: przestrzenny (р. гм.) прóсув (-у): przewlek (гм.) (Durch- schub)</p>
---	--

протачник (-а) : przetacznik (б.)
 протѣ : przeto ; а протѣ : pomimo
 to

Протей (-ѣя) : Proteusz

протѣст (-у -и) : protest (спротив -у)

прѣти : wbrew

прѣтѣвнѣй : przeciwny

прѣтѣвѣстѣвнѣй : przeciwstawny

прѣтѣвнѣк (-и -и) : przecinek (гр.)

прѣтѣотрѣя (-трѣї) : odtrutka (an-
 tidotum) (л.)

прѣтѣстѣвленѣ (-я), антѣтѣза : prze-
 ciwstawienie

прѣтѣхѣд (-ѣду) : przeciwchód ;
 прѣтѣхѣдом (гн.)

прѣтѣкол (-ѣлу -ѣли) : protokół (зѣ-
 писник); прѣтѣколувѣти (-лѣю) :
 брѣти до зѣписника

прѣтѣберѣнцѣя : protuberancya
 (ф.)

прѣтѣг (-у) : przewlek (Durchzug)
 (гн.)

прѣцѣнт (-у -и), вѣдсѣток (-тка
 -тки) : procent

прѣцѣс (-у -и) : proces (правнѣй спѣр,
 тяжбѣ; спрѣва; пѣзва; дѣя); прѣцѣ-
 сувѣти ся (-сѣю ся) : правувѣти
 ся

прѣцѣсѣя (-її) : свѣятѣчнѣй цѣр-
 кѣвнѣй обхѣд

прѣцѣсѣя (-її) : ремѣслѣ, званѣ, стан

прѣцѣсор (-ора -ѣри) : profesor
 (учѣтель в вѣснѣх шкѣлах)

прѣцѣсорѣва (-ѣї)

прѣчитѣн (-а) : bluszcz (б.)

прѣщѣти (-ѣю) : przebaczać ; про-
 щѣти ся з кѣм : żegnać się z kim

прѣява (-и), явѣще : zjawisko (ф.)

прѣдѣти (-дѣу -дѣш) : 1) прѣдѣко
 плѣнаć, 2) silnie dać

прѣдѣкѣй : prędki

прѣжѣвѣсть (-ѣсти) : sprężystość ;

прѣжѣвѣй : sprężysty (ф.)

прѣжинѣа (-и) : sprężyna (ф.)

прѣжѣмо (-а) : hewea, drzewo kau-
 czukowe (б.)

прѣжѣк (-жѣкѣ) : prążka

Прѣсѣя (-її) : Prusy ; прѣсѣкѣй

прѣтѣчѣстѣй : pręcikowy (м.)

прѣдѣвнѣцѣя (-ї) : chińska pokrzy-
 wa (б.)

прѣдѣкѣа (-и) : prządka (motyl) (з.)

прѣжѣа (-и) : przędza

прѣям (-а) : pion ; прѣямѣкѣа : przypo-
 stokątńia ; прѣямѣвѣй : prost-
 oprostokątńia ; прѣѣтипрѣямѣкѣа : przeciw-
 prostokątńia (гн.)

прѣямнѣй : prosty (к.); прѣямнѣй спѣ-
 сѣб : tryb oznajmający (гр.)

прѣямѣо або прѣѣсто : wprost

прѣямѣвѣснѣй, прѣямѣвѣй : pionowy,
 prostopadły (к.)

прѣямѣкѣутнѣк (-а) : prostokąt (гн.)

прѣясѣло (-а -ѣ) : przeszło

прѣясѣти (прѣядѣ -ѣш -ї, прѣяв) : prząć

прѣяхѣа (-и) : prządka

псѣальмѣа (-и -ї) : psalm ; такѣж :
 псѣальѣм (-льмѣа)

псѣальтѣр (-и) або псѣальтѣра (-и) :

Псѣихѣ (-ї) : Psyche (Душѣа)

псѣихѣольѣгѣя (-її) : psychologia
 (наѣуѣка про дѣланѣя душѣи)

псѣтѣруг (-ѣ -ї) : pstrąg (з.)

псѣувѣти (псѣю -ѣш -ї) : psuć

птѣастѣво (-а) : ptastwo

птѣицѣя (-ї) : ptak (такѣж : птах -а)
 (з.)

птѣичнѣк (-а) : ptasznik (największy
 rajak, z Ameryki południo-
 wej) (з.)

пѣубликѣа (-и) : publiczność

пѣубличнѣй, прилѣуднѣй : publiczny

пугѣар (-ѣ -гѣри)

пугѣарѣк смаковѣй : rączek smako-
 wy (с.)

пугѣач (-ѣ -ї) : pułacz (з.)

пѣуголовнѣцѣя (-ї) : larwa żaby, głō-
 wacz, kijanka (з.)

пудер (-дру) : puder
 пузір (-а -і) : pęcherz
 пузіровець (-вця) : roztrząchwa
 (з.)
 пукас (-а) : gózanka (rybka) (з.)
 пукатка (-и) : pąkla (з.)
 пукластий : wурукły (з. б. м.)
 пульс (-а), живчик (-а) : puls
 пулярес (-а -и) : pulares
 пункт (-у -и) : точка : punkt
 пушинок (-нка -и) : pączek (р.)
 пушлишок (-шка) : pączuszek (б.)
 пуста : угорский степ
 пустий : pusty
 пусторожець (-рожця) : pustorożec
 (з.)
 пух (-у) : puch
 пухлянина, пухлина (-и) : puchlina
 (л.)
 пучок (-чка) : pączek; пучок вер-
 шковий : pączek wierzchołkowy;
 п. кутовий : pączek kątowy (б.)

Пушкин (-а) : Puszkín
 пчолá (-и, пчóли) : pszczoła (з.)
 Пшеворск : Przeworsk
 Пшемша : Przemsha (ривá)
 пшениця (-и -і) : pszenica (б.)
 пявка (-и, пявóк) : piąwka (з.)
 пядь (-и) : piędź
 пядич (-а) : widłak (б.)
 пядун (-а) : miernikowiec (з.)
 пядун (-а) : pącz (б.)
 пявий : piąny
 пявіно (-а) : pianino
 Пяст (-а) : Piast; пястівский
 пястук (-а -и) : pięść
 пять (-ти або пятьох)
 пятьдесят (-и); пятьдесятый
 пятерница (-и) : pięcistka (з.)
 пятьма вóждами : pięciu wodzami
 пятнайцять (-и); пятнайцятый
 пятница (-и -і) : piątek
 пятьсот : pięćset; пятьсотый

Р.

раб (-а -и), церк. : niewolnik
 рабинки (-ок), веснянки, піги : piegi
 (л.)
 равлик (-а) : rozderka (з.)
 равельник (-а) : lucerna (б.)
 рад (-а) : rad (ж.)
 Рада Шкільна краєва
 Радивілл (-а) : Radziwiłł; Ради-
 виллова (-ої); Радивиллівна (-и)
 Радівці (-ів)
 радісний; радісно
 радник (-а -и) : radca
 раз; кілька разів; пять разів
 раз-враз, раз-пóраз, раз-варáзом
 рак (-а -и) : rak (з.)
 ракета (-и) : rakietá
 раковина (-и) : łąkotek (rodzaj śli-
 makowca) (ж.)
 Ракузи (-куз); ракуський

ракуля (-и) : przekornica (з.)
 ралити (ралю -иш -и) : radzić, od-
 wracać, przesywać (г.)
 рало (-а -а) : radło (складає ся :
 з по́лоза на перéді закованого
 о́стрим желізом, стóвбиці, гряді-
 ля і чепіги) (г.)
 рамя (-ени -енá) : ramię
 ранішний (-ий); рано; ранше
 рантух (-а -и) : rąntuch
 рапорт (-у -и) : raport (звіт зданий
 підкомáндним старшому в ранзі)
 рапсодия (-иї) : частина більшої о-
 повідáючої поєми
 распря (-и) : zwada, niezgoda
 ратунок (-нку) : ratunek
 Ратисбона (-и) : Ratysbona (Re-
 gensburg)
 ратище (-а) : włócznia

Рафаэль; Рафаеля Мадонна

Рахеля (-і): Rachel

рахавка (-и): rzekotka (з.)

рахотіти (-очу -чеш): rzegotać

рахунок (-нку -нки): rachunek

рахунок змішки: rachunek miesięczaniny

рахунок спілки: rachunek spółki (а.)

рвати (рву -еш): rwać; рвучий: rwały

реакція (-ні): протиділанє, відділюванє

реберце (-я): żeberko (б.)

ребро (-а -а): żebro; 7 пар. ребер істих або грудних: 7 par żeber prawdziwych lub mostkowych; 5 пар. реберних: 5 par żeber rozornych lub brzusznych (с.)

реброплав (-а): żebrorław (з.)

ревак (-а -і): wujec (rodzaj małru) (з.)

реверс (-у -и) (посвідченє на письмі, що заплачено щось)

ревіти (ревú -еш -і): ryczeć

ревматизм (-у): reumatyzm (гостець)

ревніий: gorliwy

ревніість (-ости): gorliwość

реабілітація (-ні): приверненє чести або становища

регент (-а -и): regent (правитель краю)

регімент (-у -и): полк

регулярія (-у -и) (збір приписів, управильнюючих порядок і спосіб діланя)

редакція (-ні) (ведєне і видаванє якогє письма; виготовлюванє рукопису до печаті)

редьква (-и): rzodkiew; редьквиця, редькичка: rzodkiewka (б.)

реєнт (-а -и) нотар; реєнтій (-ого) дяк

реєстер (-стру -стри) (спис, показчик); реєстратура (-и); реєстратор

режисёр (-а -и): управитель театральних представлєнь

резерва (-и): запас

резервуар (-у -и): водозбір (-ору), сховник

резигнація (-ні): вречєнє чогò; відданє волі божій; рівнодушність

резидент (-а -и), фр. (посол при заграничнім дворі; той, що пробуває в чийм домі для товариства або поладжуваня справ)

резонанс (-у): відголос (-у)

резонатор (-а -ори): голосник (-а)

результат (-у -и): вислід (-у)

резуракція (-ні): воскресєнє (-я)

реколєкція (-ні) (духовна вправа зі скупленєм духа)

рекомедація (-ні); рекомендувати (-ую): поручаги, захвалювати

реконесанс (-у -и), фр.: розвід

рекреація (-и): відпочинок, відсвіженє сил

рекурс (-у -и): відклик

релігія (-ії); релігійний

реліквії (-ій): мощі (-ий)

ремінь (-еню -єні): rzemień

ремінний: rzemieenny

ремисло (а -ісла): rzemiosło

ремисник (-а -і): rzemieślnik

ремунерація (-ні): винагорода

Рен (-у); рєньский

реноме (невідм.): слава, імя

рєнта доживєнна: renta dożywotna (а.)

Реомір (-а): Reaumur

репарація (-ні): ваправа

реперторія (-ні): repertorium (спис, знайдище)

республіка (-и) : Rzeczpospolita;
 республіканський
 рескрипт (-у -и) : письменний роз-
 каз вищої влади
 респіцієнт (-а -и) (старший при
 фінансовій сторожі)
 реставрація (-ії) : харчівня
 ресурса (-и), фр. : публічна забава;
 дім призначений на забаву
 реторика (-и) : наука про роди про-
 зи; про краснорічність
 ретроверсія (-ії) : зворотний пе-
 реклад
 рефектар (-я -рі) : столова кімната
 рефлексія (-ії) : відбиване лучів;
 увага, розвага, роздум
 рефлєктор : reflektor (ф.)
 рефрактор : refraktor (ф.)
 рефракція : refrakcja (ф.)
 рецензєнт (-а -и) : осудець, судич
 рецензія (-у -и) : посвідчене віді-
 брання
 речєнець (-нця), також : речинєць
 (-нця) : termin
 речєнє (-я -я) : zdanie
 речі-кті (-речу -чєш -чі, рік) : rzecz
 решєтїна, угар, уграк : wagr (г.)
 решєтó (-á -єта) : przetak, rzeszoto
 (г.)
 ржа (-і) : rdza (г.)
 ржїна (-и) : rdza (б.)
 риболóвець (-вця) : rybolówka (з.)
 риболóвня (-ї), рибáльство (-а) : ry-
 bolowstwo
 рїгати (-аю) : rzygać
 Рїга (-и); Рїський зáлив
 рїгєль (-гїя) : záсув (-у)
 ридáти (-áю) : głośno płakać
 риж (-у) : ryż
 рїжий : рудий
 рїзико (-а), іт. : небезпєка, припа-
 док, відвага; ризикувати (-ую) :
 вáжу ся на зиск і стрáту
 рїльчáк (-á) : ryjkowiec (з.)

Рим : Rzym; рїмський; Рїмляни
 (-їна -їни -їв) : Rzymianin
 рим (-у -и) : gum (гр.)
 рїмар (-аря -арі) : gumarz
 рїнва (-и) : guppa
 рїпа корáльна : gafa kogalowa (з.)
 рїса (-и) або бáрва порошокú шїне-
 рáла : gusa (м.)
 рїсувати (-ую); рїсунок (-нку) :
 rysować, rysunek
 рїсть (-и) : ryś, klus. Кїнь хóдять
 рїстю, труськóм : koń biegnie
 rysią (г.)
 ритм (-у -и) : rytm (розмір)
 ритуáл (-áлу) : устав цєркóвний
 рїцáрство і лїцáрство; рїцар і
 лїцар : rycerstwo itd.
 рїв (рєвá -ї) : rów
 рївїєра, пóберєже (Лїгурїйське)
 рївнєнє (-я) : równanie (а.)
 рївнїй : równy; рївнож : również
 рївнїк (-á) : równik (ф.)
 рївнобїжнїй : równoległy (гм. р.)
 рївнобїжнїк (-а) : równoleżnik (г.)
 рївнобїжнїк : równoległobok; рїв-
 нобїжностїннїк : równoległo-
 ścian (гм.)
 рївновага (-и) : równowaga; рївно-
 вáга стїйна : równowaga stała;
 рївновáга хиткá : г. chwiejna;
 рївновáга кождополóжна : ró-
 wnowaga obojętna (ф.)
 рївновїднїй : równopostaciowy,
 równozwrotny (ф.)
 рївнодєннє (-я) : porównanie (dnia
 z nocą) (ф.)
 рївнознáчнїк (-а), рївновáжнїк :
 równoważnik (ф.)
 рївнолєжнїк (-а) : równoleżnik (ф.)
 (гм.)
 рївнорáдне рєчєнє : współrzędne
 zdanie (гр.)
 рїг (-огá -óги) : róg
 рїд (рóду, рóди) : ród, rodzaj

рідіти (-дію) : rzednieć
 рідкий : rzadki ; рідше : rzadziej
 рідковубий : o rzadkich zębach
 ріднити (-ію) : rzednieć
 ріжковець (-ківця) : chleb święto-
 jański ; ріжки або біб турець-
 кий : rożki, strąki tego drzewa
 (б.)

ріжний : różny
 ріжняця (-ї) : różnica ; ріжнячка
 (прикм. ріжничковий) : różnicz-
 ka (а.)

ріжновидний, ріжноподібний
 (-статний) : różnozwrrotny, róż-
 nopostaciowy (ф.)

ріжок (-жка -жки) ; rożek
 різати (-ріжу -еш, ріж) : rzezać
 різьбяр (-аря -арі) : rzeźbiarz
 Різвó (-á) : Boże Narodzenie
 різка (-н -ні) : różga
 різкий : rzeźki ; різкість (-ости)
 різник (-á -ні) : rzeźnik
 різниця (-ї) : różnia
 різня (-ї) : rzeź
 рій (-оя) : róż (ф.)
 рік (року, роки або літа) : rok
 рік переступний : rok przestępny
 (ф.)

рік-річно : rok rocznie
 ріка (-ї -іки) : rzeka
 рільництво (-а) : rolnictwo
 рінь (ріни) : wytok (w znaczeniu
 zbiorowem) ; jeden kamień wy-
 toku : ріняк (-á) albo рінець
 (-нця) (н.)

ріпа (-и) : rzepa ; ріпак (-ý) : rze-
 rak (б.)

рісний : rzęsisty
 рісниця (-ї) : rzęsa (також : вія-ї)
 рістня (-ї) : roślinność (б.)
 річенька (-и) : rzeczółka
 річпосполита (річпосполитої) :
 rzeczpospolita
 рішати (-аю) ; рішити (-шý -шиш -ні)

Рішельє (-льйого) : Richelieu
 рішенець (-нця), [також : рішинець
 (-нця)] : rozstrzygnięcie, wyrok
 рішучий : stanowczy
 ровець (рівця -ці) : rowek
 рогатина (-и) : rohatyna
 роговик (-á) : rogowiec (н.)
 рогожа (-і) : rogoża ; рогіжка (-и -ні) :
 rogożka

Родан (-áну) : Rodan
 родень (-дня) : rodnik (х.)
 родзїнок (-нка -нки -ів) : rodzynek
 (також : ровїнок)

розбирати (-аю) : rozbierać
 розгомбювати (-нюю)
 розірвати (-рвú -эш -ні) : rozerwać
 рóжа (-і) : róża (б.) ; rozeta (р.)
 рождество (-á) : narodzenie
 рожевий : różowy ; рожаний : róż-
 żany

рожен (-іжна, ріжни) : rożen
 рóжиця (-ї) : różyczka (б.)
 рóзбіг (-у) : rozbieg (гн.)
 розбіжний : rozbieżny (а.)
 рóзбір (-ору) : rozbiór, analiza (ф.)
 розвезти (-везú -эш -ні) : rozwieźć
 розвести (-ведú -эш -ні) : rozwieść
 рóзв'язка (-и) : rozwiązanie (а.)
 розгін (-óну) : wprowadzenie
 w ruch

рóзговір (-ору) : rozhowor
 розгризти (-гризú -эш -ні) : rozgryźć
 рóзділ (-óлу -óли) : rozdół
 рóзділ (-у) : rozdział (ф.)
 рóздїлка (-и -ні) : łącznik (Tren-
 nungszeichen) (гр.)

роздорóже (-а) : rozdroże
 роздробити (-дрóблю -биш)
 рóзєм (-у) : rozejm
 розжарити (-арю -арїш -арі)
 рóззів (-у -и) : rozziw (гр.)
 роззеленити (-їю) : rozzielenieć się
 розівнати ся (-знаю .ся)
 ровіслати (-зішлю -эш -ні) : rozesłać

розкидуване (-я) : rozrzucanie
ро́зкіш (-оши) : rozkosz
ро́зклад (-у) : rozkład (ф.)
розко́рінка (-и) : roznożka (з.)
розкро́чва (-и) : rozkrocza (гн.)
розкува́ти (-кую) : rozkuć
ро́зліг (-ога) : rozłóg t. j. pęd podobny do wasa, płożący się tak samo po ziemi, ale ulistniony zwykłymi, zielonymi liśćmi; також розло́га (-и) (б.)
розлу́пник (-а) : rozłupnia ; відділень : rozłupiek (б.)
розлу́чний : rozłączny
розма́й (-ю) або розма́йрин (-у) : rozmarzyn (б.)
розма́йтий : rozmaity
ро́змах (-у) : obszerność drgania (amplitudo) (ф.); przedtakt (мз.)
ро́змір (-у) : wymiar (гм.)
розну́вдати (-аю) : rozkiełzać
розпа́д (-у) : dyssocjacja, rozpadanie się (ф.)
розпам'я́тувати (-тую)
розпаюва́ти (-паюю) ; розпайо́ваний
розпир'я́ти (-аю) ; розп'є́рти (розіпр'у́ -єш)
розпла́сник (-а) : tołp (або протво́рня -ї) (з.)
розпосто́рене (-я) : rozchodzenie się (ф.)
розпорошні́к (-а) : rozpylacz (ф.)
розпрост'є́рти (-прістр'у́ -єш -ї) ; розпрост'є́рте
розпростир'я́ти (-аю) : rozpościerać
розпр'я́жність (-ости) : prężność (ф.)
розпр'яч'і́ -гті (-пр'яж'у́ -єш -ї) ; розпр'яга́ти
розпу́ка (-и) : rozpacz
розпу́сний : rozpustny
розріді́ти (розрідж'у́ -діш -ї)
розрідка (-и) : rozwielitka (з.)
ро́зродень (-дня) : zarodnik (б.)

розрядже́не (-я) : wyładowanie (ф.)
розряді́ч (-а) : rozbrajacz (ф.)
розсі́яне (-я) : rozprószenie (ф.)
розслі́джати (-аю), -увати (-ую) : badać ; ро́слід (-у) : badanie, також : до́слід (-у)
розсьмія́ти ся (-ію ся)
ро́зставка (-и) слів : szyk wyrazów (гр.)
розста́йний : rozstajny
розсила́ти (-аю) : rozsyłać
розсі́яний : roztrzępany
розсо́ха (-и) : rozgałęzienie rogu u pełnorożca (з.)
розсоха́ч (-а -ї) або повноро́жець pełnorożec (з.)
ро́зступ (-у) : rozstęp (гн.)
розсу́док (-дку) : rozsądek ; розсу́дний
розтя́жний : ciągliwy (м.)
розтя́жність (-ости) : rozciągłość (ф.)
розтира́ти (-аю) ; розте́рти (розітру́ -єш -ї)
розумі́ти (-ію -ієш -її) : rozumieć
ро́зхід (-оду) : rozejście się (гн.)
ро́зчерень (-я) : rozkrza (з.)
розч'я́н (-у) : rozczyn (ф.)
розч'я́тувати ся (-тую ся)
розши́рене (-я) : rozszerzenie (ф.)
розши́рене рече́не : zdanie rozwinięte (гр.)
розширя́ти (-аю) ; розши́рювати (-ую)
розщ'і́плене (-я) : rozszczepienie (ф.)
ро́їти ся (рою́ ся -їш ся) : roić się
Рокита́ньский (-ого)
роко́к : окра́шений му́шлями і ка́мінями ; стиль в часів Лю́двіка XIV.
ро́ля (-ї) : rola (Rolle)
рома́н (-у -ани) : romans
рома́нса (-и -и -анс) : romansa (лірично-епічна поема).

ромб (-а -и); ромбоїд (-а)
 ромбостітник (-а) : rombościan (м.)
 Рóмуль (-ля) : Romulus
 рóндо (-а) : rondo (кóло, круг)
 рóпавка (-и) : gorucha (з.)
 ропіти (-ію) : gorpieć (л.)
 росáда (-и) : gozsada
 Рóсня (-ні); Роснявнн (-івна -яни);
 російський
 росі́л (-сóлу -сóли) : rosól
 Россі́ (-іого або невідм.) : Rossi
 рóстбіф (-а) (волова́ печéня по ан-
 глі́йски)
 рості́ (росту́ -éш -і) : rósć
 рості́на (-и) : roślina (б.)
 рості́нець (-нця) : rośleniec (м.)
 рот (-а -и) : gęba
 ртуть (-и) : rtęć (м.); ртутáвий :
 rtęciowy; ртутовій (ртутній) :
 rtęciowy (х.)
 рубáти (-áю) : rąbać
 рубéць (-бця) : rąbek
 Рубікóн (-óну) : Rubikon
 руї́на (-и) : ruina
 рука́ (-і -уки) : ręka
 рукопíсь (-и), рукóпис(-у) : rękopis
 рукоя́ть (-и) : rękojęść, rączka (ф.)
 рум (-у) : rum
 румса ренова́ : chrobotek reno-
 żywny (б.)

румя́нець (-нцю) : rumianek (б.)
 рундúк (-á -і) : krużganek
 рúно (-а -á) : runo
 рувя́нка (-и) : płonnik (б.)
 рúра, смок (-а) : rura (пр. каучу-
 kowa) (ф.)
 Русь (-си); рúський; Червóна Русь;
 рущивá (-і) : ruszczyzna
 русáлка (-и -і) : świtezianka (з.)
 рúсий : blondyn
 Рúсин (-а -і) : Rusin
 рúські сéла : wsi ruskie
 рúсло́ (-á), річище́ (-а) : koryto-
 rzeki
 Руссо́ (-á або невідм.) : Rousseau
 руся́нка пахні́вка : tonka (б.)
 рух (-у) : ruch
 рух оборотóвий : ruch obrotowy;
 рух припі́знений : ruch opóźnio-
 ny; рух прискóрений : ruch
 przyspieszony; рух рівномі́р-
 ний : ruch jednostajny; рух
 хвилевій : ruch chwilowy (ф.)
 ручáй (-áю -áї) : potok
 рушт (-у) : ruszt
 рябій : pstry, pstrokaty
 ряд (-у́ -і) : rząd, szereg (а.)
 рядна́ : rzędna (гм)
 Ряшів (-ева) : Rzeszów

С.

сáбат або шáбас (-у) : szabas
 сагайда́к (-á) : kołczan
 Сага́ра (-и)
 сагівні́ця (-і) : sagownica, palma
 sagowa (б.)
 сáджа (-і) : sadza
 сакраме́нт (-у -и) : та́йна
 Саксо́нія (-ії); Саксо́нець (-нця
 -нці)
 салі́тра звичáйна або азотáн по-
 тáсу : saletra potasowa; салі́тра

хилі́йска або азотáн со́лу : sale-
 tra chilijska (м.)
 Саллю́стий (-ня) : Sallustysz
 Сальомéя (-еї)
 Сáльцбургі́; сальцбúрський
 Салямі́на (-и) : Salamis
 сам -á -ó : sam
 самовла́дник (-а -и) : samowładca;
 самовла́дність : samowładztwo
 самозвúк (-а -и) : samogłoska (гр.)
 самолю́бство (-а)

самості́йний : samoistny, samo- dzielny; -ість	свѣдо́цтво (-а) : świadectwo
самоту́жки (-жок) : saneczki por- weskie (Rennwolf) (гн.)	свѣ́жий : świeży
самохі́ть : samochcac	свѣ́й, сво́я, сво́е, сво́ї
Сандо́мір (-а); сандо́мірський	свѣ́тезь (-зи); свѣ́теский
са́нна їзда : szlichtada	свѣ́т (а -и) : świat
Санч : Saucz; сандѣ́цкий	свѣ́тлий : światły, świetny
са́пати (-аю) : 1) sapać, 2) окору- wać kartofle	свѣ́тлѡвня : widnia (optyczna) (ф.)
Сапі́га (-и) : Sapieha; сапі́жинь- ский; Сапі́жина (-и)	свѣ́тлúшка (-и) : krokosz (б.)
Сара́ево (-а)	свѣ́тский, мирский : świecki
саранча́ (-і, сáранчі) : szarańcza (в.)	Свѣ́фт (-а)
Са́рдес (невідм.)	свѣ́чка (-и -и) : świeca (ф.)
Сарді́нія (-ї)	сво́ра (-и) : swoga
сарма́тський	сво́ринь (-реня) : sworzeń
са́сик (-а -и) : persak (в.)	свѣ́тій : święty
са́ть (-и) : mroz (szron) (ф.)	свѣ́тій Йо́сиф
сатана́ (-и) : szatan	свѣ́токра́дець (-дця) : świętokrad- ca
сатѣ́ра (-и) : satyra	свѣ́токра́дство або свѣ́тотáтство (церк.) : świętokradztwo; свѣ́- тотáтний : świętokradzki
Сату́рн (-а) : Saturnus	Свѣ́топо́лк (-а) : Świętopelk
Сату́рнaлїї (-їїв) : римске свѣ́то	свѣ́щеник (-а -и) : kapłan
Сафо́на (-и) : Safo	Сева́стополь
сафа́н (-у -и), сафа́н : safian	Севѣ́нни
Саха́лин	Севѣ́р (-а) : Sewerus
сваво́ля (-ї); сваво́лець (-льця) або сваві́льник (-а -и); сваві́льниця (-ї)	Сѣ́гедни (-а)
свадьба́ (-и) : swadźba	сего́дня : dzisiaj
свѣ́кла (-и) : ćwikła (б)	сезо́н (-у -и) (фр.) : порá ро́ку, від- повідний час
свекру́ха (-и) : świekra	сей, ся, се, сі : ten, ta, to, ci i te
свербля́к (-а) : swierzbowiec (в.)	сейча́с : natychmiast
свербля́к коро́стник : swierzbowiec (л.)	секвестра́ція (-иї) (лат.) : урядовий за́єм
све́рдел (-дла) : swider (ф.)	секре́т (-у -и) (лат.) : та́йна
свершо́к (-щка -и) : swierszcz	секретаря́т (-у -и) : у́ряд і канце- ля́ря секретаря
сві́ставка або сопі́лка : pizczałka (складова́ часть о́рганів) (мз.)	секуляриза́ція (-иї), лат. : оберневе духо́вних дѣбр в свѣ́тскі
свисту́н (-а) : swistak (в.)	сѣ́кція (-иї) : відді́л; отво́рене тру́- па
свѣ́тня цинкова́, сфалерит або сѣ́р- ча́к цинкови́й : sfaleryt, siar- czek cynku (м.)	селеде́ць (-дця -дці) : śledź
свѣ́домість (-ости) : świadomość	селезе́нь (-я) : kaczor
	селезі́нка (-и), селезі́нь (-ени), се- ледні́ка : śledziona (л)

селехівка (-и) : kaczennica (з.)
 селен : selen (х.)
 селитьба (-и) : siedziba
 село (-а, села) : wieś; сільський
 сельтёрска (водá)
 селянин (-нина -ляни -лян)
 селяньський : włościański
 Семе́ринг
 семестер (-стра -и), піврік (-оку)
 Семигóрод : Siedmiogród
 семіна́рія (-ії) : seminarium
 Семіти : Semici; семітський
 семя́ (семі́) або сімя́ (-ї) : rodzina
 семянча́к (-а) : rodniowiec (б.)
 сенс (-у), лат. : мисль
 сенса́ція (-ії) : sensacja (вражінє,
 по́див, звору́шенє)
 сепара́тор (-а), центрифуга (-и) :
 odśrodkowiec, separator (маши-
 на відосередко́ва, виділююча
 товщ з молока, відділяч) (г.)
 сепара́ція (-ії), лат. : розлу́ка
 се́пія (-ії) : чорна краса́ка
 Сёрбія (-ії); сёрбський
 серди́тий : gniewliwy
 серду́шка (-и) : sercówka (з.)
 се́ред : wśród.
 середá (-ї) : środa
 середко́вий : środkowy (к.)
 середний рід : rodzaj piłaki (гр.)
 середний знак : średnik (гр.)
 середник (-а) : środek (Mittel)
 середо́вище : środowisko
 серио́зний : пова́жний
 серна́ (-ї, сёрни) : sarna (з.)
 серп (-а -ї) : sierp (г.)
 се́рпень (-пня) : sierpień
 се́рпик (-а) : jerzyk (з.)
 серпо́ріг (-ога), поет. : księżyc
 се́сія (-ії) : засі́данє
 се́стриця (-ці) : siostrzyczka
 се́рце (се́рця) : serce; осе́рде (-я) :
 osierdzie; се́редсе́рде (-я) : śród-
 sierdzie; прі́сінок пра́вий і лі-
 вий : przedsionek prawy i lewy;

комо́ра пра́ва і ліва́ : komórka
 prawa i lewa; скорч і ро́зкорч
 се́рця : skurcz i rozkurcz serca
 (с.)
 Сибі́лля (-ї)
 Сибі́р (-іри); сибі́рський
 сивоборо́дий : siwobrody
 Сі́гот (-а)
 сидіти (сиджу́ -диш -ди) : siedzieć
 сі́зий : modry
 сі́кавка (-и) : sikawka (ф.)
 сивлі́вець (-вця) : sikwiak (з.)
 сі́ла відосере́дна(-я) : siła odśrod-
 kowa; сі́ла досере́дна (-я) : siła
 dośrodkowa (ф.)
 сивлі́він (-у) або хльора́к це́тасу :
 sylwin czyli chlorek potasu (м.)
 сі́льно (мв.) : forte
 сиво́гізм (-у -и) : розумове́ заклю-
 ченє
 сиво́міць : przemoca
 сі́луванє (-я) : siłowanie
 сі́лувати (-луку) : zmuszać; прі́си-
 лувати : zmusić
 сі́ляба (-и) : склад (-у -ї)
 сиво́л : symbol
 Сі́мний (-ія) : Simnius
 сиво́патія (-ії) : спóчув (-у -и), спрї-
 янє, прїхїльнїсть
 сиво́птома (-ї), грец. : позна́ка
 сиво́фонія (-ії) : symfonia (музїчна
 компози́ція на самї інстру́менти)
 сї́ндик (-а) : syndyk (пра́вний до-
 ра́дник)
 сиве́кдоха (-и), грец. : обмі́на ча́-
 сти з ці́лостю
 сиві́льник (-а) : sinidło, urzet (б.)
 сиві́ця (-їці) : sikora (з.)
 сиві́вський : synowski
 сиво́ва́ (-ої -їй -у -о) : synowa
 сиво́губ : certa, rybiec (з.)
 сиво́д (-а -и) : собóр (-а -и)
 сиво́нізм (-у -и), грец. : значі́нем спо-
 рїдне́не сло́во

синтеза (-и), грец. : synteza (по-
ступуванє в розумованю від по-
дробиць до загалю, від заложє-
ня до заклочєнь, від причин до
наслідків, протівно аналізі),
узагальнюванє; синтетичний
синява (синь) : błękit (ф.)
Снон (-а); синоїст (-а); синоньский
сир (-а -и) : ser
Сиракузи (-уз); Сиракузанін (-ні-
на -зани -зан); сиракуський
сирватка (-и), дзер : serwatka (Mol-
ken) (г.)
сирватчаний : serwaczany (г.)
Сирня; сирійский
сирота (-и) : sierota
сируп (-у -и) (цукровий густий сок)
система (-и), грец. : уміле упоряд-
кованє, уклад (-у) систематичний
система лінійна (мв.)
ситець (ситцю) : żwir (м.)
Сицилія; сицилійский
сичати (-чү -чиш -чи) : syczeć
сичачий співзвук : spółgłoska sy-
cząca
святі (-яю) : błyszczec, jaśnieć
сіль (соли) : sól; сіль камінна або
хлорак соду : sól kamienna czyli
chlorek sodu (м.) (х.)
сіль шибцевá : sól szybikowa; три-
скучка (-и) : sól trzaskająca (м.)
сівачка (-и) : siewnik (г.)
сівба, сійба : wysiew, siew; сї-
вач, сівець (-вця) : siewacz (г.)
сівня (-ї) : siewnia (г.)
сідь (сідн) або бярва (-и) : szadz;
сливкі безбарві : śliwki jeszcze
niedojrzałe całkiem, bez szadzi
t. j. warstewki wosku powierz-
chnię dojrzałego owocu ро-
круваюcej (б).
сідло (-á, сідла) : siodło
сїм (семі або семох); семий
сїня або сємя (-ї) : rodzina

сїня (сїмени) : siemie (пр. u го-
dniowców) (б.)
сїнник (-á -н) : siennik
сїно (-а -á) : siano
сїрка (-и) : siarka (м.)
сїрководень (-дня) : siarkowodór
сїрник (-á -н) : siarnik
сїрчан (-у) : siarkan; ряд : сїрчани :
rzęd : siarkany (м.) (х.)
сїрчан : siarczan; сїрчин : siarczyn
(х.)
сїрчень : siarczyk; сїрчак : siar-
czek (м.) (х.)
сїсти (сяду -деш, сядь -сїв) : siaść
сїть (-и) : sieć
сїтка (-и -н) : siatka (р.)
сїтчак (-á -н) : owad siatkoskrzy-
dły, sieciarka (з.)
сїчна : sieczna (гм.)
сїяти (сїю) : siać
скаженіця, скаженіна, шальга :
wścieklizna (л.)
сказити ся (-ажү ся -зіш ся -зі
ся) : wściec się
скала (-н, скáли), скеля (-ї) : skała;
скáли повдінчі : skały pojedyn-
cze; ск. зложєні : sk. złożone; ск.
вирáзно зложєні : sk. wyraźnie
złożone; ск. невирáзно зложєні :
sk. niewyraźnie złożone; ск. зліп-
ністі : sk. zlerkowe; ск. óкращ-
ні : sk. okruchowe; ск. вибухóві
(огнерóдні) : sk. wybuchowe (o-
gniorodne); ск. осадóві (водо-
рóдні) : sk. osadowe (wodoro-
dne); ск. плутонічні : sk. plu-
toniczne; ск. вульканічні : sk.
wulkaniczne (м.)
скалець полевій або ортокляз (-у) :
ortoklaz czyli skaleń (м.)
скáлька (-и) : małż (з.)
скáлосіч (-и) : skalotocz (з.)
скальчак (-á) або мрамор скалько-
вій : marmur muszlowy (м.)
скальчатка (-и) : grzepek (з.)

скандал (-у -и), соблазн (-и)
скандувати (-дую) : skandować (читати відзначаючи метричні стопи)

сканзья (-ії) : різне відділюване стіп в читаню віршів

скап (-у) : окар (р.)

скаралупник (-а) : skorupiak (з.)

скарбниця (-ї) : skarbnica

скарпа (-и) : skała (внутрішня вбіч рова)

скарпінтка (-и) : ногавка (-и)

сквирчати (-рчу -рчиш -рчи)

скептик (-а) : sceptyk (філософ, що сумніває ся о всім, недовіра)

сквгляр (-а) : orlik, krzykacz (з.)

скинути (-ину) : zrzucić

скипетр (-птра) : scepter, berło

скипка (-и -и) : wiór

Скиргайло (-а) : Skirgiełło

скількість (-ости) : ilość; скількісний : ilościowy (а.)

скінченість (-ости) : skończoność (а.)

скіра (-и) : skóra; мяздра (-и) або ремінниця (-ї) : miazdra czyli skóra właściwa; наскірень (наскірня) : naskórek; бородавника чутева або дотикова : brodaweczka dotykowa (с.)

скірянний : skórzany

скісний : skośny (ім.)

склад (-у -и) : zgłoska, sylaba

складанє : składanie (пр. сіл); складовий : składowy (ф.)

складень (-дня) або складовина (-и) : składnik (м.)

складник (-а -и) : składnik

складня (-ї) або синтакса (-и)

склонність, наклін (-ону) : skłonność

скляний : szklany

скнара (-и) : sknera

скобел (-бля) : skobel

скобка (-и) : nawias (а.); скобки (-бок) : klamry (гр.)

сковичати (-ичу -чеш -ич) : skowyczeć

сковірений кристал : wyciszony kryształ (м.)

скойка (-и) : skójkа (з.)

скоком : wskok

сколотти (сколю -леш -ли) : skłuć

сколотити (сколочу -тиш -ти)

сколїти (-илю -илиш -или)

скорбний : smętny, zakłopotany

скорбота (-и) : zgrzota, smutek

скорість (-ости) : prędkość; скорість провідна : prędkość rozchodzenia się (ф.)

скоросвіт : z brzaskiem dnia

скороспілка (-и) : śnieżycа (б.)

скоротень (-тя) : pęd skrócony; гін скорочений (б.)

скоротити (-орочу -отиш -ти)

скорочений : skrócony

скорня (-ї) : niedźwiadek (з.)

скостенити (-ію) : skostnieć

скотар (-ря -рі) : skotarz (pastuch)

скрапленє (-я) : skroplenie (ф.)

скребло (-а -а) : zgrzebło

скрегіт (-оту) : zgrzyt

скреготати (-очу -очеш -оч)

скригулець (-льця, скригульці) : krogulec (з.)

скрипіти (-плю -пиш -пи) : skrzypieć

скрипка (-ки) : skrzypce (мз.)

скрипкар (-ря -рі) : граючий на скрипці

скрипт (-у -и) : skrypt (письмо)

скрізь : wskróś

скріплий : skrzepły

скрут (-у) : skręt (ф.)

скрутьвага : szalka skręcenia (ф.)

скрутинія (-її) (численє голосів)

скручаль (-я) : śrubinek (з.)

- скрученє (-я) : skreślenie (ф.)
 окружити (крушу -шиш -ші)
 скрушити (-ію) : skruszyć
 скўлець (-ўльця) : kłykieć (також :
 горбок, горбка) (с.)
 скупий : skąpy
 ску́бувати (-буую) : skurować
 слабосилє (-я) : słabość
 Славянин (-нина -вани -ван) : Slo-
 wianin; славя́нський
 слати (шлю, шлеш, шлі) : ślać
 слеза́ (-ї, слези) : łza
 сли́ва (-и) : śliwa; сли́вка (сли́вки,
 сли́вки) : śliwka; довгасті́вки :
 śliwki podługowate, węgierki;
 округля́нки : śliwki okrągławe,
 lubaszki (б.)
 слиз (-у) : śluz (б.)
 слизь (слизи) : śluz; густа́ слизь :
 gęsty śluz (з. і б.)
 слизи́ти : wydzielać śluz (з.)
 слизкий : ślizki
 сли́зниця (-ї) : błona śluzowa (с. з.)
 слима́к (-а́ -и) : ślimak (з.)
 слимачни́ця (-ї) : ślimacznica (р.)
 слі́д (-у́ -и́) : ślad
 слі́дник (-а) : następnik (з.)
 слі́дство (-а) : śledztwo
 слі́дуючий : następujący
 слі́дчий : śledczy
 слі́пий : ślepy
 слі́потá кўряча : ślepota kurza (ве-
 чірне, перемина́юче заневі́дже-
 не по я́сним дни) (л.)
 слобі́дка (мз.) : kasownik
 словесни́сть (-ости) : piśmiennictwo
 Слови́нець (-ндя -нці) : Słowieniec;
 слові́нський
 сло́во (-а -а́) : słowo
 словоты́р (-твóру) : etymologia,
 słoworód
 слон (-а -и) : słoń; слони́вка : kość
 słoniowa, кість слоно́ва (з.)
- слуква́ (-и, слўкви) : słotka [або
 слонь (слони)] (з.)
 слух (-у) : słuch
 слуха́ня (-ї) : słuchota (з.)
 слухня́ний : posłuszny
 Случ (-чи)
 случа́й (-аю -аї) : przypadek, wpra-
 dek; случа́йний : przypadkowy
 шлюб, шлю́б або ві́нчанє : ślub
 шлю́за або шлю́за : śluza
 шлю́сар (-ря -рі) : ślusarz
 Сляво́нія
 сма́жити (смажу -иш, смаж) : smażyć
 смак (-у́), вкус : smak (п.)
 сма́лець (-льцю) : smałec
 смере́ка (-и) : świerk; рідше :
 сме́рек (сме́река) (б.)
 сме́рть мнїма, с. спові́дна : śmierć
 rozogną (л.)
 сме́ртельник (-а) : sykuta (б.)
 сме́ртний : śmiertelny
 смі́кавець (-вця) : sibora; смі́ка-
 вець папі́рник : papirus (б.)
 сми́рний : skromny; сумі́рний : ci-
 chy, spokojny (пг.)
 смі́чок (-чка -чки) : smyczek
 смі́ти (смію́ -їеш -їй, смів)
 смі́х (-у́) : śmiech
 смі́ятися (смію́ся -їешся -їйся,
 смія́вся) : śmiać się
 смо́лич (-а) : smołowiec (м.)
 сморж (-а́ -і) : smardz (б.)
 смочи́дерев (-а) : dracena, smocze
 drzewo (б.)
 сна́ряд ви́дільний : narząd wydziel-
 niczy (с.)
 сна́ряд го́лосовий : narząd gło-
 wy; горта́нь (-и) : krtań; хря́стка
 щитова́ : chrząstka tarczycowa;
 хря́сткі лива́нкові : chrząstki
 nalewkowe; вя́зла го́лосові :
 więzadła głosowe, wstęgi gło-
 sowe; го́лоспи́ця (-ї) : głośnia;

- нагортáнник(-а) : nagłośnia czyli krtaniokrywka (с.)
- снаряд дýшний : narząd oddechowu; гортáнь (-и) : krtañ; дýшниця (-ї) : tchawica; óзьяви : o-skrzela; прáвий. óзьяв : prawe oskrzele; лівий óзьяв : lewe oskrzele; óзьявки : oskrzelka; мiшóчки лiйковáти : woreczki lej-kowate; мiхурцi воздýшні : re-cherzyki powietrzne; олегóчна : орлусна (с.)
- снаряд слýху : narząd słuchu : 1) вни́шна(-я) часть ýха : чашинá ýшна : małżowina; провóд слу-ховий вни́шний : przewód słuchowy zewnętrzny [вощ (-і) або сiрка ýшна : woskowina uszna]; оболóна тарабáнна : błona bębenkowa або тарабáнчик : bębeńek; 2) серед-на(-я) часть ýха : яминá тарабáнна : jama bębenkowa; кiсточки слуховi : kosteczki słuchowe; клéвчик(-а) або молóтóчок(-чка) : młoteczek; коваль-цé (-льця) : kowadelko; зеренцé (-я) : kosteczka Sylwiusza; стре-менцé (-я) : strzemionko; вiкóн-це овáльне i окрýгле : okienko owalne i okrągłe; 3) внýтренна часть ýха : перевóйник(-а) : błę-dnik; прiсiнок : przedsiónek; три луковáти прóводи : trzy lu-kowe przewody; слимáк(-á) : ślimak; водiця : płyn w błę-dniku; нерв слуховий : nerw słuchowy (с.)
- снаряд трáвленя чоловіка : narząd trawienia człowieka; яминá ро-товá : jama ustna; гóрло(-а) : або глот(-á) : gardło; íжниця (-ї) : przelyk; жолýдок (-дка) : żołądek; кишкi або ялiта : kiszki, jelita (с.)
- снарядити (снаряджý -диш -ди) : sporządzić
- снасть (-и) : naszynie, narzędzie, sprzęt
- сніп (снопá) : snop; долiшна (-я) часть снопá : гýзiр (-а) : kno-wie; горiшна (-я) часть : колó-се, чiвки, рýса : kłosie. Сніп вi-же ся перевéсло : powróśło (г.)
- сніг (-ý -и) : śnieg
- снігóвиця (-ї), метéлиця : śnieżycyca; снiжка (-и -и) : śnieżka
- снігýр (-я -і) : gil (з.)
- снiдане (-я) : śniadanie
- снiдовéць (-вця) : jams (б.)
- снiть (-ти), снiтiй (-iю) : śnieć (г.) (б.)
- сновiда (-и), мiсячник, причiнний : lunatyk; сновiдане : lunatyzm (л.)
- снóчи : wczoraj wieczór
- снувáти (снучó -éш -уй) : snuć
- Собéский (-ого)
- Собiтка (-и) : Sobótka; купáльний вéчiр
- совá (-и, сóви) : sowa (з.)
- совершéний, цeрк. : doskonały; со-вершéно : doskonale
- совiнка (-и) : sówka (motyl nocny, śma) (з.)
- сóвисний : sumienny
- сод (-у) : sól (х.)
- сойм (-у) : sejm
- сокiра (-и) : siekiera
- сóкил (-ола) : sokół (з.)
- сокiлка(-и), соколiця : sokolica (гн.)
- соколóнько (-а) : sokół
- Сокрáт (-а) : Sokrates
- соленизáпт (-а -и) (той, котрóго обхóдить ся урочiстiсть iменiн або уродiн)
- солiвeць (-и́нця) : solowiec (ш.)
- Сольногóрод : Salzburg
- соловiй (-iя) : słowik (з.)
- сóлод (-у) : sólód (г.)
- солодiти (-лóджу -диш -ди)

солодкий : słodki; **солодший**
Солокія (-ії)
Соломон (-а) : Salomon
солоньянка (-и) : nieśmiertelnik (б.)
Сольон (-а)
соляниця (-ї) або **сіровиця** (-ї) :
 solanka (м.)
сон (-а -и) : sum (з.)
сон (сну, сни) : sen
сонда (-и), фр. : sonda [глубомір
 (-у)]
сонет (-у -и) : sonet (видміна лірич-
 ної поезії)
сонічник (-а) або **просонцьвіт** (-а) :
 słonecznik (б.)
сонце (-я) : słońce (ф.); **соняшний** :
 słoneczny
сопель (-пля -плі) або **сопляк** : so-
 pel; **види-сопляковаті** або **со-
 плеваті** : postaci soplowate (м.)
сопівка (-и) : piszczalka; с. губна :
 р. bezstroikowa; с. язичкова :
 р. stroikowa (ф.)
сопілчак (-а) : organecznik (з.)
сороба (-и) : sroka (з.)
сорокопуд (-пуда) : dzierzba (з.)
сорокосьмистітник (-а) : czterdzie-
 stoósmiościan (м.)
сорядний : współrzędny (гм.)
сосна (-ї, сосни) : sosna (б.)
Сотворитель або **Творець** (-рця) :
 Stwórca
сотворіне (-я) : stworzenie
соузник (-а -и) : współwięzień
Софіївка (-и) : Zofiówka
софіст (-а -и) (словидний мудрець,
 крутár)
Софія (місто)
Софія (-ії) : Zofia (ім'я хрестне)
Софюль (-кля) : Sofokles
соха (-и), **розсоха** : socha (г.)
социольог (-а) : досліджуючий су-
 спільне житє
сочинник (-а) : spółczynnik (ф. а.)

сочка (-и -ї) : soczewka (ф.)
спад (-у) : spadek (ф.)
спадниця (-ї) : spadkownica (ф.)
Спартанін (-їна -ани -ан) : Sparta-
 nin
спасєне (-я) : zbawienie
спасєнний : zbawienny
спаситель (-еля) : zbawiciel; спа-
 сителька (-и) : zbawicielka
спасєне (-ого) : spaśne
спати (сплю, сплш, спи) : spać
спєка (-и) : spieka, ураї (ф.)
спекуляція (-ії) : розумовє дослід-
 жуванє; торговельне перед-
 приняте
спєршү : z pierwszego gazu
спєцияліст (-а -и) (фаховєць (-вця);
 той, що займає ся виключно якоюсь
 наукою, реміслом або іншим ділом)
спєциальний : окрєний, окрємїшний
спиж (-у) : spiż; **спижєвий**
спижарня (-ї) : spiżarnia
спїник (-а) або **хвостик** (-а) : ogo-
 nek liścia; **лист безспїниковий** :
 liść bezogonkowy або л. сидя-
 чий : l. siedzący (б.)
спїнка (-и -ї) : spinka
спїняти (-яю) : zatrzymować
спів (-у), також : **сьпів** : spiew;
співний; **спів зі слүху**; **спів
 в нот** (мв.)
співаник (-а -ї) : spiewnik
співати (-яю) : spiewać
співзвүк (-а -и) : spółgłoska (гр.);
 współbrzmienie (ф.)
співрядний : współrzędny (гр.)
співчутє (-я) : współczucie
спїяня (-ї), **спїяність** (-ости) : spoj-
 ność (ф.)
спїяниця (-ї) : spojówka (с.)
спїлий : dojrzaly
спїлка (-и -ї) : spółka
спїльний : wspólny (р.); **спїльний
 (-а -ї) : wspólnik**

- спірітус (-у) або спирт (-у) : spirytus
- спішити (спішú -іш -і) : spieszyć
- сплет серцевий : splot sercowy ;
сплет сонічний : splot słoneczny (с.)
- сплощене (-я) : spłaszczenie (ф.)
- сплячка (-и) : szałczka (л.)
- сповід (-у) : rozbr
- сповідний : rozogny
- сповідальниця (-иці -иці) : konfesyonal
- співна : spielna
- спокій (-бу) : spokój ; спокійний
- спокійно (мв.) : spokojnie ; andante
- сполокати (-полочу -еш -і)
- сполож : wespol
- сполука (-и), злука : połączenie (х.)
- спомочі -гті (-можу -еш -і)
- спондей (-ея) : spondeus (стопа-віршова) ; спондаїчний
- спорець (спирцю) : sporysz ; також :
приспир (-спору) і нятка (-и) (б.)
(г.)
- спорт (-у), англ. (залюбоване, ігра, тілесна справа)
- спосіб (-обу -оби) : tryb (гр.) ; sposób
- спостерігане (-я), помічуване :
spoztrzeganie (пф.)
- справді : zaiste
- справець (-вця), справник (-а -и) :
sprawca
- справунок (-нку -нки) : sprawunek
- справниця (-і) : sprawczyni
- спрага (-и), жажла : pragnienie (л.)
- сприха (-и) : sprycha
- спроможність (-ости) : zdolność (ф.)
- спрягане (-я) : асоціяція (п.)
- спряжка (-и -і) : sprzałczka
- спрячі -гті (спряжу -еш -і) ;
спрягати (-аю)
- спуст (-у) : upust (w maszynach elektrycznych) (ф.)
- спяти (віпну -еш -і) : spać
- срібло (-а) : srebro (м.) ; срібловий :
srebrowy (х.) ; срібний : srebrny
- сравець (-вця -вці), ссач : ssak,
zwierzę ssące, ssawiec (з.)
- ссати (ссу -еш -і) : ssać
- ставати (стаю -еш, ставай) : stawać ;
стати (стану -еш, стань) :
stać ; стояти (стою -іш, стій) :
stać
- стадія (-ії), грец. : stadium (старо-
грецьке місце перегонів; протяг часу ;
стан).
- стайня (-ні -ні -ен) : stajnia
- сталина (-ї) : ład stały ; води ста-
линові : wody ładu stałego, wo-
dy ładowe (м.)
- стали (-ів) : stalle (w kościele),
місця для крилошан
- Стамбул (-а) : Stambuł
- стампіля (-ї), іт. : stampilla
- стан (-у -ї) : stan ; strona (гр.)
- стан скупности : stan skupienia
(ф.)
- Станіславів (-вова)
- станция (-ії) : stacja
- старосвітщина (-и) : staroświe-
tczyzna
- староста (-и -ости і -ове) : starosta
- старостія (-ї) : starościna
- стать (-и) : postać
- статия (-ї) : statua (пф.)
- статут (-у -и) : устав (-у -и)
- статуя (-ї -ї -уї) : statua
- статя (-ї, статі -ий) : artykuł (п. р.
w gazecie)
- стая (-аї -аї -ай) : staja
- стверджати (-аю) : stwierdzać ;
стверджувати (-ую)
- стебло (-а, стебла) : źdźbło (б.)
- стебнувати (-вую) : stebnować
- стегно (-а, стегна) : ścięgno
- стежка (-и -ї) : ścieżka
- стежний : gończy (list)

стекун (-а -и) : stekowiec (з.)
 стелити (стелю -лиш -ли) : słać
 (ściele)
 стеля (-ї), повала (-и) : sufit
 стемнити (стемню -ниш -и)
 стемпель (-пля -плі) : stempel
 (клеїшó -а)
 степенъ (-я) : stopień; степенъ (-и) :
 potęga; степенóванє : potęgo-
 wanie (а.); stopniowanie (гр.);
 climax (гр.)
 стёрвиско (-а) : grzebowisko, ścię-
 wisko (л.)
 стёрво (-а) : ścięwo
 стервоніця (-ї) : rafflesia (б.)
 стеречі -гті (стережý -эш -и)
 стерна́дка (-и) або стернік (-а) :
 trznadel (з.)
 стерніще (-а) : rzysko
 стерня́ (-ї, стёрні -рєнь) : ścięgń
 стёрти (зігрý -эш -и) : zetrzeć
 Стефанія (-ї)
 стечі (-чý -эш -и) : ściec
 стид (-у) : wstyd; стидливий; сти-
 дати ся
 стиль (-лю), лат. (рильце, спóсіб
 писаня, мова, напрям, спóсіб будó-
 ваня; старій стиль : старє чїслєне
 часу; новій стиль : новє чїслєне часу)
 стилізувати (-ýю) : stylizować (р.)
 стилістика (-и) : наука про стиль
 Сті́рія (-и); стирійский
 стірка (-и -и) : ścięka
 стірта (-и) або скірта (-и) : styrta
 стиск (-у) : ścisk
 стїсність (-ости) : ściśliwość (ф.)
 стисну́ти (стисну́ -эш -и) : ścisnąć
 стих (-а -и), грецк., або вірш (-а -и),
 лат. : wiersz
 стихар (-я -і) : komża
 стічна (-ої) : styczna (гм.)
 стіг (-ога -оги) : stóg
 стіжок (-жкá -жкї) : stożek (гм.)
 стійка (-и -и) : posterunek

стїйність (-ости) : wartość (мз.)
 стіл (столá -ли) : stół
 стіс (-óса -осї) : stos
 стіб (стебу) : ścieg
 стїна́ (-ї, стїни) : ściana
 стлань (стлáни) : plecha (б.)
 стлáнник (-а) : plechowiec (б.)
 стн; з сєї грúпи „т“ вииа-
 дає, коли не заходить дво-
 значність або неясність, пр. :
 дійсний, звїсний (не : звїстний),
 намісник, облєсний, пєрвїсний,
 пристрасний, пісний, розпýсний,
 стрáсний, чєсний, щáсний. —
 Але : напáстник, пїдвлáстний,
 повновлáстник (від : власть, а
 власник від : власний), ўстний,
 хрєстний, чáстний (від : часть, а
 дочáсний від : час) ітд.
 сто, ста, сту, стом, в стї; ста, сот,
 стам, стáми, в стах; сто мужів,
 сто мужів, сто мужáм, сто му-
 жáми, в сто мужáх
 стовб хребовий : słup kręgowy (з.)
 стовп (-а -и) або стовб : słup (ф.);
 kolumna (р.)
 стóвпик (-а) : słupek; стовпня́ (-ї) :
 słupkowie; звáзок (-зка) : za-
 łącznia; шійка : szyjka; коморїна :
 komora; звáляжень : zalażek;
 стóвпик горїшний (-їй) : słupek
 górny; ст. долїшний (-їй) : sł. dol-
 ny; ст. однокрáтний : sł. jednokro-
 tny; ст. двокрáтний : sł. dwu-
 krotny; ст. многокрáтний : sł.
 wielokrotny (б.)
 стóгін (-ону), стон (-у) : stęk
 стогнáти (стóгну -еш -и)
 стоголóвий : stugłowy
 стожець (стіжцá) : stożek (rodzaj
 ślimaka) (з.)
 стоїци́зм (-у) (наука філософа Зєнона;
 обичаєва стрóгість; непохїтність)
 столістка (-и) : centyfolia (б.)

- столітний : stuletni
стовога (-и) : stonóg (з.)
стончак (-а) : ściennica (с.)
стопá (-и́, стóпи) : stopa
стóрож (-а -и) : stróż
сторóжа (-и) : straż
Сторожéнко (-а) : Storożenko (-и)
сторóнник (-а -и) : stronnik ; сто-
роннічий ; сторонніцтво
сторчáти (-рчú -рчiш -рчi) :
стотiсячний : stutysięczny
стояти (стою́ -iш, стiй) : stać
страдáльний : bierny (гр.)
страйк (-у -и́), англ. (умóвлена за-
станóва роботи)
стрáсний : pasyjny
Стрáссбург (-а) : Strassburg ;
страссбúрський
страстiянка (-и) : pasyloga (б.)
стратéгия (-ii) : штýка вéденя вiйни
страхополóх (-а) : bojaźliwy
страхопúд (-а) : straszydło
стрекáвка (-и -и́) : ważka (з.)
стремiти (-хлю́ -шiш -и́) : tkwić, ster-
czeć, dążyć
стремлiне, змáганє (-я) : dążenie
(пг.)
стрéмя (-ени -ени́), стрéмiнь (-ени́),
стрéмено (-а) : strzemie
Стрiвiгор : Strwiąż
стриж (-а) : rdzeń [такóж : стри-
жiнь (-жнiя)] (б.)
стриж хребéтний або спиновiй :
rdzeń pasierzowy ; прóвiд хре-
бовiй : kanał rdzeniowy (с.)
стрийна (-и) : stryjenka
стрикати (-аю) : strzykać
стрихувáти (-ýю) ; стриху́лець
(-ýльця)
стричi -гтi (стрижý -éш -и́) : strzydz
стрiлá (-и́, стрiли) : strzała
стрiлка магнiтна : igła magne-
tyczna (ф.)
стримголóв : na łeb na szyję
стримголóвка (кúкла) : zawieszka
(poczwarka) (з.)
стриха (-и) : strzecha
стрича (-и) : spotkanie ; стритити
(стричу -тиш -тi) : spotkać
стрóгий : surowy, ścisły (пг.)
строити (строю́ -оiш -óш, стрiй)
стрóфа (-и) : strofa (стричка)
струк (-а) : strąk (б.)
струна (-и) : struna ; струни шов-
кóви ; стр. металéви ; стр. киш-
кóви
струс (-а -и) : strus ; струсь, стру-
сове, струсинє або струсяче
перó : strusie pióro (з.)
стúгва (-и) : stągiew
студени́ця (-i) : zimno, studnia
стúдiя (-ii), лат. : studium ; сту-
диювáти (-ю́ю) : досліджую, при-
кладáю ся до на́уки
стúпа (-и) : stępa (в стúпи опи́хає ся
ячмiнь, прóсо) (г.)
ступакувáти (-кúю) : золiги сту-
пóю. (Кiнь iде ступóю : koń idzie
stępem) (г.)
ступáти (-áю) : stąpać ; ступiги
(-плю -пиш -и́) : stąpić ; постú-
пувати (-пую) : postępować
ступени́ця (-i) : gama (мз.)
ступени́ця дуровá або мажóрна :
gama durowa albo maior (мз.)
ступени́ця мольовá або мiнóрна :
gama molowa albo minor (мз.)
Стюарт : Stuart
стяг (-у -и́) : sztandar
стягнений -а -е (пр. реченє) : ścia-
gnięty -а -е (пр. zdanie)
стягну́ти (стягну́ -еш -и́) : ściągnąć
стяжка (-и -и́) : wstażka ; szlak,
wstęga (р.)
стiяти (зiтнý -éш -и́) : ściać
субéкт (-а -и) : subjekt (w handlu),
помiчник
сублiмáт (-у), хльорáк ртýти : su-
blimat, chlorek rtęciowy (л.)

- субо́та (-и) : sobota
суба́ч (-а) : suwak (w maszynach
pawowych) (ф.)
субо́рий : surowy
суд (-у) : sąd; Gericht, Urteil (пф.)
суда́к (-а) : sandacz (з.)
судьба́ (-ї) : los
сули́ня (-ї) : sędzina
суді́на (-и) : naczyńie; суді́ни кро-
воно́сні : naczynia krwionośne;
суді́ни лі́мфати́чні або лі́мфові,
вглі́тниці : naczynia limfatyczne,
chłonicze (с.)
суді́я (-ї -и́ -и́в) : sędzia
судо́роги (-ів) : drgawki, konwul-
sye (л.)
Су́ес (мі́сто і ка́нал)
сукно́ (-а, су́кна -ко́н) : sukno
су́кня (-ї -ї́ -о́ць) : suknia
су́кне́с (-у -и) : успі́х (-а -и)
су́лтан (-а -а́ни) : sułtan; султа́нка
су́ма (-и) : suma
сума́рий (-ня) : ви́гяг; сумарі́чний :
зв'язкі́й, скороче́ний
сумлі́не (-я) або со́вість (-и) : su-
mieńie
су́мні́в (-у), сумні́вий : wątpliwość,
wątpliwy
сумні́вати ся (-ва́ю ся)
сумра́к (-у) : zmierzch (ф.)
Сунд (г.)
суні́ця (-ї) : poziomka (б.)
су́ніжка (-и) : nibunóżka albo
ві́хлинка (-и) (з.)
суп (-а) : sęp (з.)
суплі́ка́ція (-ії) : блага́льне бого-
слу́женє
супокі́й (-о́ю) : spokój
су́проти або су́против : wobec,
przeciw
сурога́т (-у -и), підмі́на (-и) : surro-
gat
су́с (-а) [да́ти су́са; одні́м су́сом]
су́сідство; су́сідський
су́сік (-а -и) : sąsiek
су́слик (-а) : susel (з.)
суспе́нса (-и) : suspensa (заві́шенє
в уря́дваню)
суспі́льність (-ости), -ни́й : społecz-
ność, społeczny
суспі́льство (-а) : społeczeństwo
су́став (-а), тако́ж су́ста́ва (-и) :
staw; су́став коліно́вий : staw
kolanowy (с.)
су́ть (-и) : istota
сута́па (-и) : sutanna (ря́са духо́вного)
сутере́ни (-ів), фр. : мешканє цив-
ні́чне
суфле́р (-а -и) : підповіда́ч (в теа́трі)
Су́ха (-о́ї) : Sucha
сухопу́те (-я) : suchy ład
сухоре́бриця (-ї) : ciosa czyli koza
(guba) (з.)
су́ша (-ї), суході́л (-до́лу) : ład
суше́нці (-и́ць), су́шені о́вочі :
suszone owoce (г.)
су́шня (-ї), во́зниця, о́зниця, су-
ша́рня, суша́льня : suszarnia (г.)
сфальшува́ти (-шу́ю) : sfalszować
Сфі́нкс (-а) : Sfinx
схе́да (-и) : scheda (ча́сть майна,
припада́юча з поді́лу на ко́жду ди-
ти́ну)
схе́ма (-и), грец., взоре́ць, спис :
schemat; схемати́зм (-у) : спис
уря́дників, св'яще́ників ітд.
схі́д (-о́ду) : wschód (ф.) (г.); Схі́д
(-о́ду) : Wschód (зам. і́мени
власно́го)
схі́зма (-и), грец., ро́злі́м (-ому), і́мен-
но церко́вний : schizma; схі́зма-
ти́цький
схова́ти (-а́ю) : schować
схо́ди (-ів) : schody
схо́дини (-и́в) : schadzka
схоля́стик (-а) (середно́вічний хриси-
я́нський філосо́ф; схоля́стичний : шво-
ліре́кпий, мудру́ючий)
схо́пін (-схо́плю -и́ши -и́й)
схоро́ваний : schorzały

сцизорик (-а) : нóжик до затінаня пер	счиніти (-іню -ниш -ні) : wszcząć ;
Сцион (-она) : Scurio ; Сц. Африканийський	счинати (-аю) : wszczynać
сцідіти (сціджý -діш -ді)	счорніти (-ію) : szernieć
сцїп (-у) крóви : skrzep krwi (л.)	ся владé ся по дієслóві і піше ся окрéмо : брат учїть ся ; сестра мóлить ся
сцїпненé (-я) : stwardnienie (ф.)	-сь (= ся) прилúчує ся до попереднього дієслóва : молилась ; сьміялись ; надумалась
сцїпненé посмóртне : teżec rośmiertny (с.), skostnienie rośmiertne (л.)	сáво (-а) : światło mgliste (ф.)
счервоіти (-ію) : szzerwienieć	сáжень (-жня -жні) : sążeń
счёркнути (-кну -еш -ї) : skreślić	сáник (-а) : ciernik (rodzaj ryby) (в.)
счесати (счешу -шеш -ші)	

Т.

табеля (-і) : tabella (перéглядний вїказ, спис)	тамóшний (-їй) : tameczny
таблїчка (-и -ї) : tabliczka (к.)	тамтóй -та -то -ті : tamten itd.
табурет (-а), фр. : taboret (низке крісло)	тамтудї (-ла) : tamtędy
Таври : Tauru (pasmo Alp)	тандїта (-и) : tandeta
тавтолòгїя (-її) : тожсамі, тотóжні слова в реченю	тáвeць (-нцю -нці) : taniec
таже або таж : wszakże	танéчник (-а -и) : tancerz ; танéчниця (-ї) : tancerka
тай, та : i	тантїéma (-и) : належна часть в доходах
таїно, пóтайно : tajemnie	тарас (-сý) : taras ; тарасувати (-ýю)
таїти (таю -їш, тай) : taić	Тарасова могила : mogiła Szewczenki
таль (-ю) : tal (х.)	тарган (-á -ї) : karaczan (в.)
талан (-ý) : szczęście, los ; талант (-ý) : talent ; талановїтїй, талантлївий : utalentowany	Тарéнт (-у) : Tarent
Талїя (-її), грец. : мýза комéдиї	тарїль (-éлю -éлі) : talerz
талък (-у) : lojek ; лупак тальковїй : luprek talkowy ; патýчня або стéатїт : steatyt czyli słoniniec ; горшкóвина (-и) : kamień zduński (м.)	Тарквїнїй (-їя) : Tarkwiniusz
такїй же то : takieżto	Тáрло (-а) : Tarło
такóж : także	Тарнóбжег (-у) (г.)
тáкса (-и) : цїна, оцїнок (-нку)	Тарс (-у) : Tarsus
так сáмо : tak samo	Тáтри (-төр) : Tatry
такт (-у -и) : takt (мв.)	Тáхо : Tajo
Тамїза (-и) : Tamiza (г.)	Тáцят (-а) : Tacyt
	твар (-и) : stworzenie, twarz
	твёрджене (-я) : twierdzenie
	твёрдїй : twardy ; твёрдшїй, найтвёрдшїй

твердота (-ї) : twardość (м. ф.)

твердяк (-а) : twarżdział (б.)

тверезий : trzeźwy

твій, твоя, твоє, твої

твір (-ору -ори) : utwór, dzieło

твóрець (-рця) : twórca

теáтер (-тру -три) : teatr

Тéби (Тэб) : Teby; Тебáнець
(-нця); тебáньский

Тéзéй (-éя) : Tezeusz

Текéлій (-ія) : Tekely

тeкст (-у -и) : tekst (влáснi сло-
вá áвтора)

телегрáма (-и) : telegram

телегрáф (-у); телегрáфіст (-а);
телегрáфічний

Телéмах (-а)

телефóн (-у) : telefon (ф.)

телескóп (-у) : teleskop (ф.)

тельмóм : obses

тélюр (-а) : tellur (х.)

телюриум : teluryum (ф.)

тeлjá (-яти -яга) : ciele

тéма (-и -и), грец. : temat (предлóже-
не речене, предмeт, задáча)

Темíстокль (-ля) : Temistokles

тёмня оптична : ciemnia optyczna
(ф.)

темперамéнт (-у -и) : temperament
(влáсність тiла, вдáча, успосóблене,
прирóда)

темперувáти (-рýю) : temperować
(злагóджувати, повдérжувати)

тémпо (в мýзиці)

тенесá (-нec) : trzewia, wnetrzno-
ści (л.)

теольóгія (-її), грец. : богослóве
(-я)

теóрия (-її), грец. : teoria (наукo-
вий пóгляд, наука, припис, твérджене)

тепéришний (-їй) : terazniejszy

теплó (-á) : ciepło (ф.)

тeракóта (-и), іт. : terrakota (пáле-
на гліна)

терáса (-и) : земельний наспп, схó-
ди з дерніни

терéбити (-блю -біш -бі) : obierać
z łupy, trzebić

Терeбóвля (-ї) : Trembowla

терéзка : szalka (u wagi) (ф.)

тéрем (-у -éми) : pałac

тeрeн (-у) : teren (земля, якість землі,
пóле)

теритóрия (-її) : terytorium
(óбласть, країна, óкіл)

тeрлиця (-ї) : międlica, tarlica

(тeрлиця стоїть на ніжкáх, сохáх,
в котрїх задóвбані рéбра (стéгна) твó-
рять жóлоб; в жóлобі бiгає вiстрe
з ручїцею, осáджене на чóпику) (г.)

тeрмин (-у -и), рeчeнecь (-нця) :
termin

тeрмитé (-я), паздерó : paździerze
(г.)

тeрмомéтер (-тра -три) : termometr
(тепломiр)

Тeрмомiлi (-їв) : Termorile

тeрнь (-я) : sieć, також терн (-а)
(б.)

Тeрнопiль (-оля), Тарнопiль :
Tarnopol

тeрноструч (-а) або акáция прав-
дiва : akacja prawdziwa (б.)

тeрорiзм (-їзму -їзми) : terroryzm
(жорстóка влáда, послóгуюча ся пó-
страхом)

тeрпеливий : cierpliwy

тeрпентiна (-и)

тeрпiти (тeрплю -пiш -ї) : cierpieć

Тeрсит (-а) : Tersytes

тeрти (тру, треш, три, тер) : trzecь

тeрциán (-а -и) : teryan

тeсáти (тeшу -шеш -ї) : ciosać

тeсля (-ї -ї -їв) : ciésła

тeсовeць (-вця) або кáмiнь тeсо-
вий : kamień ciosowy (м.)

Тeссáлiя (-її); тeссáлiйский

Тeтiда (-и) : Tetys

тeхнiка (-и); тeхнiчний

тeчiя -ктi (тeчý -чeш -чi) : cieć

тѣща (-і) : teściowa
 Тибер (-бру) : Tyber
 Тибѣрій (-ня) : Tyberysz
 Тибет (-у)
 Тибулль (-ля) : Tybillus
 тигр (-а) : tygrys (з.)
 Тигр (ріка)
 тижень (тижня, тижні) : tydzień
 тикає ся (чогó) : tyczy się (czego)
 тим радше, тим лүчше, тим смі-
 лійше — що : tem bardziej,
 tem lepiej, tem śmielej — że
 тимчасом, міжтим : tymczasem
 тинк (-у) : tynk; тинкувати (-күю)
 тинктүра (-и) : tynktura (вїтяг
 з зіль, вар)
 тиранія (-її), грец. : насильне панó-
 ванє; тиран (-а -и) : жорстóкий
 самовлáдець (душман, живоїд)
 Тиртай (-ая) : Tyrteusz
 тис (-а) : cis (б.)
 тиск (-у) : ciśnienie (ф.)
 Тиссафѣрн (-а) : Tyssafernes
 тїсяч (-и -и -ий); одна тїсяч; три
 тїсячи; пять тїсячий; двікрат
 сто тїсячий; також: тїсяча(-і);
 одна тїсяча; дві тїсячі; пять
 тїсяч ітд. : tysiąc itd.
 тїсячний [тїсячний девятьсóтний
 четвѣртий; або корóтше: тїсяч
 девятьсóтний четвѣртий] : ty-
 siączny itd.
 титул (-у -и), надпись (-иси), на-
 головок (-вка -вки), (означенє;
 правна причїна) : tytuł itd.
 тиф (-у), глухання : tyfus, dur (л.)
 Тифліс (-а)
 тихо : piano (мз.)
 Тициян (-а) : Tytjan
 тишина (-ї) : cisza (ф.)
 тияра (-и) : tyaga (покрите головї у
 Персїв, погрїйна корóна пап)
 тик (тóку) : boisko, klepisko, tok
 (г.)

тїлько : tylko
 тїльколїтний : tyloletni
 тїлькома грїшнї : tyłu pieniądze
 Тїчинó (-а) (ріка)
 тїлесний : cielesny
 тїло (-а) : ciało, bryła; тїло гран-
 чáсте : bryła graniasta; тїло
 крүгле : bryła okrągła; тїло о-
 борóтóве : bryła obrotowa; тї-
 ло правильне : bryła umiarkowa
 (гм.)
 тїльцѣ зѣлени (тїльця зѣлени) :
 siałko zieleni (б.)
 тїмятко, тїмячко, тїмя (-я) : ciemię
 (л.)
 тїмятко (-а) або дїхалка (-и) : сіе-
 miączko (с.)
 тїнь (-и) : cień; тїнь глухá : jądro
 cienia (ф.)
 тїсний : ciasny
 тїсто (-а -á) : ciasto
 тїтка (-и -ї) : ciotka
 тїч (тѣчи), теч : ciecz (ф.)
 Тїшин : Cieszyn
 ткань (-и) : tkanka (з. б. с.)
 ткань хрїстна : tkanka chrzastko-
 wa; ткань кістна : tk. kostna;
 тк. мязовá : tkanka mięsna; ткань
 нѣрвна : tkanka nerwowa (с.)
 ткань наболóнна : tkanka nabłon-
 kowa; вáболонь : nabłonek;
 ткань жєлєзóва : tkanka gruczo-
 łowa (с.)
 ткáти (тчу -еш -ї або : тkáю -áеш
 -áї) : tkąć
 ткáцтво (-а) : tkactwo; ткáцкий
 тлик (-а) : psotnik (з.)
 тлїти (тлїю) : tleć
 тлүмити (-млю -миш -ї) : tłumić
 тлүмóк (-окá); клүнок (-пкá -нкї)
 то по вїсловах пїше ся окрѣмо :
 вїн то, ти то, вже то, де то,
 як то, кїлько то, áле : бұдьто,
 нїбїто

- тоалéта (-и) (стіл і прибори до вбіра-
ня; одяг, стрій; місце до вбіраня)
- тоáст (-у -и), вáздоров (-а)
- тобílка (-и -ї) : torebka (б.)
- Товáриствo ім. Шевчénка
- товстíй : tłusty
- товстя́к (-á) : pingwin (з.)
- товчí -ктí (товчú -чэш -чí) : tłuc
- товщ (-и) : tłuszcz; бíла товщ :
biały tłuszcz (з. б. х.)
- тогíд (-дь) : przeszlego roku
- тодí : wtedy
- то́й, та, то, ті : ten itd.
- то́й же : tenże; таж, тож, то́гож :
taż, toż, tegoż itd.
- то́й же сам : tenże sam
- то́й сам, та самá, то самó; то́го
самóго, то́ї самóї
- то́й то : tento
- ток (-у), стрúя (-ї) : prąd (ф.)
- тока́р (-аря́ -арі) : tokarz
- толкува́ти (-кúю) : tłómaczyć
- толóчник (-а) : tłok (ф.)
- то́мбак (-у) : металéва мішанíна
- то́мти (то́млю -миш -ї) : pużyc
- то́в (-у) : ton; т. горíшний(-їй) : ton
gógnu; т. згíдний : ton zgodny;
т. оснóвний : ton zasadniczy-(ф.);
то́в головні́й : t. główny (w or-
ganach); то́в помічні́й (в ор-
гáнах (мз.))
- то́нкій : cienki; то́нший
- то́нковер́хий : o cienkim wierzchu
- топа́з (-а) : topaz (м.)
- то́пливо (-а), па́ливо (-а), о́грíва
(-и) : opał
- то́пніти (-цію) : topnieć
- топо́ля (-ї) : topola; т. о́стровер-
ха : t. włoska (б.)
- топта́ти (-óпчу -еш -чí) : deptać
- торбу́н (-á -ї) : torbacz (z gromady
ssawców) (з.)
- торг (-у́ -ї) : targ
- торжествéнно : majestatycznie;
maestoso (мз.)
- торжествó (-á), церк. : uroczystość;
торжествéнный : uroczysty
- торі́к : tamtego roku; торі́чний :
tamtegoroczny
- торкотáти (-кóчу -óчеш -óч) : ter-
kotać
- торóчка (-и) : strzępka czyli nitka
grzybni (б.)
- Торричéлли (-лього) : Torricelli
- Тоска́на (-и)
- тотóжний, тожса́мий : tożsamościow-
y (identyczny); тотóжність
(-ости), тожса́мість (-ости) : i-
dentyczność (а.)
- торф (-у) : torf; тако́ж : болотíна
(-и) і тирса (-и) (м.)
- тьóхкати (-аю) : rukać (o sercu);
świerkotać
- точáн (-á -ї) ; roztocz (б.)
- то́чка (-и -ї) : kropka (гр.); punkt
(гм. р.)
- то́чка вилету : punkt wylotu (ф.)
- то́чка вíходу : punkt wyjścia (р.)
- то́чка завіше́ня : punkt zawiesz-
enia; то́чка за́чепу : punkt za-
szerzenia (ф.)
- точкі́ (точóк) : kropki (гр.)
- трава́ (-ї, тра́ви) : trawa (б.)
- Тра́вна : Trupa (ріка)
- травокóник (-а) або кóник (-а) :
pasikonik (з.)
- трагéдня (-ні́ -ий) : tragedia
- траді́ця (-ні́) (у́стний переказ, зви-
чай, одідічена наука)
- тракт (-у -и) (шлях, гостíнець)
- тракта́т (-у -и) : traktat [переспра́ва,
до́говір (-ору)]
- трамва́й (-аю -аї), англ. : кінна́ або
еле́ктрична доро́жна велі́зниця
- трансáкция (-ні́) : переспра́ва
- транспарéнт (-у -и) : просвьі́тча-
стий óбраз

- трансильванський (-кі Альпи)
 трапéз (-а) : trapez ; трапéзоїд (-а) :
 trapezoid (ім.)
 тра́са (-и) : trasa (ім.)
 тра́тити (тра́чу -а́тиш -а́ть) : tracić
 трахі́т (-у) або шоро́хан (-у) : tra-
 chit (м.)
 тре́ба : trzeba
 трéвaлий : wytrwały ; вiтревaлий ;
 тривкiй : trwały (пг.)
 трéвожливий : trwożliwy
 трéля (-ї) : trel ; трелювáти (-юю)
 тремтiти (-мчú -мтiш -i)
 трéнзель (-зля), трéнзéлька, трéн-
 зля (-ї) : trenzla
 трéпéта (-и) або осiка (-и) : osika,
 osina (б.)
 тресувáти (-сúю) : tresować (dres-
 sieren), ви́чувати, вправлáти
 три, трох, тром, тромá, в трох
 Триéст (-у) : Tryest
 Тридéнт (-а) ; тридéнтский
 тризвúк (-а) : trójdzwięk (мз. ф.)
 тризúб (-а -и) : trójzab
 триклясовий : trzyklasowy
 трикратний : trzykrotny
 трикúтник (-а) : trójkąt ; трикúтник
 острокúтний : trójkąt ostrokątny ;
 трикúтник прямокúтний : trójkąt
 prostokątny ; трикúтник скiсно-
 кúтний : trójkąt skośnokątny ;
 трикúтник рiвнорáмений : trój-
 kąt równoramienny ; трикúтник
 тупокúтний : trójkąt rozwarto-
 kątny (ім.)
 трилiтний : trzechletni
 тримáти (-мáю), держáти (-жú -иш
 -и) : trzymać
 тринадцятитiсячний : trzynastoty-
 siączny
 триолéт (-а -и) : tryolet
 триповерхóвий : trzy piętrowy
 трисóтний : trzechsetny
 триста мужiв ; триста або трохсóт
 мужiв ; триста мужáм ; триста
 мужáми ; в триста мужáх
 Три́тон (-а) : Tryton
 триумвiр (-а -и) : tryumwir
 трiйка (-и -и) : trójka
 трiпати (-аю) : trzepać
 трiпотáти (-пóчу -пóчеш -почi)
 трiск (-у) : trzask (ф.)
 трiска (-и -и) : trzaska .
 трiскiт (-оту) : trzask
 трiснути (-iсну -еш -и) : trzasnąć
 трiщáти (-iщú -iщiш -iщi)
 трiщúк (-á) : strzyżyk albo wołowe
 oczko (такóж : волóве óчко) (з.)
 Троáда (-и) : Troas
 трóисть (-и) : przydacznia (з.)
 троiстий : troisty
 троп (-у), образóвий звóрот : tro-
 pus
 трость сáхарна (трóсти сáхарноi) :
 trzcina cukrowa (б)
 тростiна (-и) : trzcina ; абó очерéт
 (-у)
 тротуáр (-у -и) : хiдник (-á -и)
 трофéй (-éю -éi) : trofeum (пá-
 мятник побiди)
 трóха, трóхи : troche
 трохéй (-éя -éi) : trochej (стопá вiр-
 шовá) ; трохеiчний
 трóшка, трóшки : troszke
 Тро́я (-оi) ; Троя́нець (-нця) ; тро-
 я́нский
 трубá (-и, трúби) : trąba
 трубá вóздушна : trąba powietrzna
 (ф.)
 трудя́щий : skrzętny
 трúнва, трúмна, домовiна : trumna
 трúнок (-нку -нки) : náпиток
 Трускавéць (-вця) : Truskawiec

труськóм : gysia, im Traub (кінь іде труськóм) (г.)	турні́й (-ію -іі) : turniej (рицáрські боєві ігрища)
труслі́вий : tchórzliwy; труслі- вість (-ости) : tchórzostwo	ту́ча (-і) : burza, ulewny deszcz
тру́фля (-і) : trufla (б.)	тхір (-оря -орі) : tchórz (з.)
трухце́м : truchtem	Тшебі́ня (-і)
трясті́ (трясу́ -эш -сі) : trząść	тюле́нь (-я) : foka, pies morski
ту, тут : tutaj; тутóшний (-іі) або тутéшний (-іі) : tutaj або tutejszy	тютю́н (-у́ -і) : tytoń
туга́ (-і) : tęsknota	тяг (-у́ -і) : ciąг (ф.)
тугі́й : tęgi (steif); тужі́йший : tęszy	тяга́р (-у́ -і) : ciężar
тужі́ти (ту́жу -иш -і) : tęsknić	тя́глий : ciągly (а.)
Тукі́дид (-а) : Tucydides	тягну́ти (тя́гну, тя́гнеш -ні)
тулі́ти (ту́лю -лиш -лі) : tulić	тяго́тінє (-я) : ciężenie (ф.)
Ту́ллій (-ія) : Tulliusz	тя́жень (тя́жня) або барі́т (-а) : ba- ryt (м.)
тундра́ : tundra	тя́жість (-ести) : ciężkość (ф.)
ту́піт (-оту) : tętent	тяжі́ти (-ію) : ciężec
Туреччина́ (-и) : Turcja; туреч- чина́ (-і) : tureccyzna	тяжкі́й, тяжши́й : ciężki, cięższy
	тя́ти (тну, тнеш, тні) : ciac
	тятивá (-і) : ciężiwa (гм.)

У.

у кладé ся часóм замі́ць приі- менника в , особліво перéд ві- словами, що зачина́ють ся дво- ма́ або більше співзвúками, пр.: у Львóві замі́ць : в Львóві. Просі́ гóстий у сві́тлицю (за́міць : в сві́тлицю). Протівно в кла- демó часóм замі́ць приіменни- ка у , особліво по вісловах, що кінчатъ ся самозвúком, що- бі́ усúнути рóззів, пр.: Не ставáло сїли в козаків (за́міць : у козаків). В мене́ думка (за́- міць : у мене́).	ува́га (-и) : uwaga (Aufmerksam- keit)
убі́йник (-а -и) : zabójca; убі́йство : (-а) : zabójstwo	уважа́ти відпові́дним, гідним (а не : за відпові́дне, за гідне)
ублагородня́ти : uszlachetniać, у- благороднювати (-нюю)	увéсти (-веду́ -эш -і) : uwieść
убóжество (-а) : ubóstwo	у Відни, у Львóві : w Wiedniu, we Lwowie
убожі́ти (-ію) : ubożec	угі́нанє сві́тла : uginanie światła (ф.)
	углевій́ (угляній́) : węglowy (х.)
	углевóдан (-у) : węglowodan (х.)
	углевóдень (-дня) : węglowodór (х.)
	угловéць (-вця́) : płachtarz (pająk domowy) (з.)
	угля́н (-у) : węglan (х.)
	у́гнітний : podatny; plastyczny; у́гнітність (-ости) : podatność, plastyczność (ф.); у́гнітний або гнеті́льний : ugniatalny (м.)

угол (угла) (прик. угольний) : paroże (гм.)

угол = кін (-ону) : paroże (ф.)

уголь (угля, углі) : węgiel; уголь камінний або чорний : węgiel kamienny czyli czarnowęgiel; уголь бурий : węgiel brunatny czyli rudowęgiel; падровець (-вця) : w. br. drzewny; уголь пластковий : węgiel blaszkowy; морквінець (-нця) : w. moczogowy; умбра кольоньська : umbra koloniska (м.) (х.)

угольник (-а) : węglowiec (х.)

угор (-я -і) : węgorz (в.)

Угорщина (-и) : Węgry; Угор (-гра) : Węgiel

удар (-у) : uderzenie (ф.); удар мозковий, поразка : udar mózgowy (л.)

узда (-ї, узди) : uzda

узлич (-а) : prątnik (б.)

узол (узала) : węzeł (б.) (ф. р.); узол виступаючий : węzeł występujący; узол підступаючий : węzeł wstępujący (ф.)

узористий : ozdobny (р.)

узріти (узрю -зриш -зри) : ujrzeć

узурпатор (-а -ори) [протизаконний посідач трону; самозванець (-нця)]

уїздальня (-ї) або їздальня (-ї) : ujeżdżalnia

уїзджати (-аю) : ujeżdżać

укір (-ору) : zarzut; також : докір (-ору), догана

укісний, скісний : ukośny (к.)

уклад кістний чоловіка : układ kostny człowieka (с.)

уклад м'язовий чоловіка : układ mięsny człowieka, układ mięśniowy czł. (с.)

уклад нервний : układ nerwowy;

уклад мозкострижівий : ukł. mózgodzienny; уклад узловий,

нерв співчутливий, співчутлиник : układ zwojowy, ukł. współczulny czyli sympatyczny (с.)

уклінаний : ugrzejmy

укоротити (-рочу -отіш -ороти)

Україна (-и); український

украшати (-аю) : zdobić (р.)

улан (-а -ани) : ułan

улекшити (-екшу -кшиш -кши) : ulżyć

улий (-я), вулий : ul (г.)

улистненє (-я) : ulistnienie; улистненє оскрутове : ulistnienie skretowate; у. очертове : u. okolkowe (б.)

улиця Городьца

Улікс (-а) : Ulixes

улягти -чі (уляжу -еш -ї) : uleżeć;

улягати (-аю) : ulegać

ум (-а) : rozum; umysł

умалимок (-имка) : odjemna (а.)

Умань (-в) : Humań

умирати (-аю) : umierać

умич (-а) : grzybień biały, lilia wodna (б.)

умілість (-ости), умілий : umiejętność, umiejętny

уміло : umiejętnie

умірене підсонє : strefa umiarkowana

умірено (мз.) : umiarkowanie; moderato

уміти (-ію -ієш) : umieć

умовий : umysłowy

умовний -а -є (пр. реченє) : warunkowy -а -e (пр. zdanie); також услівний

уморити (-орю -ориш -ори)

універсал (-у -и) (княжий окружник, або гетьманський лист звернений до всіх)

універсальний : загальний, всесвітний

- університет (-у -и)
уніт (-а -и) або уніят (-а) : unita ;
унітський
унія (-її)
унця (-ії) : uncy (аптекарска ва-
га містяча в собі 25·32 грамів)
упертий або впертый : uparty ; у-
пертість (-ости)
уперти ся (упру́ ся -преш ся -прі
ся) : uprzeć się
уперше : po pierwszy raz
упирати ся (-аю ся) : upierać się
упімвуги (-пімвуг -еш -і) : upomnieć
уподібнене (-я) : assimilacja (гр.)
управа : zarząd, kierownictwo ; у-
правник, управниця ; управа,
правління, правительство : rząd ;
також : у. педагогічна (пг.)
управильнене : uregulowanie (ф.)
управитель (-еля) або управник (-а)
упряж (-и) : uprzęż
упрягий : uparty
упрямість (-ости) : uprog
упрягати (-прячу -ячеш -яч)
ура ! : hurra !
ураган (-а -и) : ураган.
уран (-а) : uran (х.)
урізати (уріжу -жеш -ріж) ; також :
врізати
уряд (-у -и) : urząd
уряджувати (-джую), уладжувати :
urządzać ; також : устроювати
(-оюю)
усихати (-аю) ; також : всихати
(-аю)
Усікновенне (-я) (церк.)
усільниця (-ї) : gąsienica (з.)
усліве (-я), услівний : wagoniek ; wa-
gunkowy
усмирити (-смирю -рїш -рї)
успіх (-у -и) : skutek
устав (-а -и) : statut ; ustawienie,
ulozenie (ф.)
устеречї -гтї (-режү -жеш -жї) ;
також : встеречї
усте (-я) : ujście (рікї)
Устиянович (-а)
устриця (-ї) : ostruga (з.)
устрії (-ою) : ustrój, układ, orga-
nizm
устроїти (-строю -оїш -стрії)
-уть (-ють) в закінчене в 3. ос. ч.
мн. дієслів закінчених в 2. ос.
ч. од. на : -еш (-еш), пр. не-
суть, везуть, пишуть, діла-
ють, літають, бо в 2. ос. ч.
од. : несеш, везеш, пишеш, ді-
лаєш, літаєш ітд.
утвір просторний : utwór prze-
strzenny (ім.)
утечї -ктї (утечү -чеш -чі) ; також :
втечі
Утика (-и) : Utyka
утомити (-томлю -миш -мі) : znużyć ;
утомлений : zżalany ; також :
втомити
утопія (-її) (місце, яке не ествуге ;
уроене, небиліця)
утреня (-ї) : jutrznia
утяжлівий : usciążliwy
ухо (у́ха, ч. мн. уха) : ucho ; ухо
внїшне, середне і внўтренне :
ucho zewnetrzne, srednie i we-
wnetrzne (гл. : сваряд слўху)
(с.)
учасник (-а -я) : uczestnik
ученик (-а) : uczeń
учениця (-ї -ї) : uczenica
учитель (-я) ; учителька
ущерб (-у) : uszczerbek
уява (-и) : wyobraźnia
уявний (пр. іменник) : oderwany,
abstrakcyjny (пр. rzeczownik)
(гр.)

Ф.

фабрикат (-у -и) (фабричний виріб)

Фабриций (-ия) : Fabrycysz

фавна : fauna (г.)

фаза (-и) : faza (ф.)

факт (-у -и) : подія (-її)

фальшивник (-а -ї), фальшер (-а),
фальсифікатор (-а) : fałszerz

фамілія (-її), родина (-и), сім'я (-ї)

фарба (и) : farba (р.)

фарбар (-ря -рі) : farbiarz

фарисей (-я -єї) : faryzeusz

фармакогнозія (-ї) (товарознавство
аптека́рське) (л.)

фармакологія (-її) (наука о діланю
ліків) (л.)

фармакопе́а (-єї) (урядовий спис ліків
аптічних) (л.)

фармацевт (-а -и) : farmaceuta (л.)

фарса (-и) фр. (комедія з плиткіми
жартами)

фаса́да (-и) фр. (фронтová часть бу-
дінку, чоло)

фасія (-її) (податкова ви́ява, в ко-
трий контрибуєнт означає високість
сво́го до́ходу)

фасо́н (-у -и) (крій, стрій, фо́рма оде-
жи або ме́блів)

фасцікул (-а) : звіток (-тка), жму́-
ток (-тка) папе́рів, зошит

фат (-а) : гар, boleń; хват (в.)

фатаморга́на (-и) : оптична злу́да,
ма́рево

фаянс (-у -и) фр. (рід білої глини, пів-
порцеля́на)

Феб (-а) або Фойб (-а) : Feb (шт.)

февдалі́зм (-їзму) : ленництво

Федо́н (-а) або Файдо́н (-а) : Fedon

Федр (-а) : Fedrus

фейлето́н (-у -и) фр. (відтисок в ча-
сописах на повість)

Фелікс (-а) : Щасний

Фенікія (-ія) : Fenicya

Фенікіянин (-янина -яни -ян) : Fe-
nicyanin

фено́мен (-у -и) : явище; річ небу-
ва́ла, надзвичайна

фе́рії (-її) (час свободний від праці)

ферме́нт (-у -и) : ferment (ро́зквас)

фесто́н (-у -и) : feston (нізка звисаю-
чих вінців з цвітів і зелени)

фи́лінник (-а) : kokornak (б.)

фі́ля (-ї) : fala; фі́ля плоска́ : fala
płaska; фі́ля світи́льна : fala
światlna; ф. стоя́ча : f. miej-
scowa; ф. по́ступна : f. postę-
rowa (ф.)

фі́гель (-гля -глі) : псо́та, шутка,
збітки

фігу́ра (-и) : вид, ви́гляд; укла́д
слів (гр.); фігу́ра в рису́нках

Фідий (-ия) або Фейдий (-я) : Fi-
duasz

фізногно́мія (-її) : ви́раз лиця́, че́рти
лиця́

фізіоло́гія (-її) : наука про чин-
ности житя́ (л.)

фі́кція (-її) : ви́гадка, ви́думка, ви́-
говір, уя́ва

філі́піка (-и -и -ік) : filipika (о́стра,
си́льна мо́ва полемічна про́ти ко́го)

Філі́піни (остро́ви)

Філі́ппі (невідм.) : Filippi; бі́тва
на Філіппі́йских поля́х

філі́стер (-стра -стри) (чоловік бай-
ду́жний до справ громадских; вдово́-
лений самолю́б; чоловік без ви́сших
стре́млїнь)

фі́лія (-її) : дочка́ (відділ або товари-
ство ме́нше, зале́жне від головно́го);
філія́льний : дочерний

Фі́локте́т (-а) : Filoktetes

фі́льоло́гія (-її) (зага́л наук, обни-
маючих язикозна́вство, літерату́ру
і істо́рію)

Фільософія (-ії) залюбоване до знаня,
до мудрости; наука, що досліджує за-
сновки бутя, пізнання і діланя)

Фільтер (-тру -три) (верствá
матеріи, служачої до перепусканя
течи, а до задержуваня тіла ста-
лого; піділо)

Фінанси (-ів) (державний скарб, скар-
бовість; адміністрация доходами дер-
жавними)

Фінезія (-иї) (ніжній, тонкий дотеп;
хитрість, умова бистротá)

Фінляндия

фіолетний : fioletowy

фіртка (-и -и) : furtka

фісгармонія (-ії); **фісгармоніка**

фіскус (-у -и) також : **фіск** (-у) :
fiskus (державний скарб)

фіялка (-и) : fioletek; пахуча фіялка :
pachnacy fioletek (б.)

фіялчак (-а) або **аметист** (-а) :
ametyst

Фльоріан (-а) : Floryan

флотіля (-ї) (мала фльо́та, зложена
з кількох кораблів)

флюксія (-иї)

флюор (-у) : fluor (х.); **флюорово-**
день : fluorowodór (х.)

флюорак : fluorek (х.)

Флякк (-а) : Flakkus

Фокіон (-а) : Focyon

фоліял (-у -и) (кни́га або жмут паперів
листового (аркушового) віду)

фонд (-у -и) (грошевий засіб)

фонтана (-и), **трискавец** (-вця),
водогра́й (-аю), **водо́мет** (-у)

форма́ция (-ї), **утво́рня**, **у́твір** : for-
macya; ф. напла́вна (алювіяль-
на) : f. parlywowa; ф. крейля-
на : f. kredowa; ф. юра́йска :
f. jurasowa; ф. углева́ : f. we-
glowa; ф. силю́рска : f. sylur-

ska; ф. пе́рвісна : f. pierwotna
(м.)

формуля́р (-я -і) (приписаний спосіб
якогось письма; взорець, схема)

фортепя́н (-у -и)

фо́рум (nieodm.) (місце зборів люду
у Римля́н; місце судової розпра́ви)

фосфо́р (-у) : fosfor; **фосфоровий**,
фосфо́рний : fosforowy (х.)

фосфорáн : fosforan (х.)

фотосфе́ра : fotosfera (ф.)

Foucault

фра́за (-и) : frazes (віречене, язиковий
зворот, пустий вісказ без змісту)

Франкфу́рт (-у); **франкфу́ртский**

Фран́ция (-иї)

Францішкани́н (-іна -а́ни -а́н)

Францішо́к (-шка)

Францу́зка (-и) : Francuzka

францу́ский : francuski

францу́щина (-ї) : francuszczyzna

Фре́дро (-а)

фре́нзель (-зля -злі) (торо́ка, торо́чка)

Фри́дрих

фриз (-а) [прикрасовий по́яс, що
тягне ся по́земо під головним о́краєм
(гзімсом) буди́нку]

фризи́р (-а -и) (той, що стриже́
і че́ше волосе; голя́р -я)

фронт (-у -и) : чоло́, передна (-я)
часть; перед (пр. війска, бу-
ди́нку).

фундаме́нт (-у -и) : підва́лина,
осно́ва, підруби, підму́ри

функціо́на́р (-ра́ -рі) (ура́дник, вико-
на́вець)

Фу́рия (-иї) (богі́ня пімсти, я́га, ба́ба-я́га)

фя́кер (-кра -кри) (візні́к, дорожжа́р -я)

фя́ско (-а), іт. : невда́ча.

Х.

хазяїн (-а -и) : gospodarz
 Халд́ея (-і); халд́ейский
 хальканти́т (-а) або вітриоль міді :
 chalkantyt czyli witryol miedzi
 [у лю́ду: сінний(-їй) ка́мінь] (м.)
 халу́га (-и) : morszczyn (б.)
 хан (-а -и) : chan
 ха́ос (-у) (замішане, безлад)
 характе́р (-у -и) (че́рта, знамя, титул,
 вла́да, ста́лий на́прям во́лі, ста́лий
 спо́сіб посту́пуваня ітд.)
 Харі́бда́ (-и)
 харкати (-аю) : charkać
 харч (-у́ -і) : wikt
 харча́ти (-чу́ -чіш) : charzczeć
 хащі́ (-ів) : chaszczę, zarośla
 хвалі́ти (-лю́ -ліш -лі) : chwalić
 хватати́ (-аю) : chwycić
 хваті́ти (-ачу́ -аціш -ті) : chwycić
 хвильо́ванє : falowanie
 хви́ля (-і) : 1) chwila, 2) fala
 хвіст (-оста́ -ості́) : ogon
 хворо́ст (-у́) : chróst
 хвоста́ч (-а́) : płaz ogoniasty (з.)
 хво́щ (-а́) : skrzyp (іна́кше : сосо́нка
 -и або скрипе́й -ю) (б.)
 хе́мія (-ії) (нау́ка о пе́рвнях тіл і о їх
 спо́луках)
 Хероне́я (-еї) : Cheronea
 хиба́ : chyba, wyjąwszy że
 хи́ба (-и) : chyba, błąd; хи́бний :
 chybny (fehlschlagend)
 хижа́к (-а́ -и́) : drapieżca (з.)
 хитати́ (-аю) : chwiać
 хи́щний : chyży
 хід (-о́ду) : tok (пр. myśli)
 хидля́ (-і́) : szczudło (гн.)
 хи́мера; хи́мерува́ти (-у́ю) : karyszyć
 Хи́ос (невідм.) : Chios
 хиру́ргія (-ії) (нау́ка лі́чення недуг запод
 мочною опера́ціі)
 хлєнта́ти (хлєпчу́ -пчеш -пчі́)

хлизе́нь (-зня) : ślinik (з.)
 хливя́к (-а́) : chelbia (з.)
 хлі́б (-а -и́) : chleb
 хлі́б-сі́ль : chleb i sól (симво́л
 гості́нності)
 хлі́бове́ць (-вця́) : drzewo chlebne
 (б.)
 хлі́боро́б (-а) : rolnik
 хлі́в (-а́ -и́) : chlew
 хло́пець (-пця́ -пці́) : chłopiec
 хльо́р : chlor; хльо́ра́вий : chlora-
 wy; хльо́ро́вий : chlorowy; хльо-
 рово́день (-дня) : chlorowodór;
 хльо́рофо́рм : chloroform; хльо-
 ра́ль : chloral (х.)
 хльо́ра́к : chlorek (х.)
 хльо́ра́н : chloran (х.)
 хльо́рни́к : chlorowiec (х.)
 хлоста́ти (хло́щу -щеш -щі́)
 хлю́сня́ (-і́) : strzykwa (з.)
 хма́ра (-и) : chmura
 хми́ль (хме́лю) : chmiel (б.)
 хо́бот (-а) : trąba u słonía (з.)
 хобота́к (-а́ -и́) : trąbowiec (zwierzę
 z gromady ssawców (з.)
 хо́взати́ ся (-заю́ ся) : ślizgać się
 ховзкі́й : ślizki
 ховзтя́к (-а́) : kielż (з.)
 хо́встати́ (-аю) : kielżnać
 холе́ра (-и)
 хо́лод (-у) : chłód
 хомля́к (-а́ -и́) : chomik (з.)
 хому́т (-та́ -ті́) : chomał (г.)
 хо́п (-у) : chwyt (гн.)
 хо́пта (-и) : chwast (г.)
 хор (-у -и) : chór
 Хо́рва́т (-а) : Kroat-
 Хо́рва́цня (-и́)
 хоро́стіль (-ля) : chrósciel
 хоро́ший : piękny
 хорт (-а -и́) : chart

Хоружчина (-н) : Chogażczyzna
хоть би, хотяй би, хоч би : choćby

Хотин (-а) : Chocim

хотіве : chcenie, Wollen

хотіти (хочу -чеш -чуть) : chcieć

хотяй : chociaż

хохотати ся (хохочу ся -чеш ся) :
chichotać się

храм (-у -н) : świątynia, chrám

храніло (-а), сохрон (-у) : ochra-
niacz (р.)

хрѣпати (-аю) : chrępać

хреб (-а -н) : kręg, kręgu, kręgi ;

7 хребів шийних : 7 kręgów szyj-
nych ; 12 хребів плечних : 12

kręgów plesowych ; 5 хребів

лідвїчних : 5 kręgów lędźwi-
owych ; 5 хребів крїжних : 5

kręgów krzyżowych ; 4 хребї

гузівкові : 4 kręgi ogonowe
(гл. : черен хребá) (с.)

хребет (-бтá) : grzbiet, grzbietu (з.)

хребї істі : kręgi prawdziwe (в
їх 24) ; хребї сповидні, рекомі

або фальшиві : kręgi pozorne
(тј. kręgi krzyżowe i ogonowe)

(с.)

хребовец (-вця, -вці) : kręgowiec,
zwierzę kręgowe (з.)

хрест (-а -н) : krzyż (р.)

хрестик (мв.) : krzyżuk

хрестильница (-і) : chrzcielnica

хрестини (-нв) : chrzciny

хрестити (хрещу -стиш -сті)

хрестний : chrzestny

хрестоматня (-ні) : вибір виїмків
з творів

хрестоцвіта (ростїна) : krzyżowa
(goślina) (б.)

хрестяк (-á) : krzyżak, pajak krzy-
żowy (з.)

Хризїда (-в)

християнїя (-а -яни -яи) : chrześci-
janin

християнїзм (-у) : chrześcijańizm

Христос (-ста -стý -ста, Христе,
-стож -сті) : Chrystus

хрїя (-яї) : chręja (коротка розправа,
написана по певному взіршю; замі-
пане, авантюра, скандал)

хрїв (хрїну, такóж: хрону) : chrzan
(б.)

хробак (хробакá, хробакї) : gobak

хром : chrom ; хромáи : chromian
(х.)

хромий : chromy

хромник : chromowiec (х.)

хровїчний (застарїлий, безнастанний,
довготривáющий)

хронологїя (-її) (наука, що займає
ся означенем дат історїчних подїй)

хрущ (-á -і) : chrząszcz ; хрущ зви-
чайний або маевий : chrząszcz

mający czyli chrąbszcz (з.)

хрѣстка (-и) : chrząstka ; хрѣсткі
кістнїючі : chrząstki kostniejące

(с.) (л.)

хрѣступ (-а) : chrzęstniak (л.)

хто, з ким, в ким : kto, z kim,
w kim

хтобўдь (когобўдь), хтонебўдь
(когонебўдь) : ktobądź

хтож (когож) : ktoś

хтось (когось) : ktoś

худоба (-в) : bydło

художництво, твір художництва ;
художник або артист : sztuka,

artyzm ; artysta

хулити (-лю -лиш -лі), церк. : blu-
źnić ; лїхословити ; хулитель

(-я) : bluźnierca

хульвїк (-á) : bluźnierca, zrzęda-

хуткий : prędki

хухати (-аю) : chuchać

Ц.

- цапіштрайх (-а) : знак на бубні або трубці ввечером, взиваючий жовнірів до спочинку)
- царина (-ї) : dziedzina (а.)
- цвинтар (-аря -арі) : cmentarz; також : кладовище, тѣметів
- цвісти (цвітú -эш -ї, цвив) : kwitnąć
- цвіль (-и) : pleśń (б.)
- цвіркати (-аю) : świergotać
- цвіт (цвіта) : kwiat (цвіт, цвіту, цвіте, цвітя : kwiecie).
- цвіт лучистий або промінистий : kwiat promienisty; цв. спінистий : kw. grzbiecisty; цв. надзавязковий : kw. nadzależniowy; цв. підзавязковий : kw. podzależniowy; цв. колозавязковий : kołozależniowy; цв. пиляковий : kw. pręcikowy; цв. стовпиковий : kw. słupkowy
- цвіт сірковий, сіркоцвіт або оціц сірки : kwiat czyli wznios (sublimat) siarki (м.)
- цвітань (-и) : ukwiat (з.)
- цвітень (-тня -тні) : kwiecień
- цвітник (-а -ї) : ogródek kwiatowy (г.)
- цвітостан (-у) : kwiatostan (б.)
- цвях (-а -и) : świek
- Цезар (-а) : Cezar
- цезура (-и) або пересічка (-и) : średniówka (гр.)
- Цельовець (-вця) : Celowiec (Klagenfurt)
- целюльоза : celuloza (х.)
- цемент (-у) : cement
- цензор (-а -ори) : cenzor; цензура
- центиметер (-метра)
- центр (-а), осередок (-дка) : centrum
- цѣрбер (-а)
- церемонія (-її) (урочистий обряд; пересадне, етикетальне поведене зглядом когó)
- Церера (-и) : Ceres
- цѣрков (-кви), цѣрква (-и) : cerkiew
- церковно-славянський
- цертифікат (-у -и) : свідóцтво на письмі
- цѣсня (-її) : відступлене
- цѣтнар (-а -и)
- цианяк (пр. потасовий) : sinek (rotasowy) (х.)
- цибуля (-ї) : cebula; цибуля луската : c. łuskowata albo szyszkowa; ц. огортчаста : c. powłoczysta) (б.)
- цивілізація (-ї) (рôзвиток прôсвѣти і образóваня; рôзвиток усуспільненя)
- циган (-а -ани -анів) : cygan
- цигаро (-а -и) : cygaro
- цина : супа; цинавий : супаву; циновий : супову (х.)
- цинк (-у) : cynk; цинковий : cynkowy (х.)
- Цинциннат (-а) : Cyncynnatus
- циняк або каситерит (-а) : cyniak czyli kasyteryt (м.)
- циркель (-кля) : cyrkiel (р.)
- циркуляр (-ря -ї) : обіжник
- цирулик (-а -и) : cyrulik
- цистерна (-и) (обмурований дїл на воду, басен)
- цитадѣля (-ї) : крѣпость
- цитата (-и) : наведѣні в тѣксті чужі слова
- Цицерон (-а) : Cicerone; цицеронський (пр. стиль)
- цївка (-и) : cewka (ф.)
- цївунка (-и) : cewiorław (з.)
- цївуха (-и) : rugiecznica (б.)
- цїдїлко, цїдївко, цїдїльце : cedzidło (г.)

цідіти (-джу́ -диш -ди) : cedzić
 ціль (-и) : cel
 цілий : cały
 цілком : wcale
 Цілли, Ціллея : Cilli (miasto)
 цілокраїй : całobrzeżny; платіна
 цілокрая : blaszka liścia całobrzeżna lub całobrzega (б.)
 цілувати (-люю) : całować
 цілющий : uzdrawiający
 ціп(-а -и) : сер; складові частини ціпа : ціпівно : dzierzak (держити ся в руках); білень, біяк : біяк (більнем бе ся по збіжу); вуголова, вуголов : gęzwa (зложена з двох шкіряних вилиць, скріплених рухомо ремінцем, ремінником). Вилиці (капиця) обнимають кінці більня і ціпівна (г.)
 ціпеніти (-нію) : trętwieć

ціпкий : sztywny, stały (ф.)
 ціп'як (-а) : tasiemiec czyli soliter [зародок : zarodek; решетина (-и) : bąblowiec czyli wagr; червій (червія) : czerwioch; шішня (-і) : taśmien; відшибень (відшибня) : odrywek] (з.)
 цісар (-аря -арі) : cesarz
 цісарéва (-ої -ій -у -о!)
 цукор (-кру) : cukier (г.)
 цукор грозновий : cukier gronowy; цукор тростинівий : cukier trzcinowy; цукор молочний : cukier mlekowy (х.)
 цукроварня (-і) : cukrownia (г.)
 Цюрих (-у) : Zürich
 цямвірна (-и) або цемріна і цимбріна : cembryna; цямврувати (-ую) і цимбрувати : cembrować

Ч.

чагар (-у́ -и) : czahar
 чад (-у) : zagar, czad (л.)
 чай (-ю) : herbata (б.)
 чайка (-и -и) : czajka, або : кикигця (-і) (з.)
 чаїти ся (чаю́ ся, чаїш ся) : czaić się
 час (часу́ -и) : czas
 часть (-ти -ти -ти) : część
 часть складова : składnik (р.)
 частинний : cząstkowy
 частиця (-і -і) : partykuła
 частковий (2. відмінок) : partitivus (genetivus)
 частота : częstość (п. р. дрга́н) (ф.)
 чати (-атів) : czaty
 чаша (-і) : kielich (б.)
 чаша куліста : czasza kulista (гн.)
 чашівка (-и) : kielichówka (з.)

чашогубок (-бка) : płożik (б.)
 чвал (-у), прóчвал, гальóп : galop, przeczwał; (кінь біжить чвалом, в прóчвал, чвалу́є : koń biegnie czwałem, galopem) (г.)
 чваніти ся (-аню́ ся -ниш ся) : chełpić się
 чвати (чву́ -еш -и) або цькувати (-ую́ -еш) : szczwać
 чвірка (-и -и) : czwórka (Doppelreihen) (гн.)
 чвірня́ (-і́, чвірні) : czwórka (Rotterpaar) (гн.)
 челюсть (-и) : czeluć, szczęka górna; вилиця : szczęka dolna, zuchwa
 чемеріця (-і) : ciemierzysa (б.)
 чéмний : grzeczny
 Ченстохóва (-и) : Częstochowa
 че́пець (-пця́ -пці́) : czerpiec
 чепірнáтка (-и) : piórolotek (з.)

- черв (-а -и) : czerw t. j. larwa (gąsienica) beznożna u owadów p. p. muchy, pszczoły (з.)
- чёрвень (-вня) : czerwiec
- червіна (-и) : robaczek
- червінка (-и) : кровáва бігúnка (л.)
- червінка (-и) : wzdęga (ryba) (з.)
- черевік (-а -и) : trzewik
- черевосліниця : trzustka; сліна
- черевна : sok trzustkowy, sok pankreatyczny (с.) (л.)
- чередá (-ї, череди) : trzoda
- через : przez
- черемха (-и) : czeremcha; черемшина
- черён (-у) : trzon (р.)
- черён хребá : trzon kręgu або лук передний (-їй); лук тільний : łuk tylny; вірісток тернястий : wyrostek ościsty; вірістки поперечні : wyrostki poprzeczne; вірістки ускісні : wyrostki skośne; отвори межихрєбні : otwory międzykręgowе (с.)
- черєнка (-и -ї) : czcionka
- череноружник (-а) : małzynek (з.)
- чєреп (-а), лобивá : czaszka (л.)
- чєрепáха (-и) : żółw; чєрепáшина : żółwina, tartarug, szylkret (з.)
- чєрес (-а -и) : trzos
- чєрєшня (-ї -ї) : trześnia, czereśnia (б.)
- чєрешóк (-шкá) : szypułka (б.)
- чєрїнь (-ени) : ognisko
- чєрнєць (чєрця -ці́ або чєнця -нці́) : mnich
- чєрпати (-аю) : czerpać
- чєрствїй : czerstwy
- чєрта (-и) : rys, zagrys, diagram (ф.)
- чєрта (-и -и) : kresa, kreska (к.)
- чєрта (чєртка) грýба : kreska gruba cz. cienowa (к.)
- чєрта (чєртка) клиновá : kreska klinowa (к.)
- чєрта овáльна (яйцевá) : kreska owalna (к.)
- чєрта (чєртка) подвійно-клиновá : kreska podwójnie klinowa (к.)
- чєртка (-и -ї) : kreska (к.)
- чєртка філяста (поломініста) : kreska falowa cz. płomykowa (к.)
- чєртáти (-áю) : kreślić (к.)
- чєрча (-и) : koszenila (з.)
- чєсний : uczciwy
- чєснотлівий : szczerliwy
- чєтáр (-я́ -и) : plutonowy (гя.)
- чєтвєр (-єргá) : czwartek
- чєтвєрня́ (-ї) або чвїрка : czwórka
- чєтївні, шпильчáсті або шишкові (дєрева) : iglaste, cetyniaste albo szpilkowe (drzewa) (б.)
- Чєхїя (-її) : Czechy; Чєх (-а); чєський ;
- чїгáти (-ю) : czyhać
- чїж (-а -ї), чїжик (-а) : czyż (з.)
- чїж? : czyż?
- чїжми (-їв) : ciżmy
- чїкавка, щїкавка (-и) : czkawka
- чїм хўтше, чїм пильнїйше, чїм раз лїпше і т. д.
- чїмáло : niemało, dosyć
- чїннїсть (-ости), орýдуванє (-я) або спрáва житєвá : czynność, sprawa życia (з. б. с.)
- чїрáк (-á -ї) : czyrak
- чїрка : cyranka (з.)
- чїрýн (-á -ї) : wielka panew do warzenia soli, також : чєрýн (м.)
- чїсєльний : liczbowy (а.)
- чїсєльник (-а) : licznik (а.)
- чїслїло (-а) : liczydło
- чїслївнїк (-á -ї) : liczebnik (гр.)
- чїслó (-á, чїсла) : liczba
- чїслó злўченє : liczba zespolona; чїслó нáзванє : liczba mianowa-

на; число паристе: liczba parzysta; число перве: liczba pierwsza; число спряжене: liczba sprzeżona; число ціле: liczba całkowita (а.)	чорніти (чорню -рніш -рні)
числовій: liczbowy	чорніти (-ію): czernieć
чистий: czysty; чистійший	чорноволосий
чистилище (-а): czyściec	чорнозем (-му): czarnoziem (г.)
чистокривний: czystej krwi; кінь	чорнокніжний: czarnoksięski
чистокривний: koń czystej krwi (г.)	чотири (-рох -ром -рма): czterej -у
читальня (-ні -ні): czytelnia	чотироклясовий: czteroklasowy
чип (-опá -опі): szop (ф.)	чотирокітник: czworobok (гн.)
чипляти (-яю): szepiać	чотиросильні (пилякі): czterosilne (прґсікі) (б.)
чісній: (чіснику): czosnek (б.)	чотиросотний: czterechsetny
член (-а): członek (towarzystwa)	чотиростітник (-а): czworościan (гн.)
член: członek, wyraz (а.)	чу -чеш -че і т. д. (се, cesz, ce itd.)
членовожець (-жця): zwierzę członkowie (в.)	в богато дієсловах, закінчених в дієменнику на: тати, пр. допта-ти: дбчу, дбчеш; • клеотати: клебчу; хлптати: хлпчу
чміль (-еля -елі): trzmiel	чудак (-á -і): tetruk, dziwak
чобіт (чобота, чоботи, чобіт): but	чудо (-а -á): cud; • в ч. мн. та-кбж: чудеса, чудес ітд.
човен (-вна -човни): szółno	чужий: cudzy, obcy
чоколяда (-и): czekolada	чужоземний: cudzoziemski
чолобитня (-і): hold	чужоземщина (-и)
чоловік (-а): człowiek	чумá (-і): dzuma
чому?: dlaczego?	чуте, чувство, чуство (-а -á), по-чуте: uczucie
Чорне море	
чорний: czarny	
чорніло (-а) (атрамент -у): atrament (х.)	

Ш.

шабльон (-у): szablón (-зкá), взо-рець (ввірця)	шапка (-и -і): szarka
шалаш або салаш (-у -і): szalas; також: курінь (-еня)	шапка (-и): kapelusz grzyba; та-кбж: капелюх (-á) і шапурка (-и) (б.)
шалівія (-ії): szalwia	шаран (-á -і): karp (в.)
шалюпа (-и): човен весловий	шарварок (-рку): szarwark (Scharwerk)
Шампанія (-ії); шампанський	шаржа (-і) (тягар, уряд, степенъ службовий)
шапінка (-и): szaraczka. округва-jąca koniec korzenia (б.)	

- шарлятан (-а -и) : szalbierz ; шелі-
хвіст, шалвір**
шарпатіве (-я) : szarpia, skubanka
шафа (-и) : szafa
Шафарик (-а) : Szafarzyk
шафран (-у) : szafran
**Шафуза (-и) : Szafuza (Schaffhau-
sen)**
шах (-а) : перський монарх
Шашкевич (-а)
Швайцарія (-ії) ; швайцарський
Шверин
шевець (шевця -вці) : szewc
Швеція ; шведський
**шев (шву) : szew ; шев вінцевий :
szew wieńcowy ; шев стріловий :
sz. strzałkowy ; шев лямбдоїдо-
вий : sz. lambdoidowy ; ш. лу-
сковий або висковотіменний : sz.
łuskowy (с.)**
шевський ; шевство (-а)
**шевцева (-ої) або шевчиха (-и) : sze-
wowa**
шевцівна (-и) : szewcówna
Шевченко (-а)
**Шекспір (-а) ; шекспірівський (пр.
гумор)**
шепотати (-почу -почеш -почи)
шерсть (-и) : sierść
шершун (-а -и) : szerszeń (з.)
шестий : szósty
шестикутник : sześciobok (гм.)
шестилітний : sześcioletny
шестистінник (-а) : sześcian (м.)
шийконітка (-и) : szyjkonitka (б.)
**шильдкрет (-у) : szylkret (Schild-
kröte) ; гл. черепашина**
**шипун (-а) або їжатець (-тця) : je-
zatka (з.)**
ширина (-и) : szerokość (гм.)
широкий : szeroki
широко (мз.) : szeroko ; largo
широколістий : z szerokimi liśćmi
шия (-ії -ні -ній) : szyja
Шіллер (-а)
широко : szeroko
**шісдесят (-и) : sześćdziesiąt ; шіс-
десятий**
**шіснайцять (-и) : szesnaście ; шіс-
найцятий**
шкалювати (-юю) : szkalować
шкаплір (-а -і) : szkaplerz
**шкаралупа (-и), скаралупа : sko-
gura**
шкварити (-арю -арш) : skwarzyć
шкільний : szkolny
**школа ; шк. народна : szk. ludowa ;
шк. загальна, поспільна : szk.
rospolita ; шк. нар., виділова
(міська, городяньська) (пг.)**
**шконтро : skontro (обчислене, взаїмне
врівняне) ; шконтрувати (-юю)**
**Шкотія (-ії) ; Шкот (-а -и) ; шкот-
ський**
шкробати (-аю) : skrobać
**шкют (-а) : szkuta (байдак до сплавлю-
вання збіжа)**
Шлеск : Śląsk ; шлеський
**шлендріян (-у) : старий навик, ста-
родавний спосіб**
Шлєсвік (-у)
шлия (шлиї, шлії) : szleja (г.)
шлюфір (-а) : szlifierz (точильник)
**шлям (-у) ; шлямувати (-юю) (наміл-
олу ; болото)**
шляфрок (-а) : szlafrok
шлях (-у) : droga, tor (ф.) ; szlak
**шляхта (-и) : szlachta ; шляхот-
ський ; шляхотний**
**шмукляр (-аря -ярі) : szmuklerz
(пасаманник) ; шмуклярка**
**шнур (-а, шнури) : sznur ; шпурівка
(-и)**
шовк (-у) : jedwab
шовковать (-и) : zielonka (б.)
шовковик (-а) : jedwabnik (з.)
шолов (-а) : trąboróg (з.)

шлóm (-а -и) : hełm	штих (-у) : sztych (уколенє, стег, стéбен (-бна); ритóвина)
шолупіна (-и) : szczeżuja	Штóкгольм (-у)
шпалір (-а -и), фр. (живий пліт в огорóдах, алéя, ряд)	штóльня (-ні) : sztolnia (Stollen)
шпáльта або прóділка (-и), також : стовпéць (-пця) : kolumna (в кни́жці, га́зеті)	штóпати (-аю), цєрувáти (-ýю) : szogować
шпарáг (-у) : szparag (б.)	штукатýра (-и) : sztukateria (-i) (прикрáса з гіпсу і вапна на фаци́тах, гзі́мсах, суфі́тах)
шпаркiй : prędkі, rzeźwy	штýркати (-аю) : szturczać
шпáрчик (-а) : oczlik (з.)	штурм (-у) або прі́ступ (-у) : szturm
шпiлька (-и -и́) : szpilka	Штýтгарт (-у)
шпiрати (-аю) : szperać	шўлька (-и) або кия́ха (-и) : kolba (б.)
шпiрка (-и) : szperka	шуляк (-á) або кобéць (кiбця, кiбця́) : kobuz (з.)
шпитáль (-лю́ -ли) : szpital	шумели́ня (-я) : pochwiaste liście otulające kolby kukurudzy (б.)
шпихлiр (-á -i) : śpichlerz	шурувáти (-ую) : szogować
шпигу́н (-á -и́) : szpieg	шўтий : rozbawiony rogów, bezgożny; сєрниця шўта, вiвця́ (самiця) шўта (з.)
шпiк (-у) : szpik; гл. стрижiнь	шўтка (-и), жарт (-у) : żart; шўточний : жартовливий
шпунт (у) (чiп -опá, зáгичка, кiлóк -лкá)	шўтка (-и -и́) : kotka (б.), iнáкше : бáзька, багнiтка
шрам (-у) : szram; рубéць (-бця), блiзна (-и)	шўя (-i) : szuja, galgan
шрiт (-óту) : śrut	
шрўба (-и) : śruba	
штахéти (-éт) : sztachety	
штилéт (-у -и) : sztylet	

Щ.

щадни́ця (-i -í) : kasa oszczędności	szczerbak (z gromady ssawców) (з.)
щáстє (-я) : szczęście; щасли́вий; щáсний	щети́на (-и) : szczecina
щєбетáти (-бєчу -єш -и́)	щiбати (-аю) пр. я́блока
щєдри́й : szczodrobliwу; щєдри́сть (-ости)	щипáти (-áю) : szczyrać
щєзáти (-áю) : znikać	щiпцi (-iв) : szczyrce
щємели́на (-и) : miodunka (płucnica) (б.)	щiрий : szczery; щiро : szczerze
щєпа (-и) або щiпа (-и) : szczepa; щєпiти (щєплó -иш -и́) : szczepić	щiрити (-рю -риш) [зўби]
щєрб (-у) або щєрба (-и) : szczerba	щит (-а -и́) : tarcza
щєрбўн (щєрбуна́, щєрбуни́) :	щiтка (-и -и́) : szczotka
	що, з чим, в чим; щось : со, z czym, w czym; coś
	щоби́ або щоб : ażeby, aby

щобудь, щонєбудь (чогобудь, чо- гонєбудь) : sobadź	що́ка (-и -ї) : szcęka
щогла (-и) : maszt	що рік, що місяць, що тиждень, що день (але : на щодень), що дня, що раз ітд.
щоденний : codzienny; щомісячний; щорічний	щось (чогось) : coś (czegoś)
що до мене : co do mnie	щўка (-и) : szczupak (з.)
щож (чогож) : cóż (czegoż)	щур (-а -ї або -я -і) : szczur (з.)
що інó або : що йнó : co-tylko	

Ю.

ювелір (-а -и) (торгуючий доро- гим камінєм); бісерник (-а)	юна́к (-а́ -ї́) : dzielny młodzieniec; gusarz
ювілей (-ею) (радісне сьвято, цер- ковна урочістість полўчена в цїлковитим відпустом; обхід чийої діяльності); ювілят (-а)	Юно́на (-и) : Juno
Юда (-и) : Judasz	юрба́ (-и) : zgraja
юдаїзм (-у) : judaizm	юргельт (-у) : jurgielt (Jahrgeld); юргельтник (-а -и)
Юдіта (-и)	Юрий (-ия) : Jerzy
юдити (-джу -диш, юдь) : podżegać	юрисді́кція (-иї) : судівні́цтво
Юлій (-ія) : Juliusz; Юлія (-їя) : Julia	юри́ст (-а -и), правні́к (-а́ -ї́)
Юліян (-а) : Julian	юроді́вий : obłąkany, głupi; та- ко́ж : наві́сний, наві́жений
	ю́ха (-и); ю́шка (-и) : jucha, juszka

Я.

я́бо (-а) або я́блоко (-а) : jabłko	Ягайло́вич (-а) : Jagiellończyk
я́блїнь (-они) : jabłoni (тако́ж : я́блїнка -и) (б.)	Ягайло́ни (-ів) : Jagiellonowie
я́блó (-а́, я́бла) : jabłczak; я́блоко (я́блока) : jabłko, jabłczak ja- bloni; я́блóчник (-а) : jabłecznik, wino jabłkowe (б.)	я́глу́ша (-и) : sorgo (б.)
я́вір (-ора -ори) : jawor (б.)	я́гна́ (-я́ти -я́та) : jagnię
я́вірні́ця (-ї) : porzeczka; цорі́чка (-и) (б. г.)	я́года (-и) : jagoda (б.)
Я́вóжно : Jaworzno	Я́гич (-а) : Jagiç
я́ворівські ви́роби в дере́ва	Я́дві́га (-и)
Я́гайло (-а) : Jagiełło; я́гайло́нь- свий	я́дерний : jedrny; я́дерні́сть (-ости). jedrność
	я́дрó (-а́) : jądro (ф.)
	я́з (-у -и) : jaz (гачь -и; грéбля; при́лад до лóвлєня риб)
	я́зва (-и), церк. : plaga, zaraza
	я́зы́к (-а -ї) : język, mowa

язвічок (в сопівці) : stroik (ф.)
язв'яр (-я) або лавк'яр (-я) : jazgarz
(в.)

Язон (-а) : Jazon

язулька або кість підязвічна :
гпук, kość podjęzykowa (с.)

яйц'я (-я, яйця) : jaje ; явчко (-а)

як : jak, gdy, jeśli

як би : jakby

якб'удь, явнеб'удь : jakbądź

якийб'удь, якийнеб'удь (якогоб'удь
ітд.) : jakibądź

якийсь (якогось) : jakiś

який-такій : jaki taki

Якім (-а) : Joachim

Яків (-ова) : Jakób

якір (-ора -и), к'отва : kotwica (ф.)

якість (-ости) : jakość ; якостний :
jakościowy (а.)

як коли би : jak gdyby

як найліпше : jak najlepiej

яко : jako (= będąc) : Цицерон обо-
ронів вітчизну яко консуль (=бу-
дучи консулем, коли був кон-
сулем)

яко-такі : nie najlepiej

як слід : jak się należy ; як стій :
patychmiast ; як раз : w sam
czas, właśnie ; як найскорше :
jak najprędzej

як тільки : jak tylko

як то : jakto

яліна (-и) : jodłowe drzewo

яліця (-ї) : jodła (б.)

ялівка (-и -ї) : jałowka

яловець (ялівцю) : jałowiec (б.)

ямб (-я -и) : jamb (стопа віршова)
(гр.)

ямина лобна : jama czaszkowa ;
ямини б'чні : oczodoły ; ямина
носова : jama nosowa ; ямина
ротова : jama ustna ; я. грудна :
jama piersiowa ; я. черевна :
j. brzuszna (с.)

ямина ротова : jama ustna ; при-
сінок : przedsionek ; г'уба (-и) :
warga ; ясна (ясен) : dziąsła ; у-
дильц'я (-я) : wędzidelko ; підне-
б'єнє (підніб'є, повіб'є) твердє :
podniebienie twarde ; піднеб'є-
нє м'ягкє : podniebienie miękkie ;
язвічок (язвічка) : języczek ; л'юки
піднеб'єнні : łuki podniebienne ;
мікд'алики : migdałki ; сливівки
приушні : ślinianki przyuszne ;
сл. в'иличні : sl. podszczękowe ;
сл. підязв'ик'ові : śl. podjęzykowe ;
сок ротовий : ciecz jamy ustnej ;
г'орло (-а) : gardło

-яний (не : яний) в прикметни-
ках, що означають матерію, пр.:
скляний, бляшаний, дерев'яний,
мідяний, кам'яний ітд.

янич'яр : janczar

янт'яр (-у) : bursztyn (б'урштин)
(м.)

Янус (-а) : Janus

Яп'онія (-її)

яр (-ї) : wiosna ; ярий : wiosenny

ярина (-ї) : jarzyna

ярмарок (-арку -арк'ї) : jarmark ;
ярмарочний : jarmarczny

ярмо (-я, ярма) : jarzmo. Складові
части ярма : пл'єчє = тягло, опи-
раєсь на карках волів ; підг'ор-
лиця іде по під г'орло ; сн'ози,
берц'ї, см'їки л'учать тягло з під-
г'орлицею ; ванівки = вал'ози, ва-
мик'ають ш'їю вол'а між тяглом,
сн'озом і підг'орлицею ; жив'єць,
уж'євка, гужва л'учить : ярмо
з в'їйц'єм

ясир (-а) : jasyr

ясінь (ясеня) : jesion (б.)

ясмин (-ини) : jaśmin

Ясна Гор'а

ясність (-ости) : jasność, blask (ф.)

Яструб (-а) : jastrząb (jastrzębia)
(в.)

-ять, -ать є закінчене в 3. особі
ч. мн. дієслів закінчених в 2.
ос. ч. од. на : -иш, -їш : хва-
лять, носять, стоять, нищать,
множать, бо в 2. ос. ч. од. :
хвалиш, носиш, стоїш, нищиш,
множиш ітд.

Ястриги (-трію -триш -трі) : jałrzyć
Яструн (-а) : gąsienicznik, ichneu-
mon (в.)

Яффа (-и)

Ячмінь (ячменю, ячменá) : jęczmień;
я. двогра́нний (двійняк) : j. dwu-
gzedowy ; я. чоти́рогра́нний (че-
тверняк) : j. czterogzedowy ; я.
шести́гра́нний (шестерняк) : j.
sześciogzedowy (б.)

Ящирка (-и) : jaszczurka (в.)

Ящур (-а) : jaszczur, salamandra ;
ящур жовтосорока́тий : jaszczur
plamisty (в.)

